

Letno
poročilo

2019

Z dobro
energijo
**osvajamo
vrhove**

Skupina **hse**

www.hse.si

Holding Slovenske elektrarne d. o. o.

Koprska ulica 92, 1000 Ljubljana, Slovenija

Matična številka: 1662970000

Vpis v sodni register: Okrožno sodišče v Ljubljani, pod vložno številko
1/35036/00

Osnovni kapital: 29.558.789 EUR

ID za DDV: SI99666189

EIC CODE: 11XHSE-SLOVENIAG

ACER CODE: A0000476J.SI

LEI CODE: 549300KRZTPE6IXQYU97

Telefon: + 386 1 47 04 100

www.hse.si

Založnik: HSE d. o. o., Ljubljana

Vsebinska in oblikovna zasnova: AV STUDIO tržne komunikacije d. o. o.

Besedilo: HSE d. o. o.

Lektoriranje: HSE d. o. o.

Fotografije: www.shutterstock.com

Leto izdaje: 2020

Letno
poročilo

2019

Z dobro
energijo
**osvajamo
vrhove**

Skupina **hse**

01

Uvod

008

1.1	Poudarki poslovanja skupine in družbe HSE	010	1.3.5	Delovanje komisije za trženje in investicije nadzornega sveta HSE	022
1.2	Pismo posloводства	016	1.3.6	Mnenje o delu posloводства v letu 2019	022
1.3	Poročilo nadzornega sveta	020	1.3.7	Mnenje o poslovanju skupine in družbe v letu 2019	023
1.3.1	Način in obseg preverjanja vodenja in poslovanja družbe HSE med poslovnim letom 2019	020	1.3.8	Preveritev in potrditev letnega poročila družbe in skupine HSE za leto 2019 s stališčem do revizijskega poročila in revizorjevo pismo posloводства	024
1.3.2	Delovanje revizijske komisije nadzornega sveta HSE	021	1.3.9	Poročilo o preveritvi predloga posloводства o uporabi bilančnega dobička	025
1.3.3	Delovanje kadrovske komisije nadzornega sveta HSE	022			
1.3.4	Delovanje komisije za prestrukturiranje nadzornega sveta HS	022			

Kazalo vsebine

02

Poslovno poročilo

026

2.1	Kronologija pomembnejših dogodkov skupine HSE v letu 2019	030	2.7	Upravljanje tveganj skupine HSE	081
			2.7.1	Količinska / proizvodna tveganja	085
			2.7.2	Tržna tveganja	086
2.2	Pomembni dogodki po koncu poslovnega leta 2019	034	2.7.3	Strateška in poslovna tveganja	087
2.3	Izjava o upravljanju družbe	036	2.7.4	Operativna tveganja	088
2.3.1	Izjava o skladnosti s Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (Kodeks SDH) in s priporočili in pričakovanji Slovenskega državnega holdinga (Priporočila SDH)	036	2.7.5	Varnostna tveganja	089
2.3.2	Podatki o delovanju skupščine, sestavi in delovanju organov vodenja in nadzora	038	2.7.6	Finančna tveganja	090
2.3.3	Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja	044	2.7.7	Vpliv koronavirusa COVID-19 na poslovanje skupine HSE	091
2.4	Predstavitev skupine HSE	046	2.8	Razvojna strategija skupine HSE	093
2.5	Tržno okolje	052	2.8.1	Poslovna politika skupine HSE	094
2.6	Analiza uspešnosti poslovanja skupine in družbe HSE	062	2.8.2	Analiza okolja in konkurence	095
2.6.1	Analiza uspešnosti poslovanja skupine HSE	065	2.8.3	Strateške usmeritve skupine HSE	099
2.6.2	Analiza uspešnosti poslovanja družbe HSE	073	2.8.4	Energetska politika in regulatorno okolje v letu 2019	101
			2.8.5	Investicijska politika skupine HSE	103
			2.8.6	Razvojno raziskovalni projekti	106
			2.9	Trajnostni razvoj skupine HSE	108
			2.9.1	Okoljska politika	108
			2.9.2	Socialna politika	112
			2.9.3	Kadrovska politika	115
			2.9.4	Človekove pravice	122

03

Računovodsko poročilo skupine HSE 124

3.1	Revizorjevo poročilo za skupino HSE	126	3.5	Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom	138
3.2	Izjava o odgovornosti posloводства	129	3.5.1	Poročajoča družba	138
3.3	Uvodna pojasnila k pripravi skupinskih računovodskih izkazov	130	3.5.2	Podlaga za sestavo	141
3.4	Skupinski računovodski izkazi	131	3.5.3	Pomembne računovodske usmeritve	145
3.4.1	Skupinski izkaz finančnega položaja	131	3.5.4	Določanje poštene vrednosti	164
3.4.2	Skupinski izkaz poslovnega izida	132	3.5.5	Obvladovanje finančnih tveganj	164
3.4.3	Skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa	133	3.5.6	Spremembe v skupini v letu 2019	165
3.4.4	Skupinski izkaz denarnih tokov	134	3.5.7	Razkritja k skupinskim računovodskim izkazom	165
3.4.5	Skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala	136	3.5.8	Dogodki po datumu poročanje	216

04

Računovodsko poročilo družbe HSE 218

4.1	Revizorjevo poročilo za družbo HSE	220	4.5	Pojasnila k računovodskim izkazom družbe HSE	232
4.2	Izjava o odgovornosti posloводства	223	4.5.1	Poročajoča družba	232
4.3	Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov	224	4.5.2	Podlaga za sestavo	232
4.4	Računovodski izkazi družbe HSE	225	4.5.3	Podružnica in predstavništvo	236
4.4.1	Izkaz finančnega položaja družbe HSE	225	4.5.4	Pomembne računovodske usmeritve	236
4.4.2	Izkaz poslovnega izida družbe HSE	226	4.5.5	Določanje poštene vrednosti	252
4.4.3	Izkaz drugega vseobsegajočega donosa družbe HSE	227	4.5.6	Obvladovanje finančnih tveganj	252
4.4.4	Izkaz denarnih tokov družbe HSE	228	4.5.7	Razkritja k računovodskim izkazom	253
4.4.5	Izkaz sprememb lastniškega kapitala družbe HSE	230	4.5.8	Dogodki po datumu poročanje	300
			4.5.9	Dodatna razkritja na podlagi Energetskega zakona	303

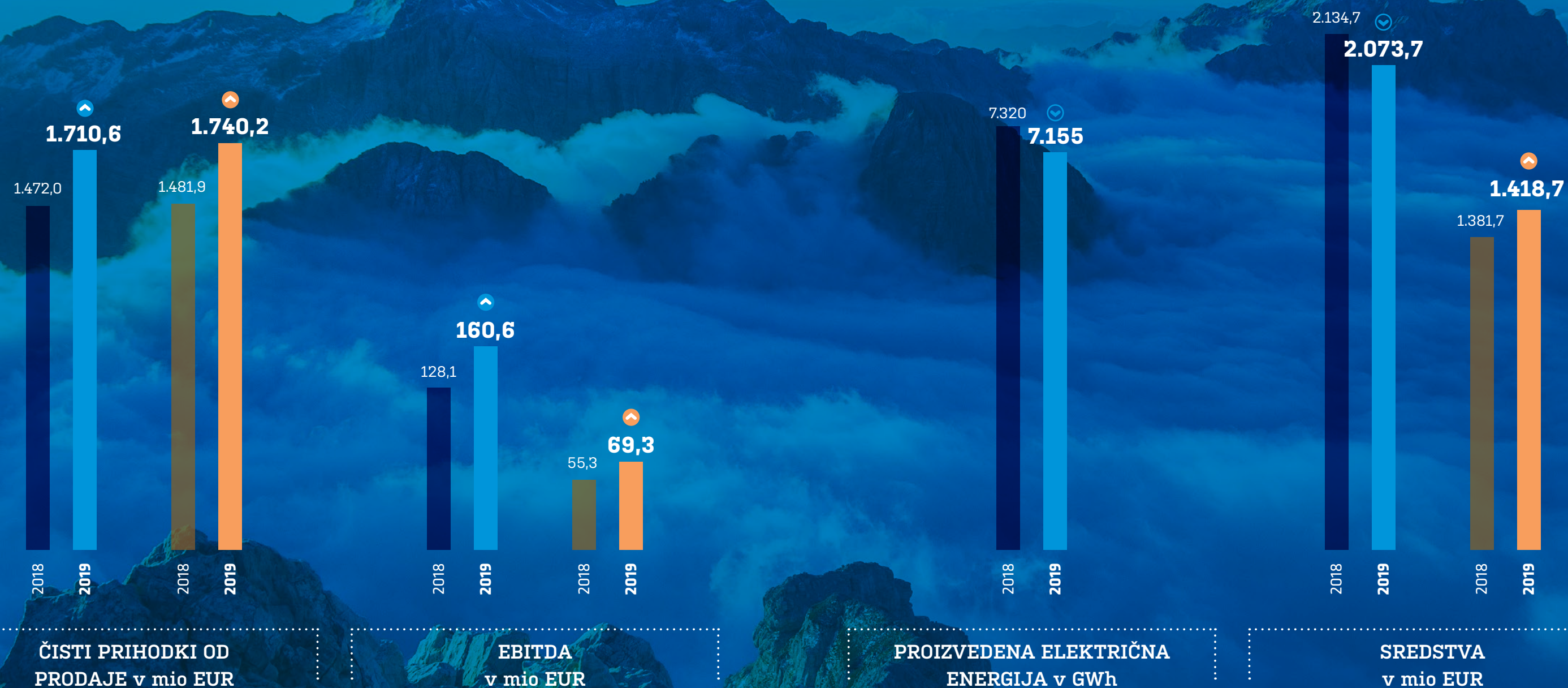
Kazalo vsebine

Uvod

Strmo pot
do uspeha premagujemo
s sosledjem posameznih
premišljenih korakov

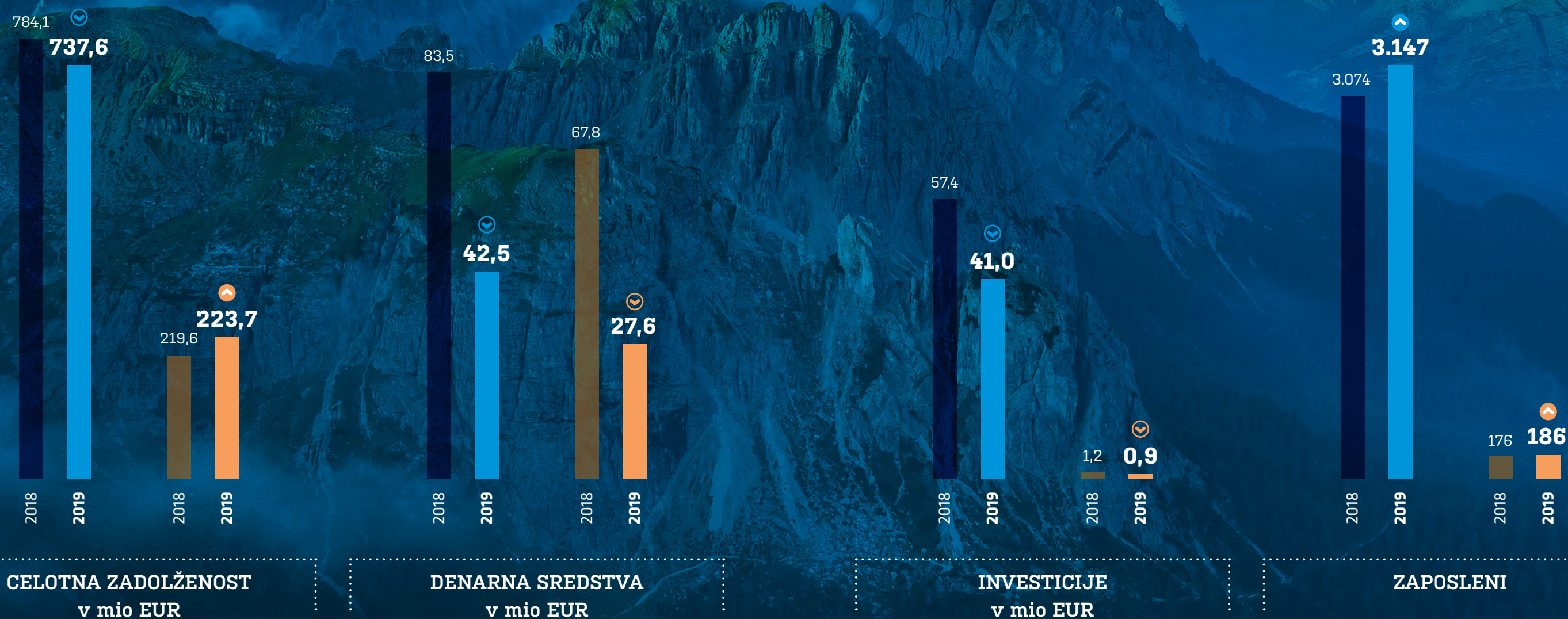
01

1.1 Poudarki poslovanja skupine in družbe HSE

LEGENDA:

■ Skupina HSE ■ Družba HSE

LEGENDA:

Skupina HSE Družba HSE

Na poti k vrhu...

... nam pomagajo številne pozitivne odločitve in odločbe, spodbudni poslovni rezultati, ambiciozni petletni razvojni načrt, predvsem pa neustavljiva želja ostati ena največjih in najuspešnejših slovenskih poslovnih skupin, nas spremljajo prav na vsakem koraku te poti

1,7

milijarde evrov čistih
prihodkov od prodaje

EBITDA 160,6

milijona evrov

VEČ na:

2.6.1 Analiza uspešnosti poslovanja
skupine HSE

2.6.2 Analiza uspešnosti poslovanja
družbe HSE

**Največ prihodkov in najvišje dosežen
EBITDA v zgodovini poslovanja
skupine HSE.**

1.2 Pismo posloводства

Trdni temelji, obet za prihodnost

V dneh, ko zaključujemo pripravo letnega poročila skupine in družbe HSE za leto 2019, smo že globoko zakorakali v novih dvanajst mesecev proizvodnje, prodaje, trgovanja, predvsem pa novih projektov in ciljev, h katerim smo se zavezali v minulem obdobju. Številne pozitivne odločitve in odločbe, spodbudni poslovni rezultati, ambiciozni petletni razvojni načrt, predvsem pa neustavljiva želja (p)ostati ena največjih in najuspešnejših slovenskih poslovnih skupin, nas spremljajo prav na vsakem koraku te poti.

mag. Stojan Nikolić
generalni direktor HSE

dr. Viktor Vračar
poslovni direktor HSE

mag. Mirko Marinčič
poslovni direktor HSE

Leto 2019 si bomo zapomnili po dokončani konsolidaciji finančnega položaja družbe HSE. Uspešno smo namreč refinancirali posojila in tako veliko prihranili pri stroških financiranja. Zadolženost skupine do bank se je zato znižala za sedem odstotkov. Prav zaradi tega nam je bonitetna hiša Moody's izboljšala boniteto oceno z Ba2 na Ba1, kar potrjuje našo uspešnost pri izpolnjevanju zastavljenih ciljev in rast ugleda v mednarodnem okolju, hkrati pa nas uvršča med najboljše slovenske družbe. Z izboljšanjem upravljanja tveganj smo dosegli rekordni rezultat na prodajno-trgovalnem delu. Ob koncu leta smo prejeli še soglasje Agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence za izvedbo vertikalne integracije skupaj z družbami Elektro Celje, Elektro Gorenjska in Elektro Primorska.

Naše elektrarne so lani proizvedle 7,2 TWh električne energije, kar je za dva odstotka manj kot leta 2018, predvsem zaradi slabe hidrološke situacije v prvih treh kvartalih leta ter zaradi obratovalnih omejitev v premogovniku in nepredvidenih zaustavitvah bloka 6 v TEŠ. Največ, podobno kot pretekla leta, so proizvedle dravske elektrarne in šoštanjska termoelektrarna. Skupina HSE s 65-odstotnim deležem v celotni proizvodnji električne energije v Sloveniji tako ostaja največji domači proizvajalec električne energije in največji, več kot 70-odstotni proizvajalec okolju prijazne električne energije iz obnovljivih virov. Podoba iztekajočega leta sicer nekoliko kvarijo slabša hidrologija, manjši izkop premoga od predvidenega in nenačrtovane zaustavitve bloka 6 v TEŠ. A je bilo leto 2019 za skupino

Naše elektrarne so
proizvedle

7,2 TWh

električne energije

Največji domači proizvajalec
električne energije

s **65 %**
deležem

Proizvedeno
70 %
energije iz obnovljivih virov
v Sloveniji

HSE kljub temu leto mnogih presežkov. Ustvarili smo več kot 1,7 milijarde evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je največ v zgodovini obstoja HSE, in najvišji EBITDA v zadnjih petih letih, ki je znašal kar 160,6 milijona evrov. Takšen rezultat so nam omogočili zanesljiva proizvodnja naših elektrarn, rekordna prodaja električne energije in stroškovno učinkovito refinanciranje posojil. Prisotni smo kar na petindvajsetih trgih, kjer smo v letu 2019 prodali 34 TWh električne energije, kar predstavlja 98 odstotkov vseh čistih prihodkov od prodaje skupine HSE. Učinkovit sistem spremljanja izpostavljenosti ključnim tveganjem pa nam je skozi celo leto omogočal pravočasno sprejemanje ustreznih ukrepov za obvladovanje tveganj tako na nivoju družbe kot skupine HSE.

*Ustvarili smo več kot **1,7 milijarde evrov čistih prihodkov od prodaje**, kar je največ v zgodovini obstoja HSE, in najvišji EBITDA v zadnjih petih letih, ki je znašal kar 160,6 milijona evrov.*

Prisotni na

25
trgih

Prodali

34 TWh

električne energije

V skupini HSE smo lani za naložbe porabili skoraj 41 milijonov evrov, večina sredstev je bila namenjena povečanju varnosti in zanesljivosti proizvodnje električne energije. Sodelavci HSE in Dravskih elektrarn Maribor so v lanskem letu izvedli skupen projekt posodobitve programske in strojne opreme centra vodenja proizvodnje za celotno skupino v Mariboru. Nadgradnja centra vodenja s sodobnimi digitalnimi orodji izboljšuje načrtovanje, vodenje in analizo proizvodnje v skupini HSE.

*V skupini HSE smo lani za naložbe porabili skoraj **41 milijonov evrov**, večina sredstev je bila namenjena povečanju varnosti in zanesljivosti proizvodnje električne energije.*

Termoelektrarna Šoštanj je sredi leta 2019 sprejela odločitev o začetku priprav na projekt sosežiga alternativnega goriva iz nenevarnih odpadkov. Pomembno je namreč, da se zavedamo, kako velik problem je v Sloveniji ravnanje z odpadki in da se skupaj potrudimo, da jih nastane čim manj – tiste, ki so, pa primerno izkoristimo tako, da bodo posegi v okolje čim manjši. Projekt smo poimenovali SOEN - SOsežig za ENergijo - in posebno pozornost namenili komuniciranju z lokalno skupnostjo, saj je sprejemljivost v lokalnem okolju ključna za uspeh projekta.

Veliko pozornosti namenjamo tudi našim zaposlenim. Skrbimo za varnost in zdravje pri delu, ves čas vlagamo v razvoj in izobraževanje, pozorni smo na usklajevanje družinskega in poklicnega življenja ter s številnimi internimi pobudami in dogodki krepimo povezanost med zaposlenimi. Vse naštetost se odraža tudi v pozitivnem trendu količnika organizacijske klime, zadovoljstva in zavzetosti zaposlenih.

Cilji, ki jih bomo zasledovali v obdobju 2020 – 2024 in so zapisani v razvojnem načrtu, na katerega je v začetku leta 2020 dal soglasje nadzorni svet HSE, se osredotočajo na tri poglobitve razvojne usmeritve: dvig stroškovne učinkovitosti in fleksibilnosti obstoječega proizvodnega portfelja, povečanje obsega proizvodnje in zniževanje povprečne proizvodne cene našega proizvodnega portfelja ter zmanjšanje odvisnosti od veleprodajnega trga ob hkratnem dvigu dodane vrednosti proizvodnega portfelja in celotne skupine HSE z novimi produkti. To zanimivo obdobje namreč začnemo s težko pričakovanim postopnim vstopom na maloprodajni trg električne energije. Od projekta, ki se »pripravlja« že več kot deset let, si lahko veliko obetamo vsi: skupina HSE dostop do končnih odjemalcev in doprinos k rasti kazalcev uspešnosti poslovanja, slovenski trg električne energije pa novega konkurenčnega igralca s skoraj dvajsetletnimi izkušnjami na področju prodaje in trgovanja z električno energijo.

Rast in razvoj skupine HSE tako ostajata imperativa in stalnici naših usmeritev. V začetku leta 2020 sprejeti Nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN) nam pri tem sicer ne dela najboljših uslug. Nasprotno: pred nas postavlja zahtevne izzive, povezane z učinkovitim doseganjem zastavljenih razvojnih ciljev na področju obnovljivih virov energije, izgradnje novih plinsko-parnih elektrarn za nadomeščanje električne energije iz premogovnih blokov ter načrtom opuščanja rabe domačega premoga za proizvodnjo električne energije. Še vedno upamo in verjamemo, da bodo na tem področju sprejete nove razumne odločitve in bomo že v letu 2020 začeli s konkretnimi aktivnostmi pri izgradnji hidroelektrarn na srednji Savi, torej s projektom, ki lahko s ciljem doseganja sinergijskih učinkov znova združi kadrovske, strokovne in tehnične potencial obeh »stebrov« slovenske energetike.

Temelji, na katerih gradimo in bomo tudi v prihodnje gradili svoj ugled in položaj ene največjih in najbolj uspešnih skupin v Sloveniji, so torej trdni in stabilni. Na njihovi osnovi bomo izkoristili vse notranje potenciale, ob hkratni graditvi partnerstev zunaj naše skupine pa bomo vodili in usmerjali prehod slovenske energetike v ogljično nevtralnost.

Na tej poti smo skupaj zaposleni, lastniki, nadzorni svet, družbe, banke, poslovni partnerji, lokalne skupnosti in prav vsem se zahvaljujemo za spremljanje našega dela, podporo pri naših načrtih in motivacijo za izvedbo zadanih ciljev.

Ljubljana, 10. april 2020

Temelji, na katerih gradimo in bomo tudi v prihodnje gradili svoj ugled in položaj ene največjih in najbolj uspešnih skupin v Sloveniji, so trdni in stabilni

1.3 Poročilo nadzornega sveta

1.3.1 Način in obseg preverjanja vodenja in poslovanja družbe HSE med poslovnim letom 2019

Nadzorni svet HSE se je v letu 2019 sestel na skupno osemnajstih sejah, od katerih je bilo osem rednih, štiri izredne in šest korespondenčnih.

Nadzorni svet HSE se je redno seznanjal s tekočimi rezultati poslovanja skupine in družbe HSE ter z realizacijo sklepov nadzornega sveta, obravnaval je pravne posle in zadeve odvisnih družb, za katere je v skladu z Aktom o ustanovitvi družbe potrebno predhodno soglasje nadzornega sveta, pravne posle med družbama HSE in PV, ki skladno z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1) potrebujejo dovoljenje nadzornega sveta, in druga poslovna ter strateško pomembna področja, ki pomembno vplivajo na srednjeročne in dolgoročne interese skupine in družbe HSE. Poslovodstvo HSE je nadzorni svet HSE redno seznanjalo z informacijo o poteku projekta vertikalna integracija, s poslovanjem skupine in družbe HSE in s poročili o izvajanju ukrepov za optimizacijo in racionalizacijo poslovanja, z likvidnostjo, zadolževanjem, terjatvami, poročili o upravljanju tveganj v skupini HSE, z zavezami HSE oziroma drugih družb skupine HSE po bančnih pogodbah ter z izvajanjem sklepov edinega družbenika. Podal je soglasje k Poslovnemu načrtu skupine in družbe HSE za leto 2020 z dodatnim indikativnim planom za leti 2021 in 2022 in k Razvojnemu načrtu skupine HSE za obdobje 2019-2023 s pogledom do leta 2030 in že januarja 2020 soglasje k Razvojnemu načrtu skupine HSE za obdobje 2020-2024. Potrdil je Letno poročilo skupine in družbe HSE za leto 2018. Na podlagi mnenja revizijske komisije nadzornega sveta HSE je predlagal ustanovitelju, da za revizorja računovodskih izkazov skupine in družbe HSE za leta 2019-2021 imenuje družbo Deloitte revizija d.o.o., dal je soglasje k Rebalansu načrta dela Službe notranje revizije (SNR) za leto 2019, januarja 2020 pa potrdil letni

Tomaž Besek
predsednik nadzornega sveta HSE

Načrt dela SNR za leto 2020 in se redno seznanjal z revizijskimi pregledi te službe in s kvartalnimi Poročili o delu Službe notranje revizije. Izdal je dve pooblastili Službi za preprečevanje in odkrivanje prevar (SPOP) za izvedbo forenzičnih preiskav v povezavi z očitki domnevnih nepravilnosti, ki so izhajale iz anonimnih prijav. V letu 2019 je nadzorni svet HSE intenzivno usmerjal svoje aktivnosti v nadzor likvidnostnega položaja in najemanja posojil družbe in skupine HSE, pri čemer je posebno pozornost namenil spremljanju stanja v družbah skupine PV in družbi TEŠ. Nadzorni svet je izvedel potrebne kadrovske postopke za imenovanje tričlanskega poslovodstva HSE. V okviru funkcije nadzora je nadzorni svet HSE pridobival odgovore na dodatno zastavljena vprašanja ob siceršnjih gradivih za seje nadzornega sveta. Nadzorni svet HSE ocenjuje, da je deloval v korist družbe in skupine na osnovi informacij in poročil, ki mu jih je predložilo poslovodstvo, v okviru svojih pooblastil in pristojnosti, ki so opredeljene z zakonom in aktom o ustanovitvi družbe. Poslovodstvo družbe je nadzorni svet redno seznanjalo s sklepi ustanovitelja, pomembnimi projekti, sodnimi/arbitražnimi postopki in pomembnimi dogodki v družbi in skupini HSE. Nadzorni svet je januarja 2020 opravil samoocenjevanje in sprejel ustrezne sklepe. Člani nadzornega sveta se vedno, kadar obstaja konflikt interesov pri odločanju, izločijo iz glasovanja.

1.3.2 Delovanje revizijske komisije nadzornega sveta HSE

V letu 2019 je delovala RK NS HSE d.o.o. (RK) v sestavi: mag. Barbara Gorjup, predsednica (magisterij znanosti / ISCED 7/2), dr. Boštjan Markoli (doktorat znanosti / ISCED 8), dr. Maja Zaman Groff, zunanja članica (doktorat znanosti / ISCED 8) in Boštjan Jančar (magister poslovnih ved / ISCED 7/1).

RK se je v letu 2019 sestala na sedmih rednih sejah, dveh izrednih sejah in izvedla dve korespondenčni seji, na katerih so bili praviloma prisotni vsi člani RK NS HSE d.o.o. oz. so glasovali z oddajo glasovnice predsednici RK. Člani nadzornega sveta, ki niso člani revizijske komisije, so bili o delu revizijske komisije seznanjeni na način, da so imeli vpogled v zapisnike sej, poleg tega pa je predsednica RK o delu in ugotovitvah RK redno poročala na sejah nadzornega sveta. RK je obravnavala vprašanja skladno z ZGD-1, Priporočili za delo revizijskih komisij, Poslovnikom o delu revizijske komisije, za leto 2019 sprejetim načrtom dela revizijske komisije NS HSE in sklepi nadzornega sveta HSE.

RK se je redno seznanjala z obdobjimi in kvartalnimi poročili poslovanja skupine in družb skupine HSE, z ocenami medletnega poslovanja družbe in skupine HSE in še posebno pozornost posvečala finančnim in računovodskim podatkom, likvidnosti, zadolževanju in izpolnjevanju zavez do bank in redno spremljala obdobja poročila na področju upravljanja tveganj družbe in skupine HSE ter kvartalna poročila SNR.

V letu 2019 se je RK seznanila z letnim poročilom službe notranje revizije za leto 2018, njenim načrtom aktivnosti za leto 2019 in se vse leto redno seznanjala s kvartalnimi poročili o delu službe notranje revizije in poročili o izvajanju njenih priporočil.

RK je v letu 2019 izvedla več sestankov z revizorji revizijske družbe KPMG Slovenija d.o.o., tako v fazi predrevizije kot revizije računovodskih izkazov, v okviru katerih je aktivno sodelovala pri določitvi področij revidiranja, spremljala neodvisnost in kakovost dela aktualnega revizorja in se seznanila s potekom in ključnimi ugotovitvami predrevizije/revizije računovodskih izkazov družbe in skupine HSE. Pregledala je nerevidirano in revidirano Letno poročilo družbe in skupine HSE za leto 2018 z mnenjem neodvisnega revizorja. Izdelala je poročilo o svojem delu v letu 2018 z oceno letnega poročila družbe in skupine HSE za leto 2018. Seznanila se je tudi z ugotovitvami in priporočili iz Pisma poslovodstvu, ki ga je pripravila revizijska družba, in odzivnimi poročili.

RK je sodelovala pri izdelavi tehničnih specifikacij, s podarkom na preglednih in nediskriminacijskih merilih za izbor, skupnega javnega naročila za izvedbo storitev revidiranja računovodskih izkazov in letnega poročila skupine in posameznih družb skupine HSE za poslovna leta 2019, 2020 in 2021 in aktivno sodelovala pri celotnem postopku izbora zakonite revizijske družbe. NS HSE d.o.o. je predlagala, da predlaga ustanovitelju, da za revizorja računovodskih izkazov družbe in skupine HSE za leta 2019 - 2021 imenuje družbo DELOITTE revizija d.o.o. Na skupščini imenovana revizijska družba DELOITTE revizija d.o.o. je predložila izjavo o neodvisnosti, kar je RK obdobjno spremljala in preverjala preko poročevalskega sistema. Revizijska družba DELOITTE revizija d.o.o. je v letu 2019 v skupini HSE izvajala dovoljene nerevizijske storitve v zelo majhnem obsegu, nedovoljenih revizijskih storitev ni izvajala. Njena objektivnost in neodvisnost po mnenju RK nista bili ogroženi. RK je tudi obravnavala pogodbo o revidiranju letnega poročila skupine HSE in družbe HSE d.o.o. za leto 2019.

RK se je tudi seznanila z informacijo o izhodiščih in poslovnem načrtu družbe in skupine HSE za leto 2020 in z načrtovanimi tveganji družbe in skupine HSE za poslovni načrt za leto 2020. RK je sprejela načrt aktivnosti revizijske komisije za leto 2020 in izvedla samoocenitev svojega dela za preteklo leto, s tem pa postavila osnove svojega dela za naslednje leto.

1.3.3 Delovanje kadrovske komisije nadzornega sveta HSE

V letu 2019 je delovala stalna Kadrovska komisija nadzornega sveta HSE, ki se je sestala na skupno enajstih sejah, šestih rednih sejah, štirih izrednih in eni korespondenčni seji z nalogo strokovne pomoči nadzornemu svetu pri vodenju dveh postopkov, in sicer za izbor poslovnega in

1.3.4 Delovanje komisije za prestrukturiranje nadzornega sveta HSE

V letu 2019 je delovala stalna Komisija za prestrukturiranje nadzornega sveta HSE, ki se je v letu 2019 sestala na štirih rednih sejah in eni izredni. Komisija je bila strokovna podpora nadzornemu svetu na področju prestrukturiranja, obravnavala je vprašanja, skladno s svojim poslovnikom o delu in sklepi nadzornega sveta HSE. Redno se je

1.3.5 Delovanje komisije za trženje in investicije nadzornega sveta HSE

V letu 2019 je delovala stalna Komisija za trženje in investicije, ki se je v letu 2019 sestala na treh rednih sejah in izvedla eno korespondenčno sejo. Komisija je bila strokovna podpora nadzornemu svetu na področju trženja in investicij, obravnavala je vprašanja, skladno s svojim poslovnikom o delu in sklepi nadzornega sveta. Seznanila se je s Poslovnim načrtom skupine in družbe HSE za leto 2020 z dodatnim indikativnim planom za leti 2021 in 2022, v okviru katerega je največji poudarek namenila investicijam. Dala je pozitivno mnenje k investicijskemu

1.3.6 Mnenje o delu posloводства v letu 2019

Nadzorni svet HSE je v letu 2019 v skladu z zakonodajo in dobro prakso celovito nadziral vodenje in poslovanje skupine in družbe HSE. Sej nadzornega sveta HSE se je udeleževalo posloводство družbe, člani posloводства so pri vsaki točki tudi podrobno poročali in skupaj z ostalimi vodji strokovnih služb družbe HSE odgovarjala na dodatna vprašanja članov nadzornega sveta. Redna komunikacija med posloводstvom in predsednikom nadzornega sveta je potekala tudi zunaj sej nadzornega sveta. Strokovne službe HSE so organizirale seje, uvajale spro-

generalnega direktorja s polnima mandatoma, ki je bil zaključen marca 2019, in po sprejetem novem Aktu o ustanovitvi družbe HSE d.o.o. z dne 28. 3. 2019 še postopek za izbor in imenovanje poslovnega direktorja s polnim mandatom, ki je bil zaključen junija 2019.

seznanjala z akcijskim načrtom prestrukturiranja družbe HSE in skupine HSE. Obravnavala je tudi predpostavke dolgoročnega plana za SPV in PV, Poslovni načrt skupine in družbe HSE za leto 2020 z dodatnim indikativnim planom za leti 2021 in 2022 in prenovljen Akcijski načrt prestrukturiranja.

programu »Prenova sekundarnih sistemov na objektih HE Mariborski otok, HE Dravograd in HE Vuzenica«. Seznanila se je z informacijami o trgovanju z električno energijo, o prodaji sistemskih storitev in toplote, o obvladovanju likvidnosti iz naslova CO₂ emisijskih kuponov, o višini depozitov na bankah, o vodenju HE na spodnji Savi iz CV GEN. Obravnavala je Razvojni načrt skupine HSE 2019 - 2023 s pogledom do leta 2030 in spremembo 10. člena Akta o določitvi metodologije za določanje cen sistemskih storitev.

tne tehnične izboljšave ter zagotovile administrativno in organizacijsko podporo delovanju nadzornega sveta HSE. Delo posloводства je nadzorni svet spremljal in vrednotil redno, ko je obravnaval obdobje rezultate poslovanja, primerjal poslovanje skupine in družbe HSE glede na pretekla obdobja in planske cilje ter se seznanjal s poročili zunanjih strokovnjakov o posameznih družbah skupine HSE. Posloводство je skrbno in zavzeto delovalo za najboljše rezultate družbe in skupine HSE ter dobro sodelovalo z nadzornim svetom.

1.3.7 Mnenje o poslovanju skupine in družbe v letu 2019

Skupina HSE je v letu 2019 dosegla najvišje čiste prihodke od prodaje, odkar skupina deluje. Dosežena proizvodnja električne energije družb skupine HSE je bila za 2 % nižja glede na preteklo leto 2018. Zaradi pospešenega taljenja in hlapenja snega meseca maja ter podpovprečnih padavin v obdobju avgust – oktober 2019 je bila hidro proizvodnja nižja za 147 GWh. ČHE Avče je proizvedla za 14 GWh več, termoelektrarna pa za 32 GWh manj električne energije, in sicer zaradi omejitev moči bloka 6 ter občasnih težav pri zagotavljanju premoga. Izpad hidro in termo proizvodnje, ki je prodana vnaprej, je skupina HSE nadomeščala z nakupi električne energije na tujem trgu, zagotavljala zanesljivo in varno dobavo električne energije, povečala prodajne aktivnosti in realizirala za 16 % višje prihodke od prodaje električne energije. Iz naslova prodaje električne energije je skupina HSE dosegla za 14 % boljši rezultat iz poslovanja glede na predhodno leto.

Kljub slabši proizvodnji in višji lastni ceni proizvodnih objektov (višji stroški CO₂ emisijskih kuponov in koncesijskih dajatev zaradi višjih cen) je skupina HSE realizirala EBITDA v višini 160,6 milijona EUR in čisti poslovni izid v višini 29,7 milijona EUR, kar je največ v zadnjih petih letih. Na EBITDA je najbolj vplivala razlika med ceno električne energije na trgu in lastno ceno proizvodnih objektov skupine HSE ter dosežena trgovalna marža, ki je bila višja za 3 %. Stroški materiala so bili za 3 % višji predvsem zaradi uporabe močnejšega, jeklenega ločnega podporja, uporabljenega v procesu pridobivanja premoga. Stroški storitev so bili višji za 7 % zaradi višjih stroškov podizvajalcev (na drugi strani so bili višji tudi prihodki) ter višjih stroškov vzdrževanja. Stroški dela pa so bili višji za 6 % zaradi višjega povprečnega števila zaposlenih predvsem v skupini PV in nove kolektivne pogodbe, ki glede na predhodno predvideva višje odpravnine ob upokojitvi, zaradi česar je bilo potrebno oblikovati dodatne rezervacije. V letu 2019 je skupina HSE zaradi ustavitve investicije v izgradnjo HE na reki Muri realizirala odpise sredstev v višini 5.960.636 EUR.

Sredstva skupine HSE so nižja za 3 % zaradi zmanjšanja denarnih sredstev. Na denarna sredstva in kapital je negativno vplivalo vrednotenje finančnih instrumentov zaradi zaprtja pogodb za nakup CO₂ emisijskih kuponov. Kapital je zato, kljub poslovanju s čistim dobičkom, nižji za 2 %. Celotna zadolženost je nižja za 6 % zaradi odplačil posojil, neto zadolženost pa je nižja za 1 %. Obvladujoča družba HSE je uspešno izvedla refinanciranje že najetih posojil. Kazalnik neto finančne obveznosti/EBITDA se je še izboljšal zaradi nižje zadolženosti.

Investicije skupine HSE so bile v višini 41 milijonov EUR. Prevladovale so investicije, potrebne za zagotavljanje varnosti obratovanja proizvodnih enot.

V letu 2019 je družba HSE poslovala s čistim dobičkom v višini 60,1 milijona EUR. Kljub nižji proizvodnji za 2 % je uspešno nadomeščala že prodano nižjo hidro in termo proizvodnjo z uvozom električne energije, zagotavljala zanesljivo dobavo električne energije ter ob tem še povečala prodajne aktivnosti in realizirala za skoraj 8 milijonov EUR boljši rezultat iz trgovanja.

Zaradi višjih dolgoročnih finančnih naložb so sredstva družbe višja za 3 %. Kapital se je povečal za čisti dobiček tekočega leta v višini 60,1 milijona EUR, negativno pa je vplivala rezerva za varovanje pred tveganji, ki se je znižala za 55,1 milijona EUR. Avgusta 2019 je družba uspešno izvedla refinanciranje dela obstoječega dolgoročnega posojila, zato je celotna zadolženost višja za 2 %, neto zadolženost pa je višja za 29 %. Na dan 31. december 2019 družba v celoti izpolnjuje finančne zaveze po dolgoročnih posojilnih pogodbah.

Investicije družbe HSE so bile v višini 0,9 milijona EUR, glavnina vlaganj je bila v poslovno informacijski sistem.

1.3.8 Preveritev in potrditev letnega poročila družbe in skupine HSE za leto 2019 s stališčem do revizijskega poročila in revizorjevo pismo poslovodstvu

Poslovodstvo je v skladu s 3. odstavkom 272. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) takoj po sestavi in izdaji revizorjevega mnenja nadzornemu svetu predložilo Letno poročilo skupine in družbe HSE za leto 2019 skupaj z revizorjevima poročiloma za leto 2019, ki ga je nadzorni svet obravnaval na seji NS HSE d.o.o. št. 70 (redna seja) dne 16. 04. 2020. Revidiranje Letnega poročila skupine in družbe HSE za leto 2019 je opravila revizijska družba Deloitte revizija d.o.o., ki je izdala neprilagojeno mnenje k računovodskim izkazom skupine in družbe HSE. Revizijska komisija nadzornega sveta HSE je na svoji seji RK NS HSE d.o.o. št. 51 (redna seja) dne 15. 04. 2020 obravnavala revidirano Letno poročilo skupine in družbe HSE za leto 2019 in ugotovila, da je bilo letno poročilo izdelano pravočasno, sestavljeno pa je jasno, pregledno in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1), veljavnimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija, določili Energetskega zakona (EZ-1) in drugo relevantno zakonodajo. Revizijska komisija se je seznanila tudi z ugotovitvami in priporočili iz Pisma poslovodstvu HSE po opravljeni reviziji za leto 2019, ki ga je pripravila revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. Revizijska komisija na Letno poročilo skupine in družbe HSE za leto 2019 ni imela pripomb, zato je predlagala nadzornemu svetu, da le-ta v skladu z 282.

členom Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) sprejme odločitev o potrditvi Letnega poročila skupine in družbe HSE za leto 2019. Na podlagi revizorjevega mnenja, stališča Revizijske komisije nadzornega sveta HSE, podatkov in razkritij v Letnem poročilu skupine in družbe HSE za leto 2019 nadzorni svet HSE ocenjuje, da je revizor opravil svoje delo neodvisno in strokovno, v skladu z veljavno zakonodajo in poslovno prakso, da je letno poročilo v vseh pomembnih pogledih sestavljeno v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in da računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj skupine in družbe HSE na dan 31. december 2019 in njuna poslovna izida in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija. Na revizorjevo poročilo nadzorni svet nima pripomb. Tudi sicer na Letno poročilo skupine in družbe HSE za leto 2019 nima nobenih pripomb, ki bi ga kakor koli zadrževale pri sprejetju odločitve o njegovi potrditvi. Zato je nadzorni svet HSE v skladu s 3. odstavkom 282. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) potrdil Letno poročilo skupine in družbe HSE za leto 2019. Navedeno poročilo je sprejel v odprtem roku, t. j. pred iztekom enega meseca od dneva, ko je poslovodstvo družbe predložilo letno poročilo za leto 2019 nadzornemu svetu HSE.

1.3.9 Poročilo o preveritvi predloga poslovodstva o uporabi bilančnega dobička

Družba HSE d. o. o. je poslovno leto 2019 zaključila s čistim dobičkom v višini 60.117.716,63 EUR in v skladu s prvim in drugim odstavkom 230. člena ZGD-1 čisti dobiček uporabila za pokrivanje prenesene izgube leta 2015.

Ljubljana, 16. april 2020

*Družba HSE je v letu 2019 zagotavljala zanesljivo dobavo električne energije ter ob tem še povečala prodajne aktivnosti in realizirala **8 mio EUR boljši rezultat** iz trgovanja*

Poslovno poročilo

Z vrhunskimi
storitvami vedno
ostajamo v samem vrhu

02

Osvajamo vrhove doma in v tujini

Svojo lastno proizvedeno električno energijo prodajamo na domačem in evropskem veleprodajnem trgu našim kupcem, z električno energijo in z vsemi njenimi izvedenimi in povezanimi produkti pa tudi trgujemo na različnih energetskih borzah po vsej Evropi

48 %

virov

HIDROPROIZVODNJA

52 %

virov

TERMOPROIZVODNJA

VEČ na:

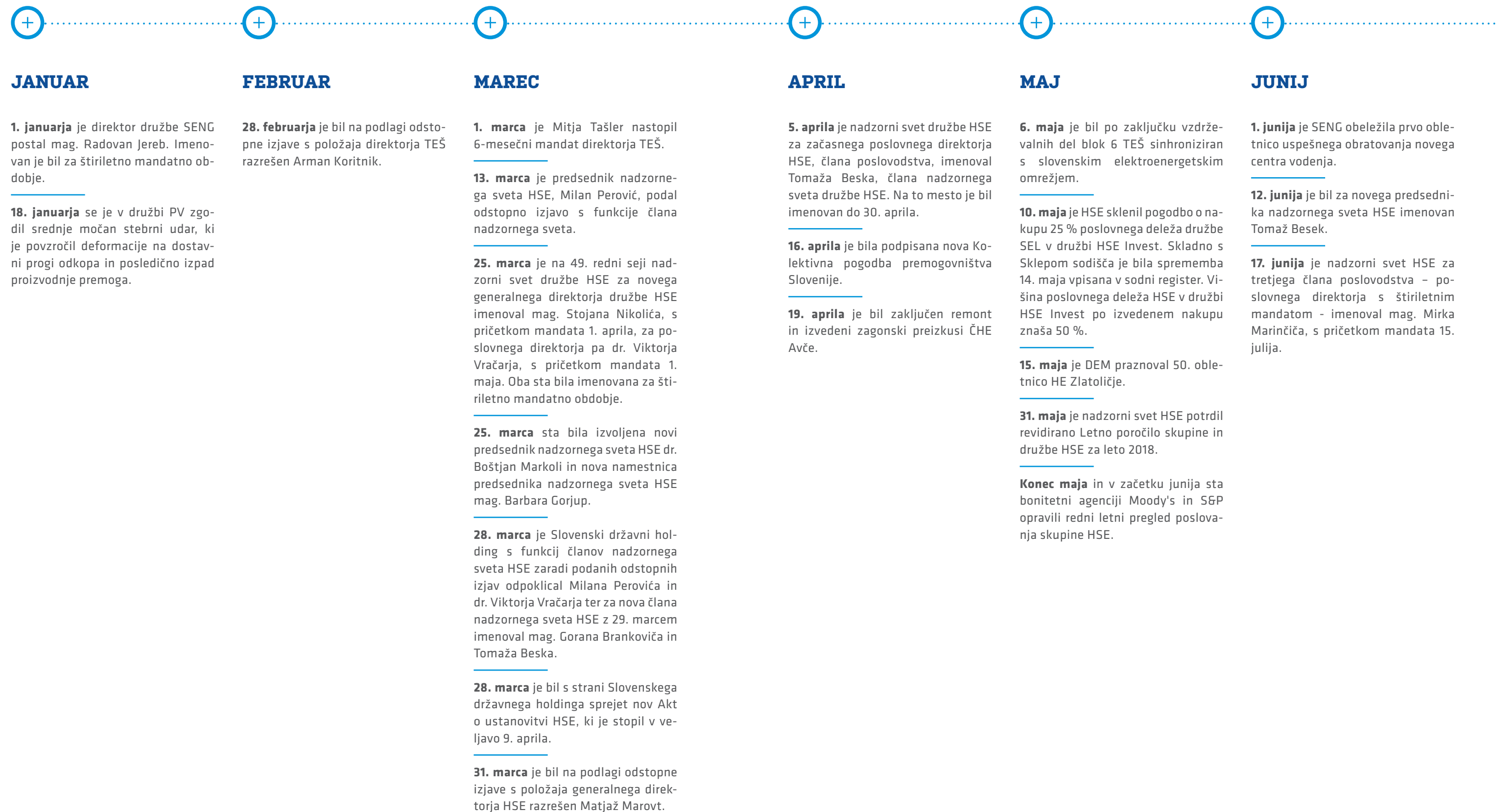
2.1 Kronologija pomembnejših dogodkov skupine HSE v letu 2019

2.3 Izjava o upravljanju družbe

2.6 Analiza uspešnosti poslovanja skupine in družbe HSE

Proizvodnja električne energije je sestavljena iz hidroproizvodnje in termoproizvodnje.

2.1 Kronologija pomembnejših dogodkov skupine HSE v letu 2019

JULIJ

5. julija so bila zaključena dela na sanaciji preboja statorskega navitja agregata 1 v HE Solkan družbe SENG.

30. julija je bilo pridobljeno uporabno dovoljenje za rekonstrukcijo HE Plave 1 družbe SENG.

31. julija je bila 17. redna skupščina družbe HSE Invest, na kateri je bila sprejeta nova družbena pogodba, ki med drugim ukinja nadzorni svet družbe (spreminja se sistem upravljanja iz dvotirnega v enotirni, vse v okviru racionalizacije in optimizacije poslovanja). S tem je tudi prenehal mandat vsem članom nadzornega sveta.

AVGUST

Od 6. avgusta do 5. septembra je potekalo poskusno obratovanje male hidroelektrarne Rogoznica družbe DEM, ki izkorišča vodni potencial vodotoka Rogoznica na lokaciji jezua Markovci.

21. avgusta je bila s sindikatom bank in družbo HSE podpisana posojilna pogodba za 185 mio EUR (160 mio EUR dolgoročnega fiksnega posojila z ročnostjo sedem let in 25 mio EUR dolgoročnega revolving posojila z ročnostjo treh let). Namen posojila je bilo refinanciranje obstoječega dolgoročnega sindiciranega posojila in zagotovitev zadostne likvidnostne rezerve. Poleg navedenega je družba sklenila še bilateralne pogodbe z domačimi poslovnimi bankami v višini 20 mio EUR dolgoročnega fiksnega posojila z ročnostjo pet let in 25 mio EUR dolgoročnega revolving posojila z ročnostjo tri leta.

29. avgusta je poslovodstvo HSE za generalnega direktorja družbe TEŠ imenovalo dr. Viktorja Vračarja, za direktorja družbe pa Mitjo Tašlerja. Oba sta bila imenovana za štiriletno mandatno obdobje, s pričetkom mandata 1. septembra.

30. avgusta je nadzorni svet PV za generalnega direktorja PV za mandatno obdobje štirih let imenoval mag. Marka Mavca.

SEPTEMBER

2. septembra je bil izveden prehod v živo na projektu SAP4PM, nov program za podporo procesu vzdrževanja in proizvodnji v skupini HSE, v katerega je vključenih približno 210 uporabnikov.

4. septembra je družba DEM zaključila načrtovano sanacijo naklonskih površin asfaltne obloge Ptujkega jezera.

6. septembra je bonitetna agencija Moody's družbi HSE povišala dolgoročno bonitetno oceno iz Ba2 na Ba1. S tem potrjuje, da bo skupina HSE kot vodilni proizvajalec električne energije v Sloveniji sposobna izpolnjevati zadane finančne obveznosti in vzdrževati kreditne kazalce na ustrezni ravni.

17. septembra je bila uradna otvoritev mHE Kneža (SENG) in pričetek poskusnega obratovanja.

18. septembra je bila podpisana krovna pogodba o sodelovanju pri pripravi projekta vzpostavitve muzejske in turistične dejavnosti s področja energetike in železnic (SENG).

OKTOBER

4. oktobra se je uspešno zaključila redna jesenska revizija ČHE Avče (SENG), ki je trajala od 28. septembra.

10. oktobra je bil za podpredsednika Energetske zbornice Slovenije izvoljen generalni direktor HSE mag. Stojan Nikolič.

11. oktobra je bil izveden tehnični pregled mHE Kneža.

21. oktobra je potekala vsakoletna planska konferenca skupine HSE. Udeležila so se je poslovodstva družb skupine in ključni strokovni sodelavci krovne družbe HSE. Glavni vsebinski poudarek konference je bil, poleg predstavitev planov odvisnih družb, razmislek o novih mejnikih, ki jih prinaša Nacionalni energetski in podnebni načrt (NEPN).

NOVEMBER

12. novembra je TEŠ v svojih prostorih organiziral informativno srečanje z novinarji, kjer so bili predstavljeni osnovni podatki o projektu SOEN: Sosežig za Energijo. Projekt pomeni korak naprej k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov, kar je skladno s strategijo Evropske unije v smeri k brezogljični družbi, hkrati pa tudi strateška usmeritev HSE, ki predvideva postopno opuščanje rabe fosilnih goriv.

25. novembra je bil na 62. redni seji nadzornega sveta HSE sprejet Poslovni načrt skupine in družbe HSE za leto 2020 z dodatnim indikativnim planom za leti 2021 in 2022.

Agencija za varstvo konkurence (AVK) je **29. novembra 2019** izdala pozitivno odločbo glede priglasitve koncentracije HSE, Elektro Gorenjska, Elektro Primorska in Elektro Celje pri nameravanem prevzemu skupne kontrole v družbah ECE d.o.o. in E3 d.o.o. Skupina HSE je pri tem morala sprejeti nekaj korektivnih ukrepov, s katerimi se zavezuje k zagotavljanju prodaje dela količin električne energije na domačem trgu v obdobju petih let po uspešnem zaključku vertikalne integracije.

DECEMBER

9. decembra je nadzorni svet HSE podal soglasje k prenosu dela dejavnosti s HSE - Energetska družba Trbovlje (HSE-EDT) na HSE. Poslovodstvo HSE je 18. decembra sprejelo sklep, s katerim se odobri sklenitev vseh pravnih poslov, ki so potrebni za omenjene dejavnosti.

10. decembra je bila družba HSE Adria - v likvidaciji izbrisana iz sodnega registra v Zagrebu.

11. decembra je HSE prejel posebno priznanje v okviru polnega certifikata Družini prijazno podjetje.

12. decembra je bila registrirana nova poslovna enota družbe HSE, poslovna enota Trbovlje.

19. decembra je bil uspešno zaključen projekt posodobitve opreme centra vodenja HSE, ki se je začel v letu 2018.

DEM je uveljavila predkupno pravico do nakupa 56,9 % poslovnega deleža družbe PV v RGP, za kar je bila **24. decembra** plačana kupnina. Z deležem v višini 86,9 % je tako družba DEM postala večinska lastnica družbe RGP, saj je imela pred omenjenim nakupom v družbi RGP že 30 % delež.

2.2 Pomembni dogodki po koncu poslovnega leta 2019

JANUAR 2020

1. januarja 2020 so stopile v veljavo spremembe Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, november 2019.

1. januarja 2020 je del dejavnosti družbe HSE EDT prešel na družbo HSE (dejavnost trženja skladišča naftnih derivatov, dejavnost trženja proizvodnje električne energije iz dveh plinskih turbin za namene izvajanja sistemskih storitev in komercialnega obratovanja, dejavnost upravljanja z nepremičninami in z vsemi pripadajočimi premičninami ter dejavnost razvoja energetske lokacije na nepremičninah HSE EDT).

30. januarja 2020 je nadzorni svet HSE na 66. redni seji dal soglasje k Razvojnemu načrtu skupine HSE za obdobje 2020-2024 s pogledom do leta 2030 in naložil poslovodstvu HSE, da ga predloži v sprejem ustanovitelju (SDH).

FEBRUAR 2020

Skupina HSE je zavzela preliminarne stališče glede NEPN in okoljskega poročila v javni obravnavi.

TEŠ je zasnoval novo posebno spletno stran, namenjeno informiranju glede načrtovanega projekta SOEN. V začetku februarja je bil projekt načrtovanega sosežiga alternativnega goriva SRF predstavljen na seji sveta Mestne občine Velenje, v oddaji Odmevi ter na okrogli mizi v šoštanjskem Domu kulture v organizaciji Šaleškega eko gibanja, ki sta se jo udeležila direktor TEŠa ter generalni direktor HSE.

Začetek aktivnosti za uvedbo informacijskega sistema SAP in BC v družbah skupine PV.

27. februarja 2020 je Vlada Republike Slovenije sprejela celoviti nacionalni energetski podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), ki je bil tudi predložen Evropski komisiji, skladno z Uredbo EU 2018/1999 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov. NEPN bo za skupino HSE pomenil velik izziv pri učinkoviti realizaciji razvojnih ciljev na področju obnovljivih virov energije, pri izgradnji novih plinsko parnih elektrarn za nadomeščanje električne energije iz premogovnih blokov, pa tudi v smislu doseganja ustrezne dinamike izstopa iz rabe domačega premoga za proizvodnjo električne energije, ob zagotavljanju virov za zapiralna dela PV izven cene električne energije.

MAREC 2020

Od 1. marca 2020 dalje je zaposlenim HSE na voljo možnost koriščenja ugodnosti iz naslova »Specialisti + Kolektivno«, pri čemer bo zaposlenim osnovno premijo plačeval delodajalec. Zavarovanje bo omogočalo krajše čakalne vrste in celovito zdravstveno obravnavo od prvega pregleda do diagnoze, posega, zdravljenja in rehabilitacije, krajše bolniške odsotnosti in manjši izpad dohodka.

6. marca 2020 je družba SENG predložila ustanovitelju (HSE) sklep o prenehanju družbe ELPROM d.o.o., ki je že od leta 2015 v mirovanju, po skrajšanem postopku.

11. marca 2020 je bila na osnovi navodil Službe za korporativno varnost Skupine HSE in v skladu s 169. členom Zakona o delovnih razmerjih s ciljem obvladovanja tveganj in preprečitve širjenja okužbe s COVID – 19 med sodelavci ter posledično preprečitve potencialnih motenj v delovnem procesu izdana odredba, da v času od 12. marca do preklica zaposleni družbe HSE svoje delovne obveznosti po pogodbi o zaposlitvi opravljajo na domu. V družbi ostane le minimalno število zaposlenih, ki so nujno potrebni za vodenje in koordinacijo v kritičnih razmerah v skupini HSE ter za nemoten potek trgovnih aktivnosti. Usmeritvam so sledile tudi ostale družbe skupine HSE.

11. marca 2020 je Slovenski državni holding za članico nadzornega sveta HSE ponovno imenoval mag. Barbaro Gorjup, ki je nov štiriletni mandat nastopila 6. aprila 2020.

25. marca 2020 je skupina HSE predala Univerzitetnemu kliničnemu centru Ljubljana dva respiratorja za zdravljenje bolezni COVID-19. Gre za transportna respiratorja z vso pripadajočo opremo, ki spadata v visok razred transportnih ventilatorjev, omogočata uporabo različnih ventilacijskih tehnik in sta opremljena s sistemom, ki brezžično komunicira z drugimi medicinskimi napravami (npr. z defibrilatorjem) ter lahko pošiljata podatke o stanju in nastavitvah na oddaljen računalnik. Respiratorjema pripadata tudi prenosna kisikova jeklenka in priključna cev za priklop na kisikove inštalacije v bolnišnici ali v reševalnem vozilu.

APRIL 2020

1. aprila 2020 je skupina HSE zdravstvenemu domu Velenje, Civilni zaščiti Velenje in Civilni zaščiti Šoštanj donirala kirurške zaščitne maske, maske FFP2, respiratorje 3M, zaščitna očala, zaščitne vizirje, rokavice, zaščitne kombinezone ter razkužila. Namen donacije je bil zagotoviti ustrezno zaščitno opremo ljudem, ki na šaleškem območju preventivno delujejo in skrbijo tudi za večje število ljudi, ki so zaposleni v družbah TEŠ in PV.

2.3 Izjava o upravljanju družbe

Družba Holding Slovenske elektrarne d. o. o., Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana (HSE), v skladu s 5. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah za obdobje od 1. januarja 2019 do 31. decembra 2019 izjavlja, kot sledi v nadaljevanju.

Poslovodstvo in nadzorni svet družbe HSE izjavljata, da je bilo upravljanje družbe v letu 2019 skladno z zakoni in drugimi predpisi, z Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo HSE, s priporočili, navedenimi v Kodeksu korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države. Poslovodstvo in nadzorni svet družbe HSE v skladu s 60.a členom Zakona o gospodarskih družbah izjavljata,

da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Izjava o upravljanju družbe je sestavni del letnega poročila in je dostopna na spletni strani družbe <http://www.hse.si>.

2.3.1 Izjava o skladnosti s Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (Kodeks SDH) in s priporočili in pričakovanji Slovenskega državnega holdinga (Priporočila SDH)

2.3.1.1 Poročilo o izvajanju Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (Kodeks SDH)

Družba HSE kot svoj referenčni kodeks uporablja Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države Slovenskega državnega holdinga, d. d. (Kodeks SDH, maj 2017, v nadaljevanju: Kodeks), ki je javno dostopen na spletni strani Slovenskega državnega holdinga in je bil prenovljen novembra 2019, s pričetkom uporabe od

1. januarja 2020. Kodeks je družba pri poslovanju, upoštevajoč dejavnost družbe in druge posebnosti družbe, v večji meri smiselno upoštevala. Družba je v letu 2019 po načelu spoštuj ali pojasni v celoti spoštovala pretežni del priporočil Kodeksa, ki se nanašajo na družbe v 100 % lasti države. Odstopanja pojasnjujemo v nadaljevanju.

Priporočilo 6.1

Priporočilo uporabljamo delno. Plan nasledstva ni razvit in avtomatiziran na način, da bi bil ob morebitni potrebi na funkcijah članov poslovodstva prehod oz. napredovanje avtomatizirano, ampak se v vsakem konkretnem primeru izvede kadrovski postopek s ciljem izbire najustreznejšega kandidata. Skladno s Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (november 2019) se v letu 2020 pripravlja Politika nasledstva.

Priporočilo 6.4.1

Priporočilo uporabljamo smiselno. Nadzorni svet s sklepom določi kompetenčni profil za konkretni postopek, upoštevajoč neposredno zakonsko podlago – 21. člen Zakona o Slovenskem državnem holdingu. Slednji ni bil objavljen na spletni strani družbe.

Priporočilo 6.8

Priporočilo uporabljamo delno. Postopek izbire kandidatov za člane nadzornega sveta in oblikovanje skupščinskega sklepa o imenovanju članov nadzornega sveta je transparenten (odločanje na seji nadzornega sveta HSE), a ni vnaprej opredeljen.

Priporočilo 6.8.1

Priporočila ne uporabljamo. Nadzorni svet imenuje lastnik.

Priporočilo 6.9.2

Priporočilo uporabljamo smiselno. Obstoječi sklep ustanovitelja iz leta 2011 glede plačil članom nadzornega sveta sledi usmeritvam sklepa v Prilogi 2 Kodeksa.

Priporočilo 6.9.3

HSE Priporočila ne upošteva v delu, ki se nanaša na D&O zavarovanje. V okviru kolektivnega D&O zavarovanja skupine HSE imajo člani nadzornega sveta HSE pravico, da se vključijo v to zavarovanje. Skladno z davčnimi pravili se jim obračuna davčna boniteta.

Priporočilo 8.3

Priporočilo sicer v celoti upošteva, vendar nismo objavili prejemkov iz delovnega razmerja članov nadzornega sveta, ki so predstavniki delavcev, saj menimo, da gre za nesorazmerno razkritje z vidika določil pogodbe o zaposlitvi delavca. V novem Kodeksu SDH je bila predmetna zahteva izločena.

Priporočilo 8.5

HSE Priporočila ne upošteva, ker menimo, da je objava finančnega koledarja v enoosebnem d. o. o. nesmiselna, saj so finančni koledarji namenjeni predvsem javnemu razkritju oziroma objavljanju finančnih izkazov in razkritju poslovanja družb, ki so v lasti številnih delničarjev/družbenikov. Družbi, ki ima edinega družbenika in mu redno poroča tudi izven javnih razkritij, tudi po mnenju Združenja nadzornikov Slovenije ni potrebno izdelovati in objavljati finančnega koledarja.

Priporočilo 9.2.7

Priporočilo uporabljamo delno, saj so določena priporočila zaradi kompleksnosti izvedena v podaljšanem roku.

Priporočilo 10.2

Priporočila ne uporabljamo. Ustanovljena je bila služba za skladnost poslovanja, potekajo postopki za zasedbo delovnih mest.

2.3.1.2 Poročilo o izvajanju priporočil in pričakovanj Slovenskega državnega holdinga (Priporočila SDH)

Priporočila Slovenskega državnega holdinga (marec, 2018) je družba v letu 2019 pri poslovanju, upoštevajoč dejavnost družbe in druge posebnosti družbe, v večji meri smiselno upoštevala. Po načelu spoštuj ali pojasni je družba v celoti spoštovala pretežni del priporočil. Odstopanja pojasnjujemo v nadaljevanju:

Priporočilo 3.6

uporabljamo delno. Priporočilu ne sledimo v delu, ki se nanaša na področje trgovanja z energenti in povezanimi produkti. O pogodbah s področja trgovanja, ki imajo naravo mandatnih pogodb, kot so npr. posredniške pogodbe, povezane s trgovanjem, se ne poroča javno, ker so poslovna skrivnost. Javna objava v priporočilu navedenih sklenjenih pravnih poslov se izvede skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja.

Priporočilo 4.5

Priporočila ne uporabljamo. Družba ne objavlja kolektivne pogodbe, ker za to nima soglasja predstavnikov delavcev. Objavljene so povezave na kolektivne pogodbe dejavnosti.

Priporočila pod točko 5

ne uporabljamo v celoti. Priporočila uporabljamo delno pri implementaciji sistemov vodenja in preko izvajanja notranjih presoj po standardih (ISO 9001, BS OHSAS 18001 in ISO 27001), ki so tudi podlage za samocenjevanje po modelu EFQM.

2.3.2 Podatki o delovanju skupščine, sestavi in delovanju organov vodenja in nadzora

V letu 2019 je v skladu z Aktom o ustanovitvi HSE družbo v vlogi edinega družbenika upravljal Slovenski državni holding. Organa vodenja in nadzora družbe HSE sta poslovodstvo in nadzorni svet. Politika raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe HSE je bila v družbi HSE sprejeta 12. februarja 2018 in prenovljena 27. februarja 2020. Le-ta

je objavljena na spletni strani. Nadzorni svet in ustanovitelj kot tudi svet delavcev HSE jo dosledno izvajajo. Skladno s priporočilom Kodeksa SDH št. 10.2.1 navajamo, da so posamezni elementi sistema korporativne integritete v družbi razpršeni in se izvajajo v okviru različnih strokovnih služb in komisij.

2.3.2.1 Ustanovitelj v vlogi skupščine

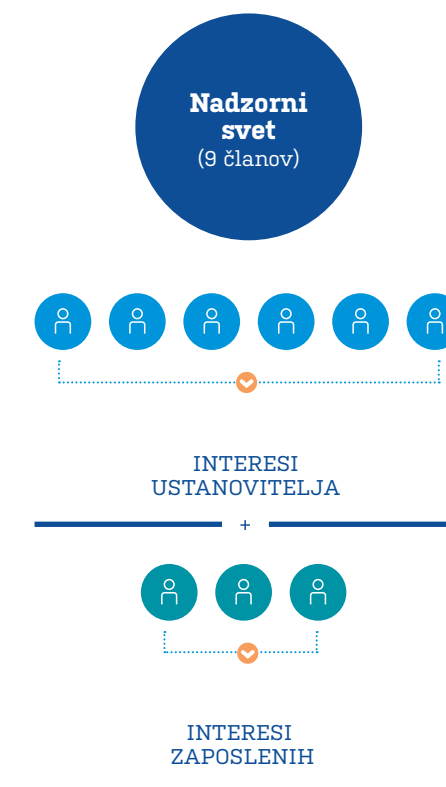
Ustanovitelj ima vlogo in pristojnosti skupščine, skladno z Aktom o ustanovitvi družbe HSE, Zakonom o gospodarskih družbah in veljavno zakonodajo. V skladu s 526. členom Zakona o gospodarskih družbah ustanovitelj svoje odločitve vpisuje v knjigo sklepov. Ustanovitelj je v letu 2019 deloval skladno s pristojnostmi, določenimi v Aktu o ustanovitvi družbe, ki je javno objavljen (Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve – AJPES). Navajamo nekaj ključnih pristojnosti:

- sprejem temeljev poslovne politike in razvojnega načrta družbe in skupine HSE za obdobje petih let, vključno s finančnim, poslovnim, kadrovskim in organizacijskim prestrukturiranjem, na predlog poslovodstva in soglasja nadzornega sveta,
- odločanje o uporabi bilančnega dobička,
- odločanje o uporabi vračanja naknadnih vplačil,
- odločanje o uporabi, delitvi in prenehanju poslovnih deležev,
- imenovanje in odpoklic članov nadzornega sveta družbe, razen tistih, ki jih izvoli svet delavcev,
- odločanje o ustanavljanju družb ter o pridobivanju večinskih deležev v kapitalu drugih družb na predlog poslovodstva in soglasja nadzornega sveta,

- odločanje o razpolaganju z deleži in delnicami v družbah, ki so v vsakokratnem odloku o strategiji upravljanja kapitalskih naložb države opredeljene kot strateške ali pomembne naložbe,
- odločanje o razpolaganju in obremenjevanju poslovnih deležev/delnic v odvisnih in pridruženih družbah na predlog poslovodstva in soglasja nadzornega sveta,
- podelitev razrešnice poslovodstvu in nadzornemu svetu,
- odločanje o sklepanju pogodb in drugih pravnih poslov, s katerimi se družba zaveže odplačno ali neodplačno prenesti na drugo osebo z enim pravnim poslom ali več povezanimi pravnimi posli skupaj, najmanj 3 % premoženja družbe, pri čemer ne gre za prenos po določbah Zakona o gospodarskih družbah o statusnih preoblikovanjih,
- odločanje o spremembah osnovnega kapitala družbe,
- odločanje o statusnih spremembah in prenehanju družbe in ostale pristojnosti nadalje določene z Aktom o ustanovitvi in vsakokrat veljavno zakonodajo.

2.3.2.2 Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet je v letu 2019 deloval skladno s pristojnostmi, določenimi v Zakonu o gospodarskih družbah, Aktu o ustanovitvi družbe HSE, Poslovniku o delu nadzornega sveta HSE in Kodeksu korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države kot referenčnem kodeksu (po načelu spoštuj ali pojasni). Akt o ustanovitvi HSE določa sestavo, štiriletni mandat in pristojnosti nadzornega sveta. Nadzorni svet je v letu 2019 sestavljalo devet članov, šest članov je zastopalo interese ustanovitelja, trije člani pa interese zaposlenih (imenujejo in odpokličejo se v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju). Člani nadzornega sveta so imenovani za dobo štirih let in so po preteku mandata lahko ponovno imenovani. Sestava in delovanje nadzornega sveta sta predstavljeni v poročilu nadzornega sveta, prav tako delovanje vseh komisij nadzornega sveta kot strokovne pomoči pri delovanju nadzornega sveta (Revizijska komisija nadzornega sveta HSE, Komisija za prestrukturiranje nadzornega sveta HSE, Komisija za trženje in investicije nadzornega sveta HSE, Kadrovska komisija nadzornega sveta HSE).

SESTAVA NADZORNEGA SVETA IN KOMISIJ V 2019											
IME IN PRIIMEK	Tomaž Besek	dr. Boštjan Markoli	dr. Miloš Pantoš	mag. Barbara Gorjup	Vesna Cukrov	mag. Goran Brankovič	Boštjan Jančar	Jernej Otič	mag. Petja Rijavec	Milan Perovič	dr. Viktor Vračar
FUNKCIJA (predsednik, namestnik, član NS)	predsednik NS od 12.6.2019	član NS, predsednik od 25.3.2019 do 12.6.2019, namestnik od 28.1.2014 do 25.3.2019	član NS	namestnica predsednika od 25.3.2019	članica NS	član NS	član NS	član NS	članica NS	predsednik NS do 28.3.2019	član NS
PRVO IMENOVANJE NA FUNKCIJO	29. 3. 2019 - član, predsednik NS od 12.6.2019	21.1.2014 - član	21.1.2014	5.4.2016	1.9.2017	29.3.2019	9.5.2013	30.6.2014	2.7.2018	5.4.2016 - član predsednik: 13.5.2016	5.4.2016
ZAKLJUČEK FUNKCIJE/MANDATA	28.3.2023	22.1.2022	22.1.2022	5.4.2020	1.9.2021	28.3.2023	2.7.2022	2.7.2022	2.7.2022	28.3.2019	28.3.2019
PREDSTAVNIK KAPITALA/ZAPOSLENIH	predstavnik kapitala	predstavnik kapitala	predstavnik kapitala	predstavnica kapitala	predstavnica kapitala	predstavnik kapitala	predstavnik zaposlenih	predstavnik zaposlenih	predstavnica zaposlenih	predstavnik kapitala	predstavnik kapitala
UDELEŽBA NA SEJAH NS GLEDE NA SKUPNO ŠTEVILO SEJ NS	16* od 20	100 %	100 %	19 od 20	19 od 20	100 %	100 %	19 od 20	19 od 20	100 %	3 od 4
SPOL	moški	moški	moški	ženski	ženski	moški	moški	moški	ženski	moški	moški
DRŽAVLJANSTVO	Slovenije	Slovenije	Slovenije	Slovenije	Slovenije	Slovenije	Slovenije	Slovenije	Slovenije	Slovenije	Slovenije
LETNICA ROJSTVA	1970	1968	1977	1973	1967	1964	1971	1976	1971	1964	1971
IZOBRAZBA	Inženir elektrotehike (smer energetika) in univ. dipl. organizator dela - informatik	doktor znanosti	doktor znanosti	magistra mednarodne ekonomije	univ. dipl. prav., pravosodni izpit	mag. ekonomskih znanosti in univ. dipl. inženir elektrotehnike	mag. poslovnih ved	univ. dipl. ing. elektrotehnike, mag. ekonomskih in poslovnih ved	magistra komunikologije	univ. dipl. ekon.	doktor znanosti in dipl. inž. elektrotehnike
STROKOVNI PROFIL	elektrotehnika energetika, organizacija	montanistika	elektroenergetika	poslovne finance, ocenjevanje vrednosti, ekonomske upravičenosti naložb, kontroling (planski, poročevalski sistem), računovodstvo, korporativno upravljanje	pravno področje, investicije, prestrukturiranje, revizije	elektro-energetika, ekonomija, poslovne finance, kontroling, računovodstvo, upravljanje premoženja, prestrukturiranje podjetij, nadziranje velikih podjetij, investicije in projektno vodenje, krízno vodenje, upravljanje nepremičnin, IT	finance	elektrotehnika, proizvodnja električne energije	odnosi z javnostmi	poslovne finance	poslovođenje, organizacija, prestrukturiranje
NEODVISNOST PO 23. ČLENU KODEKSA (DA/NE)	da	da	da	da	da	da	da	da	da	da	da
OBSTOJ NASPROTJA INTERESA V POSLOVNEM LETU (DA/NE)	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
ČLANSTVO V ORGANIH NADZORA DRUGIH DRUŽB	DUTB, d.d.	/	/	Telekom Slovenije,d.d.	/	/	/	/	/	/	/
ČLANSTVO V KOMISIJAH	KK	KK KTI RK	KTI KK KP	RK KK	KP	KTI od 8.4.2019 predsednik KP od 8.4.2019	RK, KTI	KP	KK	KK	KP KTI
PREDSEDNIK/ČLAN KOMISIJE	KK- član od 16.12.2019	KK KTI RK - član	KTI - predsednik KP - član KK - predsednik od 5.4.2019	RK - predsednica KK - članica	KP - članica	KP - predsednik KTI - član	RK - član, KTI - član	KP - član	KK - članica	KK - predsednik do 28.3.2019	KP - predsednik do 28.3.2019 KTI - član do 28. 3. 2019
UDELEŽBA NA SEJAH KOMISIJ GLEDE NA SKUPNO ŠTEVILO SEJ KOMISIJ	KK- 100 %	KK - 100 % KTI - 100 % RK - 100 %	KK - 100 % KTI - 100 % KP - 100 %	RK - 100 % KK - 100 %	KP - 3 od 5 **	KTI - 100 % KP - 100 %	RK - 100 % KTI - 100 %	KP - 4 od 5	KK - 100%	KK - 9 od 11	KP - 100 % KTI - ni sej v času trajanja mandata

NS - nadzorni svet, RK - revizijska komisija, KK - kadrovska komisija, KTI - komisija za trženje in investicije, KP - komisija za prestrukturiranje

*Od 5. 4. 2019 do 30.4.2019 ni smel delovati kot član NS, skladno z 2. odstavkom 273. čl. ZGD-1, saj je bil imenovan za začasnega poslovnega direktorja izmed članov NS.

**Opravičena odsotnost in seznanjenost z gradivom

Naša družba deluje:

Zanesljivo

Odgovorno

Transparentno

ZUNANJI ČLANI V KOMISIJAH	
IME IN PRIIMEK	dr. Maja Zaman Groff
KOMISIJA	RK
UDELEŽBA NA SEJAH KOMISIJ GLEDE NA SKUPNO ŠTEVILO SEJ KOMISIJ	10 od 11
SPOL	ženski
DRŽAVLJANSTVO	Slovenije
IZOBRAZBA	doktorica znanosti
LETNICA ROJSTVA	1972
STROKOVNI PROFIL	revizija (zunanja, notranja), finančno računovodstvo
ČLANSTVO V ORGANIH NADZORA Z DRUŽBO NEPOVEZANIH OSEB	ni članica v organih nadzora

2.3.2.3 Delovanje posloводства

V skladu z določili Akta o ustanovitvi družbe HSE in sklepom nadzornega sveta družbo vodi in zastopa poslovodstvo na lastno odgovornost. V obdobju od 1. januarja 2019 do 31. marca 2019 je delovalo dvočlansko poslovodstvo v sestavi Matjaž Marovt, generalni direktor, in mag. Stojan Nikolić, finančni direktor. Od 1. aprila 2019 do 30. aprila 2019 je mag. Stojan Nikolić, generalni direktor, zastopal družbo samostojno. Od 5. aprila 2019 do 30. aprila 2019

se mu je kot začasni poslovni direktor, imenovan izmed članov NS, pridružil Tomaž Besek. Od 1. maja 2019 do 15. julija 2019 je delovalo dvočlansko poslovodstvo, generalnemu direktorju se je pridružil dr. Viktor Vračar, poslovni direktor. Od 15. julija 2019 naprej je delovalo tričlansko poslovodstvo, že imenovanima direktorjema se je pridružil tretji član posloводства, mag. Mirko Marinčič, poslovni direktor.

SESTAVA POSLOVODSTVA V POSLOVNEM LETU					
IME IN PRIIMEK	mag. Stojan Nikolić	dr. Viktor Vračar	mag. Mirko Marinčič	Matjaž Marovt	Tomaž Besek
FUNKCIJA (predsednik, član)	finančni direktor do 31.3.2019, generalni direktor od 1.4.2019	poslovni direktor	poslovni direktor	generalni direktor	začasni poslovni direktor
PODROČJE DELA V UPRAVI	finančni direktor do 31.3.2019, generalni direktor od 1.4.2019	poslovni direktor	poslovni direktor	generalni direktor	začasni poslovni direktor
PRVO IMENOVANJE NA FUNKCIJO	1.10.2014 - finančni direktor, 1.4.2019 - generalni direktor	1.5.2019	15.7.2019	19.4.2017	5.4.2019
ZAKLJUČEK FUNKCIJE / MANDATA	31.3.2019 - finančni direktor, 1.4.2023 - generalni direktor	30.4.2023	14.7.2023	31.3.2019	30.4.2019
SPOL	moški	moški	moški	moški	moški
DRŽAVLJANSTVO	Slovenije	Slovenije	Slovenije	Slovenije	Slovenije
LETNICA ROJSTVA	1975	1971	1971	1962	1970
IZOBRAZBA	magister ekonomije	doktor znanosti in dipl. inž. elektrotehnike	magister znanosti, univ. dipl. inženir elektrotehnike	univ. dipl. inženir elektrotehnike in MSc s področja managementa kakovosti	Inženir elektrotehnike (smer energetika) in univ. dipl. organizator dela - informatik
STROKOVNI PROFIL	finančni management	poslovanje, organizacija, prestrukturiranje	elektrotehnika, organizacija	proizvodni procesi, investicije, nabava, razvoj, kakovost	elektrotehnika energetika, organizacija
ČLANSTVO V ORGANIH NADZORA Z DRUŽBO NEPOVEZANIH DRUŽB	/	/	/	/	DUTB, d.d.

2.3.3 Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Z namenom zagotavljanja večje transparentnosti, učinkovitosti ter odgovornega poslovanja ima družba vzpostavljen delujoč sistem notranjih kontrol in upravljanja tveganj preko organizacijske strukture družbe, standarda vodenja kakovosti ISO 9001, standarda vodenja varnosti in zdravja pri delu OHSAS 18001, standarda upravljanja informacijske varnosti po ISO/IEC 27001, standarda ravnanja z okoljem ISO 14001 (standard je vpeljan in se

izvaja, vendar ni certificiran) in internih aktov družbe z natančno izdelanim sistemom poročanja po posameznih organizacijskih enotah. Sistem notranjih kontrol je podprt s sistemom kontrol informacijske varnosti, s katerim se med drugim zagotavljajo ustrezne omejitve in nadzor nad omrežjem ter natančno, ažurno in popolno obdelovanje podatkov.

S sistemom notranjih kontrol v družbi načrtno in sistematično uporabljamo postopke in metode, ki s svojim delovanjem zagotavljajo točnost, zanesljivost in popolnost podatkov in informacij, pravilno in pošteno izdelavo računovodskih izkazov, preprečujejo in odkrivajo napake v sistemu ter zagotavljajo spoštovanje zakonov in drugih predpisov, aktov organov upravljanja ter sistemskih predpisov družbe.

Poslovodstvo družbe je odgovorno za vodenje ustreznih poslovnih knjig ter vzpostavljanje in zagotavljanje delovanja notranjega kontroliranja in notranjih računovodskih kontrol, izbiranje in uporabljanje računovodskih usmeritev. Pri postavitvi sistema notranjih kontrol se upošteva načelo treh obrambnih linij:

- ocenitev okolja, ocenitev tveganj (izvajajo »lastniki tveganj«),
- določitev načina kontroliranja – postavitve kontrolnega sistema (izvajajo različne strokovne službe),
- kontroliranje delovanja sistema in uvajanje izboljšav (izvaja služba notranje revizije).

Pri postavitvi sistema notranjih kontrol se zasleduje tri glavne cilje:

- točnost, zanesljivost in popolnost računovodskih evidenc ter resničnost in poštenost računovodskega poročanja,
- usklajenost z zakonodajo in drugo regulativo,
- učinkovitost in uspešnost poslovanja.

Z namenom celovitega upravljanja tveganj v družbi in zagotavljanja kakovostnih informacij vodstvu družbe in nadzornemu svetu za vodenje in nadzor družbe sta v družbi organizirana samostojna organizacijska enota za upravljanje tveganj in Odbor za upravljanje tveganj. Služba upravljanja tveganj skrbi za vzpostavitev in kontinuirano delovanje sistema upravljanja tveganj in izvaja operativno ter koordinacijsko podporo Odboru za upravljanje tveganj in njegovimi pododbori, ki nadzorujejo celovit sistem upravljanja tveganj ter predlagajo ustrezne dopolnitve.

V družbi vzpostavljena Služba notranje revizije deluje v skladu s sprejetim Pravilnikom o delovanju notranje revizije skupine HSE. Svoje poslanstvo v skupini HSE izvaja na osnovi dolgoročnega in letnega načrta dela. Organizacijska neodvisnost je uresničena s tem, da je notranja revizija organizirana kot samostojna organizacijska enota, ki je organizacijsko odgovorna poslovodstvu družbe HSE, funkcijsko pa revizijski komisiji oziroma nadzornemu svetu družbe HSE. Notranje revidiranje izvaja v celotni skupini HSE v skladu s Hierarhijo pravil notranjega revidiranja. Deluje s ciljem dodajanja vrednosti pri uresničevanju strateških in poslovnih ciljev.

V letu 2019 je notranja revizija opravljala notranjerevizijske posle in ostale dejavnosti v skladu z odobrenim letnim načrtom dela in rebalansom načrta dela. En notranjerevizijski posel, ki je bil izveden v osmih družbah skupine HSE, je bil izveden na zahtevo nadzornega sveta družbe HSE. V okviru izvedenih poslov je notranja revizija pregledala obstoj, delovanje in učinkovitost sistema notranjih kontrol za doseganje zastavljenih ciljev v revidiranih enotah. Dana so bila priporočila za njihovo izboljšanje. Notranja revizija je opravila več neformalnih dejavnosti svetovanja, usmerjenih v pomoč pri upravljanju skupine HSE, upravljanju tveganj in razvijanju sistema notranjih kontrol. Veliko pozornosti je namenila spremljanju izvrševanja revizijskih priporočil, usposabljanju in izobraževanju ter zagotavljanju kakovostnega in profesionalnega delovanja funkcije notranje revizije v skupini HSE. O svojem delu je notranja revizija poročala poslovodstvu družbe HSE, revizijski komisiji in nadzornemu svetu družbe HSE. Razvoj notranje revizije se uresničuje s pomočjo programa zagotavljanja in izboljševanja kakovosti. Njegov namen je zagotoviti vsem zainteresiranim stranem, da deluje notranja revizija v skladu z veljavnimi pravili stroke ter da je njeno delovanje uspešno in učinkovito. V letu 2019 je bila izvedena zunanja presoja delovanja notranjerevizijske funkcije, ki je ugotovila, da je bilo delovanje notranjerevizijske funkcije v vseh pomembnih pogledih skladno s standardi, s kodeksi etike in z internimi akti notranje revizije.

Ljubljana, 10. april 2020

mag. Stojan Nikolić
generalni direktor HSE

dr. Viktor Vračar
poslovni direktor HSE

mag. Mirko Marinčič
poslovni direktor HSE

Tomaž Besek
predsednik nadzornega sveta HSE

2.4 Predstavitev skupine HSE

Smo ena od dveh največjih skupin s področja elektroenergetike v Sloveniji in največji proizvajalec električne energije v Sloveniji.

Lastno proizvedeno električno energijo prodajamo našim kupcem na domačem in evropskem veleprodajnem trgu, z električno energijo in z vsemi njenimi izvedenimi in povezanimi produkti pa tudi trgujemo na različnih energetskih borzah po vsej Evropi. Prisotni smo v 25 evropskih državah, vključno s Slovenijo.

Z uravnoteženim proizvodnim portfeljem predstavljamo ključni steber zanesljivosti oskrbe z električno energijo v Sloveniji, zagotavljamo stabilnost delovanja elektroenergetskega sistema in doseganje ciljev Slovenije na področju obnovljivih virov energije.

Smo največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji. V povprečju 48 % naše proizvodnje zagotovimo iz obnovljivih virov energije – iz sistemskih hidroelektrarn, črpalne hidroelektrarne Avče, malih hidroelektrarn in sončnih elektrarn.

Preostali del električne energije v skupini HSE proizvedemo iz konvencionalnih virov, in sicer z dvema premogovnikoma blokoma v TEŠ, ki uporabljata 100 % domači primarni vir, in štirimi plinskimi turbinami.

Razpolagamo tudi z lastnim primarnim energijskim virom – lignitom. Letno odkoplremo več kot 3 milijone ton premoga za proizvodnjo električne in toplotne energije. Imamo sodoben premogovnik s podzemno eksploatacijo premoga.

Naše elektrarne so daljinsko upravljane in vodene preko skupnega, zmožljivega in dobro povezanega centra vodenja, ki omogoča usklajen nastop skupine HSE na elektroenergetskem trgu, tudi v okviru koncepta virtualne elektrarne.

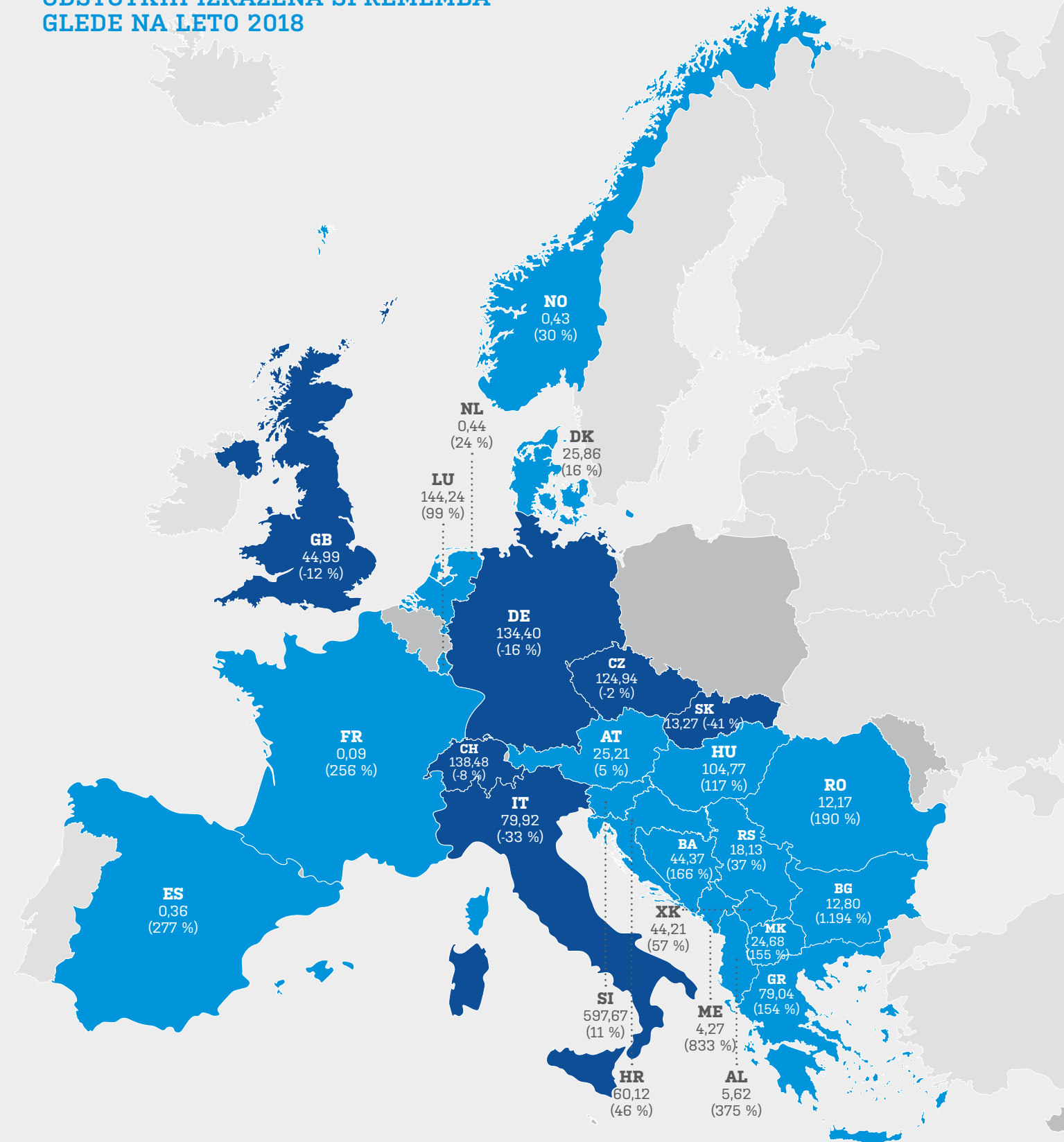

Dejavnost skupine HSE zajema področje upravljanja z energijo in okoljem ter obvladovanje s tem povezanih procesov in tveganj. Širok nabor aktivnosti zajema naslednje glavne dejavnosti:

- proizvodnjo električne in toplotne energije,
- pridobivanje lignita,
- prodajo in trgovanje z električno in toplotno energijo, terminskimi pogodbami za električno energijo, emisijskimi kuponi, plinom, itd.
- optimizacijo proizvodnje skupine HSE,
- zagotavljanje sistemskih storitev, potrebnih za delovanje elektroenergetskega sistema v Sloveniji,
- vodenje in izvedbo energetskih ter okoljskih projektov.

Zavedamo se, da je poslovanje skupine HSE poleg tržnih, hidrometeoroloških in geomehanskih pogojev v veliki meri odvisno tudi od našega odgovornega ravnanja s ključnimi deležniki. Z njimi komuniciramo odprto, ažurno, objektivno in proaktivno.

PRIHODKI IZ NASLOVA PRODAJE OBVLADUJOČE DRUŽBE SKUPINE HSE V MILIJONIH EUR V 2019 IN V Odstotkih IZRAŽENA SPREMEMBA GLEDE NA LETO 2018

KLJUČNI DELEŽNIKI SKUPINE HSE

1. Zaposleni in socialni partnerji

- reprezentativni sindikati skupine HSE,
- skupni svet delavcev skupine HSE,
- svet delavcev družb skupine HSE,
- športna in druga interesna združenja zaposlenih skupine HSE.

2. Kupci blaga in storitev

- mednarodni in domači proizvajalci in trgovci z električno energijo, CO2 emisijskimi kuponi in drugimi certifikati, vezanimi na proizvodnjo električne energije, plina in drugih energentov, ki so potrebni za proizvodnjo električne energije,
- sistemski operaterji evropskih elektroenergetskih sistemov (ELES, APCS, MAVIR, HOPS, ČEPS, SEPS, EMS, NOS BIH, Elektroprenos BIH, CGES, ESO EAD, NEK EAD, Transelectrica, OST, UKRENERGO),
- večji domači poslovni in industrijski odjemalci ter komunalna podjetja,
- sistemski operaterji distribucijskega omrežja z električno energijo (SODO).

3. Organizatorji tržnih aktivnosti in borze

- evropski organizatorji trga z električno energijo (OTE, Borzen, MEPSO, COTEE, HROTE, KOSTT, OKTE),
- mednarodne avkcijske hiše (SEE CAO, JAO, MAVIR, MEPSO, EMS, HOPS, ADMIES, NOS BIH, ESO, Transelectrica),
- evropske dnevne in terminske borze z električno energijo in drugimi povezanimi produkti (EEX, EXAA, EPEX, HUPX, HUDEX, OTE, PXE, BSC Southpool, OPCOM, CROPEX, IBEX, SEEPEX, OKTE).

4. EU in nacionalne inštitucije in regulatorji

- Republika Slovenija kot naš 100 % lastnik, Slovenski državni holding (SDH),
- Ministrstvo za infrastrukturo, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za okolje in prostor in druga ministrstva in državne institucije,
- občinske in lokalne skupnosti,
- mednarodni in domači regulatorji trga z električno energijo (Agencija za energijo, ACER, EWRC, DERK, HEA, ERU, ERE, FERK, REERS, REGAGEN, HERA, EOR, ANRE, URSO, AERS, NERC, EA, ERC),
- Računsko sodišče RS in inšpektorati.

5. Finančne inštitucije

- mednarodne in domače banke in druge finančne inštitucije,
- mednarodne in domače bonitetne hiše in agencije,
- mednarodne in domače zavarovalnice.

6. Mednarodni, nacionalni in regionalni mediji

- tiskani mediji,
- elektronski mediji,
- spletni mediji,
- agencije.

7. Civilna družba

- civilne iniciative,
- nevladne in neprofitne organizacije,
- športne, kulturne in druge institucije.

8. Dobavitelji opreme in storitev

- mednarodni in domači dobavitelji surovin, materiala in storitev izven skupine HSE za potrebe poslovanja skupine HSE.

9. Stanovska in strokovna združenja

Strokovna združenja in organizacije, kjer smo aktivni člani v Sloveniji:

- Energetska zbornica Slovenije (Sekcija IPET),
- Gospodarska zbornica Slovenije,
- Združenje delodajalcev Slovenije,
- Elektrotehniška zveza Slovenije,
- Slovensko združenje elektroenergetikov CIGRE – CIRED,
- Inženirska zbornica Slovenije,
- Slovensko združenje za kakovost in odličnost – sekcija energetika,
- SI:RISK,
- ICS Slovensko združenje korporativne varnosti,
- Slovenski inštitut za revizijo – Slovenski odsek IIS,
- Združenje ACFE Slovenija,
- Združenje nadzornikov Slovenije,
- Združenje Manager,
- Združenje poslovnih finančnikov,
- Kmetijsko gozdarska zbornica,
- Savinjsko – Šaleška gospodarska zbornica,
- Skupnost muzejev Slovenije,
- Društvo Slovenski nacionalni komite za velike pregrade SLOCOLD,
- Društvo vzdrževalcev Slovenije in Štajerska gospodarska zbornica,
- Društvo ekonomistov elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije, itd.

Mednarodna strokovna združenja in organizacije, v katere smo včlanjeni:

- Euroelectric (deluje v okviru sekcije Energetske zbornice Slovenije),
- SAEE (deluje v okviru sekcije Energetske zbornice Slovenije in je član IAEE),
- Slovensko združenje elektroenergetikov CIGRE – CIRED Paris,
- EUROCOAL European Association,
- EFET (European Federation of Energy Traders), itd.

10. Raziskovalne in izobraževalne ustanove

- univerze,
- osnovne in srednje šole,
- inštituti.

POVEZANE DRUŽBE SKUPINE HSE
NA DAN 31. DECEMBER 2019

Hidro proizvodnja

DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR D. O. O.
(HSE 100,0 %)

SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA D. O. O.
(HSE 100,0 %)

HIDROELEKTRARNE NA SPODNJI SAVI D. O. O.
(HSE 15,4 %, DEM 30,8 %, SENG 2,8 %)

SREDNJESAVSKE ELEKTRARNE D. O. O.
(HSE 60,0 %)

MHE LOBNICA D. O. O.
(DEM 65,0 %)

ELPROM D. O. O.
(SENG 100,0 %)

Termo proizvodnja

TERMoelektrarna ŠOŠTANJ D. O. O.
(HSE 100,0 %)

HSE - ENERGETSKA DRUŽBA TRBOVLJE D. O. O.
(HSE 100,0 %)

TET NOVI MATERIALI D. O. O.
(HSE EDT 93,8 %)

Primarni viri

PREMOGOVNIK VELENJE D. O. O.
(HSE 100,0 %)

HTZ I. P. D. O. O.
(HSE 100,0 %)

SIPOTEH D. O. O.
(HSE 100,0 %)

PLP D. O. O.
(HSE 100,0 %)

PODRUŽNICA V MAKEDONIJI

**RCE - RAZVOJNI CENTER
ENERGIJA D. O. O. V STEČAJU**
(PV 15,5 %, TEŠ 8 %, HTZ 1 %)

Mednarodna mreža

HSE BE D. O. O.
(HSE 100,0 %)

HSE MAK ENERGY DOOEL
(HSE 100,0 %)

HSE BH D. O. O.
(HSE 100,0 %)

PODRUŽNICA HSE PRAGA

Naložbe

SOENERGETIKA D. O. O.
(HSE 25,0 %)

HSE INVEST D. O. O.
(HSE 50,0 %, DEM 25,0 %, SENG 25,0 %)

RGP D. O. O.
(PV 4,0 %, DEM 86,9 %, SENG 4,0 %, TEŠ 5,1 %)

HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE D. O. O.

POSLOVNI MODEL
SKUPINE

Domači trg	2019	2018
Prodaja električne energije v GWh	11.282	10.860
Delež prodaje na domačem trgu	33 %	35 %

Tuji trgi	2019	2018
Prodaja električne energije v GWh	23.256	20.298
Delež prodaje na tujih trgih	67 %	65 %

Ostali viri električne energije	2019	2018
Nakup električne energije v GWh	27.383	23.838
Delež ostalih virov	79 %	77 %

HESS	2019	2018
Proizvodnja električne energije v GWh (49 % delež)	265	289

Lastni proizvodni viri	2019	2018
Proizvodnja električne energije v GWh	7.155	7.320
Delež lastnih virov	21 %	23 %
Število zaposlenih*	1.892	1.919
Moč v MW	1.913	2.161

48 %
virov

HIDRO

	2019	2018
Število zaposlenih	363	359
Proizvodnja električne energije v GWh	3.434	3.566
Moč v MW	927	927
Enote	70 turbin	66 turbin

52 %
virov

TERMO

	2019	2018
Število zaposlenih	336	329
Proizvodnja električne energije v GWh	3.721	3.753
Moč v MW	986	1.234
Enote	2 bloka 4 plinske turbine	2 bloka 4 plinske turbine

DEM	2019	2018
Število zaposlenih	236	238
Proizvodnja električne energije v GWh	2.744	2.929
Moč v MW	591	592
Enote	31 turbin	28 turbin

HSE EDT	2019	2018
Število zaposlenih	17	17
Proizvodnja električne energije v GWh	0	0
Moč v MW	58	58
Enote	2 plinski turbine	2 plinski turbine

SENG	2019	2018
Število zaposlenih	127	121
Proizvodnja električne energije v GWh	690	637
Moč v MW	336	335
Enote	39 turbin	38 turbin

TEŠ	2019	2018
Število zaposlenih	319	312
Proizvodnja električne energije v GWh	3.721	3.753
Moč v MW	928	1.176
Enote	2 bloka 2 plinski turbine	2 bloka 2 plinski turbine

PRIMARNI VIRI

PV	2019	2018
Število zaposlenih	1.193	1.231
Proizvodnja premoga v TJ	37.113	37.596

* Število zaposlenih ne vključuje zaposlenih odvisnih družb PV, mednarodne mreže in naložb.

2.5 Tržno okolje

Poslovanje skupine HSE je najbolj podvrženo količinskim oziroma proizvodnim tveganjem – hidrološkim razmeram reke Drave, Soče in Save, kjer stojijo naše hidroelektrarne (več je opisano v poglavju 2.7 Upravljanje tveganj skupine HSE) le 32,9 % vseh poslovnih tveganj je povezanih z razmerami na trgu, pa še te v skupini HSE obvladujemo preko vpeljanih strategij za zavarovanje pred cenovnimi tveganji.

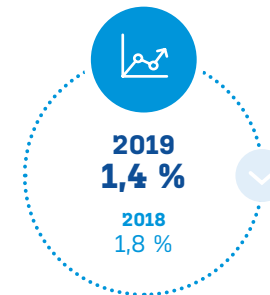
V skupini HSE prodajamo lastno proizvedeno električno energijo in trgujemo s produkti, ki so neposredno povezani s trgom električne energije, na veleprodajnem trgu. Zato na naše poslovanje bistveno vplivajo cene električne energije, ki so neposredno povezane s cenami drugih energentov in gospodarskimi gibanji na globalni ravni, in cene CO₂ emisijskih kuponov.

*Le **32,9 %** vseh poslovnih tveganj je povezanih z razmerami na trgu.*

VEČ na:

2.7 Upravljanje tveganj skupine HSE

GOSPODARSKA RAST V EVROPI

- Ukrepi ECB (kot tudi FED) so pomagali pri ohranjanju pozitivne gospodarske rasti.
- Izjemna rast delniških trgov.
- Trgovinska vojna med ZDA in Kitajsko, ter ZDA in drugimi državami.
- Brexit.

OBRETNOSTNA MERA EURIBOR 12 m

Razpon gibanja: [-0,399, -0,108]

- ECB vztraja pri politiki nizkih obrestnih mer.
- ECB je v letu 2019 zopet izvajala ukrep kvantitativnega sproščanja, s čimer je želela vplivati na dvig gospodarske aktivnosti.

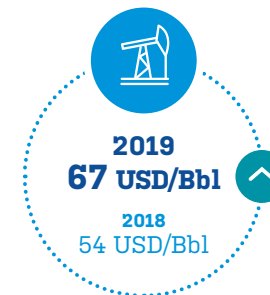
DEVIZNI TEČAJ

Razpon gibanja: [1,0898, 1,1541]

- Napoved rezov proizvodnje držav OPEC+ (t.j. OPEC + Rusija) z začetkom izvajanja v prvem kvartalu 2020.
- Brexit je negativno vplival tako na evro kot tudi na večino drugih evropskih valut.

CENA NAFTE

Razpon gibanja: [56, 75]

- Zaostritev sankcij ZDA proti Iranu in Venezueli in posledično znižanje proizvodnje surove nafte omenjenih držav.
- Incidenti v Arabskem zalivu (zajetje tankerjev, napadi na saudske rafinerije).
- Napoved rezov proizvodnje držav OPEC+ (t.j. OPEC + Rusija) z začetkom izvajanja v prvem kvartalu 2020.
- Nadaljevanje rasti proizvodnje surove nafte iz skrilavcev v ZDA.
- Nižje gospodarske rasti na globalni ravni.

CENA PLINA

Razpon gibanja: [9, 23]

- Nejasnosti glede dokončanja plinovoda Nord Stream 2 in dogovora o tranzitu ruskega plina preko Ukrajine (pogajanja o dolgoročni pogodbi).
- Višje cene CO₂ emisijskih kuponov so povzročile višjo konkurenčnost plina pred premogom za proizvodnjo električne energije v Evropi (t.i. coal to gas switch). Posledično višja poraba plina.
- Presežek utekočinjenega plina (LNG) na globalni ravni.
- Nadpovprečno visoke zaloge plina v skladiščih po Evropi.

CENA PREMOGA

Razpon gibanja: [48, 86]

- Polnjenje zalog premoga v Indiji.
- Inšpekcijski pregledi in zaprtja nekaterih rudnikov na Kitajskem.
- Nižja poraba premoga v Evropi (tudi v ZDA in deloma tudi v Aziji) zaradi nadomeščanja premoga s plinom za proizvodnjo električne energije.
- Nove okoljevarstvene regulative na globalni ravni predvidevajo opuščanje uporabe premoga.
- V Evropski uniji je poraba premoga padla za več kot 35 %, medtem ko je uvoz premoga iz držav izven Evropske unije padel za cca. 40 %.
- Omejevanje uvoza premoga s strani kitajskih oblasti.
- Z onesnaženjem pogojeno omejevanje uporabe premoga (J. Koreja, Tajvan, Kitajska, Indija...)

ENERGIJA IZ VODE
V JV EVROPI

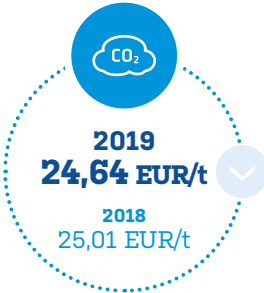
- ▲ V visokogorju je bilo v začetku leta ogromno snega, kar je vplivalo na dobro proizvodnjo v drugem kvartalu.
- ▲ Padavine so bile nadpovprečne kot posledica izdatnih padavin v novembru in decembru.
- ▼ Nižja proizvodnja iz pretočnih hidroelektrarn v letu 2019 glede na 2018 v JV Evropi, prav tako tudi v Sloveniji. Najbolj se je primanjkljaj poznal kot posledica pomanjkanja padavin v obdobju od avgusta do oktobra.

OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE
V NEMČIJI

- ▲ V Nemčiji, kot vodilni državi z največ obnovljivimi viri v Evropi, so v letu 2019 dvignili inštalirano moč OVE za cca. 5 GW.
- ▲ Nemške sončne elektrarne so proizvedle 43,3 TWh električne energije, kar je le malenkost več kot v letu 2018.
- ▲ Vetrne proizvodnje v Nemčiji je bilo v letu 2019 (123,8 TWh) za skoraj 15 krat več kot v letu 2018.

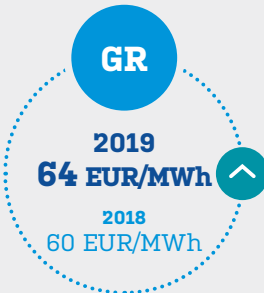
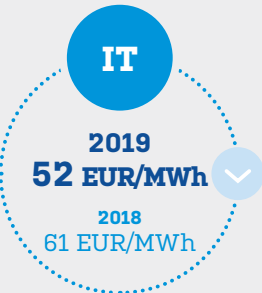
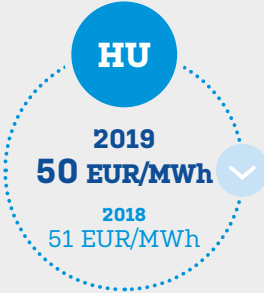
CENE CO₂

Razpon gibanja: [19, 30]

- ▲ S 1. januarjem 2019 je z delovanjem pričel mehanizem MSR (»Market Stability Reserve«), ki je močno zmanjšal ponudbo in s tem povzročil dvig cen.
- ▲ Izvolitev nove predsednice evropske komisije, Ursule von der Leyen, ki podpira brezogljično usmeritev (50 % zmanjšanja emisij do 2030, 100 % do 2050).
- ▼ Manj povpraševanja po CO₂ emisijskih kuponih zaradi močnega nadomeščanja premogovne proizvodnje električne energije s plinsko.
- ▼ Uvajanje okoljsko usmerjenih politik držav Evropske unije izven okvira ETS (evropski sistem za trgovanje z izpusti) sheme z namenom doseganja ogljične nevtralnosti (t.j. zapiranje termoelektrarn, prednostno premogovnih).
- ▼ Brexit, saj je Velika Britanija za ETS sistem predstavljala neto porabnico kuponov.

POVPREČNE CENE ELEKTRIČNE ENERGIJE

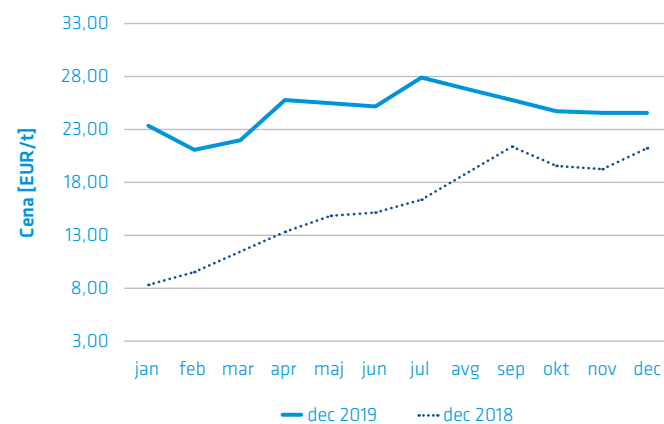

* DE - Nemčija / HU - Madžarska / SI - Slovenija / IT - Italija / GR - Grčija / RO - Romunija

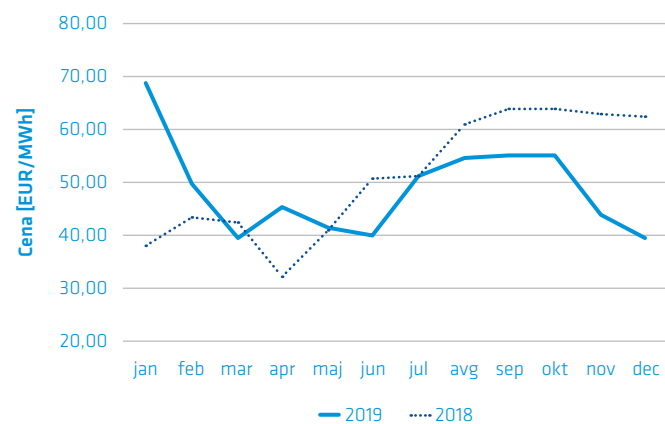
Cene električne energije so na dnevnem trgu v letu 2019 močno nihale, podobno je veljalo tudi za trge CO₂ emisijskih kuponov in za trge energentov. V prvi polovici leta 2019 so cene električne energije močno korelirane s cenami CO₂ emisijskih kuponov, ki so sredi leta celo presegle 30 EUR/t. V JV regiji Evrope, kjer posluje skupina HSE, je še vedno ogromno lignitne proizvodnje, za katero se plačujejo CO₂ emisijski kuponi (Slovenija, Madžarska, Romunija, Bolgarija, Grčija). V drugi polovici leta je sledil zlom cen energentov, predvsem cene plina (tudi premoga), ki je zaradi močnega dotoka utekočinjenega plina (LNG) in visokih zalog v skladiščih dosegel izjemno nizke nivoje. Zaradi velikih potreb regije po električni energiji (sušno obdobje od maja dalje), so se cene na dnevnem trgu začele približevati cenam v Grčiji, ki je splošno predstavljala najdražji trg. V regiji je velik primanjkljaj nastal zaradi pomanjkanja energije iz Romunije (slaba hidrologija, znižana proizvodnja iz lignitnih termoelektrarn) in Bolgarije. Romunija se je iz neto izvoznice spremenila celo v neto uvoznico, zato so cene električni energiji iz Romunije dosegale praktično enake oziroma celo višje nivoje od regijskih. Bolgarija je ostala neto izvoznica, vendar se je njena bilanca

bistveno spremenila od ukinitve izvoznega davka. V regiji je bila v letu 2019 v primerjavi z letom 2018 bistveno slabša hidrologija, še posebej se je to odražalo v drugem in tretjem kvartalu, ko so predvsem Slovenija, Bosna, Hrvaška, Črna Gora, in Albanija beležile bistveno nižjo skupno hidro proizvodnjo kot v letu 2018. Bilanca Italije, ki je za našo regijo izjemno pomemben trg, je beležila 3 TWh manj uvoza, saj so njihove plinske termoelektrarne zaradi višje konkurenčnosti (nizke cene plina) lahko proizvedle bistveno večje količine električne energije. Kljub slabši hidrologiji je Italija zmanjšala energetske odvisnosti od uvoza. Izboljšana konkurenčnost Italije se je odražala tudi na cenah, ki so iz leta 2018 na leto 2019 padle iz 61 EUR/MWh na 52 EUR/MWh, medtem ko so cene v regiji padle relativno malo, iz 51 EUR/MWh na 50 EUR/MWh (Madžarska) oz. 49 EUR/MWh (Slovenija). Regija je tako postala bolj odvisna od uvoza energije iz sosednjih trgov (Italija, Grčija). Zadnjih nekaj dni decembra se je začelo testiranje novega kabla za čezmejni prenos energije med Italijo in Črno Goro, vendar z zmanjšanimi količinami, zato bistvenega vpliva na cene električne energije v regiji ni bilo zaznati.

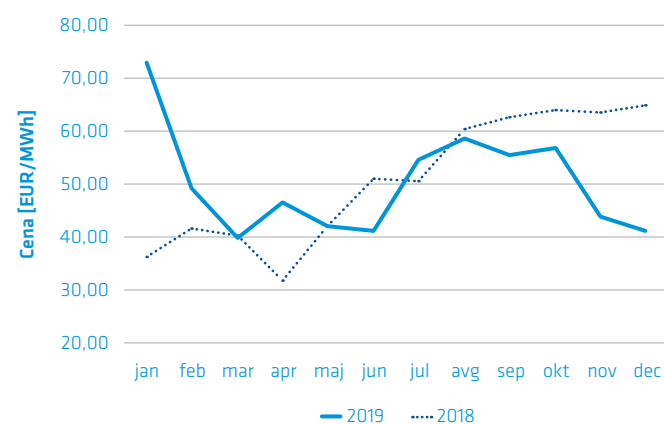
POVPREČNE MESEČNE CENE CO₂
EMISIJSKIH KUPONOV Z DECEMBRSKO
DOBAVO ZNOTRAJ LETA DOBAVE

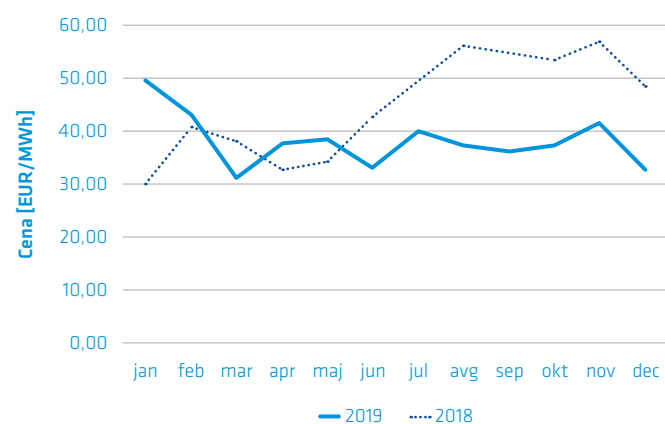
POVPREČNA MESEČNA CENA
ELEKTRIČNE ENERGIJE
BSP – SOUTHOPOOL (SLOVENIJA)

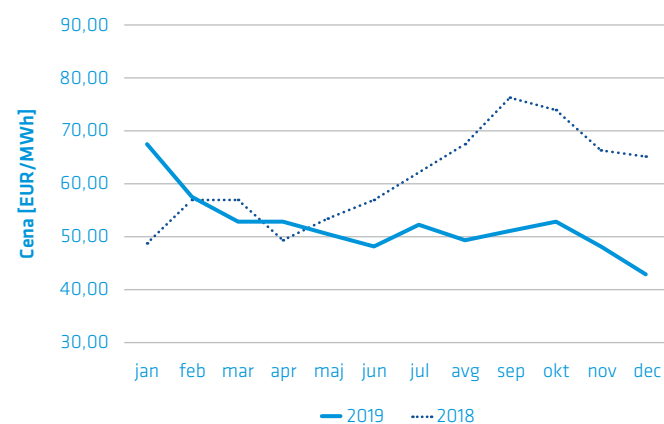
POVPREČNA MESEČNA CENA
ELEKTRIČNE ENERGIJE
HUPX (MADŽARSKA)

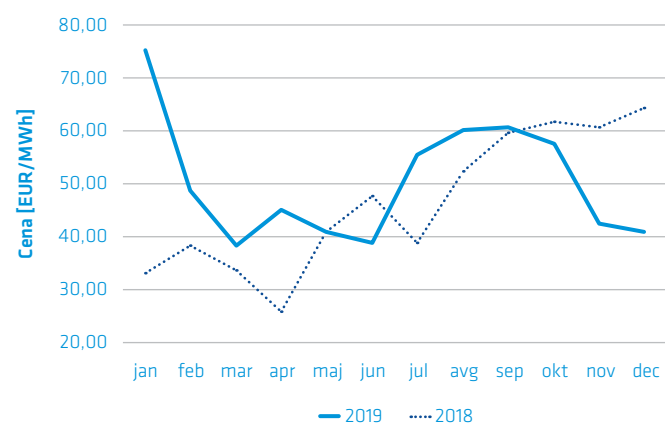
POVPREČNA MESEČNA CENA
ELEKTRIČNE ENERGIJE
EPEX SPOT DE/AT (NEMČIJA)

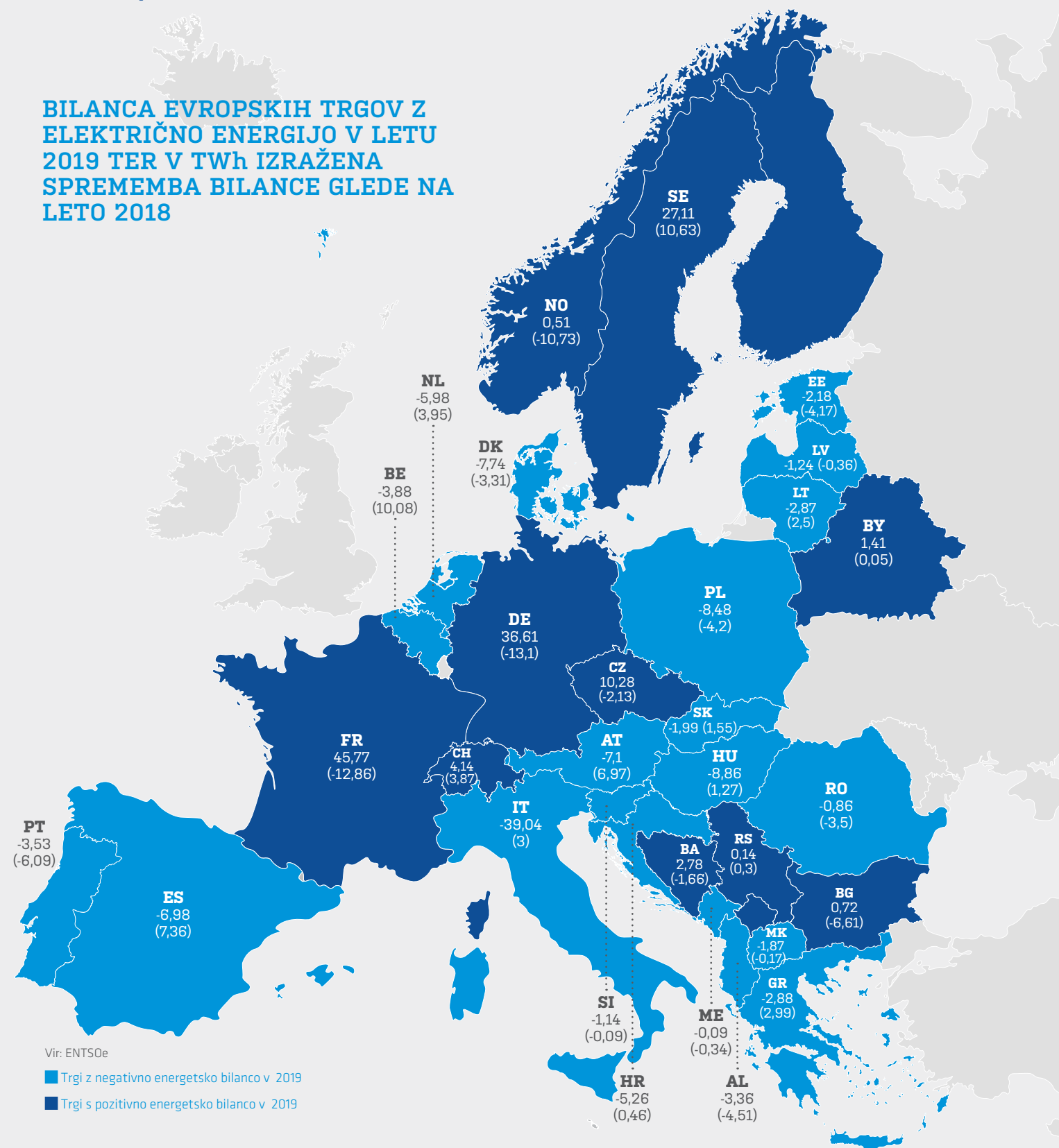
POVPREČNA MESEČNA CENA
ELEKTRIČNE ENERGIJE
GME PUN (ITALIJA)

POVPREČNA MESEČNA CENA
ELEKTRIČNE ENERGIJE
ENERGIJE OPCOM (ROMUNIJA)

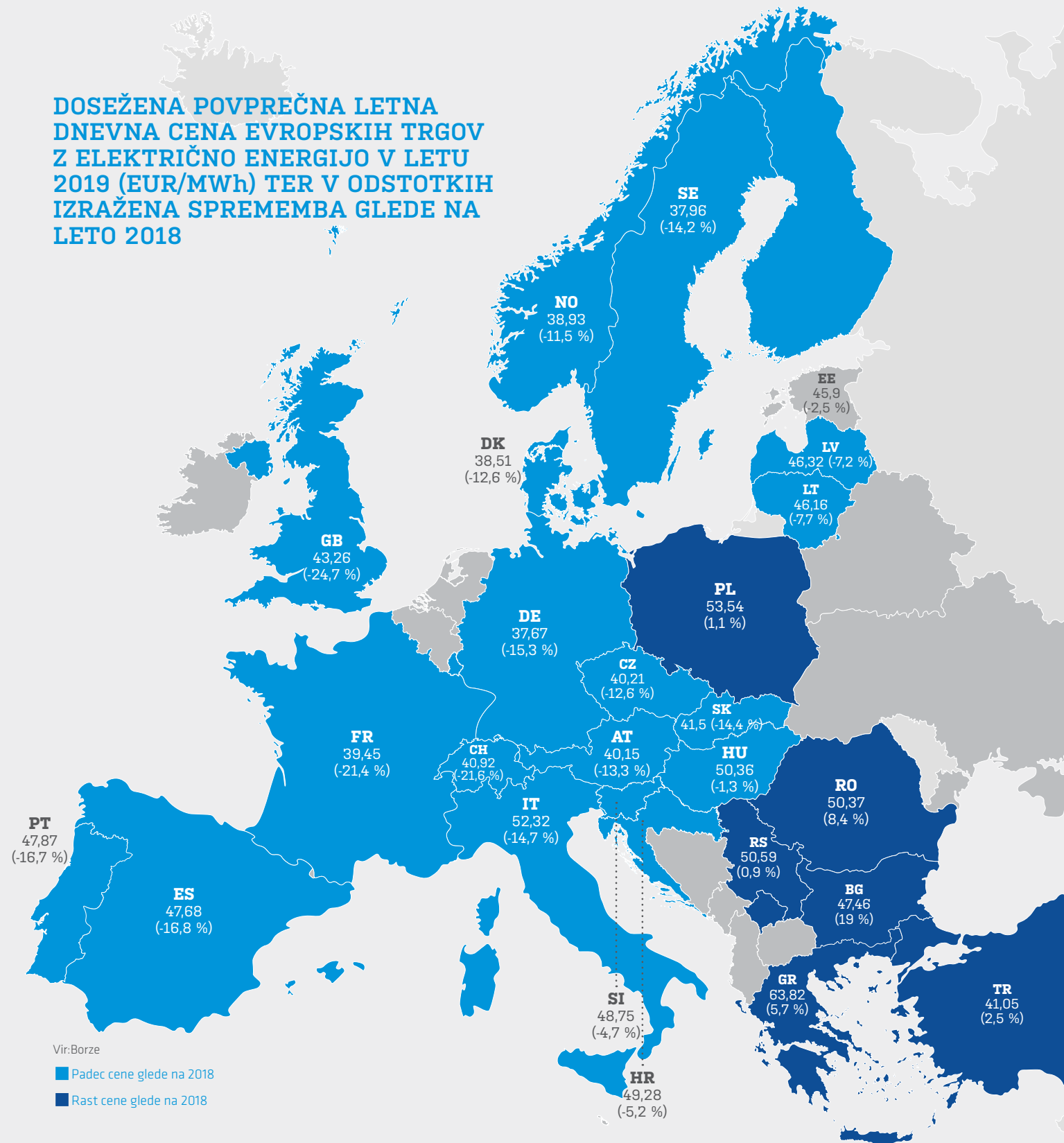
BILANCA EVROPSKIH TRGOV Z
ELEKTRIČNO ENERGIJO V LETU
2019 TER V TWh IZRAŽENA
SPREMEMBA BILANCE GLEDE NA
LETO 2018

Kljub izjemno dobri hidrologiji v prvi polovici leta je bila bilanca alpskih držav nižja kot lani. Hitro taljenje snega je bilo glavni razlog za naglo izpraznjenje vodnih rezerv, hkrati pa je sušno obdobje v drugi polovici leta bistveno znižalo hidro proizvodnjo. V naši regiji, kamor vključujemo države Balkana (Hrvaško, Srbijo, Bosno in Hercegovino, Makedonijo, Črna Gora, Albanijo), Madžarsko, Slovenijo in Grčijo, so bile bilance večinoma nižje kot lani. Velik

primanjkljaj hidrologije je občutila predvsem Albanija. Bilanca Romunije in Bolgarije je bila bistveno nižja kot leto poprej, kar je bistveno vplivalo na cenovne nivoje regije. Romunija se je iz izvoznice spremenila v neto uvoznico električne energije, v Bolgariji pa se je glede na pretekla leta bistveno znižal neto izvoz. Italija je nekoliko znižala svojo uvozno odvisnost, ker je izjemno povišala proizvodnjo iz plinskih elektrarn.

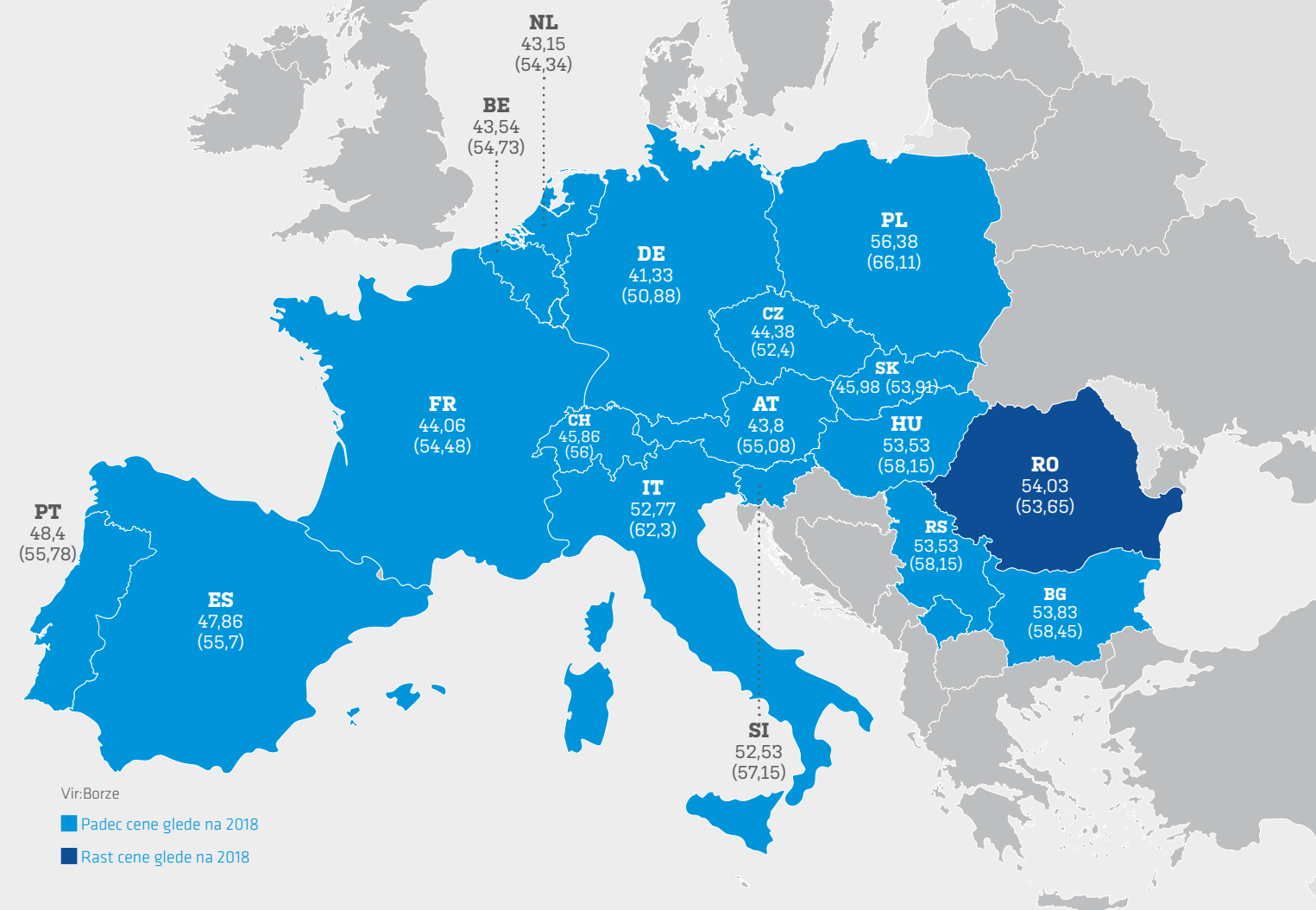
DOSEŽENA POVPREČNA LETNA DNEVNA CENA EVROPSKIH TRGOV Z ELEKTRIČNO ENERGIJO V LETU 2019 (EUR/MWh) TER V ODSOTOKIH IZRAŽENA SPREMEMBA GLEDE NA LETO 2018

Cene električne energije so bile v letu 2019 v primerjavi z letom 2018 višje predvsem v vzhodnem delu Evrope, medtem ko so v zahodnem delu cene v glavnem padle. Cene so padle predvsem v državah, v katerih se veliko elektrike proizvede iz uvoženih energentov (plin, premog), katerih cena je v letu 2019 drastično padla. Na drugi strani so stroški proizvodnje električne energije v državah, ki veliko energije proizvedejo iz lignita in so hkrati vključene v ETS shemo, poskočili. Velike spremembe v neto bilanci Romunije (tudi Bolgarije) in slabe hidrološke razmere v

celotni JV regiji so cene obdržale na relativno visokih nivojih, upoštevajoč padce cen na sosednjih trgih. Povprečna dnevna cena v Italiji je padla za skoraj 15 %, medtem ko so cene regije padle med 1 % in 5 %. V sušnih mesecih od avgusta do oktobra so regijske cene pogosto presegale cene vseh sosednjih trgov. Na romunsko bilanco je poleg slabe hidrologije močno vplivalo tudi znižanje proizvodnje lignitnih termoelektrarn, ki se soočajo s finančnimi težavami zaradi visokih cen CO₂ emisijskih kuponov ob fiksnih stroških lignitne proizvodnje.

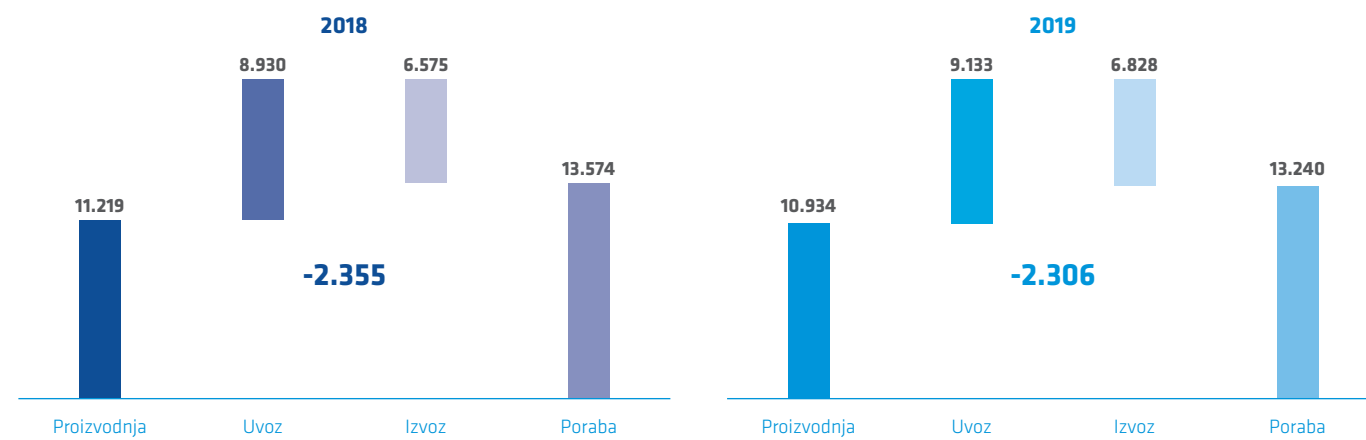
TERMINSKE CENE PASOVNE ELEKTRIČNE ENERGIJE NA KLJUČNIH TRGIH ZA DOBAVO V LETU 2020 OB KONCU LETA 2019 (EUR/MWh) V PRIMERJAVI S CENAMI ISTEGA PRODUKTA OB KONCU LETA 2018 (EUR/MWh)

Terminalske cene pasovne električne energije za dobavo v letu 2020 so sledile trendu cen energentov, pri čemer so bile močno pod vplivom CO₂ emisijskih kuponov. Močno padanje cen zemeljskega plina in premoga je ob sočasni močni rasti cen CO₂ emisijskih kuponov povzročalo nevtralen trend na cenah terminskih pogodb. Upočasnjena gospodarska rast v svetu in tudi na Kitajskem, kot posledica trgovinske vojne z ZDA, je v kombinaciji z milimi zimskimi temperaturami močno znižala cene energentov. Skozi celo leto smo bili priča padanju cene premoga, ki je

proti koncu leta padla celo na nivoje blizu 50 \$/t. Razlog za padec cen premoga v Evropi je tudi pojav nadomeščanja premogovne proizvodnje električne energije s plinsko, saj so zaradi višjih cen CO₂ emisijskih kuponov in preobilice zaloga plina plinske termoelektrarne postale bistveno bolj konkurenčne od premogovnih. Posledično je bil bistveno nižji tudi uvoz premoga izven Evrope. Trend dobre preskrbe Evrope z utekočinjenim plinom se je nadaljeval tekom celotnega leta 2019.

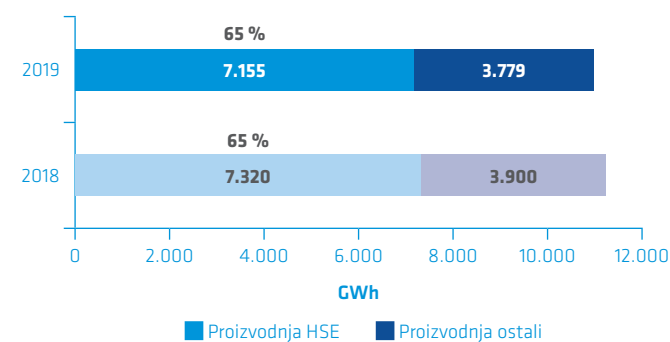
SLOVENSKI TRG Z ELEKTRIČNO ENERGIJO V GWh

V drugem kvartalu smo imeli v Sloveniji nadpovprečno hidrologijo, ki je temeljila na obilnih padavinah v maju, ko je nivo snega v visokogorju dosegel najvišje nivoje. Ta sneg se je stopil v juniju, sledila je suša praktično do novembra, ko je več padavin zopet poskrbelo za nekoliko višjo hidrologijo v zaključku leta. V zadnjih dveh mesecih leta je bila hidrologija višja od dolgoletnega povprečja

in hkrati tudi višja od hidrologije v letu 2018. Kljub temu je bila hidrologija v celotnem letu 2019 za 4,6 % nižja od hidrologije v letu 2018 in je skupaj z nižjo proizvodnjo iz termoelektrarn vplivala na višji uvoz energije kljub nižji porabi. Slednja je bila za 2,5 % nižja kot v letu 2018, prav tako je bila proizvodnja nižja za 2,5 %.

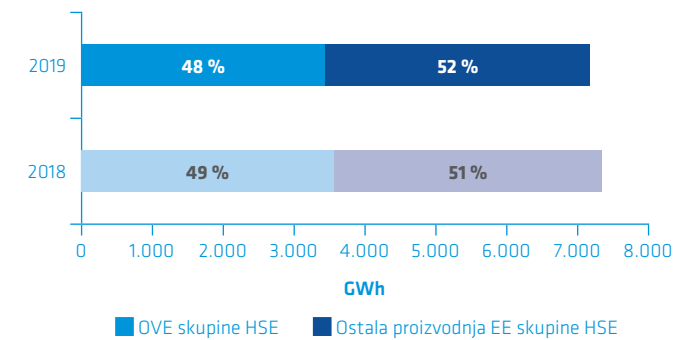
DELEŽ PROIZVODNJE SKUPINE HSE V CELOTNI PROIZVODNJI ELEKTRIČNE ENERGIJE V SLOVENIJI

Nižja proizvodnja v TEŠ v letu 2019 je posledica večjega števila nerazpoložljivosti bloka 6 (čiščenje LUV0 in nujna sanacija cevja na PP1) ter nižje angažiranosti bloka 5, kot je bilo prvotno predvideno. Prav tako je bila nižja proizvodnja premoga. Hidro proizvodnja je v prvem kvartalu sicer deloma nadomeščala izpad termo enot, vendar pa je

v drugem in tretjem kvartalu prišlo do znatnega zaostajanja za proizvodnjo iz leta 2018 (sušno obdobje od avgusta do oktobra). V zadnjih dveh mesecih je na račun obilnih padavin proizvodnja iz hidroelektrarn zopet zrasla in tako deloma nadomestila primanjkljaj iz drugega in tretjega kvartala.

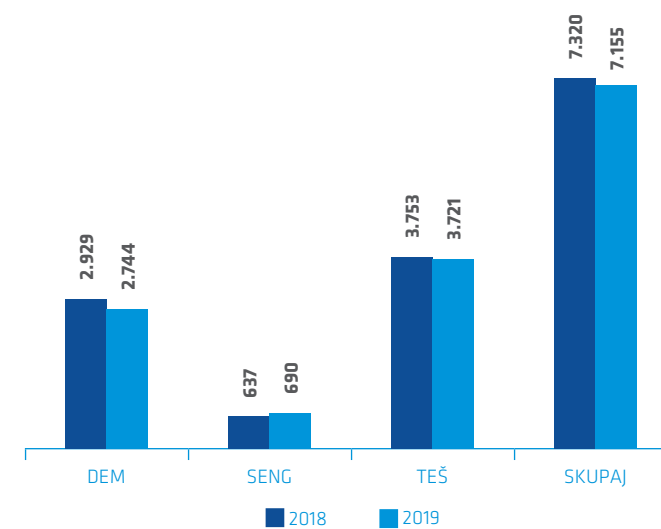
DELEŽ OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE V PROIZVODNJI SKUPINE HSE V GWh

Delež proizvodnje HSE iz obnovljivih virov je bil leta 2019 nižji kot leto pred tem. Proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov je bila nižja na ravni celotne Slovenije.

Razlog za to je predvsem v nižji proizvodnji hidroelektrarn (deloma tudi kot posledica nadpovprečnih hidroloških razmer v letu 2018 do sredine maja).

PROIZVEDENA ELEKTRIČNA ENERGIJA NA PRAGU V SKUPINI HSE V GWh

Zaradi velike volatilnosti in vse večje povezanosti cen električne energije in ostalih energentov, velikih premikov cen električne energije na sosednjih trgih (padanje cen plina in rast cen CO₂ emisijskih kuponov), sprememb elektroenergetskih bilanc (npr. v Romuniji), rasti porabe v regiji in novih morskih čezmejnih prenosnih zmogljivi-

vosti med Črno Goro in Italijo smo v skupini HSE veliko pozornosti namenili razvoju bolj poglobljenih analiz pričakovanih bilanc, pretokov med državami in posledično pričakovanih cen za različne časovne razpore (dnevi, tedni, meseci).

2.6 Analiza uspešnosti poslovanja skupine in družbe HSE

ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA SKUPINE IN DRUŽBE HSE V EUR

SKUPINA HSE

	2019	2018
Vrednost sredstev	2.073.747.513	2.134.733.707
Višina celotnega kapitala	1.064.640.821	1.091.245.475
Čisti poslovni izid	29.727.979	-11.802.603
EBITDA	160.617.601	128.129.727

HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE D. O. O.

	2019	2018
Vrednost sredstev	1.418.699.514	1.381.683.134
Višina celotnega kapitala	984.344.305	979.389.150
Čisti poslovni izid	60.117.717	9.486.269
EBITDA	69.323.633	55.340.294

VEČ na:

- 3 Računovodsko poročilo skupine HSE
- 4 Računovodsko poročilo družbe HSE

Hidro proizvodnja

DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR D. O. O.

	2019	2018
Vrednost sredstev	453.346.543	460.054.050
Višina celotnega kapitala	440.215.315	445.285.553
Čisti poslovni izid	5.126.119	8.320.493
EBITDA	25.632.677	21.402.296

SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA D. O. O.

	2019	2018
Vrednost sredstev	225.002.840	226.705.599
Višina celotnega kapitala	203.870.114	198.964.978
Čisti poslovni izid	4.980.024	4.008.871
EBITDA	16.794.803	15.495.123

SREDNJEŠAVSKE ELEKTRARNE D. O. O.

	2019	2018
Vrednost sredstev	57.793	62.980
Višina celotnega kapitala	57.782	62.968
Čisti poslovni izid	-5.187	-5.195
EBITDA	-5.187	-5.195

HIDROELEKTRARNE NA SPODNJI SAVI D. O. O.
(49 % delež HSE - se ne konsolidira)

	2019	2018
Vrednost sredstev	342.524.469	344.419.943
Višina celotnega kapitala	284.528.188	282.522.927
Čisti poslovni izid	2.401.078	3.561.010
EBITDA	12.296.223	12.272.417

Termo proizvodnja

TERMoelektrarna ŠOŠTANJ D. O. O.

	2019	2018
Vrednost sredstev	1.016.196.704	1.027.242.961
Višina celotnega kapitala	364.537.027	352.624.004
Čisti poslovni izid	-19.582.324	-58.529.301
EBITDA	44.610.838	22.211.796

HSE - ENERGETSKA DRUŽBA TRBOVLJE D. O. O.

	2019	2018
Vrednost sredstev	3.265.047	3.630.414
Višina celotnega kapitala	1.458.871	2.174.576
Čisti poslovni izid	-708.656	-541.450
EBITDA	-379.617	-104.819

Primarni viri in ostale dejavnosti

PREMOGOVNIK VELENJE D. O. O.

	2019	2018
Vrednost sredstev	139.920.428	124.685.916
Višina celotnega kapitala	36.309.737	42.839.088
Čisti poslovni izid	-6.584.420	-3.831.881
EBITDA	2.745.263	10.920.471

HTZ I. P. D. O. O.

	2019	2018
Vrednost sredstev	16.158.442	15.848.665
Višina celotnega kapitala	1.883.381	1.398.204
Čisti poslovni izid	-1.542.243	238.031
EBITDA	-544.107	1.260.389

SIPOTEH D. O. O.

	2019	2018
Vrednost sredstev	1.341.749	989.107
Višina celotnega kapitala	727.333	456.655
Čisti poslovni izid	271.007	161.511
EBITDA	367.949	236.816

PLP D. O. O. *

	2019
Vrednost sredstev	1.701.396
Višina celotnega kapitala	817.237
Čisti poslovni izid	169.876
EBITDA	248.126

* Družba PLP d.o.o. se v letu 2018 ni uskupinjevala zaradi nakazane namere po prodaji v začetku leta 2019. Ker do prodaje družbe ni prišlo, se podatki za leto 2019 uskupinjujejo.

Mednarodna mreža

HSE BE D. O. O.

	2019	2018
Vrednost sredstev	1.104.100	1.366.648
Višina celotnega kapitala	926.855	881.105
Čisti poslovni izid	37.699	18.701
EBITDA	45.409	99.331

HSE ADRIA D. O. O. - V LIKVIDACIJI *

	2019	2018
Vrednost sredstev		82.804
Višina celotnega kapitala		81.339
Čisti poslovni izid	-5.663	-18.162
EBITDA	-5.663	-18.173

* Družba HSE Adria d.o.o. - v likvidaciji je bila 10. decembra 2019 izbrisana iz sodnega registra v Zagrebu, zato so za leto 2019 prikazani podatki samo iz Izkaza poslovnega izida.

HSE MAK ENERGY DOOEL

	2019	2018
Vrednost sredstev	6.404.842	2.489.571
Višina celotnega kapitala	341.109	135.358
Čisti poslovni izid	205.029	38.084
EBITDA	227.810	49.481

HSE BH D. O. O.

	2019	2018
Vrednost sredstev	9.694.678	2.139.603
Višina celotnega kapitala	1.032.521	753.626
Čisti poslovni izid	278.893	2.702
EBITDA	310.232	3.955

Naložbe

SOENERGETIKA D. O. O.
(25 % delež HSE- se ne konsolidira)

	2019	2018
Vrednost sredstev	2.748.088	2.700.116
Višina celotnega kapitala	1.822.060	1.811.157
Čisti poslovni izid	691.738	680.768
EBITDA	1.450.904	1.462.225

HSE INVEST D. O. O.

	2019	2018
Vrednost sredstev	2.034.631	1.535.375
Višina celotnega kapitala	346.042	589.084
Čisti poslovni izid	-232.382	-1.039.125
EBITDA	-47.380	-970.937

RGP D. O. O.

	2019	2018
Vrednost sredstev	9.958.998	7.362.319
Višina celotnega kapitala	2.967.738	2.241.985
Čisti poslovni izid	703.937	809.890
EBITDA	1.586.692	1.333.379

2.6.1 Analiza uspešnosti poslovanja skupine HSE¹

2.6.1.1 Ključni podatki skupine HSE

Ključni podatki	Enota mere	2015	2016	2017	2018	2019	
Čisti prihodki od prodaje	EUR	1.224.011.025	1.179.841.222	1.587.759.985	1.471.965.221	1.710.574.972	
Čisti poslovni izid	EUR	-480.102.728	21.660.852	8.213.664	-11.802.603	29.727.979	
Prihodki	EUR	1.241.057.112	1.201.249.357	1.611.867.720	1.491.669.217	1.729.972.574	
EBIT = Poslovni izid iz poslovanja	EUR	-443.546.965	75.027.419	56.437.024	30.442.789	74.100.308	
EBITDA	EUR	121.574.031	155.690.340	138.235.820	128.129.727	160.617.601	
Sredstva	EUR	2.233.923.431	2.156.756.540	2.138.362.354	2.134.733.707	2.073.747.513	
Kapital	EUR	991.749.078	1.015.220.355	1.038.307.041	1.091.245.475	1.064.640.823	
Zadolženost do bank	EUR	1.014.505.756	896.097.180	851.175.060	783.548.534	732.273.957	
Celotna zadolženost	EUR	1.015.105.207	899.604.980	851.439.217	784.137.313	737.556.113	
Investicije	EUR	97.952.979	33.510.462	49.208.528	57.444.700	40.971.390	
Proizvedena električna energija	GWh	6.763	7.778	7.034	7.320	7.155	
Prodana električna energija	GWh	27.194	28.344	36.987	30.629	33.638	
Zaposleni konec leta	Število	3.390	3.110	3.093	3.074	3.147	
Povprečno število zaposlenih	Število	3.531	3.250	3.102	3.078	3.111	
Trgovna marža	v EUR/ GWh	11.260	12.823	9.297	11.120	11.508	

¹ Uvedba MSRP 16 – Najemi s 1.1.2019 ni imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine HSE. Zaradi prehoda na MSRP 16 so bila v računovodskih izkazih skupine HSE na dan 31.12.2019 osnovna sredstva iz naslova pravice do uporabe za najeta sredstva višja za 4.281.708 EUR, dolgoročne obveznosti iz financiranja za 4.325.115 EUR, EBITDA pa je bil boljši za 1.475.462 EUR na račun nižjih stroškov storitev. Uvedba MSRP 16 vpliva tudi na naslednje kazalnike: stopnja osnovnosti investiranja, stopnja dolgoročnosti investiranja, koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev, koeficient gospodarnosti poslovanja, koeficient čiste dobičnosti kapitala – ROE, koeficient čiste dobičnosti sredstev – ROA, koeficient dolgoročno – kapitalskega razmerja, celotne finančne obveznosti/EBITDA, EBITDA/financijske odhodke iz prejetih posojil, celotne finančne obveznosti/sredstva, neto finančne obveznosti, neto finančne obveznosti/EBITDA in neto finančne obveznosti/kapital. Vpliv pa je majhen. Bolj podroben pregled je v Računovodskem poročilu skupine HSE.

Ključni podatki	Enota mere	2015	2016	2017	2018	2019
Stopnja lastniškosti financiranja		44,39	47,07	48,56	51,12	51,34
Stopnja dolgoročnosti financiranja		79,62	89,82	88,21	86,91	87,31
Stopnja osnovnosti investiranja		80,09	80,73	79,57	77,80	78,40
Stopnja dolgoročnosti investiranja		86,58	87,58	87,08	85,36	86,13
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev		0,55	0,58	0,61	0,66	0,65
Koeficient neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koeficient)		0,22	0,39	0,30	0,35	0,21
Koeficient pospešene pokritosti kratk. obv. (pospešeni koeficient)		0,56	1,06	0,94	0,99	0,93
Koeficient kratkoročne pokritosti kratk. obv. (kratkoročni koeficient)		0,65	1,19	1,09	1,12	1,07
Koeficient gospodarnosti poslovanja		0,74	1,07	1,04	1,02	1,04
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala ROE	%	-39,0	2,2	0,8	-1,1	2,8
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev ROA	%	-19,3	1,0	0,4	-0,6	1,4
Dodana vrednost	EUR	251.699.079	281.479.876	258.115.028	251.427.464	291.532.762
Dodana vrednost na zaposlenega	EUR	71.293	86.609	83.223	81.685	93.725
Koeficient dolgovno - kapitalskega razmerja		1,02	0,89	0,82	0,72	0,69
Celotne finančne obveznosti / EBITDA		8,35	5,78	6,16	6,12	4,59
EBITDA / finančni odhodki iz prejetih posojil		6,05	4,59	4,96	4,91	6,92
Celotne finančne obveznosti / sredstva		0,45	0,42	0,40	0,37	0,36
Neto finančne obveznosti	EUR	936.224.926	816.119.586	789.745.775	700.626.784	695.038.514
Neto finančne obveznosti / EBITDA		7,70	5,24	5,71	5,47	4,33
Neto finančne obveznosti /Kapital		0,94	0,80	0,76	0,64	0,65

2.6.1.2 Analiza izkaza poslovnega izida skupine HSE

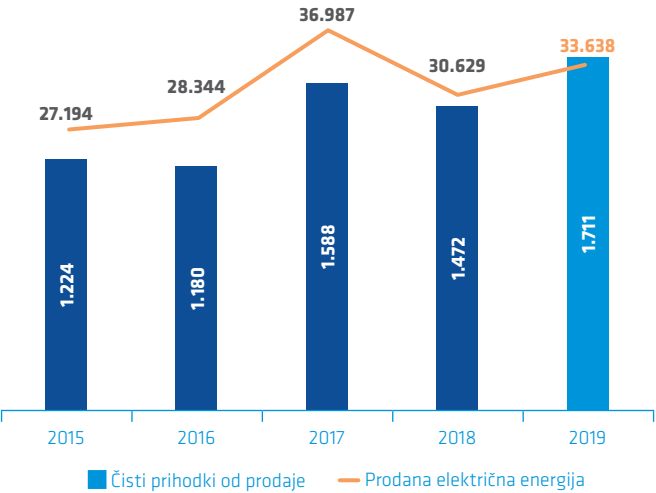
REKORDNO LETO 2019

Skupina HSE je največji proizvajalec električne energije v Sloveniji. Kot člani smo prisotni na vseh glavnih evropskih terminskih in dnevnih borzah z električno energijo, s porastom proizvodnje iz obnovljivih virov in razvojem pametnih omrežij pa v ospredje prihaja trgovanje znot-

raj dneva, kjer smo prisotni 24 ur na dan vse dni v tednu. Leto 2019 je bilo za skupino HSE rekordno. **Doseženi čisti prihodki od prodaje v letu 2019 so bili najvišji, odkar delujemo, EBITDA pa najvišji v zadnjih petih letih.**

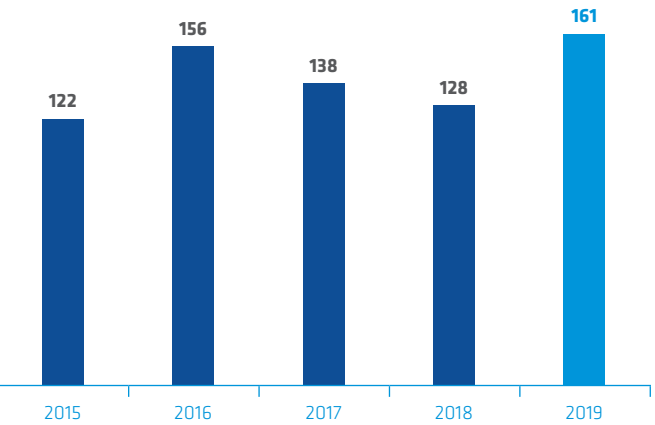

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE V MIO EUR IN
PRODANA ELEKTRIČNA ENERGIJA V GWh

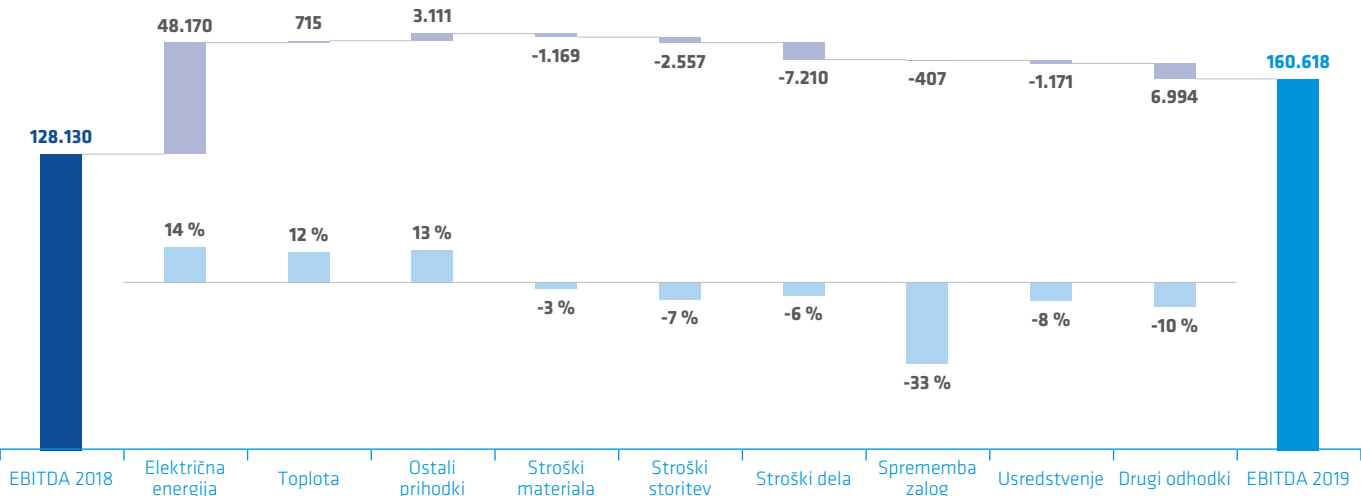
Tudi v letu 2019 smo se soočali s številnimi izzivi. Dosežena **proizvodnja električne energije** družb skupine HSE v letu 2019 je bila za 2 % nižja glede na preteklo leto 2018. Hidro proizvodnja je bila nižja za 147 GWh. Dravske elektrarne so proizvedle 185 GWh manj, hidroelektrarne na reki Soči pa 39 GWh (upoštevajoč ČHE Avče) več električne energije kot predhodno leto. Izpad proizvodnje na DEM je bil posledica nižjih snežnih zalog v visokogorju, pospešenega taljenja in hlapenja snega v mesecu maju ter podpovprečnih padavin v obdobju avgust – oktober 2019. Predčasno smo zaključili remont agregata in ostale primarne opreme na ČHE Avče, zato je bila proizvodnja črpalne elektrarne za 14 GWh višja. Termoelektrarna je proizvedla za 32 GWh električne energije manj, in sicer

EBITDA V MIO EUR

zaradi omejitev moči bloka 6 ter občasnih težav pri zagotavljanju premoga. Izpad hidro in termo proizvodnje, ki je prodana vnaprej, smo v skupini HSE nadomeščali z nakupi električne energije na trgu. Ne glede na količino proizvedene električne energije smo zagotavljali zanesljivo in varno dobavo električne energije vsem našim kupcem, odjemalcem in trgovcem, ter ob tem povečali prodajne aktivnosti, predvsem v tujini, in realizirali za 16 % višje **prihodke od prodaje električne energije**. Prodajne količine so bile višje za 10 %, povprečne veleprodajne cene električne energije pa za 6 %. Iz naslova prodaje električne energije smo dosegli za 14 % boljši rezultat iz poslovanja glede na predhodno leto.

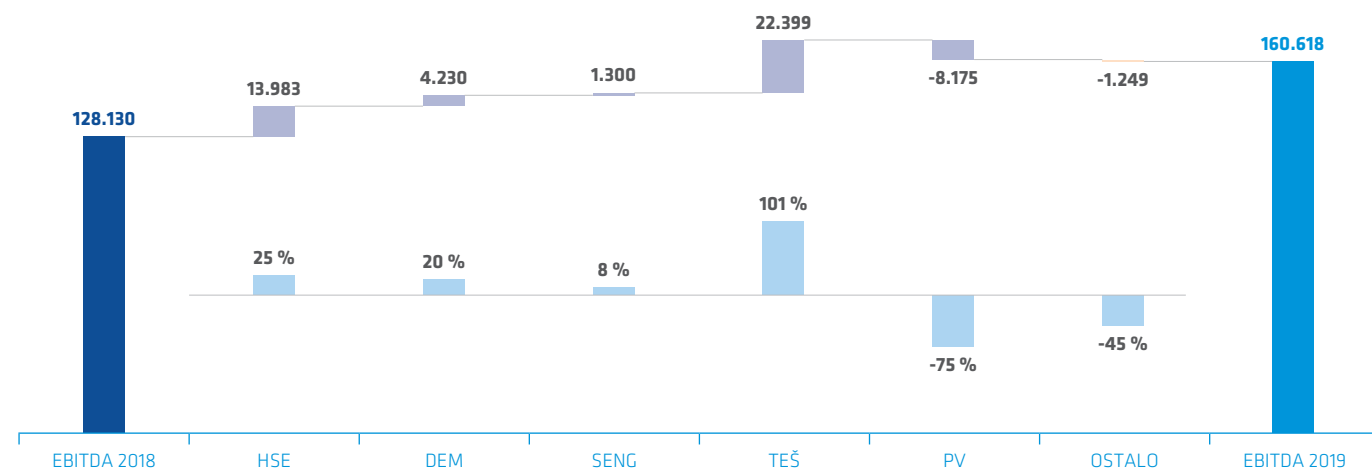
SPREMEMBA EBITDA SKUPINE HSE V LETU 2019 GLEDE NA LETO 2018 V TISOČ EUR

Družba TEŠ je dosegla za 12 % višje **prihodke od prodaje toplotne energije** zaradi višje cene kot posledice višjih cen CO₂ emisijskih kuponov. Glavnino **ostalih prihodkov** (47 % delež) smo v skupini HSE dosegli z nujenjem gradbenih, rudarskih in vzdrževalnih storitev ter najemninami. **Prihodki od storitev** (brez storitev, povezanih z električno energijo) so bili v primerjavi z letom 2018 višji za 52 %.

Preostali del ostalih prihodkov je skupina HSE dosegla s **prihodki iz naslova črpanja odloženih prihodkov**, ki so bili višji za 2 % (27 % delež), s **prihodki od prodaje trgovskega blaga, materiala in proizvodov**, ki so bili višji za 32 % (8 % delež), s **prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni**, ki so bili višji za 17 % (4 % delež), ter s prihodki od odprave rezervacij in z dobički od prodaje stalnih sredstev.

SPREMEMBA EBITDA V LETU 2019 GLEDE NA LETO 2018 V TISOČ EUR

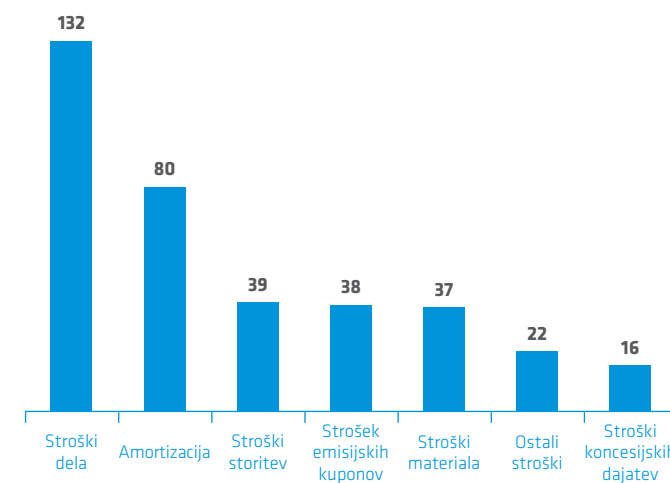

Na EBITDA je najbolj vplivala razlika med ceno električne energije na trgu in lastno ceno proizvodnih objektov skupine HSE ter dosežena trgovačna marža, ki je bila višja za 3 %. **Stroški materiala** so bili za 3 % višji glede na preteklo leto 2018 zaradi uporabe močnejšega, jeklenega ločnega podporja, uporabljenega v procesu pridobivanja premoga, ki je v strukturi stroškov materiala predstavljal 22 % delež, in stroški plina (13 % delež) zaradi višje proizvodnje. Stroški materiala so za 1,5 mio EUR višji tudi na račun vključitve družbe PLP v konsolidirane izkaze skupine (v letu 2018 se družba PLP ni uskupinjevala). V letu 2019 so bili **stroški storitev** za 7 % višji v primerjavi s preteklim letom zaradi višjih stroškov podizvajalcev (na drugi strani so bili višji tudi prihodki) ter višjih stroškov vzdrževanja. Največji delež stroškov storitev so predstavljale storitve vzdrževanja (28 %), sledijo stroški storitev pri ustvarjanju proizvodov (22 %), stroški zavarovanj in bančnih storitev (15 %), stroški intelektualnih in osebnih storitev (12 %) in ostali stroški. Na **stroške dela**, ki so bili višji za 6 %, so vplivali višje povprečno število zaposlenih za 33 delavcev predvsem v skupini PV (več v poglavju kadri, uskupinjevanje družbe PLP) in nova veljavna kolektivna pogodba (iz leta 2019), ki glede na predhodno predvideva višje odpravnine ob upokojitvi, zaradi česar je bilo potrebno na podlagi aktuarskega izračuna dodatno oblikovati rezervacije. **Usredstveni lastni proizvodi in storitve** so bili nižji za 8 %, saj smo v preteklem letu 2018 opravili več del in porabili več materiala pri remontu bloka 6 in sanaciji bloka 5.

Skupina HSE je glavnino usredstvenih lastnih proizvodov in storitev dosegla z izdelavo jamske črpalne postaje JČP3 in izdelave oz. pretesarb ostalih glavnih stabilnih jamskih objektov, z gradbenimi in inženiring storitvami ter izdelavo jamske strojne opreme. **Drugi poslovni odhodki** so bili višji za 11 %. Polovico drugih poslovnih odhodkov so predstavljali stroški CO₂ emisijskih kuponov, ki so bili višji za 42 % zaradi višje cene. Sledijo stroški koncesijskih dajatev (21 % delež), ki so bili višji za 13 % zaradi višje cene, in nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (13 % delež), ki so bila nižja za 15 %.

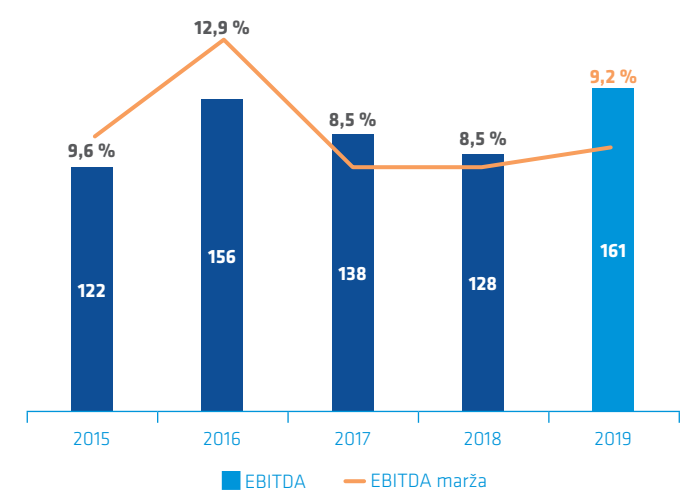
Poslovni izid iz poslovanja EBIT je bil višji za 143 % predvsem zaradi boljšega rezultata iz trgovanja z električno energijo. V preteklem letu 2018 je poslovni izid iz poslovanja zniževala slabitev sredstev v višini 18.489.038 EUR. V letu 2019 pa smo zaradi ustavitve investicije v izgradnjo HE na reki Muri realizirali odpise sredstev v višini 5.960.636 EUR.

STROŠKI SKUPINE HSE V LETU 2019 V MIO EUR

Kljub slabši proizvodnji in višji lastni ceni proizvodnih objektov (višji stroški CO₂ emisijskih kuponov in koncesijskih dajatev zaradi višjih cen) smo v skupini HSE realizirali **boljši EBITA in finančni izid**. Skupina HSE je v glavnini realizirala finančne prihodke z deležem v poslovnem izi-

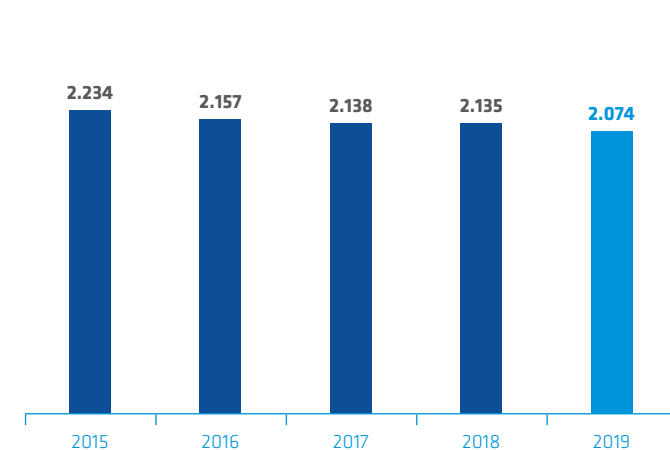
EBITDA V MIO EUR IN EBITDA MARŽA

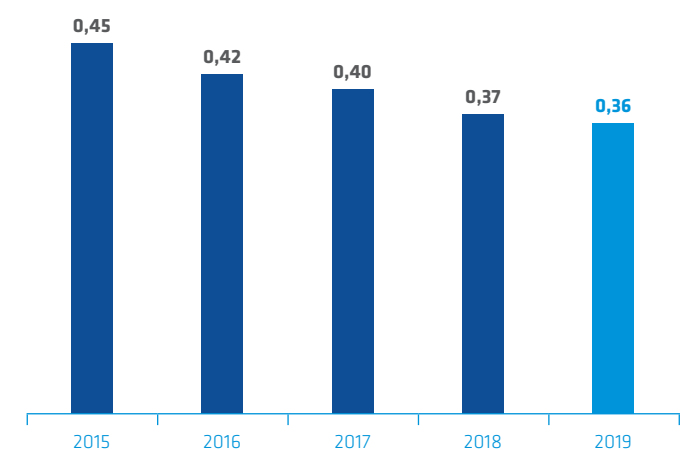
du pridružene družbe, ki je v primerjavi s preteklim letom nižji za 30 %. Finančni odhodki so odraz razdolževanja in refinanciranja in so bili nižji za 3 %. Po odbitju davkov je skupina realizirala **čisti dobiček** v višini 29.727.979 EUR, ki je najvišji v zadnjih petih letih.

2.6.1.3 Analiza izkaza finančnega položaja skupine HSE

SREDSTVA V MIO EUR

CELOTNE FINANČNE OBVEZNOSTI/SREDSTVA

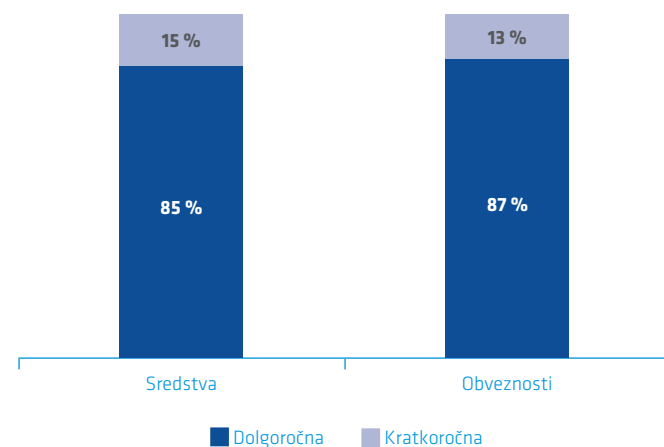
Na dan 31. decembra 2019 so bila sredstva skupine HSE nižja za 3 % glede na stanje konec leta 2018. V strukturi sredstev se je glede na leto 2018 povečal delež dolgoročnih sredstev zaradi zmanjšanja denarnih sredstev.

Med **neopredmetenimi sredstvi** 32 % delež predstavlja zaloga CO₂ emisijskih kuponov, ki je višja za 7 % zaradi višje cene. **Nepremičnine, naprave in oprema** so nižje za 2 %, saj investicije niso sledile amortizaciji. Največji (71 % delež) predstavlja **proizvajalna oprema**, ki je nižja za 3 %, sledijo **zgradbe** (24 % delež), ki so na lanskem nivoju, **nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju** so se povečale za 66 % in predstavljajo 3 % delež, **zemljišča** so se povečala za 3 % (2 % delež). **Pravica do uporabe najetih sredstev** se nanaša na sredstva, ki jih ima skupina v najemu (MSRP 16 – Najemi). **Naložbene nepremičnine** so se povečale za 2 % zaradi prevrednotenja na pošteno vrednost. Med **ostalimi dolgoročnimi finančnimi naložbami** je v glavnini izkazan 49 % delež v družbo HESS, ki je bil za 1 %

višji zaradi vrednotenja po kapitalski metodi. **Dolgoročne poslovne terjatve** so večinoma predstavljale terjatve za dana finančna kritja za namene trgovanja z električno energijo.

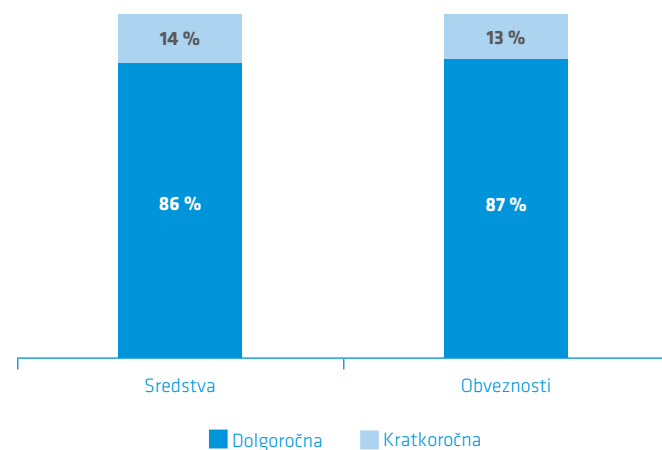
Zaloge skupine HSE so višje za 9 % zaradi višje zaloge premoga. Med **kratkoročnimi finančnimi naložbami** so v glavnini izkazani namenski depoziti za poplačilo finančnih obveznosti družbe TEŠ. **Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev** so bile za 5 % višje zaradi višjega prometa matične družbe. Med **drugimi kratkoročnimi sredstvi** so v največjem delu izkazane terjatve za DDV, med **pogodbenimi sredstvi** pa ne zaračunani prihodki. Spremembe **denarnih sredstev** so razvidne v izkazu denarnih tokov.

STRUKTURA FINANČNEGA POLOŽAJA SKUPINE HSE NA DAN 31. 12. 2018

Kljub temu, da je skupina HSE v letu 2019 poslovala s čistim dobičkom, je **kapital** po stanju na dan 31. december 2019 glede na 31. december 2018 nižji za 2 %. Negativno je vplivala rezerva za varovanje pred tveganji, ki se je znižala za 76 % predvsem zaradi zaprtja pogodb za nakup CO₂ emisijskih kuponov. Kapital je v strukturi obveznosti do virov sredstev predstavljal 51 % delež, kar je enako kot lani.

STRUKTURA FINANČNEGA POLOŽAJA SKUPINE HSE NA DAN 31. 12. 2019

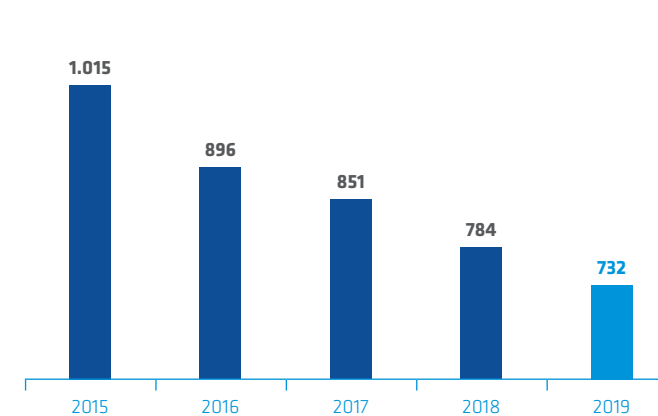
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so bile višje za 37 %. Najbolj so se povečale v skupini PV, kar je posledica nove veljavne kolektivne pogodbe v letu 2019. Ta namreč glede na predhodno predvideva višje odpravnine ob upokojitvi, zaradi česar je bilo potrebno na podlagi aktuarskega izračuna dodatno oblikovanje rezervacij. **Druge rezervacije** so se povečale za 17 % zaradi višjih rezervacij za zapiralna dela. Zaradi porabljenih evropskih sredstev (ustvarjenih stroškov na projektu Osmoza) ter nižjih odstopljenih prispevkov za invalide so **druge dolgoročne obveznosti** nižje za 13 %.

REFINANCIRANJE IN ZNIŽANJE ZADOLŽENOSTI

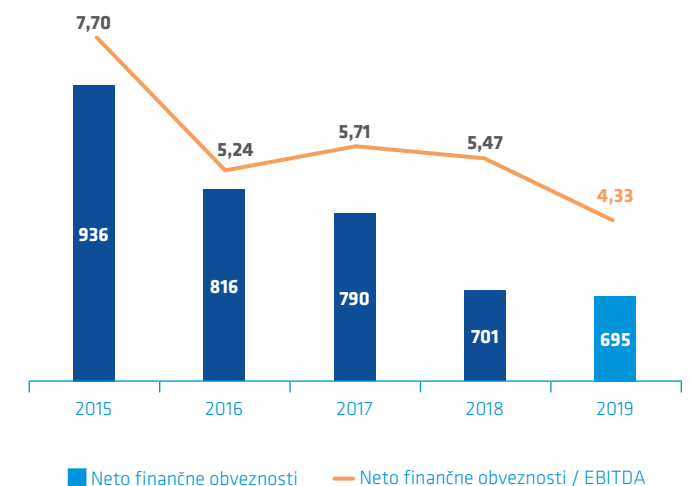
Celotna zadolženost je v primerjavi s preteklim letom 2018 nižja za 6 % zaradi odplačil posojil, neto zadolženost pa je nižja za 1 %. Obvladujoča družba HSE je uspešno izvedla refinanciranje že najetih posojil (več v analizi izkaza finančnega položaja družbe HSE). Kazalnik neto finančne obveznosti/EBITDA se je še izboljšal zaradi nižje zadolženosti. Zaradi **finančnih obveznosti iz naslova najema** v višini 5.201.369 EUR (prehod na MSRP 16 – Najemi) je celotna zadolženost višja. Brez upoštevanja finančnih obveznosti po najemnih pogodbah bi bil kazalnik celotne finančne obveznosti še nižji.

ZADOLŽENOST DO BANK V MIO EUR

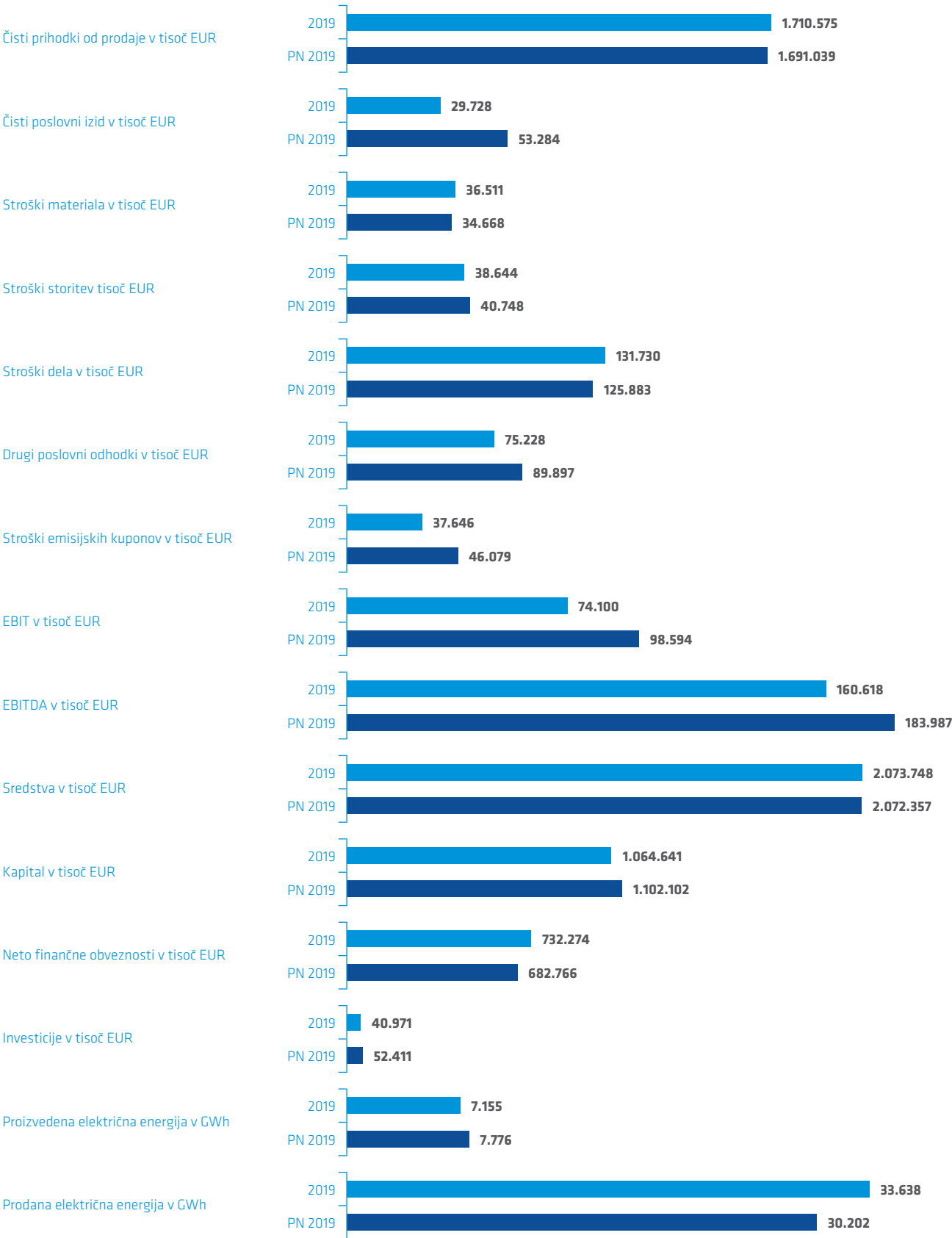

NETO FINANČNE OBVEZNOSTI V MIO EUR IN NETO FINANČNE OBVEZNOSTI/EBITDA

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev so bile v primerjavi s koncem leta 2018 nižje za 2 % zaradi poplačil zapadlih obveznosti v skupini PV. **Druge kratkoročne obveznosti** pa so bile na nivoju preteklega leta.

2.6.1.4 Primerjava poslovanja v letu 2019 s planom za leto 2019

Zaradi slabe hidrološke situacije v prvih treh kvartalih leta 2019 ter obratovalnih omejitev bloka 6 v TEŠ je bila proizvodnja nižja od načrtovane. Povečane prodajne aktivnosti se odražajo v nadplanskih prodajnih količinah električne energije ter višjih čistih prihodkih od prodaje. Stroški materiala so presegli načrtovane zaradi več porabljenega materiala za sidranje in jekleno ločno podporje zaradi oteženih razmer v jami in višjih stroškov plina. Zaradi zamika stroškov arbitraž so bili stroški storitev nižji od načrtovanih. Družbi PV in HTZ sta realizirali nadplanske stroške dela zaradi nerealiziranih, a načrtovanih ukrepov za znižanje stroškov dela (aktivno upokojevanje in sistemizacija) ter nerealiziranih ukrepov, za katere je potrebno soglasje socialnih partnerjev, ter višjih rezervacij za odpravnine ob upokojitvi zaradi nove kolektivne pogodbe. Drugi poslovni odhodki so nižji zaradi nižjih stroškov CO₂ emisijskih kuponov ter koncesijskih dajatev zaradi podplanske proizvodnje. Zaradi nižje prodaje lastne pro-

izvodnje ter višjih stroškov dela in materiala je EBITDA nižji od planiranega, nižji je tudi čisti poslovni izid skupine HSE.

Sredstva skupine HSE so bila na nivoju načrtovanih. Glavnino investicij, ki so nižje od načrtovanih, predstavljajo vlaganja v zanesljivost proizvodnje. Kapital skupine HSE je nižji od načrtovanega zaradi nižjega čistega poslovnega izida preteklih let (slabitev sredstev v letu 2018 ni bila načrtovana) in nižjega čistega poslovnega izida tekočega leta.

Konec decembra je neto zadolženost skupine HSE višja od načrtovane zaradi refinanciranja obvladujoče družbe HSE. Na višjo celotno zadolženost vpliva tudi uvedba MSRP 16 - Najemi, saj med finančnimi obveznostmi izkazujemo tudi obveznosti do najemodajalcev, kar ni bilo načrtovano.

2.6.2 Analiza uspešnosti poslovanja družbe HSE²

2.6.2.1 Ključni podatki družbe HSE

Ključni podatki	Enota mere	2015	2016	2017	2018	2019	
Čisti prihodki od prodaje	EUR	1.303.117.500	1.234.432.724	1.610.687.897	1.481.938.763	1.740.154.682	
Čisti poslovni izid	EUR	-323.117.370	44.359.794	19.737.615	9.486.269	60.117.717	
Prihodki	EUR	1.324.718.804	1.293.642.769	1.657.588.300	1.519.177.749	1.762.118.339	
EBIT = Poslovni izid iz poslovanja	EUR	50.266.532	64.207.895	50.171.197	54.454.367	68.441.332	
EBITDA	EUR	53.434.736	64.973.556	51.015.920	55.340.294	69.323.633	
Sredstva	EUR	1.206.606.876	1.299.127.630	1.321.084.847	1.381.683.132	1.418.699.514	
Kapital	EUR	829.661.563	876.576.884	905.369.122	979.389.150	984.344.305	
Zadolženost do bank	EUR	183.481.837	245.192.351	236.468.415	219.469.011	222.513.663	
Celotna zadolženost	EUR	214.568.280	246.409.568	236.622.267	219.574.520	223.729.850	
Investicije	EUR	461.632	853.639	1.746.764	1.247.046	899.352	
Proizvedena električna energija	GWh	6.763	7.778	7.034	7.320	7.155	
Prodana električna energija	GWh	29.131	30.483	37.799	31.158	34.538	
Zaposleni konec leta	število	142	150	174	176	186	
Povprečno število zaposlenih	število	138	147	162	175	181	
EBITDA marža	%	4,1	5,2	3,2	3,7	4,0	

² Uvedba MSRP 16 – Najemi. Zaradi prehoda na MSRP 16 so bila v računovodskih izkazih družbe HSE na dan 31. 12. 2019 osnovna sredstva iz naslova pravice do uporabe za najeta sredstva višja za 1.122.914 EUR in dolgoročne obveznosti iz financiranja za 1.135.522 EUR, EBITDA pa je bil boljši za 280.706 EUR na račun nižjih stroškov storitev. Uvedba MSRP 16 vpliva tudi na naslednje kazalnike: stopnjo osnovnosti investiranja, stopnjo dolgoročnosti investiranja, koeficient kapitalne pokritosti osnovnih sredstev, koeficient gospodarnosti poslovanja, koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala – ROE, koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev – ROA, koeficient dolgovno – kapitalnega razmerja, celotne finančne obveznosti/EBITDA, EBITDA/finančne odhodke iz prejetih posojil, celotne finančne obveznosti/sredstva, neto finančne obveznosti, neto finančne obveznosti/EBITDA in neto finančne obveznosti/kapital, vpliv pa je majhen. Bolj podroben pregled učinka sprejetja standarda MSRP 16 na računovodske izkaze družbe je v Računovodskem poročilu družbe HSE – Računovodske predpostavke in kakovostne značilnosti računovodskih izkazov.

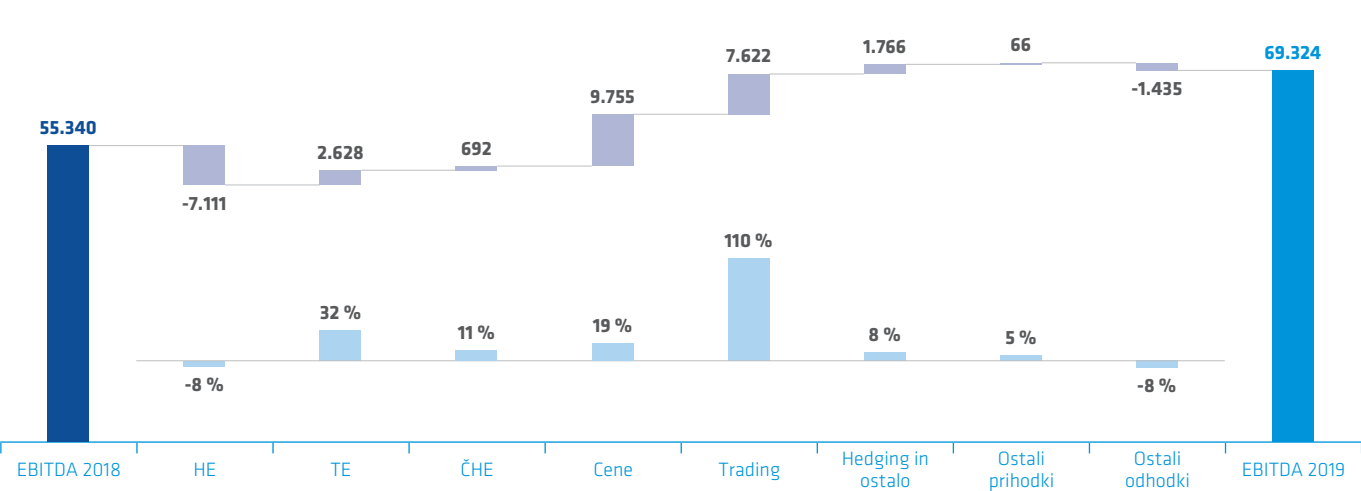
Ključni podatki	Enota mere	2015	2016	2017	2018	2019
Stopnja lastniškosti financiranja		68,76	67,47	68,53	70,88	69,38
Stopnja dolgoročnosti financiranja		74,67	85,73	85,20	84,94	84,46
Stopnja osnovnosti investiranja		2,74	3,02	2,97	3,16	3,79
Stopnja dolgoročnosti investiranja		81,79	85,98	84,68	81,93	83,68
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev		25,10	22,37	23,06	22,44	18,31
Koeficient neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koeficient)		0,21	0,17	0,15	0,34	0,14
Koeficient pospešene pokritosti kratk. obv. (pospešeni koeficient)		0,68	0,91	0,99	1,17	1,03
Koeficient kratkoročne pokritosti kratk. obv. (kratkoročni koeficient)		0,70	0,95	1,03	1,20	1,05
Koeficient gospodarnosti poslovanja		1,04	1,05	1,03	1,04	1,04
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala ROE	%	-32,6	5,2	2,2	1,0	6,1
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev ROA	%	-24,8	3,5	1,5	0,7	4,3
Dodana vrednost	EUR	60.861.977	73.116.212	60.913.790	65.840.152	80.736.259
Dodana vrednost na zaposlenega	EUR	441.029	497.389	376.011	376.229	446.057
Koeficient dolgovno - kapitalskega razmerja		0,26	0,28	0,26	0,22	0,23
Celotne finančne obveznosti / EBITDA		4,02	3,79	4,64	3,97	3,23
EBITDA / finančni odhodki iz prejetih posojil		9,66	5,83	6,38	7,08	10,81
Celotne finančne obveznosti / sredstva		0,18	0,19	0,18	0,16	0,16
Neto finančne obveznosti	EUR	157.411.348	217.458.121	209.894.393	151.815.272	196.133.069
Neto finančne obveznosti / EBITDA		2,95	3,35	4,11	2,74	2,83
Neto finančne obveznosti /Kapital		0,19	0,25	0,23	0,16	0,20

2.6.2.2 Analiza izkaza poslovnega izida družbe HSE

RAST PRIHODKOV, NAJVIŠJI EBITDA IN ČISTI DOBIČEK V ZADNJIH PETIH LETIH

Proizvodnja leta 2019 je bila za 2 % nižja v primerjavi s preteklim letom 2018 (bolj podrobno v analizi poslovanja skupine HSE). Kljub temu je družba HSE uspešno nadomeščala že prodano nižjo hidro in termo proizvodnjo z uvozom električne energije, zagotavljala zanesljivo dobavo električne energije ter ob tem še povečala prodajne aktivnosti in v primerjavi s preteklim letom 2018 realizirala za skoraj 8 mio EUR boljši rezultat iz trgovanja.

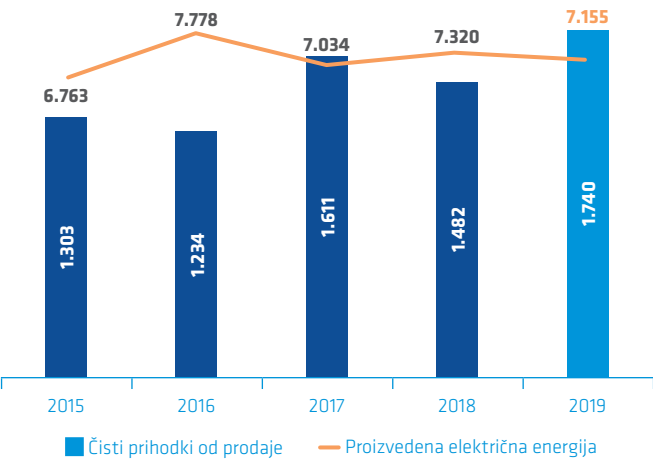
SPREMEMBA EBITDA DRUŽBE HSE V LETU 2019 GLEDE NA LETO 2018 V TISOČ EUR

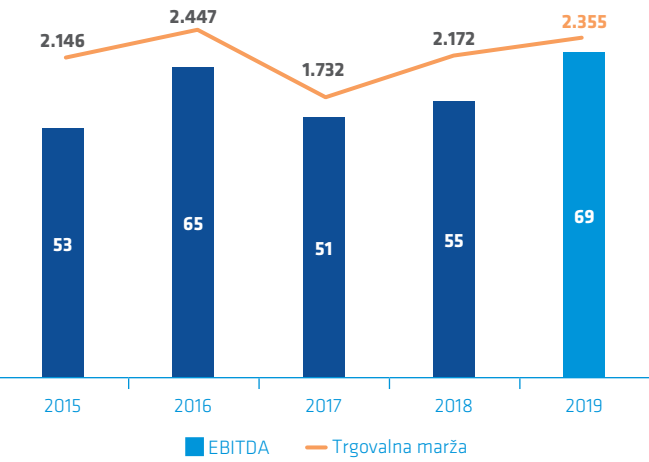
Prihodki od prodaje električne energije leta 2019 so bili v primerjavi z letom 2018 višji za 18 %, in sicer zaradi višje količinske prodaje za 11 % in višjih povprečnih veleprodajnih cen električne energije za 6 %. S prihodki od prodaje električne energije je bilo doseženih 99 % poslovnih prihodkov. Trgovalna marža je bila višja za 8 %. Glavnino

prihodkov od storitev je družba HSE ustvarila s prihodki, povezanimi z električno energijo. V primerjavi s preteklim letom so bili nižji za 20 %. Drugi poslovni prihodki v večini zajemajo pozitivne učinke iz naslova vrednotenja finančnih instrumentov in so višji za 70 %.

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE V MIO EUR IN PROIZVEDENA EE V GWh

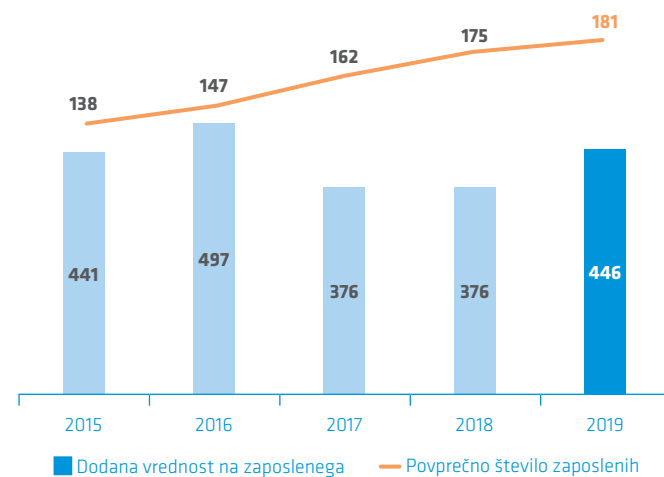
EBITDA V MIO EUR IN TRGOVALNA MARŽA V EUR/GWh

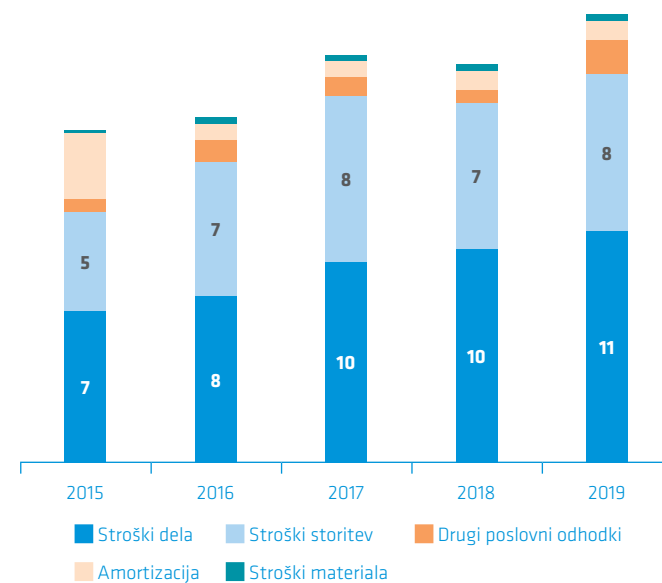
Stroški leta 2019 so bili za 8 % višji glede na preteklo leto. Povprečno število zaposlenih je višje za 6 delavcev, posledično so **stroški dela** višji za 9 %, pri čemer je bila dodana vrednost na zaposlenega višja za 19 %. **Stroški storitev** so bili višji za 5 % zaradi višjih nadomestil bančnih stroškov in stroškov bančnih garancij, kar je posledica povečane obsega trgovanja. Največji delež med stroški storitev so predstavljali stroški drugih storitev (20 % delež), ki so se v glavnem nanašali na stroške prefakturiranih IT storitev odvisnim družbam. V primerjavi s preteklim letom so bili višji za 262 % (na drugi strani tudi višji prihodki, ki se prefakturirajo odvisnim družbam). Sledijo bančni stroški in stroški bančnih garancij (19 % delež), ki so bili višji za 36 %. Stroški pravnih, odvetniških in notarskih storitev (16 % delež) so bili za 4 % višji zaradi višjih stroškov arbitraž. Stroški storitev vzdrževanja (12 % delež) so bili niž-

ji za 35 % zaradi delnega prenosa IT funkcije na odvisne družbe. Na nižje stroške storitev je vplival tudi prehod na MSRP 16 – Najemi, zaradi katerega so stroški najemnin nižji in višji **stroški amortizacije** za 1 %. **Stroški materiala** so bili v primerjavi z letom 2018 višji za 26 % zaradi višjih stroškov strokovne literature (e-dostopov), ki so v strukturi stroškov materiala predstavljali 78 % delež. **Drugi poslovni odhodki** so bili bistveno višji od realiziranih v preteklem letu zaradi stroškov, povezanih z jalovo močjo v višini 1 mio EUR (sprememba knjiženja: v letu 2019 so ti stroški vključeni v druge poslovne odhodke, v letu 2018 pa so bili knjiženi v nabavni vrednosti prodanega blaga) ter zaradi višjih sodnih stroškov. **Poslovni izid iz poslovanja** je bil višji za 26 %, **EBITDA** pa za 25 % zaradi povečanih trgovalnih aktivnosti.

DODANA VREDNOST/ZAPOSLENEGA V TISOČ EUR IN POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH

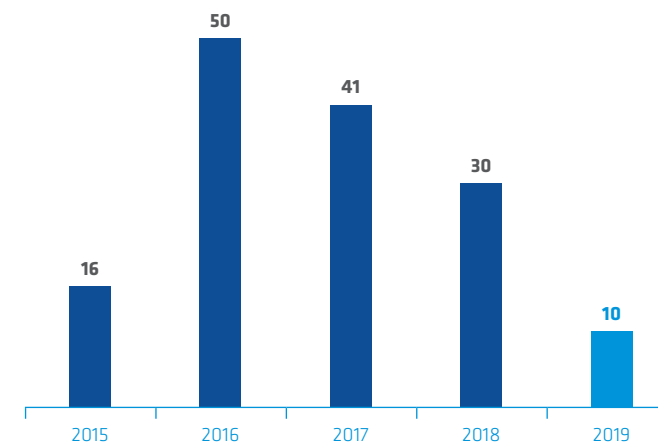
POSLOVNI ODHODKI (BREZ NABAVNE VREDNOSTI) V MIO EUR

Finančni izid je bil v letu 2019 pozitiven, kar je prvič v zadnjih petih letih. Zaradi nižjih finančnih prihodkov iz naslova deležev v dobičku družb so bili finančni prihodki nižji za 54 %. Finančni odhodki pa so bili nižji za 83 %, ker je bila v letu 2018 pripoznana slabitev dolgoročne

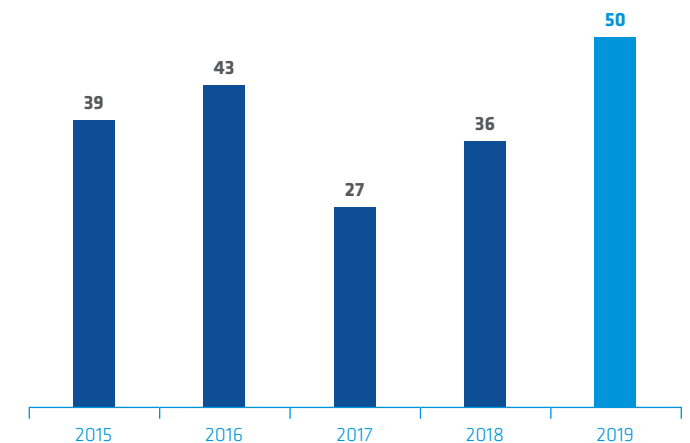
finančne naložbe v višini 56.721.354 EUR. V letu 2019 smo uspešno izvedli refinanciranje (več v analizi izkaza finančnega položaja), kar ima za posledico za 7 % nižje finančne odhodke.

FINANČNI PRIHODKI IZ DELEŽEV V DOBIČKU DRUŽB V MIO EUR

V letu 2019 smo poslovali uspešno, dosegli smo boljši EBITDA, pozitiven finančni izid in poslovali s **čistim dobičkom** v višini 60.117.717 EUR, kar je najboljši čisti poslovni

ČISTI POSLOVNI IZID BREZ IZREDNIH DOGODOV V MIO EUR

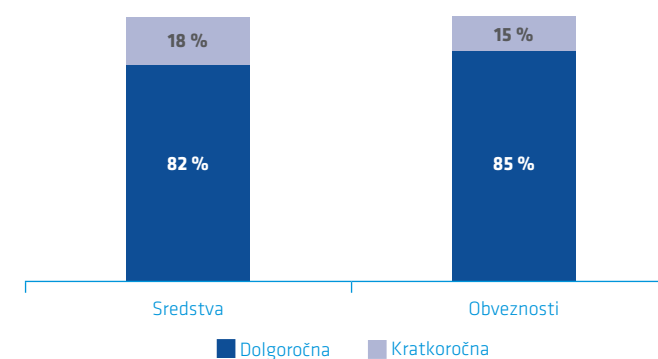

izid v zadnjih petih letih tudi v primeru, da izločimo vpliv izrednih dogodkov (slabitev v preteklih letih in prihodke iz deležev v dobičku družb).

2.6.2.3 Analiza izkaza finančnega položaja družbe HSE

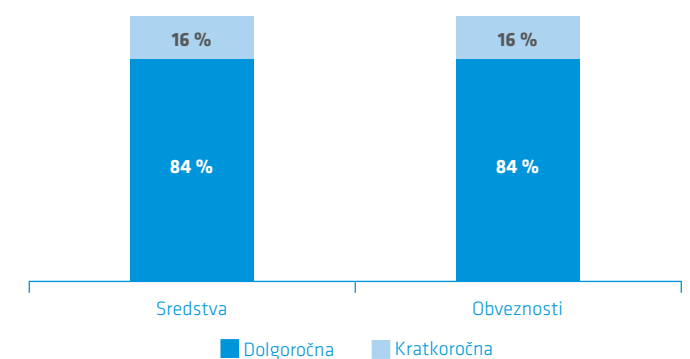
RAST SREDSTEV, VIŠJI DELEŽ DOLGOROČNIH SREDSTEV IN UGODNA KAPITALSKA STRUKTURA

STRUKTURA FINANČNEGA POLOŽAJA DRUŽBE HSE NA DAN 31. 12. 2018

Struktura finančnega položaja še najprej ostaja ugodna. V primerjavi s stanjem konec preteklega leta se je povečal delež dolgoročnih sredstev v sredstvih za 2 odstotni točki zaradi višjega stanja dolgoročnih finančnih naložb in dolgoročno danih posojil družbam v skupini. Zaradi višjih

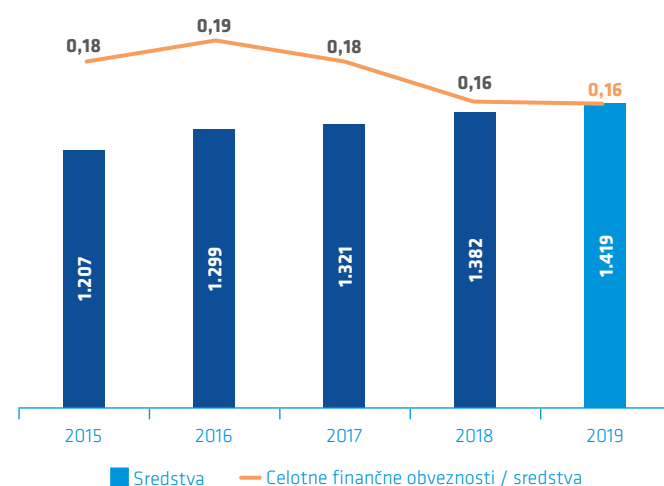
STRUKTURA FINANČNEGA POLOŽAJA DRUŽBE HSE NA DAN 31. 12. 2019

dolgoročnih sredstev so sredstva družbe HSE konec leta 2019 v primerjavi s stanjem konec decembra 2018 višja za 3 %. Z dolgoročnimi sredstvi v celoti pokrijemo vse dolgoročne obveznosti.

Na strani dolgoročnih sredstev izkazujemo **neopredmetena sredstva**, ki so višja za 29 % zaradi višje zaloge CO₂ emisijskih kuponov (višje cene), **nepremičnine, naprave in opremo**, kjer so sredstva nižja za 1 % zaradi nizkih investicij, **pravico do uporabe najetih sredstev** na podlagi dolgoročnih najemnih pogodb, dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe, ki predstavljajo 69 % delež, ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila (10 % delež) ter **dolgoročne poslovne terjatve**, kjer so izkazana dana finančna kritja za namene trgovanja z električno energijo. **Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe** so višje za 3 %, ker je bila decembra 2019 izvedena konverzija dolgoročno danih posojil vključno v dolgoročno finančno naložbo TEŠ (31.996.818 EUR). Leta 2019 je družba HSE odkupila 25 % delež v HSE Invest, ki je v 100 % lasti skupine HSE. Leta 2019 je bila dokončno likvidirana družba HSE Adria - v likvidaciji. Med **ostalimi dolgoročnimi finančnimi naložbami in posojili** so izkazani deleži v drugih družbah, kjer ni sprememb (15,4 % delež v pridruženo družbo HESS, 25 % delež v Soenergetiki in 12,13 % delež v Stelkomu), ter dolgoročno dana posojila odvisnim družbam, ki so glede na preteklo leto 2018 višja za 17 %. Družba HSE je tudi v letu 2019 zagotavljala likvidna sredstva odvisni družbi TEŠ - dolgoročno dana posojila, ki so višja za 4 % zaradi obresti

SREDSTVA V MIO EUR

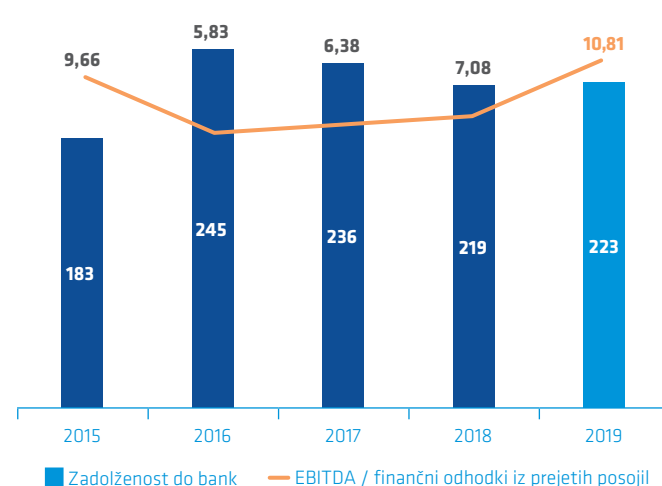

V strukturi obveznosti do virov sredstev je najvišji delež predstavljal **kapital** (69 %). Kapital se je povečal za čisti dobiček tekočega leta (60.117.717 EUR), negativno pa je vplivala rezerva za varovanje pred tveganji, ki se je znižala za 55.140.078 EUR zaradi zaprtja pogodb za nakup CO₂ emisijskih kuponov. **Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade** so bile višje za 26 % zaradi višjih rezervacij za odpravnine ob upokojitvi kot posledica višjega povpreč-

(90.076.126 EUR glavnice skupaj z obrestmi). Konec leta 2019 je bila sklenjena dolgoročna posojilna pogodba med družbama HSE in PV v višini 15.000.000 EUR za zagotavljanje likvidnosti skupine PV ter dolgoročna posojilna pogodba med družbama HSE in HSE EDT v višini 800.000 EUR (črpan del na dan 31. december 2019 v višini 433.500 EUR je izkazan med dolgoročno danimi posojili). Sorazmerni del dolgoročnih posojil, ki zapade v plačilo v roku enega leta, je izkazan med **kratkoročnimi finančnimi naložbami**. **Kratkoročne finančne naložbe** so višje za 119 %. Glavnino predstavlja kratkoročni del dolgoročnih posojil.

Kratkoročna sredstva so nižja za 7 % predvsem zaradi nižjih **denarnih sredstev** (sprememba denarnih sredstev je razvidna v izkazu denarnih tokov v računovodskem delu poročila družbe HSE). **Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev** (68 % kratkoročnih sredstev) so bile višje za 15 % zaradi višjega prometa. Med **drugimi kratkoročnimi sredstvi** so v večjem delu izkazane kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij. V primerjavi s stanjem konec preteklega leta so nižje za 3 % zaradi nižjih odloženih odvisnih stroškov za električno energijo. **Pogodbena sredstva** predstavljajo kratkoročno še ne zaračunane prihodke.

ZADOLŽENOST DO BANK V MIO EUR

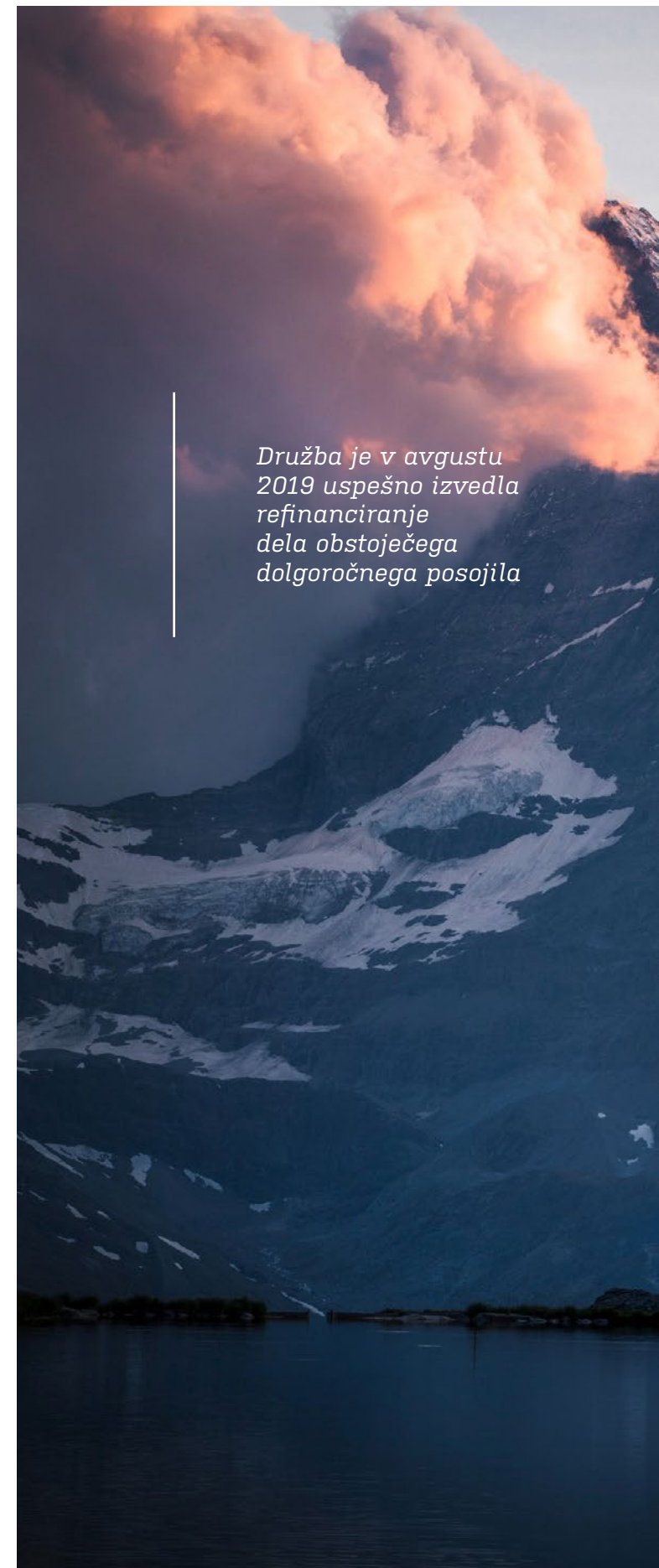
nega števila zaposlenih. **Druge rezervacije** se nanašajo na rezervacijo za tožbo. Povišanje za 7 % se nanaša na obračunane obresti. Med **drugimi dolgoročnimi obveznostmi** so izkazana prejeta sredstva iz naslova sofinanciranja v evropskem projektu Osmoza. Zaradi porabljenih evropskih sredstev (ustvarjenih stroškov tega projekta) so nižje za 33 %.

REFINANCIRANJE

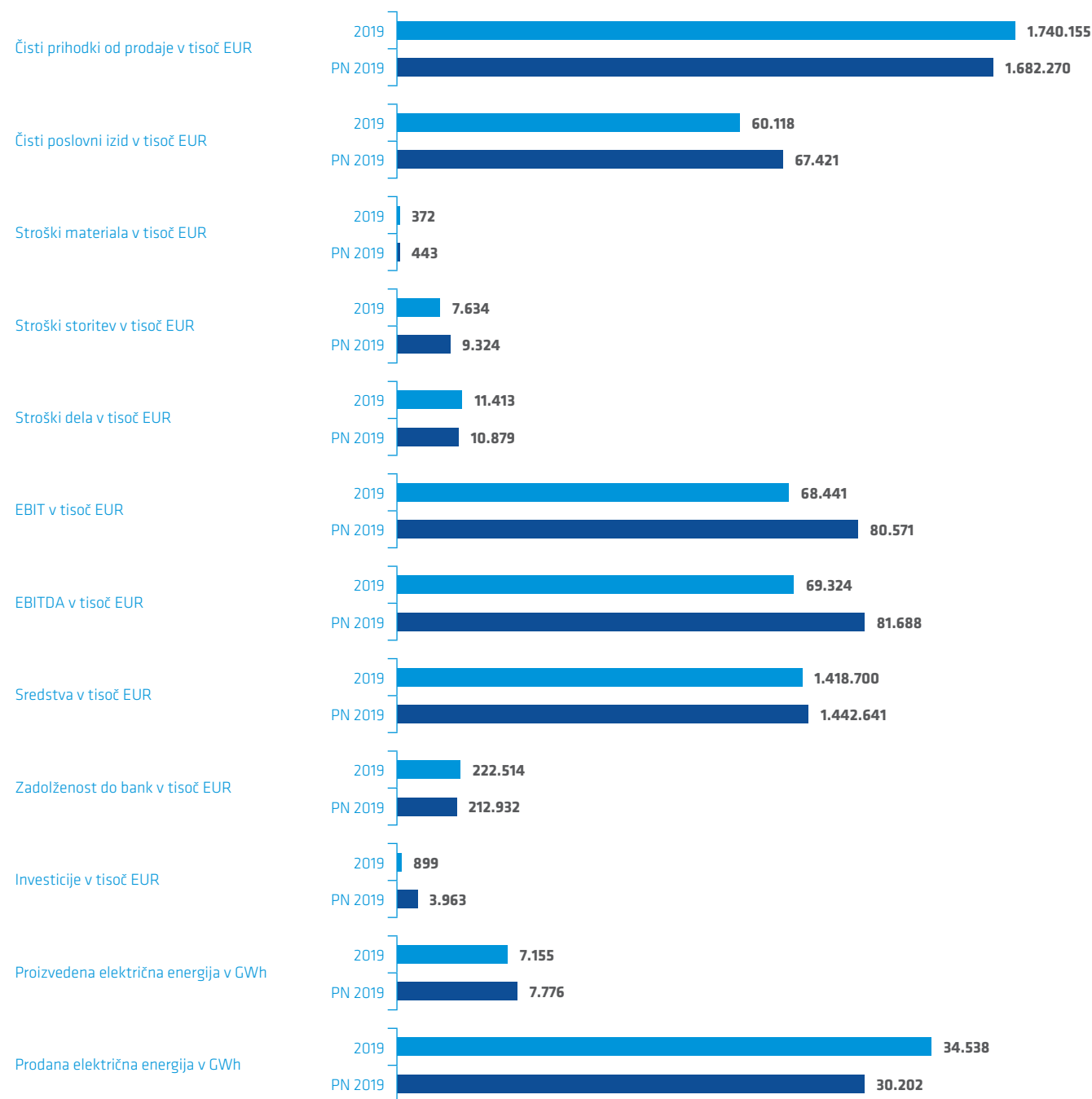
Družba je v avgustu 2019 uspešno izvedla refinanciranje dela obstoječega dolgoročnega posojila, in sicer v višini 160.000.000 EUR fiksnega dolgoročnega posojila z ročnostjo 7 let ter 50.000.000 EUR dolgoročnega revolving posojila z ročnostjo 3 leta. Revolving posojila konec leta 2019 niso bila črpana. **Celotna zadolženost** je v primerjavi z decembrom 2018 višja za 2 %, in sicer so posojila do bank višja za 1 %, celotno zadolženost pa so povečale tudi **finančne obveznosti iz najemov** v višini 1.135.522 EUR, ki so višje zaradi prehoda na MSRP 16 - Najemi. Zaradi višjih finančnih obveznosti in nižjih denarnih sredstev je **neto zadolženost** višja. Na dan 31. december 2019 družba v celoti izpolnjuje finančne zaveze po dolgoročnih posojilnih pogodbah.

Kratkoročne obveznosti so višje za 6 % predvsem zaradi višjih **kratkoročnih poslovnih obveznosti do dobaviteljev**, ki so višje zaradi višjega prometa. Med **drugimi kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi** so v glavnini izkazani v naprej vračunani odhodki.

Družba je v avgustu 2019 uspešno izvedla refinanciranje dela obstoječega dolgoročnega posojila

2.6.2.4 Primerjava poslovanja v letu 2019 s planom za leto 2019

Realiziran EBITDA in čisti poslovni izid nista dosegla planskega zaradi nižje proizvodnje v hidroelektrarnah in v termoelektrarni ter posledično nižje prodaje lastne proizvodnje. Kljub temu je družba HSE uspela povečati prodajne aktivnosti in uspešno nadomeščala izpad že vnaprej prodane proizvodnje električne energije. Čisti prihodki od prodaje so bili višji od načrtovanih zaradi višjih prodajnih količin električne energije na tujem trgu. Zaradi nadplanske vrednosti rezultata iz trgovanja sta bili obračunani individualna in delovna uspešnost, zato so stroški dela

nad načrtovanimi. Stroški materiala so pod planom zaradi nižjih stroškov e-dostopov. Zaradi zamika arbitražnih postopkov so nižji tudi stroški storitev. Sredstva družbe so nižja od načrtovanih zaradi nenačrtovane slabitve dolgoročne finančne naložbe v TEŠ v letu 2018. Zadolženost do bank je višja zaradi izvedenega refinanciranja. Med investicijami glede na plan najbolj odstopa implementacija enotnih programskih rešitev SAP in DMS BC v skupino PV, ki se je prenesla v leto 2020.

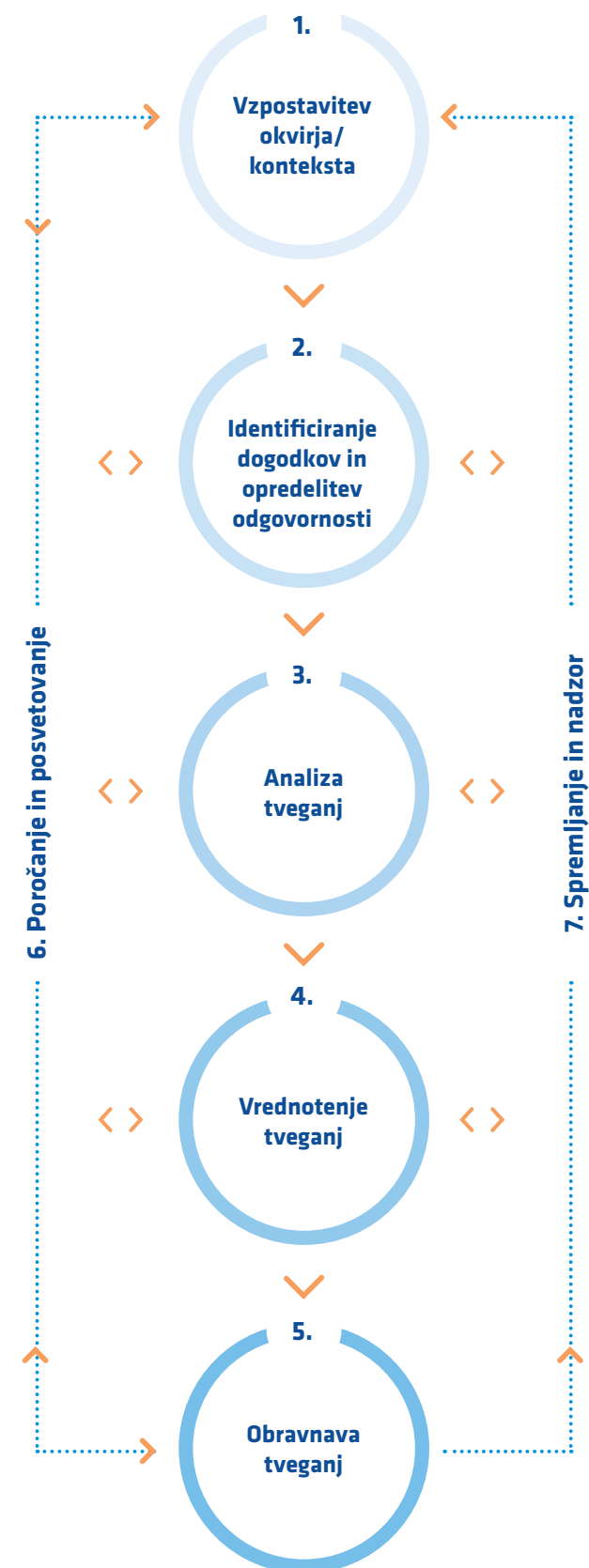
2.7 Upravljanje tveganj skupine HSE

Upravljanje tveganj skupine HSE temelji na centraliziranem upravljanju tveganj na nivoju celotne skupine HSE, tako da opredeljuje standardizirane procese in orodja za prepoznavanje, vrednotenje in sprejemanje ukrepov ter spremljanje in poročanje o tveganjih oz. priložnostih. Zavedamo se, da je prevzemanje tveganj ključnega pomena pri ustvarjanju vrednosti skupine HSE. Izziv je prepoznati tista tveganja, ki vplivajo na rezultate poslovanja posamezne družbe in skupine HSE, in opredeliti način, kako preoblikovati njihovo upravljanje z namenom, da bi čim bolj zaščitili sredstva posamezne družbe v skupini, izboljšali njihovo poslovno učinkovitost ter ustvarili dodano vrednost.

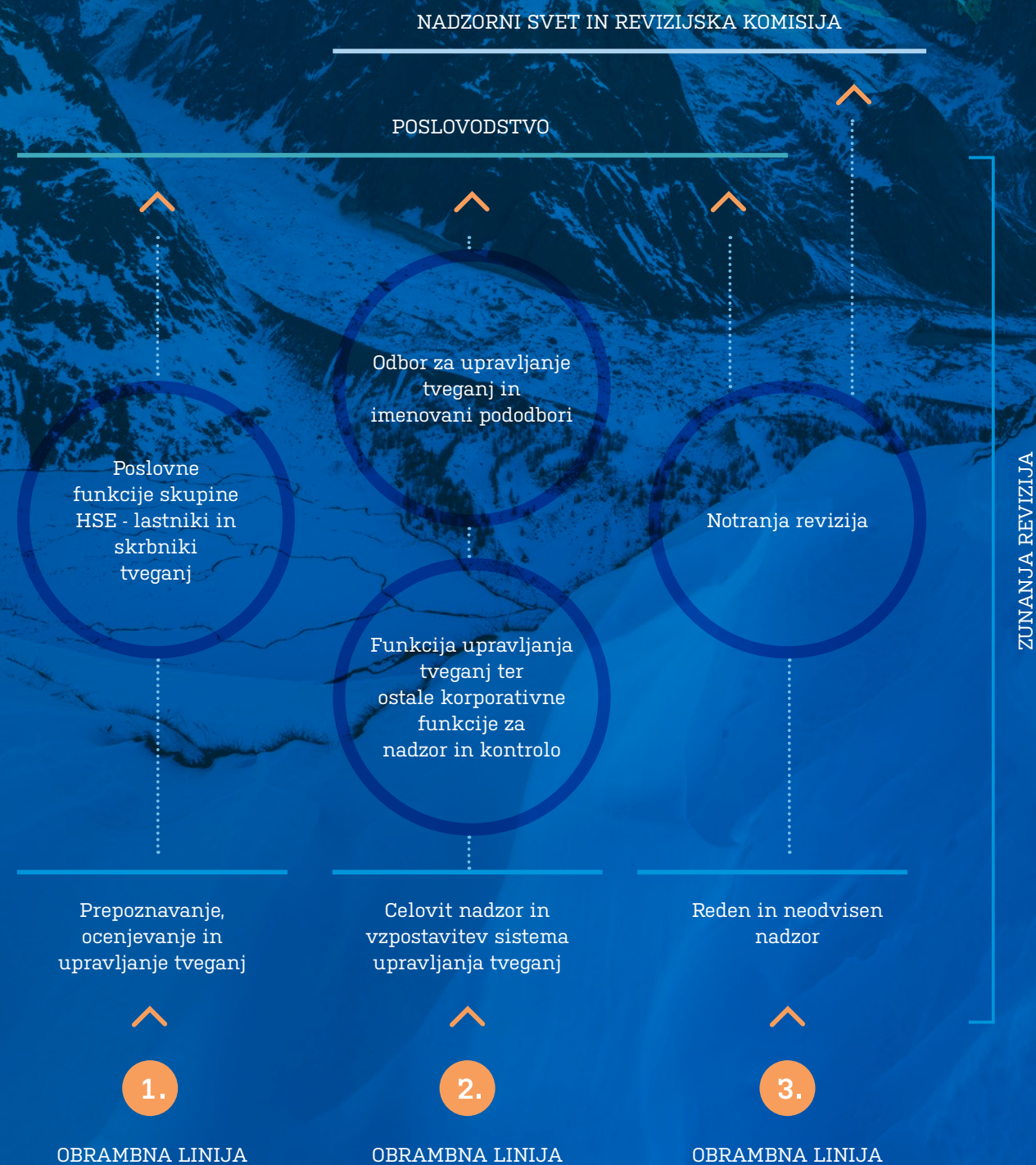
Ključni cilj upravljanja tveganj skupine HSE je proaktivno obvladovanje tveganj, ki vplivajo na doseganje ciljev, opredeljenih v strateških in poslovnih načrtih posameznih družb oz. skupine HSE kot celote. Med drugim vključuje tudi sposobnost:

- vplivanja na pogostost pojavljanja in pozitivne ter negativne posledice posameznih dogodkov;
- razumevanja/izkoriščanja povezav med različnimi vrstami tveganj;
- spremljanja profila tveganj skupine skozi čas;
- izvajanja aktivnosti, ki uskladijo nadaljnji razvoj dogodkov s pričakovanji;
- izgradnje kulture, ki zagotavlja izvajanje aktivnosti procesa in vodi k celovitemu upravljanju tveganj.

PROCES UPRAVLJANJA TVEGANJ SKUPINE HSE

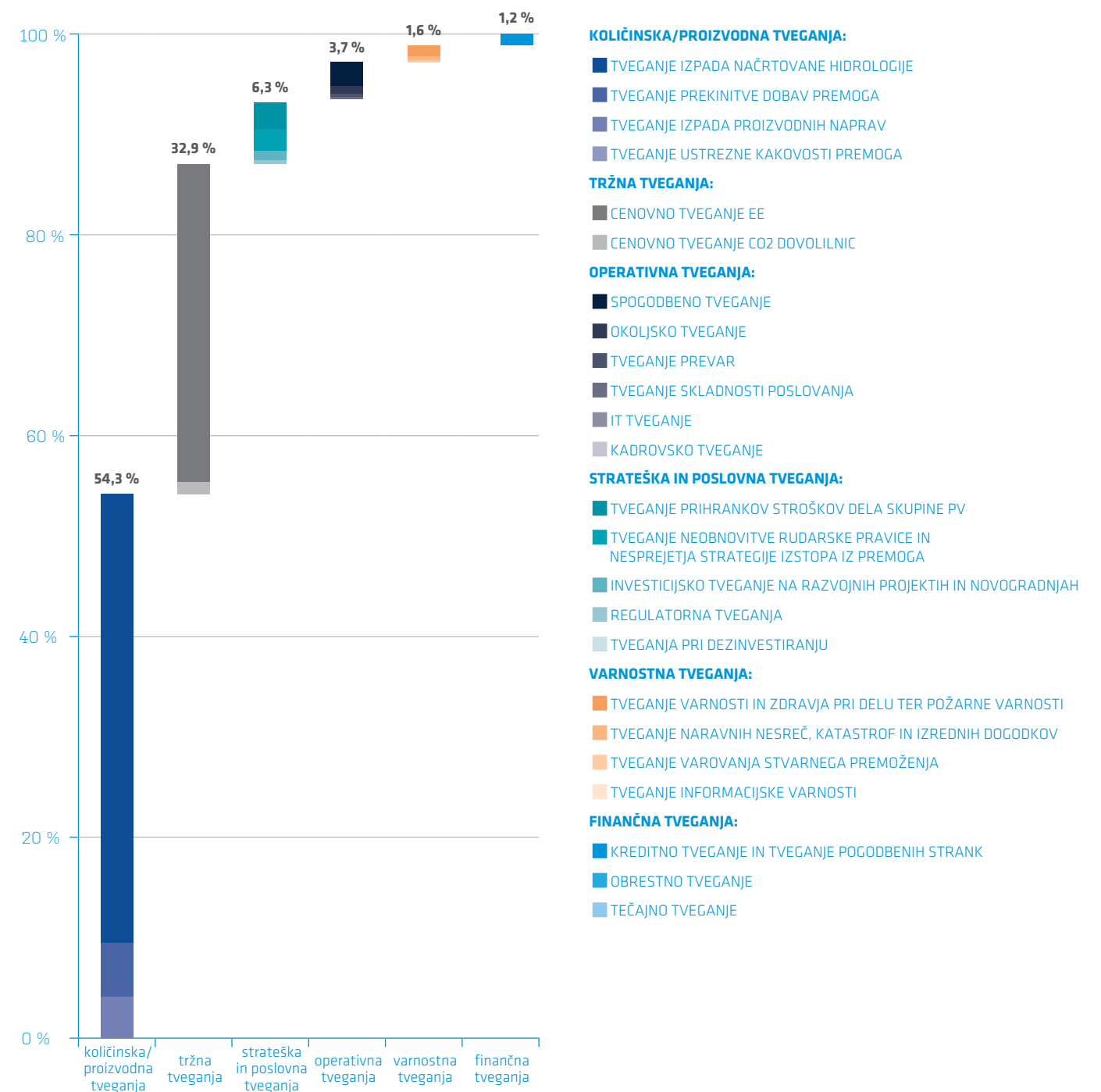
ORGANIZACIJA UPRAVLJANJA TVEGANJ SKUPINE HSE

Vzpostavljen sistem upravljanja ključnih tveganj nam omogoča, da lahko zaznavamo in prepoznavamo negativne trende ter pravočasno sprejemamo ustrezne ukrepe za obvladovanje tveganj tako na nivoju posamezne družbe kot tudi skupine HSE kot celote. V skupini HSE stremimo k neprestanemu nadgrajevanju sistema upravljanja tveganj in h krepitvi njegove uporabe tako v procesu strateškega načrtovanja kot pri sprejemanju rednih poslovnih odločitev posamezne družbe oz. skupine HSE kot celote.

Na nivoju skupine letno ocenjujemo profil tveganosti posamezne družbe oz. skupine HSE, ki nam pove, kakšen je doprinos posameznega ključnega tveganja na nivoju celotne izpostavljenosti pri poslovanju posamezne družbe oz. skupine kot celote. Tveganja se redno spremljajo na osnovi objektivnih kazalnikov, kadar to ni mogoče, pa na podlagi ocen strokovnjakov. Ocene izpostavljenosti posameznim tveganjem odsevajo že vzpostavljene ukrepe za obvladovanje tveganja.

LETNI PROFIL TVEGANOSTI SKUPINE HSE

KLJUČNA TVEGANJA SKUPINE HSE

Kot je prikazano na prejšni sliki, združujemo tveganja v šest kategorij, in sicer glede na naravo tveganj. V nadaljevanju povzemamo tveganja oziroma priložnosti po posameznih kategorijah, ki lahko imajo, glede na interno metodologijo vrednotenja, največji potencialni vpliv na načrtovan EBITDA skupine HSE v prihodnjem obdobju poslovanja.

Z vidika obvladovanja tveganj v skupini HSE in predvsem omejevanja njihovih potencialnih posledic še posebej izpostavljamo in dajemo pozornost dvema tveganjema, ki zaradi njune odvisnosti od drugih tveganj nista posebej izpostavljena v profilu tveganj. Prvo je likvidnostno tveganje, ki ga opredeljujemo kot tveganje neusklajenosti med dospelimi sredstvi in obveznostmi do virov sredstev oziroma možnost pomanjkanja denarnih sredstev za poplačilo zapadlih obveznosti. Ker je likvidnostno tveganje skupni imenovallec drugim tveganjem, je njegovo obvladovanje težka, a zelo pomembna naloga, ki se ne more izvajati posamezno, temveč skupaj z obvladovanjem drugih tveganj. Ključni dejavnik za uspešno upravljanje z likvidnostnim tveganjem je predvsem nadzor nad denarnimi tokovi.

Drugo tveganje, ki mu namenjamo posebno pozornost, pa je tveganje solventnosti in kapitalske ustreznosti. Pri obvladovanju solventnosti in kapitalske ustreznosti se upoštevajo vsi dejavniki tveganj, ki imajo dolgoročen vpliv na poslovanje skupine HSE (tveganja s trajnim vplivom), zato se tudi to tveganje obvladuje hkrati z obvladovanjem ostalih tveganj.

Z vidika obvladovanja tveganj v skupini HSE in predvsem omejevanja njihovih potencialnih posledic še posebej izpostavljamo in dajemo pozornost likvidnostnemu tveganju ter tveganju solventnosti in kapitalske ustreznosti

2.7.1 Količinska / proizvodna tveganja

Količinska/proizvodna tveganja so tveganja, ki nastanejo zaradi razlik med načrtovano in dejansko proizvedeno količino električne energije. Tveganja so povezana s tehnološkimi in logističnimi omejitvami pri proizvodnji, pravočasno dobavo energentov in vremenskimi razmerami.

Tveganja obvladujemo tako na nivoju posameznih odvisnih družb kot tudi na obvladujoči družbi HSE. Tveganja za proizvodne objekte obvladujemo na podlagi dolgotrajnih izkušenj, znanj in rednega izobraževanja zaposlenih ter znanih načinov delovanja proizvodnega objekta. Za neprekinjeno obratovanje proizvodnih enot in ostalih elektroenergetskih naprav skrbijo posamezne družbe v skupini HSE z rednim vzdrževanjem in periodičnimi kontrolami naprav (meritve, diagnostika naprav). Na proizvodnih enotah imamo vzpostavljene sodobne monitoring sisteme, s katerimi redno spremljamo stanje ključnih komponent, kar nam omogoča hitro zaznavo mehanskih in električnih okvar na opremi. Na ta način znižujemo možnosti za realizacijo nenačrtovanih zastojev oz. izpadov proizvodnih enot.

Poenotenje, optimizacija in posodobitev strategij ter pristopov k vzdrževanju proizvodnih enot je bilo v letu 2019 dodatno podkrepljeno z implementacijo skupnega informacijskega sistema za podporo vzdrževanju - SAP PM (EAM). Povezanost procesov znotraj SAP sistema omogoča poenoten pregled in ustreznejše odzivanje na obvladovanje naprav ter s tem bolj učinkovito upravljanje nenačrtovanih dogodkov na področju vzdrževanja proizvodnih enot. V letu 2019 smo izpade proizvodnih naprav uspešno obvladovali predvsem s pravočasno izvedbo pregledov in popravil ter z nadomeščanjem proizvodnje iz razpoložljivih enot v skupini HSE. Dodatni ukrepi v letu 2019 pripomorejo k bolj učinkovitemu upravljanju tveganj s področja upravljanja proizvodnih enot ter prispevajo k znižanju izpostavljenosti skupine HSE tem tveganjem.

Tveganja obvladujemo tudi z dolgoročno in kratkoročno napovedjo profila odjema in oddaje električne energije ter z dnevnim spremljanjem količinskih odstopanj večine odjemnih in oddajnih mest. Poglavitno vlogo pri tem ima center vodenja, ki je bil v letu 2019 programsko in strojno nadgrajen. Z nadgradnjo se je izboljšala tudi kibernetska varnost in omogočilo nadaljnjo varno in zanesljivo vodenje obratovanja naših elektrarn.

Ključni dejavnik količinskih/proizvodnih tveganj predstavlja hidrologija, ki se obvladuje z načrtovanjem proizvodnje na podlagi več letnih povprečnih pretokov in predvidene verjetnosti nastopa hidrologije. V letu 2019 se je nadgradila frekvenca izdelave ocene hidrologije na mesečno raven, ki temelji na najnovejših dostopnih meteoroloških podatkih. Nastala odstopanja proizvodnje se v naslednjem koraku obvladujejo predvsem s prerazporeditvijo proizvodnje v skupini HSE in s trgovanjem električne energije. Zaradi pomembnosti vpliva tega tveganja sodelujemo tudi pri projektih za izdelavo natančnejših hidroloških modelov na posameznih porečjih, ki bodo še izboljšali kratkoročne in dolgoročne ocene hidrologije. Izpostavljenost tem tveganjem ostaja na podobni ravni kot v predhodnem letu, z vidika deleža v profilu celotnih tveganj skupine HSE pa omenjena tveganja trenutno predstavljajo največja tveganja skupine HSE.

Tveganje izpada načrtovanih količin premoga iz PV je lahko posledica zunanjih dejavnikov, kot so stebni udari, zatesnitve, vdori vode, plinov, torej dejavnikov, na katere PV nima vpliva, in notranjih dejavnikov, kot je obratovalna zanesljivost, ki je odvisna od stanja strojev in naprav, ki so izpostavljeni zahtevnim pogojem v jami. Tveganja smo v letu 2019 obvladovali s pripravo dolgoročnih planov odkopov, spremljanjem in vzdrževanjem ustrezne strateške količine zalog na deponiji premoga, ukrepi nadomeščanja opreme, kontinuiranega vzdrževanja opreme in nadzora nad delovanjem, optimiziranjem stroškov materiala za izgradnjo odkopnih prog ter v primeru težav z vpeljavo dodatnih delovnih dni za nadomeščanje izpadle proizvodnje. Tveganje je za skupino HSE zelo pomembno, saj vpliva tudi na proizvodnjo v TEŠ.

2.7.2 Tržna tveganja

Skupina HSE je pri svojem poslovanju zelo izpostavljena tveganjem, ki izhajajo iz nihanja cen električne energije v regiji ter CO₂ emisijskih kuponov, posredno pa tudi nihanju cen skupine energentov (premog, plin in nafta), ki predstavljajo ključni vplivni dejavnik na gibanje cen električne energije. Cenovna tveganja se na ravni skupine HSE obvladujejo v okviru dejavnosti obvladujoče družbe HSE. Poleg gibanja in volatilnosti cen predstavljata pomemben dejavnik vpliva tudi razlika med količino kupljene in prodane električne energije v določenem trenutku dobave v prihodnosti, t.i. odprta pozicija, ter povezanost gibanja cen med posameznimi trgi, kjer HSE izvaja posamezne nakupe in prodaje.

Podobno kot v preteklih letih se je tudi v letu 2019 nadaljeval trend povečane volatilnosti na trgih za dan vnaprej, kar je posledica vedno večje prisotnosti obnovljivih virov v evropskih energetskih sistemih. Podobno sliko je izkazoval tudi trg dolgoročnih produktov, kjer so ključne dejavnike predstavljale cene energentov in kjer je pomembno vlogo v letu 2019 igral utekočinjen naravni plin (LNG), v politični razsežnosti pa prav gotovo postopki in negotovosti, ki jih je s seboj prinesel BREXIT in trgovinska vojna med ZDA in Kitajsko.

Zaradi povečanega deleža zavarovanja vrednosti prodaje lastne proizvodnje pred cenovnimi tveganji se je izpostavljenost portfelja skupine HSE cenovnim tveganjem v letu 2019 znižala.

Tržna tveganja v segmentu prodaje lastne proizvodnje, ki predstavlja največji in najpomembnejši segment poslovanja skupine HSE, smo v letu 2019 obvladovali skladno z zastavljeno strategijo prodaje lastne proizvodnje in nakupa CO₂ emisijskih kuponov za potrebe lastne proizvodnje. V letu 2019 smo na podlagi analiz trgov dinamično prilagajali hitrost izvajanja strategije in s tem uspešno obvladovali cenovna nihanja, ki so se v letu 2019 dogajala tako na trgu električne energije kot tudi na trgu CO₂ emisijskih kuponov. Na področju prodaje hidro proizvodnje je bil v letu 2019 poudarek predvsem na obvladovanju velike tržne cenovne dinamike znotraj leta ob sočasni veliki dinamiki odstopanja količin proizvodnje hidro objektov na mesečnih nivojih v primerjavi z načrtovanimi vrednostmi.

V letu 2019 se je nadaljeval trend negativnih odmikov proizvodnih količin v mesecih, ki so bili statistično praviloma vodnati. Z vidika profila tveganj skupine HSE predstavlja tveganja prodaje lastne proizvodnje tudi največji premik glede na leto 2018, in sicer so se v primerjavi z letom 2018 znižala zaradi višjega odstotka cenovnega zaklepanja lastne proizvodnje za leto vnaprej.

V segmentu trgovanja z električno energijo smo tržna tveganja obvladovali na podlagi nabora in omejevanja zgornjih vrednosti parametrov, ki jih v ta namen spremljamo v zadnjih letih. Ob ključnem parametru VaR (5-dnevni VaR s 95 % intervalom zaupanja, angl. »Value at Risk«) sledimo tudi parametru tveganega kapitala, dodatno k temu pa smo že doseženo dodano vrednost portfelja ščitili na podlagi parametra drseče omejitve izgube dobička. Tveganja obvladujemo z aktivnim upravljanjem pozicij portfeljev, s čimer skrbimo, da so vrednosti parametrov v okviru omejitev. Izpostavljenost tem tveganjem je v primerjavi z letom 2018 ostala na podobni ravni, smo pa z dodatnimi opisanimi ukrepi bolj učinkoviti in dosegamo višjo dodano vrednost.

Proces spremljanja tržnih tveganj je predmet nenehnih izboljšav in prilaganj na nove tržne razmere in hkrati na nove možnosti izvajanja cenovnega ščitenja, ki jih trg s svojim razvojem ponuja. V tem pogledu učinkovitost izvajanja sistema upravljanja tveganj nenehno spremljamo in nadgrajujemo.

Dodatne informacije, povezane z upravljanjem cenovnih tveganj, so v računovodskem delu poročila (Finančni instrumenti in obvladovanje tveganj).

2.7.3 Strateška in poslovna tveganja

Strateška in poslovna tveganja so tveganja, ki nastanejo zaradi neustreznih strateških in poslovnih odločitev ter neodzivnosti na spremembe poslovnega okolja.

Z namenom obvladovanja tveganj solventnosti in kapitalne ustreznosti posameznih družb skupine HSE se na nivoju skupine HSE redno spremljajo kazalniki solventnosti po Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju ter pravočasno izvajajo ustrezni korektivni ukrepi. Z vidika dolgoročne plačilne sposobnosti težimo k zagotovitvi takšnega obsega dolgoročnih virov financiranja, ki je zadosten glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravljamo, z upoštevanjem tveganj, ki smo jim pri tem izpostavljeni. Več informacij v zvezi z ukrepi o zagotavljanju solventnosti in kapitalne ustreznosti družb skupine HSE je v računovodskem poročilu družbe in skupine HSE.

Regulatorna tveganja obvladujemo z rednim spremljanjem zakonodajnih sprememb in analiziranjem njihovih vplivov na poslovanje skupine HSE še pred uvedbo spremembe v veljavni pravni red ter rednim obveščanjem zaposlenih v skupini o relevantnih zakonodajnih spremembah, ki vplivajo na poslovanje skupine HSE. V letu 2019 smo se aktivno odzivali v javnih obravnavah, vezanih na spremembe v sektorski zakonodaji, na ravni zakonov, podzakonskih aktov in strategij s ciljem sooblikovati ustrezno regulatorno okolje za poslovanje skupine HSE.

V letu 2019 smo v okviru ukrepov obvladovanja regulatornih tveganj nadaljevali z aktivnostmi za podaljšanje koncesijske pogodbe PV - novela Zakona o rudarstvu (ZRud), kot tudi z aktivnostmi za sprejetje nacionalne strategije opuščanja premoga in akcijskega načrta prestrukturiranja Šaleške regije. Oba dokumenta bosta pripravljena do konca leta 2020 ter bosta določila z vidika skupine HSE najustreznejšo letnico opustitve premoga in uredila financiranje »zapiralnih del«, vključno z obveznostmi koncedenta.

Tako že sprejete kot tudi prihodnje odločitve vladnih in nevladnih ustanov na področju zapiranja proizvodnih objektov, ki uporabljajo konvencionalne vire, vplivajo tudi na stroške, vezane na pridobivanje lignita v PV. Na tem področju sta, zaradi višanja stroškov v celotni verigi proizvodnje iz konvencionalnih virov in zagotavljanja ustrezne stopnje konkurenčnosti vira energije, ključnega pomena tako proaktivna politika zniževanja stroškov materiala in storitev kot tudi proaktivno sodelovanje s socialnimi partnerji za učinkovito, postopno in trajno zniževanje stroškov dela. V letu 2019 sta si s tem namenom tako družba PV kot skupina HSE za prihodnje obdobje postavili zelo pomembne in ambiciozne cilje, ki bodo zagotovili zadovoljivo stopnjo konkurenčnosti skupine HSE v celotni verigi dobave električne energije iz konvencionalnega vira energije.

Skupina HSE redno vzdržuje in investira v tehnološko zelo zahtevne ter medsebojno povezane proizvodne objekte. Za učinkovito upravljanje sredstev, ki jih za to namenimo, smo v letu 2019 začeli z vzpostavitvijo ustreznih enotnih aktov na nivoju skupine HSE, na podlagi katerih bomo tveganja, povezana z izgradnjo, investicijskim vzdrževanjem ter ostalimi investicijami v izboljšanje poslovanja, učinkovito nadzirali ter enotno upravljali po posameznih skupinah investicij, predvsem z vidika povečanja stroškov in zamud, ki pri tem lahko nastanejo.

2.7.4 Operativna tveganja

Operativna tveganja so tveganja, ki nastanejo zaradi neustreznega ali neuspešnega delovanja na področju poslovanja skupine HSE oziroma izvajanja internih procesov, kadrovanja in obvladovanja zunanjih dogodkov ter vplivov posameznih družb skupine HSE. Ključni element obvladovanja teh tveganj je vzpostavitev učinkovitega notranje-kontrolnega sistema, pri čemer se osredotočamo predvsem na pravilnost in zanesljivost finančnega ter računovodskega poročanja, zagotavljanje skladnosti poslovanja z internimi in eksternimi akti ter učinkovitost in zanesljivost izvajanja poslovnih procesov.

Cilji obvladovanja operativnih tveganj so učinkovito preprečevanje potencialnih škodnih dogodkov, učinkovita odprava posledic v primeru nastanka posameznega dogodka, optimizacija poslovnih procesov ter strokovno in etično poslovanje zaposlenih v skupini HSE.

V primerjavi z letom 2018 smo znižali izpostavljenost pogodbenim tveganjem, saj smo v letu 2019 uspešno zaključili refinanciranje dela obstoječega dolgoročnega dolga družbe HSE in dosegli omilitev določenih zavez v primerjavi s predhodnim kreditom, s čimer smo zmanjšali tveganje predčasne prekinitve posojila oz. dodatnih stroškov, vezanih na pridobitev odpustkov.

Okoljska tveganja povezujemo s prepoznanimi okoljskimi vidiki, ki so posledica izvajanja dejavnosti posameznih družb skupine HSE na področju pridobivanja surovin in pretvorbe energije. Skupina HSE se zaveda, da pri izkoriščanju poslovnih učinkov nastajajo negativni vplivi, kot so emisije snovi v zrak, emisije snovi v vode in tla, elektromagnetno in ionizirajoče sevanje, hrup v okolju, degradacija in uzurpacija prostora, vonjave v okolju ter vplivi pri nastajanju in ravnanju z odpadki. Skupina HSE dosledno sledi vzpostavljeni okoljski politiki, ki opredeljuje pomembne cilje na področju sistema ravnanja z okoljem in ključne smernice izvajanja ukrepov za obvladovanje teh tveganj (podrobneje opisano v poglavju Trajnostni razvoj skupine HSE). Tveganja smo v letu 2019 uspešno obvladovali.

Upravljanje tveganj na področju informacijskih tehnologij smo v letu 2019 izboljšali s poenotenjem in konsolidacijo področja informatike, nadgradnjo sistema za načrtovanje virov ERP SAP EHP8, dodajanjem nove funkcionalnosti z modulom za vzdrževanje SAP PM ter nadgradnjo dokumentnega sistema eDMS. Z omenjenimi ukrepi smo izboljšali strateško upravljanje in obvladovanje tveganj na nivoju skupine, dosegli višjo stopnjo delovanja sistemov ter povečali stopnjo avtomatizacije in delovanja notranjih kontrol. Na področju zagotavljanja delovanja IKT sistemov in poslovnih rešitev smo v letu 2019 v celoti prenesli informacijske rešitve na enotno platformo, temelječo na dveh podatkovnih centrih (v Šoštanju in Mariboru), s čimer smo zmanjšali tveganja, hkrati pa povečali zmogljivost in zanesljivost ter varnost delovanja informacijskih sistemov skupine HSE.

V to kategorijo tveganj uvrščamo še kadrovska tveganja (predvsem z vidika odhodov nekaterih ključnih kadrov kot posledice izvajanja procesov reorganizacije v nekaterih družbah skupine HSE), tveganja prevar in tveganja skladnosti poslovanja. Pri teh tveganjih v letu 2019 nismo zaznali pomembnejših sprememb pri izpostavljenosti v primerjavi z letom 2018 in so bila uspešno obvladovana.

2.7.5 Varnostna tveganja

Varnostna tveganja so tveganja, ki nastanejo zaradi neustreznega ali neuspešnega izvajanja varovanja informacij, premoženja, varnosti in zdravja pri delu ter nepredvidljivih eksternih dogodkov, ki lahko imajo izjemen vpliv na poslovanje družb. Tveganja uspešno obvladujemo z vzpostavitvijo in rednim nadgrajevanjem ustreznih preventivnih ukrepov ter sistemov za pravočasno zaznavanje sprememb v okolju poslovanja.

Tveganja na področju varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti uspešno obvladujemo z načrtovanjem, izvajanjem, nadzorom in ukrepanjem ter preprečevanjem oz. zmanjševanjem števila nezgod pri delu in drugih izrednih dogodkov. Zaposlenim in zunanjim izvajalcem zagotavljamo varno delovno okolje. Za vsa delovna mesta in tehnologije spremljamo tveganja za nastanek nezgod in zdravstvenih okvar. Tveganja periodično ocenjujemo, jih s primernimi varnostnimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni in tako dolgoročno vplivamo na nenehno izboljševanje delovnih razmer. Z različnimi preventivnimi ukrepi zmanjšujemo možnosti za nastanek invalidskih ali zdravstvenih omejitev zaposlenih. Z izvajanjem različnih usposabljanj in vaj povečujemo pripravljenost na izredne dogodke. V letu 2019 je bilo v skupini HSE izvedenih preko 80 vaj/usposabljanj s področja varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti (vaje evakuacije zaposlenih iz objektov, gašenje požarov, razlitja nevarnih snovi, nudenje prve pomoči, vaje jamske reševalne čete idr.).

Tveganja informacijske varnosti obvladujemo na več nivojih z uporabo različnih tehnoloških rešitev (nadgradnja informacijskega sistema), izvajanjem postopkov v okviru standarda ISO 27001 (varnostna politika in organizacija informacijske varnosti) ter izobraževanjem in osveščanjem uporabnikov IT rešitev. Tehnološko to zagotavljamo z uporabo najnaprednejših požarnih pregrad, uporabo modernih in zanesljivih sistemov informacijske zaščite na strežnikih ter delovnih postajah, omejevanjem uporabniških dovoljenj pri dostopu do podatkov in sredstev ter kriptiranjem in oddaljenim nadzorom prenosnih naprav. V letu 2019 smo izvedli celovit pregled obstoječega stanja informacijske varnosti v skupini HSE za potrebe načrtovanja, odločanja in nadgradnje upravljanja tveganj na tem področju. Zaradi povečevanja tveganj, povezanih s kibernetsko varnostjo v zadnjih letih, smo v skupini HSE pristopili k študiji za ustanovitev skupnega Varnostno ope-

rativnega centra (VOC) skupine HSE, kar posredno določa tudi Zakon o informacijski varnosti (ZinfV, UL št. 30/2018) glede izvajanja obveznosti varovanja lastne informacijske infrastrukture. Namen oz. cilj vpeljave lokalnega VOC-a v skupini HSE je zagotoviti učinkovit, napreden in inteligenten varnostni sistem, ki se bo učinkovito odzival na varnostne dogodke in zagotavljal popolno avtomatizacijo informacijskih varnostnih in kibernetskih procesov.

Tveganja varovanja stvarnega premoženja obvladujemo s premoženjskim zavarovanjem in z vzpostavljanjem/vzdrževanjem varnostnih sistemov oziroma varnostno arhitekturo (kar obsega organizacijske in funkcionalne ukrepe za vzpostavitev oziroma zagotavljanje poslovne in notranje varnosti, varnostne podsisteme (video-nadzor, fizično in tehnično varovanje itd.) ter varnostno kulturo zaposlenih). Cilj izvajanja varnostnih ukrepov je predvsem zagotavljanje varnosti zaposlenih, učinkovito varovanje sredstev skupine HSE ter varnega in nemotenega poslovanja v vseh družbah skupine HSE.

2.7.6 Finančna tveganja

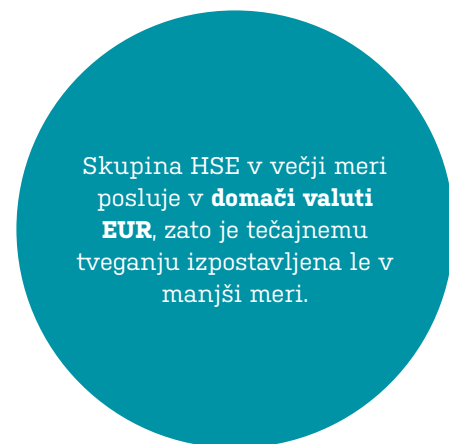
Likvidnost v skupini HSE obvladujemo z natančno spremljavo in načrtovanjem dnevnega, mesečnega in letnega denarnega toka, tako na ravni družbe kot tudi na konsolidirani ravni, z učinkovitim razporejanjem presežkov znotraj skupine, z zagotovitvijo ustreznih razpoložljivih kreditnih linij pri poslovnih bankah ter s skrbnim in varnim plasmajem prostih denarnih sredstev. Za ustrezno obvladovanje likvidnostnega tveganja smo imeli v letu 2019 pri poslovnih bankah zagotovljeno tudi zadostno višino kreditnih linij v obliki revolving posojil.

Kreditna tveganja obvladujemo s temeljitim preverjanjem bonitete poslovanja obstoječih in potencialnih poslovnih partnerjev, z jasno opredeljenim postopkom izterjave terjatev, sistemom opominjanja in sklepanjem pogodb z ustreznimi zavarovanji (bančne in korporativne garancije, predujmi in druga ustrezna zavarovanja). Stopnja ocenjenega tveganja je odvisna predvsem od poslovnih rezultatov partnerja, zlasti od stopnje zadolženosti, kratkoročne likvidnosti, kazalcev solventnosti in kazalcev donosnosti. Velik pomen dajemo tudi pridobivanju aktualnih informacij s trga, saj se lahko ob različnih tržnih in regulatornih spremembah status posameznega partnerja hitro spremeni. Z vidika obvladovanja kreditnega tveganja do bank in drugih finančnih institucij redno spremljamo informacije o poslovanju finančnih institucij, s katerimi sodelujemo.

Za obvladovanje obrestnega tveganja so na voljo različni finančni instrumenti (npr. obrestne zamenjave), katerih namen je zmanjševanje negativnih učinkov ob spreminjanju tržnih obrestnih mer. Praviloma je obseg izpostavljenosti obrestnemu tveganju odvisen od velikosti deleža finančnih obveznosti ter finančnih naložb v podjetju. Glede na strategijo za obvladovanje obrestnega tveganja in ob upoštevanju tržnih napovedi glede gibanja obrestnih mer v letu 2019 ni bilo razlogov po ščitenju pred dvigom obrestnih mer, zato nismo sklepali IRS pogodb.

Skupina HSE v večji meri posluje v domači valuti EUR, zato je tečajnemu tveganju izpostavljena le v manjši meri. V primeru nakupa električne energije v tuji valuti pa za omejitev tveganja sklepamo valutne termenske posle (FX Forward).

Podrobnejše informacije o izpostavljenosti posameznemu finančnemu tveganju in razkritja v zvezi s finančnimi instrumenti so opredeljena v računovodskem delu poročila (Finančni instrumenti in obvladovanje tveganj).

2.7.7 Vpliv koronavirusa COVID-19 na poslovanje skupine HSE

Skupina HSE je že 24. 2. 2020, in sicer ob prvi informaciji, da se je epidemija COVID-19 v večjem obsegu začela v neposredni bližini Slovenije - Italiji, nemudoma pristopila k pripravi in vzpostavitvi preventivnih ukrepov za zagotavljanje nemotene nadaljnje proizvodnje in prodaje električne ter toplotne energije.

Posledično smo postopoma in v skladu z aktualnim stanjem razmer v državi pričeli z izvajanjem ukrepov v skladu z načrtom neprekinjenega poslovanja in z namenom zavarovanja premoženja skupine HSE. Glede na trenutno stanje je družba pravočasno in ustrezno pričela z izvajanjem ukrepov in omejevanjem morebitnih posledic, saj poslovanje zaenkrat poteka nemoteno. V nadaljevanju podajamo oceno vplivov epidemije oziroma ukrepov za zaježitev epidemije po posameznih področjih na poslovanje in rezultate skupine HSE.

2.7.7.1 Cenovna tveganja

Skladno s slabšanjem zdravstvenih razmer na Kitajskem v januarju in Evropi v februarju in marcu 2020 je sledilo tudi postopno ustavljanje večjega dela socialnih in gospodarskih aktivnosti na najnujnejše, čemur so sledile cene energentov – nafte, plina, premoga in tudi cene električne energije in CO₂ emisijskih kuponov. Z vidika skupine HSE ima padec cen električne energije predvsem vpliv na dodano vrednost proizvodnje iz obnovljivih virov naših hidroelektrarn, medtem ko se cenovna razmerja iz stališča termo proizvodnje niso bistveno spremenila. Razlika med cenami električne energije in CO₂ emisijskih dovolilnic se ohranja. Skupina HSE ima na področju prodaje lastne proizvodnje za leto 2020 prodano praktično celotno

količino načrtovane proizvodnje, zato smo s tem v večji meri že omejili vplive absolutnega padca cen električne energije na dodano vrednost hidro proizvodnje, del pa je kljub temu še vedno odvisen od potencialnih sprememb v razmerju cen za dobavo električne energije v nočnem in dnevnem času, kar ni zavarovano. Prav tako je cenovno že zavarovane 66 % hidro proizvodnje v letu 2021, 15 % v letu 2022 in 4 % v letu 2023. Z vidika trgovalnih aktivnosti, ki niso povezane s prodajo lastne proizvodnje, pa padec cen ob pravilno postavljenih tržnih pozicijah nima negativnega vpliva na dodano vrednost skupine HSE in ga glede na trenutne pozicije tudi ne bo imel.

2.7.7.2 Kreditna tveganja

Kot posledico trenutnih razmer lahko do določene mere pričakujemo tudi povišanje pojavnosti zamud plačevanja računov v okviru pogodbenih rokov naših partnerjev (predvsem delna plačila ali zamude pri plačilih). Takšne težave pričakujemo predvsem pri partnerjih, ki so močno vpeti tudi v distribucijo električne energije končnim porabnikom, in pri partnerjih, ki so sami končni uporabniki (veliki porabniki električne energije). Največji delež partnerjev, ki spadajo v takšno skupino, imamo predvsem v Sloveniji in jih zaradi aktualnih razmer tudi bolj natančno spremljamo. V povezavi s tem trenutno spremljamo udejanjanje in izvedbo vse kriznih ukrepov držav EU za blažitev posledic pandemije in njenega vpliva na gospodarstvo. Večina držav je v tem trenutku že pristopila k reševanju gospodarstva (med drugim tudi k reševanju likvidnostnih težav podjetij), s čimer prvotno pričakovani učinki pandemije ne bodo izraženi v tako velikem obsegu (odvisno tudi od trajanja kriznih razmer), kar se tudi že odraža na del-

niških trgih. Pri vseh partnerjih redno spremljamo njihovo izpostavljenost, navade plačil in izvajamo pogodbeni plačilni netting, pri ključnih pa imamo sklenjena ustrezna zavarovanja, ki bi jih lahko, v primerih morebitnih neplačil ali zamud pri plačilih, po potrebi tudi vnovčili. Ravno tako bomo v primeru, ko bomo ugotovili, da trenutna zavarovanja pri določenih partnerjih ne bi zadostovala oz. niso primerna višini sklenjenih poslov in stanjem razmer, pristopili k posameznim partnerjem z zahtevkom po dodatnih zavarovanjih.

2.7.7.3 Količinska/proizvodna tveganja

Vpliva na proizvodnjo pod pogoji izrednih razmer v krajšem roku ne pričakujemo, če pa bi razmere trajale daljše obdobje, pa bi lahko čutili posledice tudi na tem področju. Na področju proizvodnje trenutno izvajamo vse ukrepe, skladno z načrti obratovanja v izrednih razmerah ter navodili državnih institucij. Posledice razmer, vezane na odstopanje dejanske proizvodnje od načrtovane, bi lahko bile predvsem posledica pomanjkanja vhodnih materialov in surovin (predvsem termo del proizvodnje), nezmožnosti izvajanja zunanjih storitev, vezanih na proizvodnjo (remonti, nujna vzdrževalna dela ipd.) in kot posledica ostalih tveganj (npr. povišane stopnje bolniških odsotnosti

2.7.7.4 Ostala tveganja

Z vidika ostalih tveganj izpostavljam še tveganja, vezana na regulativo, saj se lahko, zaradi obsežne alokacije sredstev za namen nujnih ekonomskih ukrepov na ravni EU, pričakuje tudi delni zamik izvajanja Evropskega zelenega dogovora in implementacije Sklada za pravični prehod, kar bi posledično vplivalo na zamik izvajanja ukrepov pravične tranzicije na nacionalnih ravneh. Na nacionalni

2.7.7.5 Likvidnost skupine HSE

Na likvidnost skupine HSE je kratkoročno najbolj vplival padec cen na trgih električne energije in povezanih proizvodov, ki pa smo ga uspešno nevtralizirali z ustreznim razmerjem nakupnih in prodajnih pozicij na teh trgih ter črpanjem revolving kreditov, ki jih imamo za ta namen sklenjene pri poslovnih bankah. Za dodatno zmanjšanje likvidnostnega tveganja bomo aprila pridobili potrebna soglasja za dodatno zadolževanje in zagotovili ustrezne kreditne linije pri bankah. Na ta način bomo lahko zagotovili ustrezno likvidnostno rezervo, ki je nujna pri poslovanju skupine HSE v kriznih razmerah.

V skupini HSE bodo opisane posledice tveganj epidemije COVID-19 najbolj izražene predvsem na matični družbi HSE, saj ta s pogodbenimi razmerji omejuje tveganja odvisnih družb, vezana tako na cene kot tudi na izpad proizvodnje električne energije. Kljub vsemu menimo, da v primeru normalizacije stanja v roku dveh mesecev, posledice epidemije ne predstavljajo pomembnega vpliva niti na poslovanje družbe niti na poslovanje odvisnih družb skupine HSE. Če pa bi obdobje izrednih razmer trajalo dalj časa, bi lahko bile opisane posledice izražene tudi v družbi PV, ki predstavlja prvi člen v verigi termo proizvodnje in bi lahko vplivale tako na likvidnost kot tudi solventnost/kapital-

ključnih kadrov, neizvedba nujnih investicij, omejevanje ljudi v delovnih prostorih ipd.). Vsa tveganja so trenutno obvladovana z izvajanjem dodatnih ukrepov, če pa bi prišlo do zaostrovanja razmer (podaljšanje izrednih razmer, padec prodajnih cen pod mejno ceno proizvodnje, izpad dela načrtovane proizvodnje idr.), pa glede na ocenjene posledice posameznih scenarijev že pripravljamo tudi ustrezne dodatne ukrepe (če bodo na primer cene na trgih električne energije padle pod mejne cene posameznega dela proizvodnje, bomo začeli s postopnim omejevanjem proizvodnje v celotni verigi proizvodnje; na termo delu to pomeni tako v PV kot tudi v TEŠ).

ravni je zaradi opisanega možno pričakovati zamik pri pripravi regulatornega okvira za izstop iz premoga (strategija, akcijski načrti, zakon), kar bi lahko vplivalo na zamik možnosti črpanja sredstev za financiranje pravične tranzicije za potrebe postopnega zapiranja PV in premogovnih blokov TEŠ.

sko ustreznost družbe. To pa bi aktiviralo izvajanje ukrepov na področju likvidnosti/solventnosti (kratkoročno zadolževanje, odlogi plačil, predplačila ipd.) in stroškovne učinkovitosti (znižanje stroškov materiala, storitev, dela, CAPEX). Od ostalih odvisnih družb skupine HSE, ki so vezane tudi na prihodke izven skupine HSE, bosta posledice razmer čutili predvsem družbi RGP in HSE Invest. Vendar pa glede na trenutne ocene menimo, da vplivi ne bodo kritični za nadaljnje poslovanje omenjenih družb ali skupine HSE ter bodo obvladovani predvsem v okviru ukrepov za obvladovanje likvidnosti tako na nivoju posamezne družbe kot tudi na nivoju skupine HSE.

2.8 Razvojna strategija skupine HSE

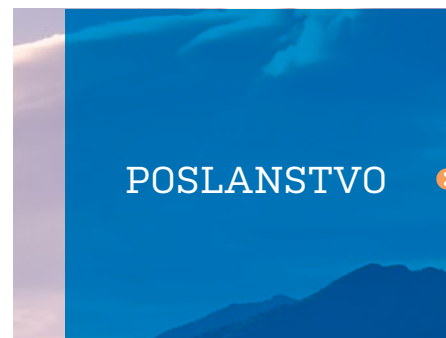
Razvoj skupine HSE je določen v Poslovnem načrtu skupine in družbe HSE za leto 2020-2022 ter v Razvojnem načrtu skupine in družbe HSE 2020-2024 s pogledom do leta 2030.

Izvedli smo celovito prestrukturiranje skupine HSE, izboljšali bonitetno oceno, vzpostavili ustrezne odnose z bankami in vzdržno strukturo virov financiranja. Omogočili smo pogoje za postavitev ambicioznih strateških ciljev

s poudarkom na krepitvi proizvodnje, raziskav in razvoja, investicij ter na področju prodaje, trgovanja in razvoja novih produktov oziroma storitev za dvig konkurenčne sposobnosti, rasti ter razvoja skupine HSE.

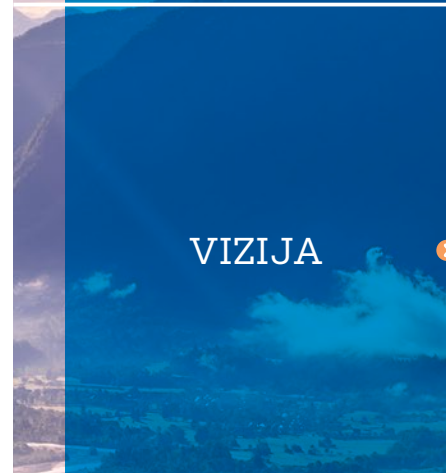
2.8.1 Poslovna politika skupine HSE

POSŁANSTVO

Skupina HSE je največji slovenski proizvajalec in prodajalec električne energije iz lastnih, domačih virov.

Stremimo k varni, zanesljivi, konkurenčni in donosni proizvodnji električne energije, ki jo z izkušenimi in zavzetimi zaposlenimi izvajamo učinkovito in odgovorno do okolja, v katerem delujemo.

VIZIJA

Ostali bomo vodilni nacionalni proizvajalec in prodajalec električne energije ter ključni steber samozadostnosti in trajnostnega energetskega prehoda v Sloveniji.

Naša prizadevanja bodo usmerjena v rast proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov ter širitev vsebine, obsega in dobičkonosnosti poslovanja.

S spremljanjem trendov v poslovnem, tržnem in tehnološkem okolju bomo iskali najboljše poslovne odgovore na prihajajoče izzive in še naprej aktivno sodelovali pri energetskih usmeritvah države.

VREDNOTE

ODGOVORNOST: Aktivno sodelujemo pri oblikovanju poslovnih ciljev. Smo odgovorni za realizacijo ciljev, za svoj lastni razvoj, do sodelavcev, poslovnih partnerjev, lastnikov in okolja.

UČINKOVITOST: Obvladamo svoj posel. Optimiziramo procese, poenostavljamo postopke. Delamo prave stvari.

INOVATIVNOST IN USTVARJALNOST: Iščemo najboljše rešitve. Imamo pogum, da smo izvirni, in nenehno željo po izboljšavah. Na poslovne izzive gledamo z različnih zornih kotov. Smo odprtega duha, pri delu izražamo kreativnost.

POZITIVNA NARAVNANOST: Nalog se lotevamo z optimizmom in pozitivno energijo. Smo zavzeti. Prepričani smo v svoje znanje in sposobnosti.

POŠTENOST IN VERODOSTOJNOST: Držimo se dogovorov, izpolnjujemo dane obljube. Smo vredni zaupanja, odkriti, ravnamo etično in transparentno.

SPOŠTOVANJE IN SODELOVANJE: Negujemo medosebne odnose. Smo spoštljivi. Verjamemo, da smo skupaj uspešnejši. V sodelavcih, strankah, poslovnih partnerjih prepoznavamo najboljše. Razumemo in spoštujemo različnost. Smo odprti in zaupanja vredni.

2.8.2 Analiza okolja in konkurence

2.8.2.1 Analiza okolja

ZUNANJE OKOLJE

POLITIČNI VIDIK

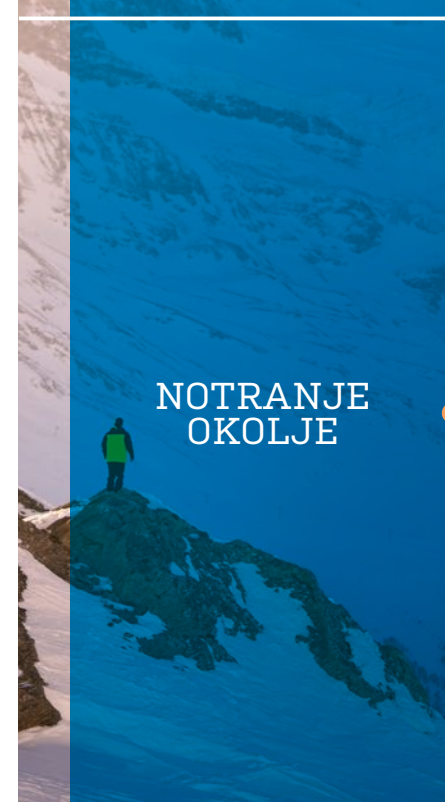
- razogljičenje in pospešeno opuščanje premoga,
- uvedba mehanizmov zmogljivosti (poudarek na plinskih elektrarnah),
- večje potrebe po regionalnih sistemskih storitvah in krajšanje ročnosti pogodb,
- krajšanje intervalov trgovanja (z 2021 15-minutno trgovanje in izravnavanje proizvodnega portfelja),
- ohranitev podpornih shem po letu 2020 in
- dvig okoljskih in koncesijskih dajatev.

POSLOVNI VIDIK

- rast rabe in omejena rast proizvodnje v Sloveniji,
- rast cene električne energije in CO2 emisijskih kuponov in
- povezanost trgov in dodatne prenosne povezave v regiji JV Evrope.

TEHNOLOŠKO-OKOLJSKI VIDIK

- elektrifikacija prometa,
- digitalizacija rabe električne energije,
- večanje potreb po zmogljivosti skladiščenja energije,
- izkoristiti vse razpoložljive obnovljive vire energije in
- dvig okoljskih zahtev za izgradnjo novih proizvodnih objektov.

NOTRANJE OKOLJE

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

- pogoji pridobivanja premoga postajajo vedno zahtevnejši, zaloge premoga so vedno manjše in
- visoka razpoložljivost proizvodnih kapacitet skupine HSE.

PRODAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

- dolga pozicija portfelja skupine HSE v regiji JV Evrope,
- ugoden položaj na področju izravnave odstopanj, dobro razvito trgovanje znotraj dneva in
- dostop do maloprodajnega trga in razvoja novih produktov in storitev.

FINANČNO PODROČJE

- dober dostop do finančnih trgov in ponudnikov bančnih storitev in
- soočanje z visokim razmerjem med finančnim dolgom in EBITDA.

UPRAVLJANJE S KADRI

- visoka povprečna starost zaposlenih, neobstoječa nasledstvena politika ter izstopajoč visok delež aktivno nezavzetih zaposlenih.

2.8.2.2 Primerjalna analiza strategij konkurenčnih energetskih podjetij

Pregledali smo strategije energetskih družb v Evropi. Analizirali smo njihov obstoječ proizvodni portfelj, cilje in strategije ter usklajenost njihovih načrtov in ciljev z usmeritvami nacionalne energetske politike. Po prejemu vseh nacionalnih energetskih podnebnih načrtov od držav

članic EU, ki bodo opredelili razvoj energetskega sektorja do leta 2030 s pogledom do 2040, bo Evropska komisija izvedla njihovo vrednotenje do konca junija 2020 in predlagala nadaljnje ukrepe.

2.8.2.3 Ključne ugotovitve pregleda nacionalnih energetskih politik

RAZOGLJIČENJE

O pospešeni dekarbonizaciji pri proizvodnji električne energije vedno bolj govorijo tudi državne strategije, ki imajo v svojem portfelju pomemben delež premoga, podpora bistveni spremembi portfelja pa bodo zagotovili s plinom ali jedrskimi elektrarnami in pospešenim uvaja-

njem obnovljivih virov energije (OVE, predvsem energija sonca in vetra) – Nemčija (38 % delež premoga, opustitev do 2038), Grčija (36 % delež premoga, opustitev do 2028), Španija (22 % delež premoga, opustitev do 2030), Madžarska (16 % delež premoga, opustitev do 2030).

PREMOG

Ostaja predvsem v energetskih strategijah tistih držav, ki imajo domači premog in še prejemajo v večji meri brezplačne CO₂ emisijske kupone za električno energijo za domačo porabo – tu gre predvsem za države nečlanice Evropske unije (Bosna in Hercegovina, Makedonija, Srbija).

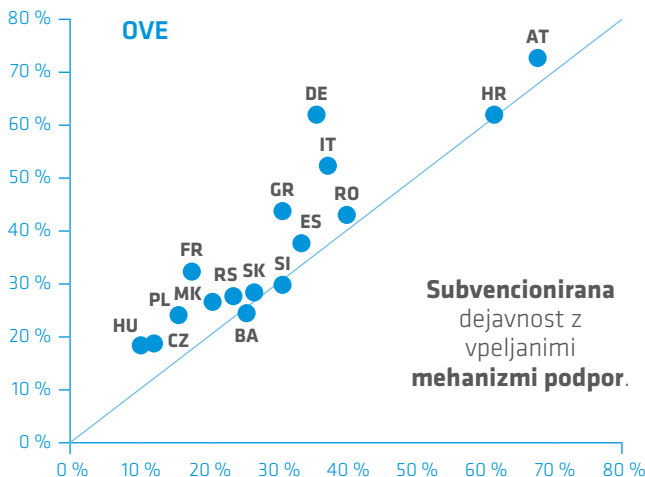
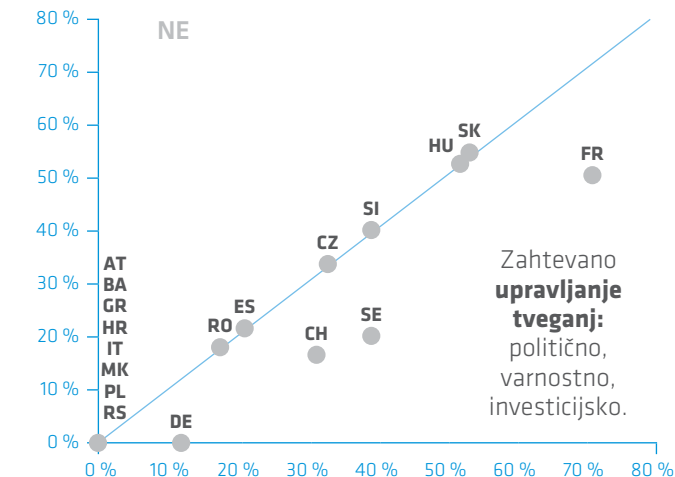
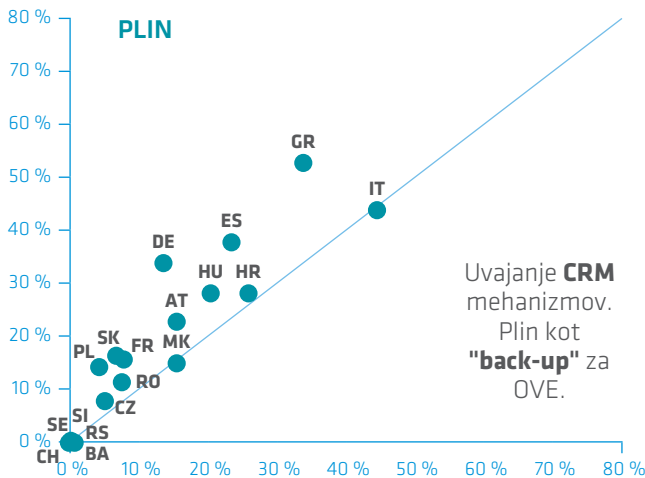
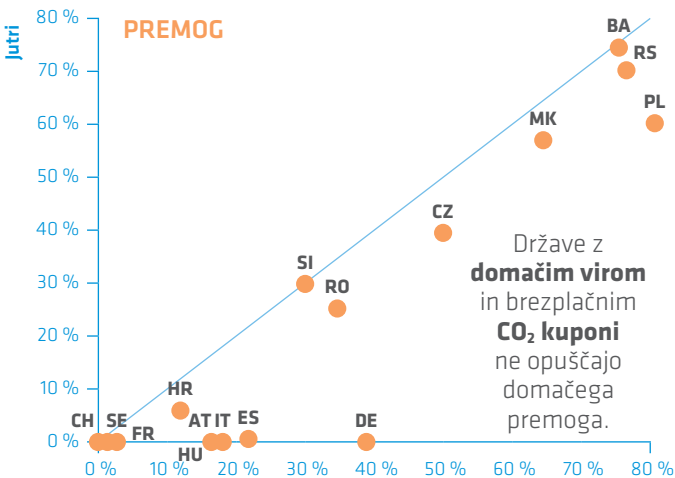
leta 2023, Češka bo datum izstopa določila v letu 2020. Izjeme v tej skupini držav so Poljska (77 % delež), Bolgarija (48 % delež) in Romunija (19 % delež), ki se premogu v srednjeročnem obdobje ne nameravajo odpovedati.

Slovenija, Grčija, Madžarska so edine države v skupini, ki ne prejemajo več brezplačnih CO₂ emisijskih kuponov. Tako Grčija kot Madžarska sta že določili datum izstopa iz premoga – Grčija do 2028, Madžarska do 2030.

PLIN

Države, ki imajo v večji meri izrabljen svoj OVE potencial (hidro), bodo nadomeščale premogovne vire s plinskimi (Avstrija, Madžarska, Italija, Romunija, Španija, Hrvaška).

2.8.2.4 Pregled energetskih strategij

Danes

2.8.2.5 Konkurenti v svojih strategijah poudarjajo

- pomen obvladovanja celotne verige od proizvodnje do končnega odjemalca (digitalizacija rešitev),
- razvoj na segmentih, ki niso vezani na veleprodajni trg:
 - razvoj dolgoročnih bilateralnih pogodb z vključitvijo ukrepov elektrifikacije procesov končnega odjemalca – zmanjševanje ogljičnega odtisa/ukrepi učinkovite rabe,
 - razvoj novih storitev na področju učinkovite rabe energije in fleksibilnosti ter elektrifikacije ogrevanja, hlajenja, E-mobilnosti -> omogoča manjšo izpostavljenost veleprodajnemu trgu – izraba možnosti digitalizacije,
- ključno vlogo optimizacije obstoječega proizvodnega portfelja za zagotavljanje stroškovne učinkovitosti, zanesljivosti in fleksibilnosti,
- vzpostavitev dobre osnove v regulirani dejavnosti, kot so mehanizmi zmogljivosti, podporne sheme obnovljivim virom energije, distribucija, izravnalni trg, s čimer bo zagotovljen stabilen, reguliran prihodek in zmanjšano tveganje liberaliziranega dela dejavnosti,

- konvencionalne vire (plin) kot nujne za uspešen prehod elektroenergetskega sistema v smer nizkoogljičnosti,
- razvoj na področju obnovljivih virov energije (predvsem energije sonca in vetra zaradi subvencij), elektrifikacije in
- proces iskanja priložnosti in inovacij na področju digitalizacije, storitev za končne odjemalce in razogljičenja kot sestavni del poslovanja.

Podjetniške strategije so v večini primerov usklajene z nacionalnimi strategijami, s čimer se kažeta možno sodelovanje in podpora evropskih držav nacionalnim energetske družbam. Izstop iz premoga je del nacionalne energetske politike v državah, kjer premog v energetske mešanici ne prevladuje, če pa je/bo del nacionalne energetske politike kljub večjemu deležu v energetske mešanici (primer Nemčija, Grčija), pa je/bo zasnovan sistematično, postopno, strateško na ravni države.

2.8.3 Strateške usmeritve skupine HSE

Energija skupine HSE bo usmerjena v tri strateška področja, in sicer:

Obstoječe proizvodne kapacitete	Razvoj in investicije	Trgovanje in prodaja električne energije
Strateška usmeritev: dvig stroškovne učinkovitosti in fleksibilnosti obstoječega proizvodnega portfelja ob varni in zanesljivi oskrbi in izvedba pravične tranzicije	Strateška usmeritev: povečanje obsega proizvodnje in zniževanje povprečne proizvode cene proizvodnega portfelja	Strateška usmeritev: zmanjšanje odvisnosti od veleprodajnega trga ter dvig dodane vrednosti portfelja in celotne skupine HSE z novimi energetskimi produkti
Zarad omejenega povečanja proizvodnje električne energije na obstoječih lokacijah bomo: ➤ zniževali lastno proizvodno ceno za izboljšanje konkurenčnosti z • nižanjem fiksnih stroškov (delo, investicije), • nižanjem variabilnih stroškov (material, optimizacija vzdrževanja), • zniževanjem lastne rabe električne energije na vseh proizvodnih objektih vključno s Premogovnikom Velenje in ukrepi učinkovite rabe energije na vseh lokacijah skupine HSE, ➤ povečevali fleksibilnost portfelja z namenom postati vodilni prodajalec vseh oblih sistemskih storitev (tudi v tujini), ➤ pripravili potrebne ukrepe in podlage za izedbo pravične tranzicije premogovnih regij.	Usmerjenost v raziskave in razvoj z namenom širitve nabora sprejemljivih investicijskih priložnosti s ciljem investirati v rpoizvodnje kapacitete, ki zmanjšujejo lastno ceno portfelja skupine HSE. V ta namen bomo: ➤ vzpostavili nov razvojni proces, dostop do konkurenčnih finančnih virov, evropskih in nacionalnih nepovratnih sredstev, ➤ aktivno pristopili k iskanju naložbenih priložnosti, vsebinsko jih uskladiti z zahtevami Nacionalnega energetskega in podnebne načrta (NEPN) ter najboljše tudi uspešno izvedli, ➤ zaključili izgradnjo HE na spodnji Savi in pričeli izgradnjo HE na srednji Savi ter HE na Muri ➤ zgradili plinske elektrarne za pokrivanje potreb po električni energiji zaradi razogljičenja in elektrifikacije družbe.	V skupini HSE bomo: ➤ pospešeno zmanjševati od odvisnosti od veleprodaje trga(osredotočenje na končne odjemalce s sklepanjem pogodb z daljšo časovno dobavo), ➤ uvajali nove produkte in storitve na področju prodaje in trgovanja obstoječim kupcem iz naslova sinergij bilančne skupine HSE ter novim kupcem z vstopom na maloprodajni trg (vključno z digitalizacijo in energetskim pogodbeništvom).

⬆

⬇

⬆

⬇

⬆

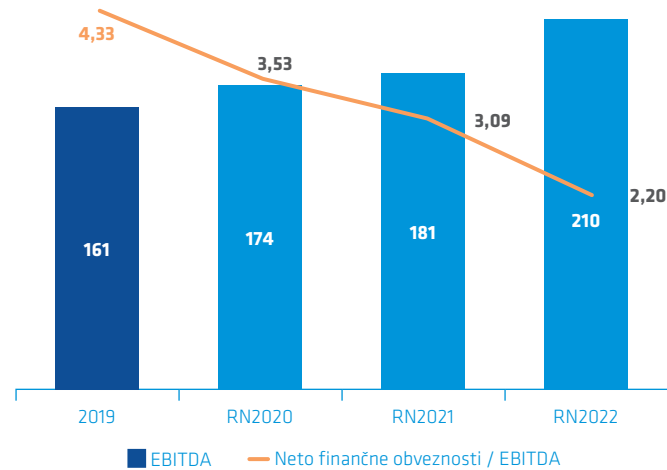
⬇

OPTIMALNI ORGANIZACIJSKI, KADROVSKI IN FINANČNI USTROJ SKUPINE HSE

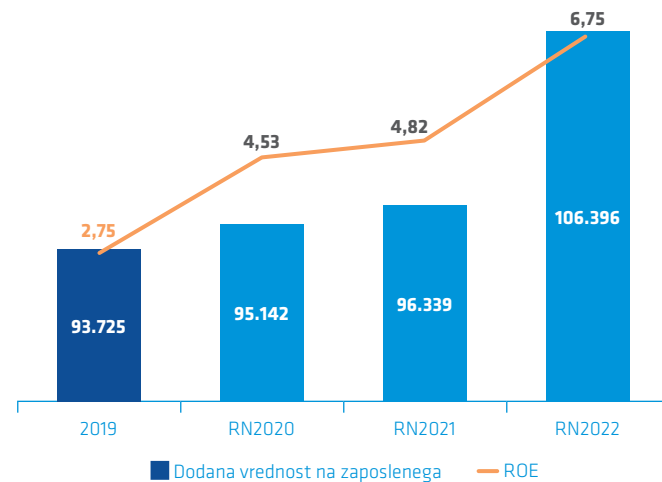
Realizacija strateških ciljev skupine HSE je v največji meri odvisna od dveh ključnih parametrov: cen električne energije in cen CO₂ emisijskih kuponov. Pri izračunu ključnih strateških kazalnikov skupine HSE smo uporabili za še

ne prodani del električne energije in ne kupljeni del CO₂ emisijskih kuponov v obdobju 2020 - 2022 zaključne cene terminskih pogodb za električno energijo in CO₂ emisijske kupone na dan 30. avgust 2019.

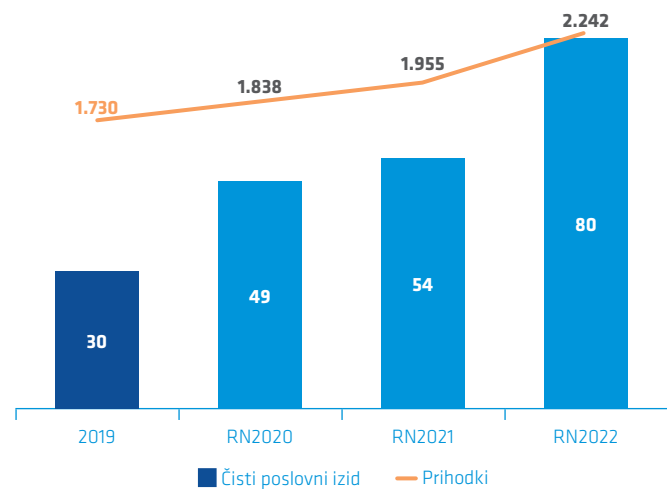
EBITDA V MILIJONIH EUR IN NETO FINANČNE OBVEZNOSTI/EBITDA

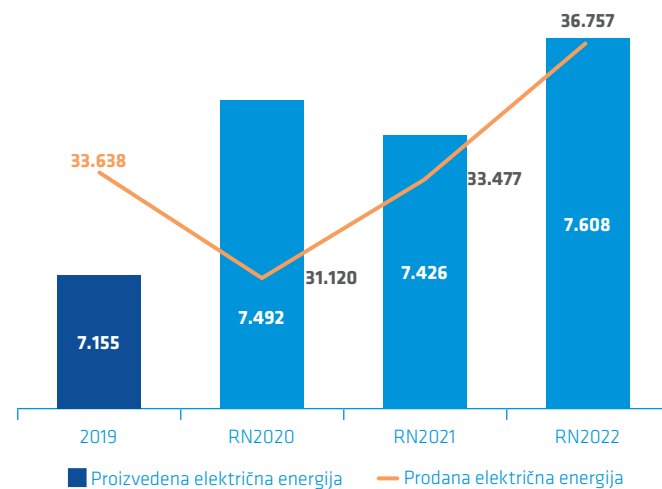
DODANA VREDNOST NA ZAPOSLENEGA V EUR IN ROE V %

ČISTI POSLOVNI IZID IN PRIHODKI V MILIJONIH EUR

PROIZVODNJA IN PRODAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE V GWh

2.8.4 Energetska politika in regulatorno okolje v letu 2019

V letu 2019 so na področju energetske-podnebnega regulatornega okvirja prevladovali teme, ki bodo pomembno vplivale na poslovanje skupine HSE v prihodnje, in sicer:

- zagotavljanje stabilnosti elektroenergetskega sistema na nacionalni ravni,
- umestitev hidroelektrarn in drugih razvojnih projektov skupine HSE v ključne nacionalno-strateške dokumente,

- opuščanje rabe premoga s poudarkom na pravični tranziciji premogovnih regij.

V nadaljevanju izpostavljamo ključne mejnike leta 2019 za skupino HSE.

2.8.4.1 Administrativna usmeritev umeščanja HE na Muri v prostor in vložitev odškodninskega zahtevka

Vlada Republike Slovenije je konec maja sprejela sklep, da se postopek priprave državnega prostorskega načrta (DPN) za območje HE Hrastje – Mota ustavi. S tem je bilo onemogočeno nadaljevanje postopkov za izgradnjo te hidroelektrarne na Muri, družbi DEM kot investitorju pa odvzeta pravica in možnost dokazati, da je z izvedbo

izravnalnih ukrepov izgradnja HE Hrastje – Mota na Muri možna. Na osnovi tega dejstva je DEM konec decembra vložil odškodninski zahtevek na državno odvetništvo zoper Republiko Slovenije v višini slabih 6,5 milijona EUR. Postopek je v teku.

2.8.4.2 Sprememba Energetskega zakona in Omrežninskega akta

S spremembo Energetskega zakona v juniju 2019 je zagotovljena plačljivost vseh sistemskih storitev, tudi zagotavljanje rezerve za vzdrževanje frekvence (RVF ali t.i. primarne regulacije frekvence), za kar smo si v skupini HSE prizadevali že dalj časa. Novembra 2019 je bila sprejeta

sprememba Akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologije za obračunavanje omrežnine, ki še naprej izvzema ČHE Avče iz plačevanja omrežnine za prevzem električne energije za namene shranjevanja energije in njene kasnejše pretvorbe v električno energijo.

2.8.4.3 Pričetek priprave Nacionalnega energetskega in podnebnega načrta

V letu 2019 je morala Slovenija pripraviti Nacionalni energetski in podnebni načrt do leta 2030 (NEPN). Skupina HSE je aktivno sodelovala v predhodnem posvetovanju marca 2019 in v vseh naknadnih postopkih priprave z dvema ključnima ciljema:

- da NEPN prepozna nujnost izvedbe vseh načrtovanih projektov skupine HSE (HE na srednji Savi, HE na Muri, plinsko-parnih elektrarn) kot ključnih za doseganje nacionalnih podnebnih in energetskih ciljev,
- da NEPN predvidi pripravo dolgoročne strategije prehoda v nizkoogljično družbo, vključno s pripravo nacionalnega programa opuščanja premoga pri proizvodnji električne energije in Zakona o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje in prestrukturiranju regije, ki bosta sledila načelom pravičnega prehoda in korektne delitve bremena prehoda v nizkoogljično družbo med sektorji ter razrešila vprašanje financiranja prestrukturiranja.

Februarja 2020 potrjen NEPN na področju projektov skupine HSE sicer pomeni velik izziv, a skupina HSE se bo kot gospodarska družba, strateška naložba države, največji proizvajalec električne energije v Sloveniji tako iz obnovljivih virov energije kot iz domačega premoga ter imetnik koncesije za izrabo vodnega potenciala HE na srednji Savi in Muri odgovorno, z vsem svojim kapitalskim potencialom in strokovnim znanjem, lotila izvedbe projektov za dvig naše konkurenčne sposobnosti na trgu.

Hkrati NEPN skladno z našimi prizadevanji glede prepoznanja pomena pravičnega prehoda v okviru procesa razogljičenja gospodarstva in družbe obljublja, da bo država do leta 2021 sprejela natančno časovnico opuščanja premoga na podlagi izdelane strategije za opuščanje rabe premoga in prestrukturiranja premogovnih regij v skladu z načelom pravičnega prehoda, v letu 2021 pa pripravila tudi Zakon o zapiranju Premogovnika Velenje in Zakon o prestrukturiranju regije. V skupini HSE si bomo prizadevali, da bodo strategija opuščanja premoga ter oba omenjena zakona pripravljeni z upoštevanjem interesov družb PV in TEŠ ter skupine HSE kot celote. Z upoštevanjem

2.8.4.4 Priključitev Slovenije Premogovni platformi EU in ustanovitev Vladne delovne skupine za prestrukturiranje premogovnih regij

Na pobudo skupine HSE je Slovenija v marcu 2019 s skupno pilotno premogovno regijo Šaleška in Zasavje pristopila k EU Platformi za premogovne regije v tranziciji. Hkrati je Vlada RS konec maja 2019 ustanovila delovno skupino Vlade za prestrukturiranje premogovnih regij, ki je zadolžena, da do konca leta 2020 pripravi časovnico in pravičen načrt predčasnega zaprtja Premogovnika Velenje (PV) in opustitve rabe fosilnih goriv v Termoelektrarni Šoštanj (TEŠ). Kot pomoč vladni delovni skupini je bila ustanovljena tudi delovna skupina Ministrstva za infrastrukturo za pripravo ukrepov prestrukturiranja premogovnih regij,

2.8.4.5 Sprejem Zelenega dogovora – referenčni EU dokument na področju podnebnih sprememb

Leto 2019 se je zaključilo s predstavitvijo t. i. Zelenega dogovora s strani Evropske komisije. Gre za dokument, ki bo prevladujoče vplival na oblikovanje regulatornega okvira na področju energetike v naslednjih petih letih, saj predstavlja novo razvojno paradigmo EU za doseganje podnebne nevtralnosti EU do leta 2050 in vsebuje podroben načrt zakonodajnih, strateških in drugih aktivnosti, s katerimi naj bi EU dosegla ta cilj.

interesov in pričakovanj ključnih deležnikov, podjetij in zaposlenih bo možno doseči uspešno pripravo in izvedbo strategije opuščanja premoga, ki mora Šaleški regiji, elektrarni, premogovniku in njunim zaposlenim v naslednjih desetletjih zagotoviti potrebno jasnost glede nadaljnega razvoja, financiranja in prestrukturiranja, ki ne sme biti zgolj breme skupine HSE, in podporni okvir, ki bo zagotovil pravičen, ekonomsko vzdržen in socialno uravnotežen prehod, ki bo prinesel rast, razvoj in vzpostavil nova delovna mesta, hkrati pa ohranil ustrezno raven zanesljivosti oskrbe v Sloveniji.

v kateri sodelujejo tudi predstavniki HSE, PV in TEŠ. Skupina je jeseni 2019 z Evropsko komisijo uspešno uskladila izvedbo projekta za pripravo nacionalne strategije postopnega opuščanja premoga in akcijskih načrtov prestrukturiranja obeh premogovnih regij. Projekt bo financiran z nepovratnimi evropskimi sredstvi, izvajalca projekta bo izbrala Evropska komisija, zaključil pa naj bi se jeseni 2020, ko bo izvajalec pripravil in Ministrstvu za infrastrukturo predal predlog strategije in obeh akcijskih načrtov.

Z vidika skupine HSE je najbolj ključen element Zelenega dogovora zavedanje, da tega cilja ne bo mogoče doseči brez osredotočanja na pravični prehod premogovih regij. Z vzpostavitvijo Mehanizma za pravični prehod, ki bo namenjen podpori tem regijam, bo v obdobju 2021-2027 mobiliziranih 100 milijard EUR evropskih sredstev.

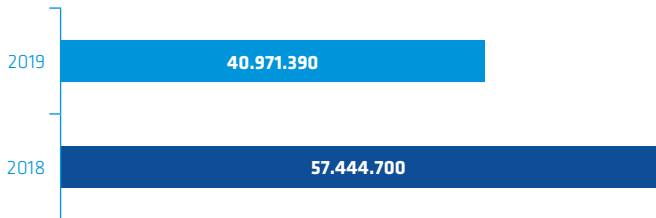
2.8.5 Investicijska politika skupine HSE

Investicijska politika skupine HSE je sestavni del razvojne strategije skupine HSE. Izvajamo investicijske načrte družb skupine HSE skladno s sprejetimi strateškimi usmeritvami in z namenom trajnostne rasti.

V letu 2019 so se nadaljevale investicije, ki so ključne za trajnostno konkurenčnost skupine HSE, tako na področju proizvodnje kot tudi obratovanja oziroma okolja. Prevladovala so investicije, ki so potrebne za zagotavljanje varnosti obratovanja. Precejšnji delež investicij skupaj z remontom predstavlja investicijsko vzdrževanje oziroma vlaganje v zanesljivost proizvodnje. Pri tem izkoriščamo sinergije znotraj skupine HSE z notranjim naročanjem in združevanjem kadrovskih potencialov.

Zaključili smo investicije v premogovne tehnologije, in sicer v blok 6 TEŠ, ki je skladen z mednarodnimi standardi najboljših razpoložljivih tehnologij (BAT) z načrtovanim obratovanjem do leta 2054, in blok 5 TEŠ, ki po ekološki sanaciji in revitalizaciji izpušča bistveno manj onesnaževal (v primerjavi z julija 2018 trajno ustavljenim blokom 4 TEŠ za 60 % nižje emisije dušikovega oksida, za 50 % žveplovega dioksida in za 80 % nižje emisije prašnih delcev), obratoval pa bo do 2030 kot nadomestni blok za blok 6 TEŠ v času nege ali remonta oziroma v primeru ugodnih tržnih razmer.

INVESTICIJE V SKUPINI HSE V EUR

V zadnjih dveh letih smo ponovno intenzivirali aktivnosti predvsem na področju usklajevanja koncesijske pogodbe za izgradnjo HE na srednji Savi. Izvajamo tudi izgradnjo mHE na porečju Soče (v letu 2019 je začela delovati nova mHE Kneža) in Drave, ki so pridobile obratovalno podporo v okviru podporne sheme za OVE, ter nadaljujemo aktivnosti za umestitev Mure v prostor.

V prihodnosti se načrtujejo vlaganja v razvojne projekte, obnovljive vire v regiji (SE, VE, male HE), razvoj hranilnikov energije (baterijski hranilniki, črpalne HE, vodik), nadaljevanje že začelih aktivnosti na projektih obnovljivih virov energije (velike HE, projekt SOEN) in projekte učinkovite rabe energije, vse v skladu z nacionalnimi in evropskimi usmeritvami ter sprejetimi strateškimi dokumenti.

INVESTICIJE PO DRUŽBAH

v EUR	2019	2018
HSE	899.352	1.247.046
DEM	10.038.229	8.207.773
SENG	5.123.707	6.770.284
TEŠ	5.080.143	21.547.219
HSE EDT	10.055	1.241
PV	18.097.524	17.441.225
HTZ	268.763	566.805
SIPOTEH	43.883	29.185
PLP	3.566	0
PV INVEST	0	32.198
RGP	1.381.398	1.539.656
HSE Invest	24.118	61.147
HSE BH	652	921
Skupaj	40.971.390	57.444.700

V nadaljevanju so predstavljene večje investicije v družbah skupine HSE.

HSE

HE na Srednji Savi

➤ V letu 2019 so se nadaljevala pogajanja, vezana na koncesijsko pogodbo. Novembra 2019 je bil s strani MOP posredovan čistopis predloga koncesijske pogodbe kot končni rezultat delovne skupine. O nadaljnjih korakih (medresorsko usklajevanje, usklajevanje z Državnim odvetništvom ter posredovanje v obravnavo gradiva na Vlado Republike Slovenije) bo odločil minister, pristojen za področje voda.

Posodobitev opreme centra vodenja HSE

Projekt se je pričel v letu 2018 in se uspešno zaključil 19. decembra 2019.

Digitalizacija procesa vzdrževanja v skupini HSE

Projekt SAP4PM se je začel izvajati 30. avgusta 2018 in je bil v skladu s terminskim planom uspešno zaključen 25. oktobra 2019. V skupni poslovni sistem je bilo vključenih pet družb z 210 uporabniki. V 2019 so se zaključili realizacija projekta, izvedba prehoda v živo, izobraževanje vseh končnih uporabnikov SAP PM modula ter podpora po prehodu v živo.

DEM

mHE (Otiški vrh, Dobrije, Ravne, Antonski potok, Čermernica, Vuhreščica, Vuzenica, Zamušani)

V izdelavi je investicijska in projektna dokumentacija za mHE, za katere so že pridobljena vodna dovoljenja, pri čemer se bo nadaljevalo le s tistimi projekti, ki jih je možno umestiti v prostor in izkazujejo ustrezno donosnost.

VE

➤ Izvedene so bile meritve vetrnega potenciala nad Dravogradom za projekt VE Ojstrica ter lokacijah na Radeljskem prelazu, Primožu na Pohorju in Konjiški gori. Aktivnosti so se nadaljevale samo na lokacijah s prepoznanim zadostnim vetrnim potencialom. Za VE Ojstrica je Vlada RS v 2018 sprejela sklep o pričetku postopka DPN (Državnega prostorskega načrta). V izdelavi so strokovne podlage za pripravo okoljskega poročila. Za VE Paški Kozjak in VE Rogatec je bila izdelana pobuda za pričetek postopka DPN.

Obnova pretočnih polj in obratovalnih zapornic

Obratovalna usposobljenost zapornic za prevajanje vode je ključnega pomena za varnost objektov HE in poplavno varnost. Že več let se kontinuirano vlaga v obnovo in remonte zapornic ter pogonov.

Ohranjanje energetskega potenciala

Gre za kontinuiran proces, v okviru katerega se vzdržujejo koristen volumen in površine vode v akumulacijah verige HE na Dravi, s tem pa tudi poplavna varnost reke Drave.

Sanacija mostov preko dovodnih in odvodnih kanalov HE

➤ Z izgradnjo HE je bilo zgrajenih tudi več mostov za vzpostavitev prehodnosti preko kanalov. Skladno z zavezami iz koncesijske pogodbe izvajamo sanacijo mostov ob sofinanciranju posameznih občin.

SENG

mHE Kneža

2 Izgradnja mHE Kneža se je zaključila decembra 2018, ko je bilo pridobljeno uporabno dovoljenje. Konec junija 2019 se je zaključila izvedba asfaltna prevleke cestnice, v katerem je vkopan tlačni cevovod, na objektu je bil konec decembra 2019 montiran čistilni stroj na rešetkah pred vtokov v tlačni cevovod. Investicija je zaključena.

Remont ČHE Avče in ostale primarne opreme

Remont se je začel novembra 2018. Do konca leta 2018 so se izvedli demontaže turbine in vsi postopki nabave opreme in materiala. Od januarja do marca 2019 so se izvajali montaža turbine in generatorja ter preizkusi na suho. V začetku aprila 2019 so bili uspešno opravljeni vsi zagonski preizkusi in testiranja pred ponovnim rednim obratovanjem. Remont se je zaključil 19. aprila 2019.

Rekonstrukcija HE Plave 1

▶ Dela so zaključena, septembra 2018 je bil izveden tehnični pregled. Objekt redno obratuje. 30. julija 2019 je MOP izdal uporabno dovoljenje. Investicija je zaključena.

Rekonstrukcija RTP Plave

Rekonstrukcija 110 kV RTP Plave je tehnično končana in obratuje. V letu 2019 je potekala odprava pomanjkljivosti, decembra je bilo pridobljeno uporabno dovoljenje.

Rekonstrukcija mHE Hubelj

➤ V teku je izdelava potrebne investicijske in projektne dokumentacije. Izvedle so se dodatne geološke raziskave in geološko geomehansko poročilo. Gradbeno dovoljenje je bilo pridobljeno konec decembra 2019.

TEŠ

Revitalizacija Bloka 5

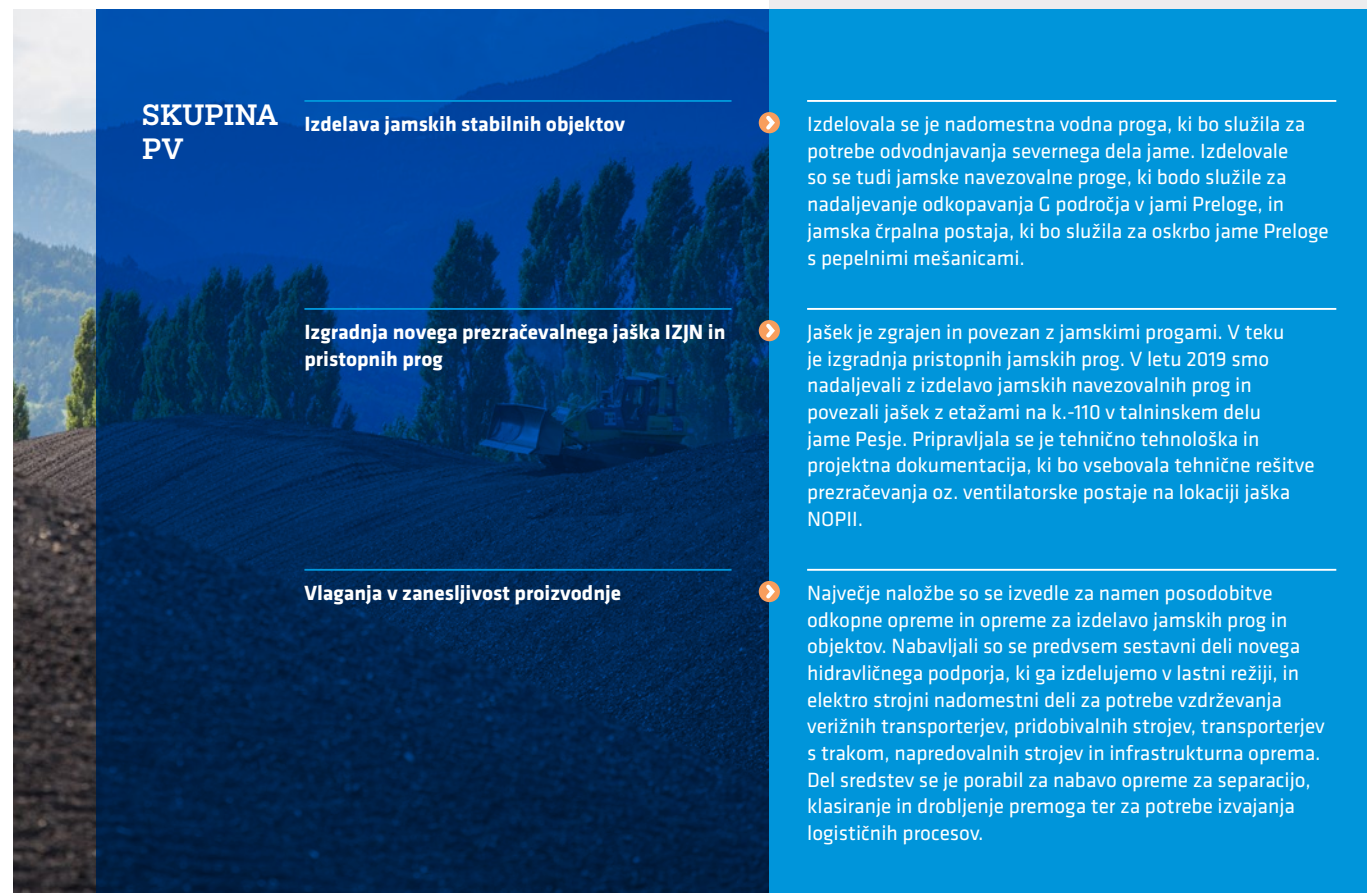
Uspešno zaključeno pogodbeno poskusno obratovanje na paketu zmanjšanja NO_x, realizirane so bile garancijske meritve za znižanje emisij NO_x in CO₂, hkrati pa so se izvedle meritve učinkovitosti bloka. Rezultati meritev so pokazali, da je bila revitalizacija bloka uspešno izvedena in so izpolnjeni vsi pogodbeni garancijski pogoji. Izkoristek bloka se glede na stanje pred revitalizacijo bloka ni bistveno spremenil.

Zamenjava VN in NN napajanja na transportu premoga

Obstoječa elektro oprema na transportu premoga je bila zastarela, življenjska doba se je iztekla, rezervnih delov ni več mogoče naročiti. Zaradi zagotavljanja varnega in zanesljivega obratovanja vseh termo blokov sta bili izvedeni rekonstrukcija in nadgradnja napajanja transporta premoga, ki je obsegala zamenjavo visokonapetostne (VN) 6,3 kV in 10,5 kV ter nizkonapetostne (NN) 0,4 kV elektro opreme.

Zamenjava razpršilnih šob na razžveplevanju dimnih plinov (RDP 5)

➤ Za zagotavljanje ustreznih emisij SO₂ dimnih plinov na bloku 5 je bilo potrebno v pralniku razžveplevanja dimnih plinov - RDP5 nadgraditi sistem pranja dimnih plinov z novimi razpršilnimi šobami.

2.8.6 Razvojno raziskovalni projekti

OSMOSE

OSMOSE je akronim za Optimal System-Mix Of flexibility Solutions for European electricity. Gre za projekt, v katerem partnerji naslavljamo problem prožnosti v obstoječem elektroenergetskem sistemu (EES). Problematiko celostno obravnava 33 partnerjev, vključenih v 8 delovnih skupin. Delovne skupine obsegajo od pregleda trenutnih regulatornih okvirjev in predloga sprememb, ki bi omogočile več prožnosti v EES, do štirih demonstracijskih skupin, ki bodo izvedle pilotne projekte. Demonstracijske skupine bodo prikazale vzpostavljanje EES s hibridni-

mi hranilniki, nudenje sistemskih storitev v koordinaciji velikih odjemalcev in RVE, nudenje sistemskih storitev s koordinacijo hranilnikov in FACTS naprav ter čezmejno trgovanje blizu trenutka dobave. Rezultati demonstracijskih skupin bodo analizirani, rezultat analize pa bo predlog regulatornih sprememb, da bi rešitve zaživele tudi v praksi na vseevropskem nivoju. Na projektu sodelujeta družbi HSE in HSE Invest. Projekt je bil predstavljen na konferenci EEM19.

FARCROSS

Namen projekta Farcross (FACilitating regional CROSS-border electricity transmission through innovation) je optimizacija izrabe čezmejnih prenosnih kapacitet za prenos električne energije. Za doseg energijskih ciljev in zanesljive oskrbe z električno energijo mora EU oblikovati čim boljše delujoči notranji trg, ena glavnih ovir za to pa so trenutno neoptimalne čezmejne povezave. V projektu

Farcross se bodo razvile nove strojne in programske rešitve, poleg tega bo projekt poizkušal odpraviti tudi morebitne regulativne ovire. S tem bi se povečale prenosne zmogljivosti obstoječe prenosne infrastrukture in olajšalo prenos energije med državami EU. Na projektu sodeluje družba HSE.

ČEZMEJNI NARAVNI PARK ISONZO - SOČA

Namen projekta je celostna ureditev brežin reke Soče na območjih občin Nova Gorica, Šempeter – Vrtojba in Gorica (IT). Projekt vodi EZTS GO, ki je zadolžen za koordinacijo financiranja, usklajevanja posameznih faz projektiranja in izvedbe javnih naročil ter za pripravo skupne strategije

za komunikacijo in promocijo. Na projektu sodeluje družba SENG, ki je podala tudi predlog vključitve povezovalne poti od kajak centra Solkan do HE Solkan in javne poti preko objekta HE Solkan na kolesarsko pot na desnem bregu reke Soče.

SPARE-ASP170

Namen projekta je, v skladu s predpisi in strateškimi usmeritvami upravljanja voda in ohranjanja narave, metodološko in postopkovno podpreti odločanje o prioritetah po ohranjanju ali obnovi rečnih ekosistemov in tudi

utemeljevanje odstopanj od okoljskih ciljev zaradi rabe voda in vodnega prostora ali varstva pred škodljivim delovanjem voda. Na projektu sodeluje družba SENG.

LIFE IN ARRS

S projektom LIFE for Drava želimo izboljšati pretočnost obstoječih strug ter pozitivno vplivati na gnezdišča ptic in ohranjanje ostalih prodišč. Veliki poudarek namenjamo tudi okoljski problematiki, kjer nadaljujemo z upravljanjem in uporabo sedimentov na področju Ptujkega je-

zera. V ta namen trenutno sodelujemo z ZAG Ljubljana pri prijavi projekta na ARRS glede možnosti uporabe muljev (izdelki) za nadaljnjo uporabo. Na projektih sodeluje družba DEM.

CE-HEAT

V okviru mednarodnega projekta Interreg CENTRAL EU-ROPE smo sodelovali pri razvoju sistemov za izkoriščanje odvečne toplote v industriji in spletnega kalkulatorja na področju izrabe odvečne toplote, ki ga je je mogoče uporabiti za preliminarne ekonomske in tehnične izračune.

Postavili smo pilotni sistem za izkoriščanje odvečne toplote generatorja na HE Fala, ki se uporablja za ogrevanje muzejske stavbe, kar je skladno s cilji skupine na področju povečanja energetske učinkovitosti. Na projektu je sodelovala družba DEM.

RAZVOJ MIKRO VETRNE ELEKTRARNE

Skupaj s Fakulteto za energetiko smo v sklopu projekta razvijali novo geometrijo kril vetrnih elektrarn, ki je primerna za slovenske vetrovne razmere. Na projektu je sodelovala družba DEM.

2.9 Trajnostni razvoj skupine HSE

V skupini HSE se zavedamo nujnosti prilagajanja podnebnim spremembam, ki so postale globalni okoljski izziv. Podpiramo usmeritve Slovenije in Evropske unije za doseganje ogljične nevtralnosti do leta 2050 ter izpolnjevanje zavez iz Pariškega sporazuma na način, ki bo omogočil trajnostni razvoj ter varno, zanesljivo in konkurenčno oskrbo z energijo.

Za skupino HSE, ki je največji slovenski proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov energije, pomeni prilagajanje podnebnim spremembam razvojni izziv in možnost za nadaljnjo rast poslovanja na področju nizko-ogljiknih virov in tehnologij. Pomeni tudi odgovornost v zvezi z opuščanjem rabe premoga v proizvodnji električne energije, ki zagotavljal Sloveniji dobro tretjino zanesljive oskrbe z električno energijo iz domačega energetskega vira.

Trajnostni razvoj v skupini HSE dosegamo s stalnim izboljševanjem integriranega sistema vodenja, ki temelji na procesnem pristopu. Na nivoju skupine HSE imamo vzpostavljene naslednje politike:

- politika kakovosti skupine HSE,
- okoljska politika skupine HSE,
- politika varstva in zdravja pri delu in požarne varnosti skupine HSE,
- politika upravljanja informacijske varnosti skupine HSE,
- politika upravljanja družbe in skupine HSE in
- politika družbene odgovornosti skupine HSE.

2.9.1 Okoljska politika

Že v poslanstvu skupine HSE imamo zapisano, da stremimo k varni, zanesljivi, konkurenčni in donosni proizvodnji električne energije, ki jo z izkušenimi in zavzetimi zaposlenimi izvajamo učinkovito in odgovorno do okolja, v katerem delujemo.

Okoljska politika v skupini HSE temelji na načelih previdnosti, prepoznavanja in preprečevanja vplivov na okolje. V sklopu naših aktivnosti v obnovo in nove proizvodne objekte, ki omogočajo tudi izrabo obnovljivih virov, je skrb za okolje vključena že v fazi načrtovanja. Pri obratovanju konvencionalnih proizvodnih virov delujemo skladno z okoljskimi dovoljenji, ob upoštevanju najboljših razpoložljivih tehnik (BAT). Z okoljsko politiko seznanjamo tako zaposlene, kot tudi naše poslovne partnerje, dobavitelje, lokalno skupnost in posameznike, ki delujejo v imenu skupine HSE.

Na področju trajnostnega razvoja energetike v skupini HSE že od samega začetka svojega delovanja sledimo načrtani okoljski politiki, ki jo lahko strnemo v nekaj osnovnih točk:

- spoštovanje in izpolnjevanje vseh zakonskih zahtev in priporočil,
- vzpostavitev sistema ravnanja z okoljem v vseh družbah skupine HSE (spremljanje in analiziranje vseh vplivov na okolje),
- upoštevanje najboljših razpoložljivih tehnik in referenčnih dokumentov v fazi načrtovanja projektov,
- varčevanje z energijo in njena učinkovita raba energije,
- večanje deleža proizvodnje iz obnovljivih virov energije,
- prepoznavanje pomembnih okoljskih vidikov,
- preprečevanje izrednih okoljskih dogodkov,
- ohranjanje in nadgrajevanje optimalne strukture proizvodnih virov,
- upoštevanje optimalne izrabe domačih energetskega virov,
- trajnostno umeščanje velikih elektroenergetskih objektov v prostor upoštevajoč NATURE 2000,

- zanesljivost oskrbe,
- doseganje partnerskih odnosov z lokalnimi skupnostmi in skupno reševanje okoljskih problemov in načrtovanje trajnostnega razvoja proizvodnje električne energije,
- redno spremljanje (monitoringi) okoljskih vplivov (zrak, voda, tla),
- redno vzdrževanje akumulacijskih bazenov (odstranjevanje mulja, plavja in naplavin),
- redno vzdrževanje pridobivalnega področja PV oz. področja sanacije ugreznin (sanacija površinskih ugreznin in nasipa med Velenjskim in Šoštanjским jezerom) ter monitoringi vrtin na PSU, spremljanje in nadzor premikov površin, izvajanja ukrepov za omejevanje vplivov stabilizata na ekološke parametre v vodotokih,
- sonaravno urejanje vodne infrastrukture ter
- načrt zaščite in reševanja v primeru visokih vod (skrb za minimiziranje vplivov pridobivanja električne energije na okolje ter ščitenje prebivalcev ob vodi pred poplavami).

OKOLJSKI PODATKI

Skupina HSE	2019	2018
Poraba pitne vode (v m³)	9.521.223	10.490.957
Odpadne vode (hladilne/tehnološke v m³)	4.030.295	4.520.750
Poraba električne energije iz omrežja (v MWh)	65.005	63.346
Nenevarni odpadki (v t)	686.149	793.158
Nevarni odpadki (v t)	267	542
Predelani odpadki (v t)	675.648	732.453
Emisije v zrak (v t)	3.824.665	3.936.227
- od tega emisije CO ₂	3.817.347	3.927.162
- ostale emisije	7.318	9.065
Globe in nederarne sankcije zaradi nespoštovanja okoljskih predpisov (4-EN29) v T EUR	0	0
Stroški varstva okolja (v T EUR)	53.183	45.031

Vse družbe skupine HSE imajo mednarodni certifikat kakovosti ISO 9001. Vpeljan imajo sistem ravnanja z okoljem ISO 14001, izjema je le družba PLP. Mednarodni okoljski certifikat ISO 14001 imajo družbe, ki proizvajajo

električno energijo, in družbe PV, HTZ ter RGP. Z njunim doslednim upoštevanjem je zagotovljeno varno in okolju prijazno pridobivanje električne energije v vseh energetskih objektih.

PRIDOBLENI CERTIFIKATI V DRUŽBAH SKUPINE HSE

	ISO 9001 Sistem vodenja kakovosti	ISO 14001 Sistem ravnanja z okoljem	OHSAS 18001 Sistem varnosti in zdravja pri delu	ISO 27001 Sistem upravljanja informacijske varnosti	ISO/IEC 17025:2005 Splošne zahteve za usposobljenost preizkuševalnih in kalibracijskih laboratorijev"	EE TÜV Certificiranje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov (Generacija EE)	EEnew Generacija EE z zahtevami za nove HE	Pol Potrdilo o izvoru	DPP Družini prijazno podjetje
HSE	■	□	■	■		■	■	■	■
DEM	■	■	■	■		■	■	■	■
SENG	■	■	■	□		■		■	
TEŠ	■	■	■	□	■				
PV	■	■	■	□					
HTZ	■	■	■	□					
PLP	■								
RGP	■	■	■	□					
HSE Invest	■	□	■	□					

■ certificiranje

□ upoštevanje obveznih kontrol

Družbi HSE EDT ter Sipoteh nimata certifikatov.

2.9.1.1 Sodelovanje skupine HSE pri prenovi strateških dokumentov

Skupina HSE aktivno sodeluje pri prenovi ključnih strateških dokumentov in zakonodajnega okvira na področju energetike in okolja ter zakonodajnega okvira na področju podnebnih sprememb. Zavzemamo se za sprejem nacionalnega regulatornega okvira, ki bo omogočal razogljičenje energetskega sektorja po načelih pravičnega prehoda. Poudarjamo potrebo po pripravi nacionalne strategije razogljičenja, ki bo podlaga za ekonomsko, socialno in okoljsko pravičen energetski prehod ob ohranitvi globalne konkurenčnosti slovenskega gospodarstva.

V okviru priprave Nacionalnega energetskega podnebnega načrta (NEPN), ki predstavlja ključen nacionalni dokument za doseganje energetskega podnebnih ciljev Slovenije in njenega prispevka k skupnim ciljem EU do leta 2030 in naprej, se zavzemamo za vključitev ukrepov na področju okoljsko sprejemljivega izkoriščanja hidroenergije in drugih obnovljivih virov energije ter ukrepov na področju strategije razogljičenja. Vlada Republike Slovenije je 27. februarja 2020 sprejela celoviti NEPN, kar bo za skupino HSE pomenilo velik izziv pri učinkoviti realizaciji naših razvojnih ciljev na področju obnovljivih virov energije, pri izgradnji novih plinsko parnih elektrarn za nadomeščanje

električne energije iz premogovnih blokov, pa tudi v smislu doseganja ustrezne dinamike izstopa iz rabe domačega premoga za proizvodnjo električne energije, ob zagotavljanju virov za zapiralna dela PV izven cene električne energije.

V skupini HSE si bomo v zvezi z izvedbo ukrepov in realizacijo naložb v okviru t. i. Zelenega dogovora (Green Deal), v središču katerega je energetski prehod ter prestrukturiranje premogovnih in ogljično intenzivnih industrijskih regij, prizadevali za dostop do finančnih virov v okviru Sklada za pravičen prehod (Just Transition Fund) in drugih finančnih mehanizmov Evropske unije za pravičen prehod v naslednjem večletnem finančnem okviru 2021–2027.

Skupina HSE je bila v letu 2019 tudi med prvimi podpisniki Deklaracije o elektrifikaciji. Z njo ključni deležniki evropskega elektrogospodarstva z združenjem EUELECTRIC podpiramo zmanjšanje ogljične intenzivnosti ter povečanje investicij v čiste tehnologije in spodbujamo povezovanje sektorja električne energije s sektorjem hlajenja, ogrevanja in prometa.

2.9.1.2 Prihranki energije in energetska učinkovitost

Družbe v skupini HSE v okviru rednih obnov in investicijskega vzdrževanja izboljšujejo energetska učinkovitost proizvodnih objektov. V preteklem obdobju smo izvedli obsežnejše rekonstrukcije agregatov na nekaterih večjih hidroelektrarnah (HE Doblar 1, Plave 1, itd.) ob izteku njihove življenjske dobe in s tem bistveno izboljšali izkoristek pretvorbe vodnega potenciala v električno energijo. V okviru investicijskega vzdrževanja izvajamo tudi energetske sanacije objektov z obnovami izolacijskih plaščev, vgradnjo energetske učinkovitejšega stavbnega pohištva in vgrajevanjem energetske učinkovitejše opreme (svetila, tehnološka oprema, ...). Prav tako izvajamo projekte

na področju koriščenja odvečne toplote na generatorjih/turbinah, s čimer povečujemo celotni izkoristek HE. Tak pilotni projekt smo v letu 2019 izvedli na HE Fala, kjer uporabljamo odvečno toploto generatorja za ogrevanje muzejske stavbe, ter poslovnih prostorov HE. Projekt je bil sofinanciran s strani EU sredstev in Ekosklada. Posebno pozornost namenjamo vsakoletnemu odstranjevanju proda in mulja iz akumulacijskih bazenov, s čimer ohranjamo energetski potencial akumulacij in poplavno varnost.

2.9.1.3 Odgovornost do naravnega okolja

Svet ob rekah in njenem povodju je biotsko izjemno raznovrsten. Kot proizvajalec električne energije iz obnovljivega vira smo neposredno povezani z naravo in njenimi zakonitostmi. Odgovornost do narave in okolja ter spoštovanje narave sta prisotna na vseh področjih delovanja, zlasti v okoljski politiki, kjer poleg zakonsko določenih predpisov, izvajamo tudi interne okoljske programe, ki usmerjajo in določajo aktivnosti ter posledično odgovornosti na področju varovanja okolja.

Da bi skupina HSE izpolnjevala svojo zavezanost k uresničevanju načel trajnostnega razvoja in nevsiljivega vključevanja energetike v naravne lepote sveta ob rekah, spoštujemo mednarodne okoljske standarde, koncesijske obveznosti in celovite sisteme ravnanja z okoljem, mnenje javnosti in stroškovne posledice. Veliko pozornosti namenjamo dolgoročno stabilnim partnerskim odnosom z okoljem in večnamenski izrabi objektov. Velik poudarek namenjamo tudi ostali okoljski problematiki, pri čemer ne pozabljamo na pospešeno elektrifikacijo prometa in ogrevanja.

2.9.1.4 Okoljski program

V skupini HSE izvajamo programe za odstranjevanje plavin in naplavin na koncesijskem območju HE na reki Soči in Dravi, programe večnamenske izrabe prostora ob brežinah akumulacij, izvajamo okoljski monitoring za zmanj-

šanje vplivov na okolje zaradi odvzema vode, vodna dovoljenja kot nadomestilo za koncesijske pogodbe skladno z zakonodajo ter program za izpiranje/čiščenje akumulacijskih bazenov HE.

2.9.1.5 Aktivnosti na področju komuniciranja z javnostmi, ki zadevajo odnos do okolja v skupini HSE

V skupini HSE zaradi vpetosti naših proizvodnih objektov v lokalna okolja okoljskemu komuniciranju namenjamo posebno pozornost. Med bolj izpostavljenimi okoljskimi temami v letu 2019 so prevladovale sosežig alternativnega goriva iz nenevarnih odpadkov v TEŠ, začasno skladi-

ščenje pepela iz Energetike Ljubljana v Trbovljah, nakup avtobusov na vodik in izgradnja polnilnice ter proizvodne enote za vodik na lokaciji TEŠ ter izgradnja alternativnih virov električne energije (sončne in vetrne elektrarne).

2.9.2 Socialna politika

V skupini HSE družbeno odgovornost ne razumemo zgolj kot delovanje v korist družbe in notranjih ter zunanjih deležnikov, temveč so to tudi prostovoljne politike, ki potrjujejo naš odgovoren in etičen odnos do soljudi, partnerjev, lokalne skupnosti, države ter njenih organov in še posebej okolja.

Sponzorstva, donacije in humanitarni projekti so sestavni del našega poslanstva ter osnova sobivanja v in z okoljem, kjer delujejo naši proizvodni objekti. Pri našem ravnanju nas usmerja osem ključnih vrednot, med katerimi je odgovornost tista, ki opisuje tudi naš odnos do širšega družbenega okolja. Družbe skupine HSE finančno pomagajo športnim, kulturnim, izobraževalnim, človekoljubnim in drugim organizacijam v okoljih, kjer delujejo naše elektrarne. Tako prispevamo k razvoju talentov, izvedbi programov in širitvi znanj.

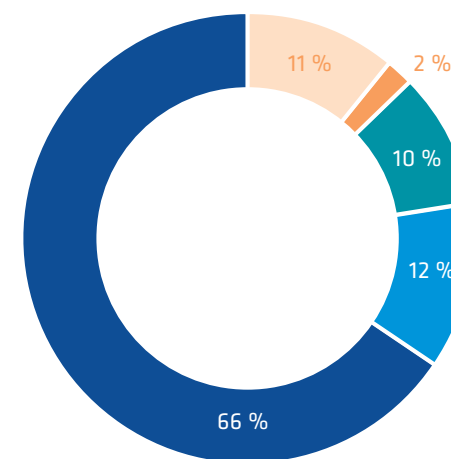
V letu 2019 smo večino sponzorskih in donatorskih sredstev namenili športu in rekreaciji. Smo ponosni pokrovitelji Olimpijskega komiteja Slovenije in dolgoletni sponzor Kajakaške zveze Slovenije, v letu 2019 pa smo del športnih sredstev namenili tudi odbojki in košarki.

Vlaganja v znanost in izobraževanje se najbolj obrestujejo v sponzorstvih strokovnih dogodkov, na katerih sodelujejo tudi naši strokovnjaki skupine HSE in tako skrbijo za prenos znanja in izkušenj na širšo slovensko energetska stroko. Posebej velja omeniti tudi sodelovanje družbe DEM z Mestno občino Maribor in Borzenom; v mestu so namreč postavili energetska obarvana igrala, ki uporabnike seznanjajo z obnovljivimi viri energije in učinkovito rabo energije.

V skupini HSE podpiramo tudi kulturne dogodke, kot je zdaj že kulturni Festival Lent, aktivni pa smo tudi na humanitarnem področju: z novoletno donacijo bolnišnici dr. Franca Derganca so SENG pomagale opremiti terapevtsko sobo v Oddelku za invalidno mladino, ki bolnim otrokom služi kot dodaten terapevtski prostor za pridobivanje novih senzornih izkušenj. V skupini PV so bolnišnici Topolšica

omogočili nakup novih bolniških postelj. In nenazadnje, cela Slovenija in z njo tudi naša družba Sipoteh se je odzvala na akcijo zbiranja sredstev za fantka Krisa, ki je v Združenih državah Amerike prejel zdravilo za svojo bolezen. Po njem, vsaj zaenkrat, na srečo dobro okreva. Na takšne zgodbe smo še posebej ponosni!

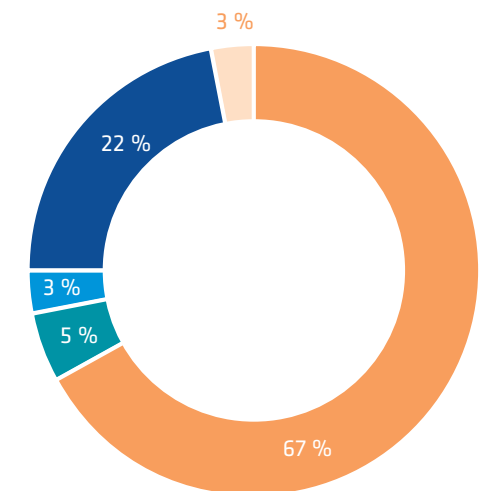
2019

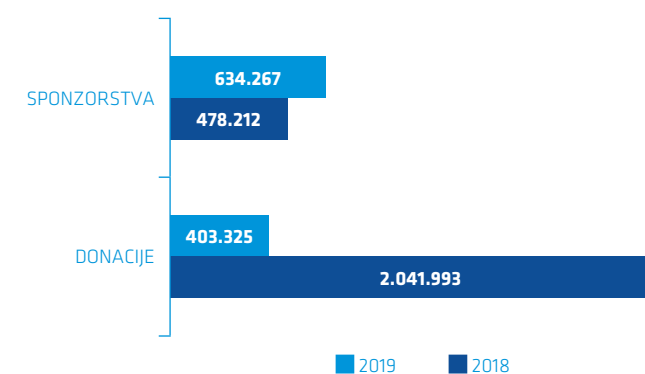
LEGENDA:

- Šport in rekreacija
- Znanost in izobraževanje
- Humanitarni namen
- Varovanje okolja
- Kultura

2018

SPONZORSTVA IN DONACIJE V EUR

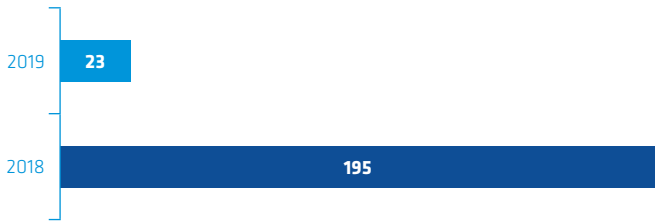
V skupini HSE smo v letu 2019 lokalnim okoljem prispevali preko 600 tisoč EUR v obliki sponzorstev in 400 tisoč EUR v obliki donacij.

Skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja vse prejemnike sponzorskih in donatorskih sredstev družbe skupine HSE objavljajo na svojih spletnih straneh.

Sindikati in Sveti delavcev so povezovalni člen med zaposlenimi in poslovodstvi družb. Zaposleni lahko svoja vprašanja in pobude posredujejo v obravnavo preko predsednika sindikata oziroma sindikalnega zaupnika ali predsednika sveta delavcev. Pomemben vir informacij so redni sestanki socialnih partnerjev z vodstvom in vsakoletni zbori delavcev, na katerih se zaposleni seznanijo z rezultati poročanja, načrti za prihodnost in strategijo razvoja skupine HSE ter drugimi aktualnimi informacijami.

V skupini HSE imamo organiziran **Skupni svet delavcev skupine HSE**, kjer so prisotni sveti delavcev družb v skupini HSE, razen sveta delavcev družbe HSE. Skupni svet delavcev sodeluje s poslovodstvom HSE pri upravljanju na način, ki ga določata Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju ter Participacijski dogovor in skupaj s sindikati zastopa interese zaposlenih.

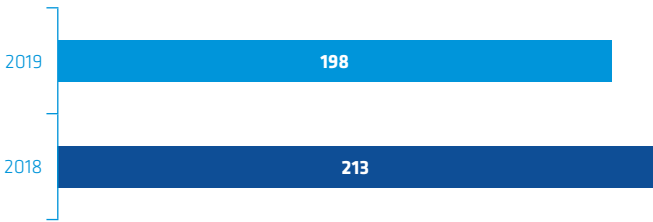
ŠTEVILO IZPLAČANIH SOLIDARNOSTNIH POMOČI

Znižanje števila izplačanih solidarnostnih pomoči je posledica spremenjenih kriterijev upravičenosti do izplačila solidarnostne pomoči v skupini PV, ki so po novem v primeru daljše neprekinjene bolniške odsotnosti vezani na prihodek na družinskega člana.

Že deseto leto zapored z zaposlenimi širimo kulturo **družini prijaznega podjetja**. Polni certifikat Družini prijazno podjetje je še en dokaz več za to, da odgovornost, ki jo čutimo do naših zaposlenih, jemljemo resno in si želimo še izboljšati kakovost delovnega okolja za boljše usklajevanje poklicnega in družinskega življenja naših zaposlenih. V okviru slavnostne podelitve certifikatov smo prejeli posebno priznanje za podaljšanje polnega certifikata Družini prijazno podjetje. S številnimi ukrepi v okviru certifikata omogočamo zaposlenim lažje usklajevanje družinskega in poklicnega življenja in tudi na ta način krepimo organizacijsko kulturo in organizacijsko klimo.

ZAPOSLENI NA STARŠEVSKEM DOPUSTU

V skupini HSE je v letu 2019 starševski dopust koristilo 15 zaposlenih manj kot v letu poprej.

2.9.3 Kadrovska politika

2.9.3.1 Odgovornost do zaposlenih in politika upravljanja s človeškimi viri

Odgovornost, poštenost in verodostojnost, spoštovanje in sodelovanje, učinkovitost ter pozitivna naravnost nas usmerjajo pri postavljanju ciljev, doseganju rezultatov ter sodelovanju in delu z zaposlenimi. Aktivno sodelujemo pri oblikovanju poslovnih ciljev, odgovorni smo za realizacijo ciljev in svoj lastni razvoj z namenom doseganja

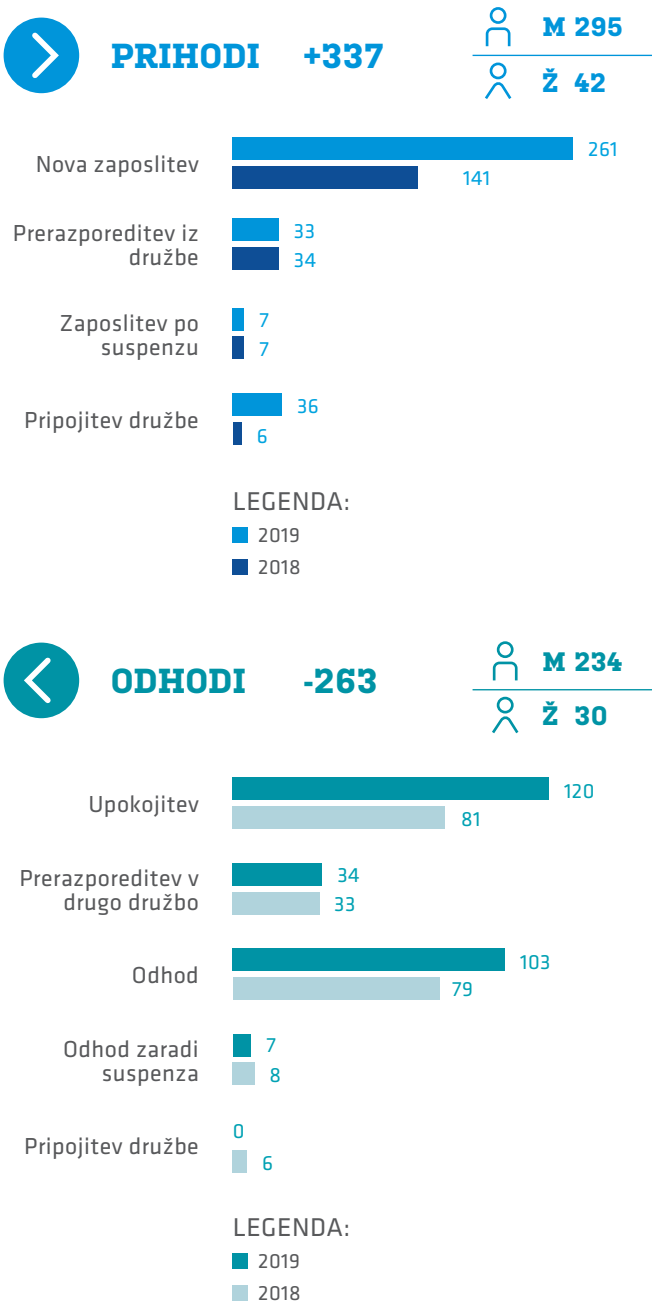
nja strateških ciljev skupine HSE. Skupaj gradimo kulturo medsebojnega zaupanja, spoštovanja, sodelovanja in timskega dela, nenehnega učenja ter odgovornega in učinkovitega dela. Pri svojem delu iščemo najboljše rešitve, smo razvojno naravnani z nenehno željo po izboljšavah.

STANJE ZAPOSLENIH V SKUPINI HSE

DRUŽBA	2019	2018
HSE	186	176
HSE EDT	17	17
DEM	236	238
SENG	127	121
TEŠ	319	312
PV	1.193	1.231
HTZ	813	783
Sipoteh	37	35
PLP	37	0
RGP	130	107
HSE Invest	49	51
HSE BH	1	1
HSE MAK	0	0
HSE BE	2	2
Skupaj	3.147	3.074

OPOMBA: Družba PLP se v letu 2018 ni uskupinjevala, zaradi nakazane namere po prodaji v začetku leta 2019. Ker do prodaje ni prišlo, se v letu 2019 družba PLP uskupinjuje.

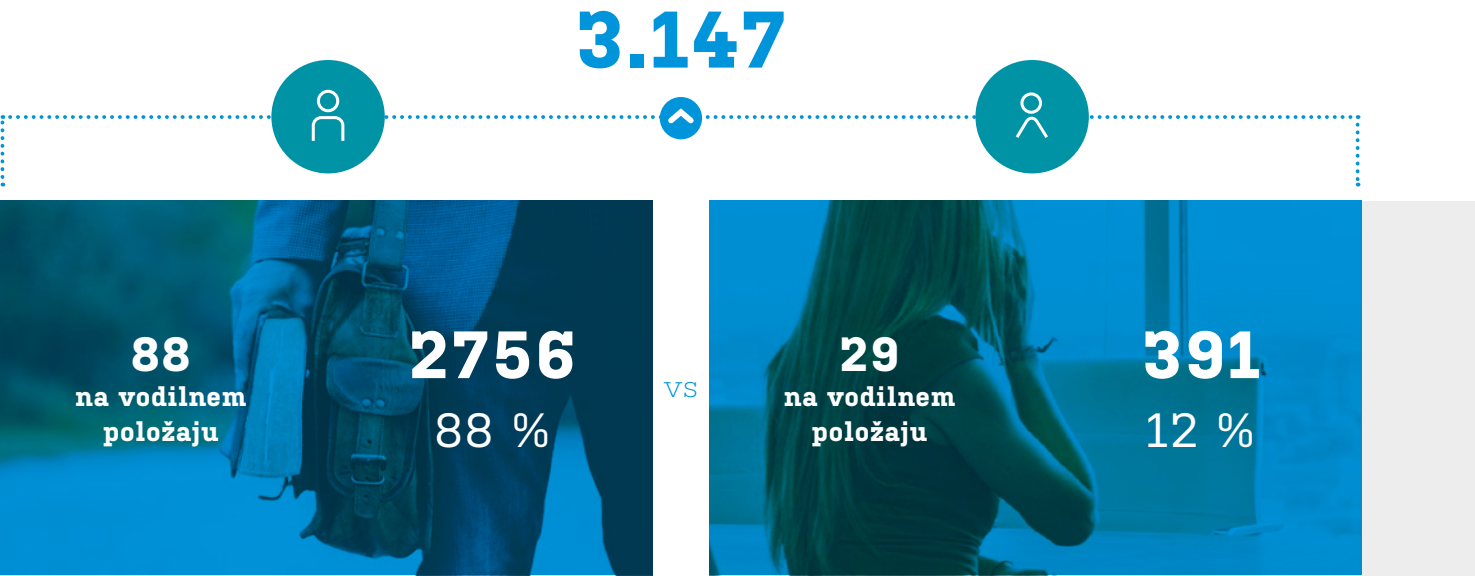
FLUKTUACIJA V SKUPINI HSE

ZAPOSLENI PO STAROSTI

DRUŽBA	2019			2018			razlika glede na 2018		
	število zaposlenih	moški	ženske	število zaposlenih	moški	ženske	število zaposlenih	moški	ženske
do 30 let	380	373	7	348	344	4	+ 32	+ 29	+ 3
od 31 do 40 let	813	739	74	798	716	82	+ 15	+ 23	- 8
od 41 do 50 let	1.118	984	134	1.104	974	130	+ 14	+ 10	+ 4
od 51 do 60 let	788	619	169	780	623	157	+ 8	- 4	+ 12
nad 61 let	48	41	7	44	38	6	+ 4	+ 3	+ 1
Skupaj	3.147	2.756	391	3.074	2.695	379	+ 73	+ 61	+ 12

ZAPOSLENI PO SPOLU V SKUPINI HSE

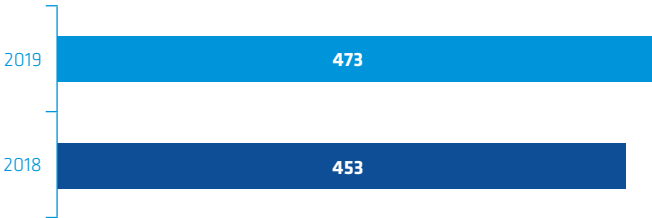

2.9.3.2 Invalidne osebe

Poslovni prostori družb v skupini HSE so prilagojeni invalidnim osebam, z izjemo nekaterih proizvodnih objektov, ki zaradi svojega namena ne omogočajo odstranitve ar-

hitektonskih ovir. Poslovni prostori so prilagojeni invalidom in so opremljeni z dvigali, kar omogoča invalidnim osebam nemoten dostop do delovnih prostorov. Delovni prostor, ki ga uporablja invalidna oseba, je prilagojen na način, da tej osebi omogoča nemoteno in neovirano delo. Del skupine HSE je tudi invalidsko podjetje HTZ, ki je največje invalidsko podjetje v Sloveniji in s približno 800 zaposlenimi tudi največje hčerinsko podjetje v skupini PV. Družba HTZ je ključnega pomena za delovanje PV z vidika zagotavljanja celovitih podpornih storitev, ki so nujno potrebne za delovanje osnovne dejavnosti pridobivanja premoga. V družbi HTZ se zaposlujejo delovni invalidi iz PV, ki so v osnovnem proizvodnem procesu postali nezmožni za opravljanje težjih del v jami.

ŠTEVILO INVALIDOV NA DAN 31. DECEMBER

2.9.3.3 Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje zaposlenih

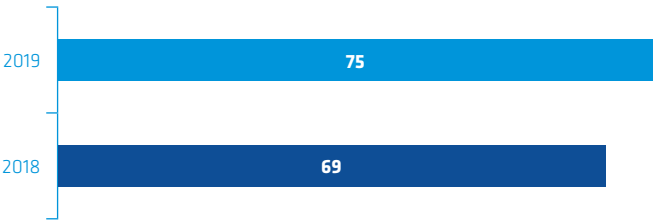
V skupini HSE je prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje zaposlenih sestavni del plačne politike. Vanj so vključeni zaposleni v matični in vseh odvisnih družbah skupine HSE. S tem kot ozaveščen delodajalec skrbimo za večjo finančno varnost naših zaposlenih tudi po upokojitvi.

2.9.3.4 Znanje in izkušnje delimo z mlajšim generacijam (mentorstvo)

Svoje znanje in izkušnje delimo tudi mlajšim generacijam. Že v času njihovega šolanja kot družbeno odgovorna skupina sistematično delamo z mladimi potencialnimi kadri, še preden stopijo na trg dela. Aktivno sodelujemo s srednjimi, višjimi, visokimi šolami in fakultetami pri prip-

ravi izobraževalnih programov, programov obveznih praks in promocije različnih poklicev, predvsem deficitarnih. Štipendiramo mlade in perspektivne dijake ter študente in tako zagotavljamo njihov prvi stik z delovnim okoljem.

ŠTEVILO ŠTIPENDISTOV

Dijakom in študentom pod mentorstvom naših strokovnjakov omogočamo opravljanje obvezne prakse in študentskega dela ter sodelujemo pri pripravi seminarskih nalog in zaključnih del.

Sistem mentorstva uporabljamo tudi pri novo zaposlenih in tistih sodelavcih, ki prevzemajo nove, odgovornejše naloge. S tem omogočamo izmenjavo izkušenj in nadgradnjo pridobljenih znanj.

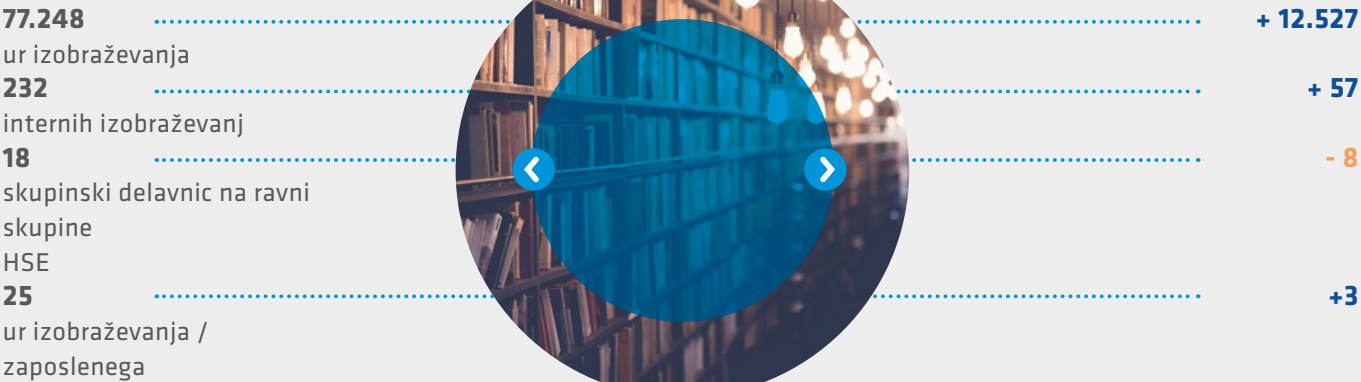
2.9.3.5 Razvoj in izpopolnjevanje zaposlenih

Posebno pozornost namenjamo usposabljanju, izobraževanju, izpopolnjevanju in razvoju zaposlenih. Za krepitev vodstvenih veščin vodij smo izvedli ocenjevanje kompetenc s področja vodenja, coaching za vodje ter izpopolnjevanje vodstvenih veščin, predvsem z namenom poglobitve znanj s področja ciljnega vodenja in delegiranja nalog, prenosa informacij in komunikacije s sodelavci, motiviranja in reševanja konfliktov, razumevanja medsebojnih odnosov, spodbujanja sodelovanja, inovativnosti in vzpodbujanja sprememb ter upravljanja delovne uspešnosti in razvoja sodelavcev.

Uspešnost zaposlenih in njihovo dobro opravljeno delo prepoznavamo in jih za nadaljnje delo motiviramo skozi različne oblike nagrajevanja. S tem želimo spodbuditi zavzetost in lojalnost ter hkrati nagraditi proaktivnost in odličnost. V lanskem letu smo začeli s projektom Prenove nagrajevanja z metodo 6 klobukov in aktivnim sodelovanjem zaposlenih pri projektu.

Zaposlene spodbujamo, da pri opravljanju vsakodnevnih nalog nenehno iščejo načine za boljše in kakovostnejše opravljanje dela. V okviru sistema stalnih izboljšav imamo vzpostavljen sistem inovativnosti in izboljšav pri delu.

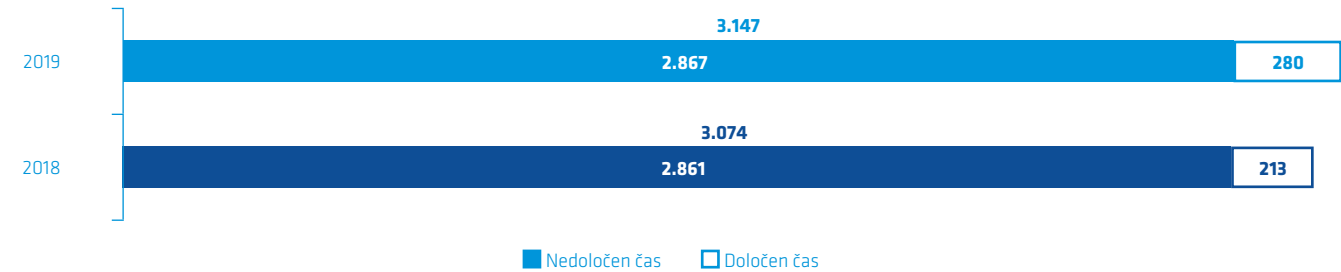
2019

STANJE ZAPOSLENIH PO IZOBRAZBENI STRUKTURI

IZOBRAZBENI RAZRED	31.12.2019		31.12.2018		razlika glede na 2018	
	HSE	SKUPINA HSE	HSE	SKUPINA HSE	HSE	SKUPINA HSE
8/2	3	14	2	12	+ 1	+ 2
8/1	29	72	26	70	+ 3	+ 2
7	78	271	75	268	+ 3	+ 3
6/2	46	211	42	205	+ 4	+ 6
6/1	19	336	20	338	- 1	- 2
5	11	837	11	813	+ 0	+ 24
4		1.068		1.070	+ 0	- 2
3		53		56	+ 0	- 3
2		106		94	+ 0	+ 12
1		179		148	+ 0	+ 31
Skupaj	186	3.147	176	3.074	+ 10	+ 73

ZAPOSLENI ZA DOLOČEN IN NEDOLOČEN ČAS NA DAN 31.12.

2.9.3.6 Letni pogovori

Z rednimi letnimi pogovori smo vpeljali ciljno vodenje v prakso, hkrati pa odprli nov komunikacijski kanal med vodji in zaposlenimi, s podajanjem povratnih informacij o doseganju zastavljenih ciljev. Letne pogovore uporabljamo za spremljanje razvoja zaposlenih, ki nam služijo kot odlično orodje za pregled individualnih razvojnih načrtov in analizo izobraževalnih potreb. Služijo nam tudi

kot pregled želja po kariernih spremembah in načrt za razvoj kompetenc. Letni pogovori nam omogočajo optimalnejše izvajanje načrta izpopolnjevanj ter usposabljanj s področja vodenja in strokovnih znanj. Omogočajo nam oblikovanje homogenih skupin za izvedbo vsebinsko in zahtevnostno prilagojenih jezikovnih izobraževanj in izobraževanj s področja računalništva.

2.9.3.7 Zadovoljstvo in zavzetost zaposlenih

Z merjenjem organizacijske klime, zadovoljstva in zavzetosti zaposlenih smo v družbi HSE pričeli že leta 2012. Vsaki dve leti merimo organizacijsko klimo, zadovoljstvo in zavzetost zaposlenih, ki nam služi kot orodje za pripravo ukrepov izboljšav, ki prispevajo k ustvarjanju učinkovitega in kreativnega delovnega okolja ter zavzetosti zaposlenih in nenazadnje tudi k boljšim poslovnim rezultatom. Želimo, da so naši sodelavci visoko motivirani in

zavzeti, zato zasledujemo cilj, da so poleg odličnih poslovnih rezultatov, zadovoljstva vseh deležnikov ter pozitivnega vpliva na širše okolje, zadovoljni tudi zaposleni, da so dobro informirani, ustrezno nagraceni in da imajo široke možnosti nadaljnega razvoja. Z različnimi ukrepi smo dosegli izboljšanje organizacijske klime, zadovoljstva in zavzetosti zaposlenih v primerjavi z merjenjem izpred dveh let, na kar smo zelo ponosni.

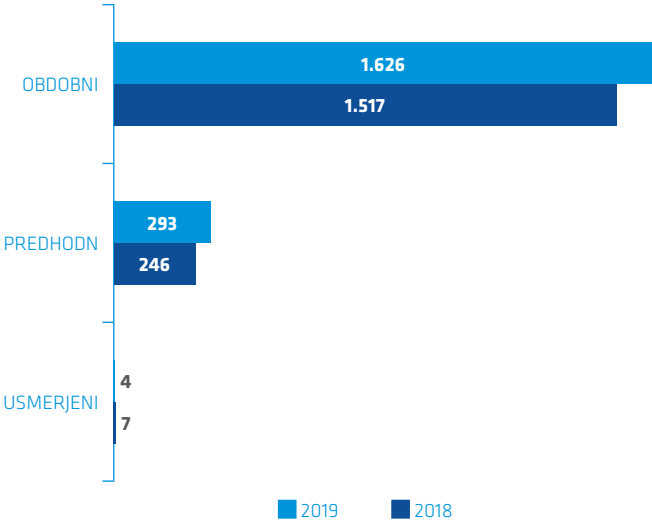
2.9.3.8 Varnost in zdravje pri delu

Zaposlenim in zunanjim izvajalcem zagotavljamo varno delovno okolje. Za vsa delovna mesta in tehnologije spremljamo tveganja za nastanek nezgod in zdravstvenih okvar. Tveganja periodično ocenjujemo, jih s primernimi varstvenimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni in tako dolgoročno vplivamo na nenehno izboljševanje delovnih razmer. Z različnimi preventivnimi ukrepi zmanjšujemo možnosti za nastanek invalidskih ali zdravstvenih omejitev. Sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu je v skladu s standardom BS OHSAS 18001:2007 in je vključen v integrirani sistem vodenja. Skrb za zdravje zaposlenih je

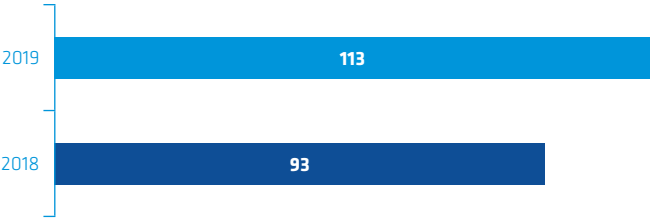
skupna odgovornost vseh zaposlenih, njihovih vodij, strokovnih služb in specialistov s področja medicine dela. V aktivnosti so vključeni tudi sveti delavcev.

Družbe skupine HSE usklajujejo aktivnosti na področju varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti na varnostnih kolegijih, ki potekajo kvartalno. V letu 2019 je bil izdelan skupen katalog osebne varovalne opreme, ki definira tehnične zahteve za osebno varovalno opremo. Kot skupina HSE smo v letu 2019 organizirali tudi periodično usposabljanje vodstvenih in vodilnih delavcev.

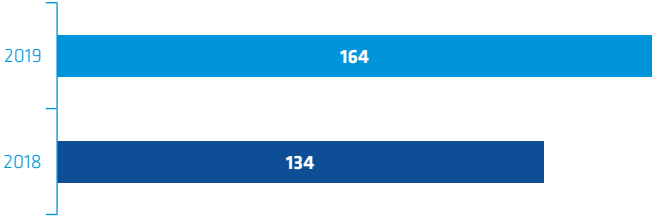
PREVENTIVNI
ZDRAVSTVENI PREGLEDI

ŠTEVILO VAJ ZA POVEČANJE
PRIPRAVLJENOSTI NA IZREDNE DOGODKE

ŠTEVILO NEZGOD PRI DELU

Število nezgod pri delu je v letu 2019 v primerjavi z letom 2018 višje zaradi povečanega števila nezgod v skupini PV.

BOLNIŠKE ODSOTNOSTI

LETO/DELOVNE URE	2019	2018
Boleznine v breme družbe	248.675	229.520
Boleznine v breme ZZS	313.374	310.240
Skupaj	562.049	539.760

ABSENTIZEM

ABSENTIZEM	2019	2018
Število izgubljenih dni v določenem obdobju	67.409	65.964
Povprečno število zaposlenih	3.128	3.078
Število vseh delovnih dni (na zaposlenega)	261	261
Absentizem (zdravstveni) v %	8 %	8 %

V skupini HSE je bilo zaradi bolniške odsotnosti v letu 2019 izgubljenih 562.049 delovnih ur, kar predstavlja 9 % skupnega fonda ur rednega dela. V primerjavi z letom 2018 se je število izgubljenih delovnih ur zaradi bolniške odsotnosti povečalo za 1 %.

2.9.3.9 Kakovostno preživljanje prostega časa

Zaposlenim s pestrim naborom aktivnosti, ki se jih lahko udeležujejo preko športnih, kulturnih in drugih društev, omogočamo kakovostno preživljanje prostega časa. V lanskem letu smo organizirali športne igre skupine HSE, ki so bile dobra podlaga za krepitev družabnih vezi med zaposlenimi vseh družb skupine. Prav tako je zaposlenim omogočeno preživljanje letnega dopusta v počitniških objektih, katerih lastniki so odvisne družbe, na različnih lokacijah v Sloveniji in na Hrvaškem. Vsako leto organiziramo novoletno srečanje za zaposlene, najmlajše pa v mesecu decembru obdari in obišče dedek Mraz. Ne pozabimo niti na upokojene sodelavce, za katere vsako leto organiziramo posebno srečanje. Zaposleni smo aktivni udeleženci različnih organiziranih prostovoljnih, dobrodelnih in drugih akcij, s katerimi kažemo odgovornost do širše družbe. Zaposleni v skupini HSE imajo možnost koristiti medicinsko preventivni aktivni oddih. V letu 2019 se je le-tega udeležilo 216 zaposlenih, od tega največ v družbah PV in TEŠ.

2.9.4 Človekove pravice

Naše delovanje temelji na enakih možnostih za vse ter spoštovanju zakonskih norm in etičnega odnosa do ljudi in širšega družbenega okolja. Spoštujemo človekove pravice, ki so zajete v mednarodno priznanih načelih in smernicah, vključno z deklaracijo Združenih narodov o človekovih pravicah. Etični kodeks skupine HSE nas zavezuje k spoštovanju etičnih in profesionalnih standardov dela, vedenja in ravnanja. Zaposlenim zagotavljamo enake možnosti ne glede na spol, raso, vero, narodno pripadnost ali druge kulturne razlike.

2.9.4.1 Etični kodeks skupine HSE

Etični kodeks skupine HSE nas zavezuje k spoštovanju etičnih in profesionalnih standardov dela, vedenja in ravnanja. Zaposlenim zagotavljamo enake možnosti ne glede na spol, raso, vero, narodno pripadnost ali druge kulturne razlike. Diskriminacija kot eden izmed elementov neenake obravnave posameznikov pa je strogo sankcionirana. V ta namen so v družbah skupine HSE imenovani

Vsaka družba v skupini HSE določa postopke in ukrepe za zagotavljanje skladnosti poslovanja z notranjimi akti, s sklepi posloводства, sklepi nadzornih svetov in v primeru enotirnega upravljanja s sklepi edinega družbenika. Družbe v skupini HSE imamo vzpostavljena ustrezna notranja pravila ravnanja in postopke, znotraj katerih delujejo mehanizmi, s katerimi zagotavljamo skladnost poslovanja z zakonodajo in drugimi predpisi. V skupini HSE sodelujemo z vsemi regulatorji, agencijami in drugimi nadzornimi inštitucijami proaktivno, pravočasno in transparentno.

interni organi, katerih primarna zadolžitev je presojanje javljenih primerov mobinga, kamor sodijo tudi prijave diskriminatornih ravnanj. Vzpostavljeni interni organi v letu 2019 niso prejeli nobene prijave diskriminatornih ravnanj, povračilnih ukrepov, spolnega in drugega nadlegovanja ali trpinčenja na delovnem mestu.

2.9.4.2 Varovanje zasebnosti in osebnih podatkov ter informacijska varnost

Spoštujemo splošno uredbo o varstvu osebnih podatkov, zato imamo definirane vrste osebnih podatkov, ki jih obdelujemo, in urejene podatkovne tokove ter tako skrbno bedimo nad procesom obdelav osebnih podatkov.

Osebnne podatke obdelujemo le na ustrezni pravni podlagi in skladno z namenom obdelave. Posameznikom v skladu s Splošno uredbo o varstvu osebnih podatkov posredujemo vse potrebne informacije o obdelavi njihovih osebnih podatkov, pri čemer jih obvestimo tudi o njihovi pravici do seznanitve z osebnimi podatki, do izbrisa osebnih podatkov ter do omejitve in ugovora obdelave.

2.9.4.3 Prekarne oblike dela

V skupini HSE smo zavezani k zmanjševanju uporabe prekarne oblike dela, saj so za take oblike dela značilni predvsem negotovost, fleksibilnost, nizko plačilo in kratkotrajnost.

Družbe skupine HSE vodimo politiko ničelne tolerance do kršitev človekovih pravic, izkoriščevalskih praks na delovnem mestu, neplačevanja dela ter nevarnih delovnih razmer.

2.9.4.4 Preprečevanje in odkrivanje prevar

Služba za preprečevanje in odkrivanje prevar je v letu 2019 izvajala naloge, skladno s sprejetim Pravilnikom za izvajanje nalog preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja prevar v skupini HSE. V letu 2019 je prejela pet prijav o domnevnih nepravilnostih. V sredini leta 2019 so bile zaključene tri zelo obsežne forenzične preiskave v več družbah skupine HSE ter izdelana štiri delna in tri celovita poročila. V sklopu izdanih poročil je bilo izdanih več predlogov ukrepov, med drugim tudi za odpravo nepravilnosti ter za kre-

pitev korporativne integritete oz. skladnosti poslovanja z zakonodajo, drugimi pravili, veljavnimi priporočili, internimi predpisi ter z dobrimi poslovnimi običaji in etičnimi načeli. V sklopu le-teh so bila posameznim družbam dana tudi navodila, pojasnila (izobraževanje), med drugim tudi za krepitev korporativne integritete. V zvezi z ugotovitvami v izdanih poročilih je poslovodstvo HSE sprejelo tudi več sklepov za realizacijo predlaganih ukrepov.

2.9.4.5 Korporativna varnost

Za skupino HSE je zelo pomembno tudi področje korporativna varnost, saj na delovanje posamezne družbe vplivajo različni dejavniki ogrožanja, kot so na primer različni varnostni dogodki v svetu ter naravne nesreče in najrazličnejša negativna odstopanja v družbi pri nas.

Za korporativno varnost skrbi Služba za korporativno varnost skupine HSE. Ta je pooblaščen za izvajanje/ upravljanje in zagotavljanje vseh aktivnosti v družbah skupine HSE, s katerimi se opredeljujejo in izvajajo potrebni varnostni in sistemski ukrepi za obvladovanje varnostnih tveganj in zagotavljanje varnosti ljudi in premoženja ter informacijske varnosti in združuje organizacijske, tehnične, pravne, funkcionalne in kadrovske ukrepe v skrbi za ohranitev reda, spoštovanje zakonov in drugih predpisov ter internih splošnih in posamičnih aktov v skupini HSE.

Družbi TEŠ in PV sta v skladu s sklepom Vlade Republike Slovenije zavezanki za obvezno organiziranje varovanja. Služba za korporativno varnost skupine HSE v sodelovanju z družbama TEŠ in PV organizira in izvaja ukrepe varovanja in zaščite v skladu s predpisi in standardi stroke ter s tem zagotavlja varnost zaposlenih, objektov in omogoča neprekinjeno delovanje ključnih sistemov.

V letu 2019 smo izvedli celovit pregled obstoječega stanja celotne informacijske varnosti v skupini HSE in nadaljevali z nadgradnjo opreme sistemov tehničnega varovanja v družbah skupine HSE, kjer se s poenotenim načrtovanjem sistemov tehničnega varovanja v družbah skupine po korakih gradi skupni Varnostno – operativni Center skupine HSE (VOC), ki bo po zagonu neposredno povezan z Nacionalnim centrom za krizno upravljanje (NCKU). Namen oz. cilj vpeljave VOC-a v skupini HSE je zagotoviti učinkovit, napreden in inteligenten varnostni sistem, ki se učinkovito odziva na varnostne dogodke in zagotavlja popolno avtomatizacijo informacijskih varnostnih in kibernetičnih procesov.

Na delovanje posamezne družbe vplivajo različni dejavniki ogrožanja, kot so na primer različni **varnostni dogodki v svetu** ter **naravne nesreče** in **najrazličnejša negativna odstopanja v družbi pri nas**.

V letu 2019 smo opravili **celovit pregled informacijske varnosti** in **nadgradili tehnično varovanje**

Računovodsko poročilo skupine HSE

Ne sanjamo
o visokih ciljih,
temveč jih
dosegamo

03

3.1 Revizorjevo poročilo za skupino HSE

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenia
VAT ID: SI62560085

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Fax: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom skupine HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o.

Mnenje

Revidirali smo skupinske računovodske izkaze skupine HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o. in njenih odvisnih družb (v nadaljevanju 'skupina'), ki vključujejo skupinski izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2019, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa, skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala in skupinski izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi skupinski računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo skupinski finančni položaj skupine na dan 31. decembra 2019 ter njen skupinski poslovni izid in skupinske denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo skupinskih računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od skupine in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Druge zadeve

Računovodske izkaze skupine za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, je revidiral drug revizor, ki je 17. maja 2019 izrazil neprilagojeno mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o skupinskih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo skupinskih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne s skupinskimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja skupine in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see <http://www.deloitte.com/si> for a more detailed description of DTTL and its member firms.

In Slovenia the services are provided by Deloitte revizija d.o.o. and Deloitte svetovanje d.o.o. (jointly referred to as "Deloitte Slovenia") which are affiliates of Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenia is one of the leading professional services organizations in the country providing services in audit, tax, consulting, financial advisory and legal services, through over 100 national and foreign professionals.

Deloitte revizija d.o.o. - The company is registered with the Ljubljana District Court, registration no. 1647105 - VAT ID SI62560085 - Nominal capital EUR 74,214.30.

© 2020. Deloitte Slovenia

Odgovornosti poslovodstva in pristojnih za upravljanje za skupinske računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh skupinskih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo skupinskih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi skupinskih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo skupinskih računovodskih izkazov in za potrditve revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo skupinskih računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so skupinski računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh skupinskih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v skupinskih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij poslovodstva.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v skupinskih računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino skupinskih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali skupinski računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.
- Pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v povezavi s finančnimi informacijami in poslovnimi dejavnostmi družb v skupini, da bi lahko izrazili mnenje o skupinskih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za vodenje, nadziranje in izvajanje revizije skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Tina Kolenc Praznik
Pooblaščen revizorka
Ljubljana, 10. april 2020

 Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

3.2 Izjava o odgovornosti posloводства

Posloводство je odgovorno, da se za vsako posamezno poslovno leto pripravi skupinske računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija, in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko poslovanja skupine HSE.

Posloводство upravičeno pričakuje, da bo skupina HSE v doledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so skupinski računovodski izkazi pripravljeni na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja skupine HSE.

Odgovornost posloводства pri izdelavi skupinskih računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in ocene so razumne in preudarne.

Posloводство je odgovorno za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj skupine HSE, ter za to, da so skupinski računovodski izkazi v skladu z Mednarodnimi standardi poročanja. Posloводство je prav tako odgovorno za varovanje premoženja skupine HSE ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti.

Posloводство potrjuje, da so skupinski računovodski izkazi za poslovno leto 2019 pripravljeni skladno z določili Mednarodnih standardov računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Posloводство je skupinske računovodske izkaze skupine HSE za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31. december 2019, sprejelo dne 10. aprila 2020.

Ljubljana, 10. april 2020

mag. Stojan Nikolić
generalni direktor HSE

dr. Viktor Vračar
poslovni direktor HSE

mag. Mirko Marinčič
poslovni direktor HSE

3.3 Uvodna pojasnila k pripravi skupinskih računovodskih izkazov

Računovodski del skupinskega računovodskega poročila predstavlja skupinske računovodske izkaze s pojasnili skupine HSE.

Na podlagi sklepa Agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije v vlogi takratnega predstavnika ustanovitelja z dne 29. novembra 2010 skupina HSE od 1. januarja 2011 pripravlja skupinske računovodske izkaze in pojasnila v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. je revidirala skupinske računovodske izkaze s pojasnili in pripravila poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku poglavja.

3.4 Skupinski računovodski izkazi

3.4.1 Skupinski izkaz finančnega položaja

v EUR	Pojasnilo	31. 12. 2019	31. 12. 2018
SREDSTVA		2.073.747.513	2.134.733.707
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		1.791.601.320	1.822.951.151
I. Neopredmetena sredstva	1	24.798.588	23.780.085
II. Nepremičnine, naprave in oprema	2	1.601.008.874	1.636.937.210
III. Pravica do uporabe najetih sredstev	21	4.678.163	0
IV. Naložbene nepremičnine	3	17.557.518	17.183.899
V. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe		0	510.445
VI. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	4	140.660.755	139.480.575
VII. Dolgoročne poslovne terjatve		1.012.879	3.690.818
VIII. Druga dolgoročna sredstva		1.163.178	650.703
IX. Odložene terjatve za davek	5	721.365	717.416
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		282.146.193	311.782.556
I. Sredstva, vključena v skupino za odtujitev		215.722	793.856
II. Zaloge	7	33.092.936	30.435.378
III. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	8	12.602.021	13.013.546
IV. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	9	142.196.584	135.127.685
V. Pogodbena sredstva	10	457.771	1.014.437
VI. Terjatve za odmerjeni davek		691.240	26.772
VII. Druga kratkoročna sredstva	11	50.372.320	47.860.353
VIII. Denar in denarni ustrezniki	12	42.517.599	83.510.529
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		2.073.747.513	2.134.733.707
A. KAPITAL		1.064.640.823	1.091.245.475
I. Vpoklicani kapital		29.558.789	29.558.789
II. Kapitalske rezerve		561.243.185	561.243.185
III. Rezerve iz dobička		413.856.350	413.856.350
IV. Rezerva za varovanje pred tveganjem		20.452.278	75.592.356
V. Rezerva za pošteno vrednost		-2.195.785	-958.415
VI. Zadržani poslovni izid		42.105.069	12.620.282
VII. Prevedbena rezerva		-617.401	-1.055.099
VIII. Kapital lastnikov neobvladujočih deležev		238.338	388.027
B. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		745.967.743	764.028.047
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	14	19.988.568	14.621.657
II. Druge rezervacije	15	54.193.524	46.282.925
III. Druge dolgoročne obveznosti	16	1.639.156	1.884.226
IV. Dolgoročne finančne obveznosti	17	666.419.394	701.130.810
V. Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	21	3.452.707	0
VI. Dolgoročne poslovne obveznosti		258.785	89.640
VII. Odložene obveznosti za davek	6	15.609	18.789
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		263.138.947	279.460.185
II. Kratkoročne finančne obveznosti	18	65.935.349	83.006.503
III. Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	21	1.748.662	0
IV. Kratkoročne poslovne obveznosti	19	137.975.629	141.184.257
V. Pogodbene obveznosti		0	13.800
VI. Obveznosti za odmerjeni davek		4.268.719	2.072.212
VII. Druge kratkoročne obveznosti	20	53.210.588	53.183.413

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

3.4.2 Skupinski izkaz poslovnega izida

v EUR	Pojasnilo	2019	2018	
POSLOVNI PRIHODKI		1.728.616.033	1.489.591.259	
1. Čisti prihodki od prodaje	23	1.710.574.972	1.471.965.221	
2. Drugi poslovni prihodki	24	18.041.061	17.626.038	
POSLOVNI ODHODKI		1.654.515.725	1.459.148.470	
3. Stroški blaga, materiala in storitev	25	1.376.079.482	1.185.855.448	
4. Stroški dela	26	131.729.583	124.519.622	
5. Odpisi vrednosti	27	86.517.293	97.686.938	
6. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje		-814.422	-1.221.885	
7. Usredstveni lastni proizvodi in storitve	28	-14.224.268	-15.395.195	
8. Drugi poslovni odhodki	29	75.228.057	67.703.542	
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		74.100.308	30.442.789	
9. Finančni prihodki		7.079	162.871	
10. Finančni odhodki		32.230.827	33.367.602	
FINANČNI IZID		30	-32.223.748	-33.204.731
11. Delež v poslovnih izidih pridruženih in skupaj obvladovanih družb		1.349.462	1.915.087	
POSLOVNI IZID PRED DAVKI		43.226.022	-846.855	
DAVEK		31	13.498.042	10.955.748
12. Odmerjeni davek		13.501.990	10.847.119	
13. Odloženi davek		-3.948	108.629	
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		32	29.727.980	-11.802.603
Lastnik matične družbe		29.730.397	-11.567.589	
Neobvladujoči delež		-2.417	-235.014	

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

3.4.3 Skupinski izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v EUR	Pojasnilo	2019	2018	
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		33	29.727.980	-11.802.603
Sprememba rezerve za pošteno vrednost nepremičnin, naprav in opreme	13	-43.000		0
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlencev	14	-1.451.375		-172.529
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini		-137.915		17.282
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid			-1.632.290	-155.247
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	13	-55.123.646		64.734.631
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumenta za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid	13	-16.433		104.346
Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	13	2.878		1.342
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid			-55.137.201	64.840.319
CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DONOS POROČEVALSKEGA OBDOBJA			-27.041.511	52.882.469
Lastnik matične družbe		-27.039.094		53.110.300
Neobvladujoči delež		-2.417		-227.831

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

3.4.4 Skupinski izkaz denarnih tokov

v EUR	2019	2018
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Čisti poslovni izid	29.727.979	-11.802.603
Prilagoditve za:		
Amortizacijo nepremičnin, naprav in opreme, neopredmetenih sredstev, naložbenih nepremičnin in pravice do uporabe sredstev	79.764.137	76.945.954
Slabitve/odpisi/prodaje nepremičnin, naprav in opreme, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin	6.169.589	20.079.193
Odpise zalog	544.915	222.833
Odpise poslovnih terjatev	38.652	65.638
Odpravo odpisa/slabitve poslovnih terjatev	-45.741	-407.866
Izgubo pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	0	373.320
Finančne prihodke	-7.079	-162.871
Finančne odhodke	32.230.828	33.367.602
Delež v poslovnih izidih pridruženih in skupaj obvladanih družb	-1.349.462	-1.915.087
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	-734.688	-1.371.075
Davke	13.498.042	10.955.748
Dobički iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev in davkov	159.837.172	126.350.786
Spremembe čistih kratkoročnih sredstev in rezervacij		
Sprememba v:		
Zalogah	-3.202.473	-6.235.355
Poslovnih terjatvah do kupcev in drugih sredstvih	-8.330.817	-12.593.116
Sredstvih namenjenih za prodajo	578.134	318.961
Poslovnih obveznostih do dobaviteljev in drugih obveznostih	-20.187.048	105.103.927
Rezervacijah	12.080.263	-2.529.498
Plačanjem davku iz dobička	-11.969.951	-4.564.221
Denarna sredstva iz poslovanja	128.805.280	205.851.484
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
Prejete obresti	3.755	3.006
Prejemki iz drugega financiranja	364	52.865
Prejete dividende	2.960	107.000
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	1.109.818	1.835.506
Prejemki od prodaje naložbenih nepremičnin	323.795	1.816.582
Prejemki od zmanjšanja danih kratkoročnih posojil	12.899.641	0
Prejemki od zmanjšanja danih dolgoročnih posojil	10.000	0
Prejemki od zmanjšanja drugih kratkoročnih finančnih naložb	0	13.469.817
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	-48.245.566	-56.633.163
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	-37.342.409	-31.253.025
Izdatki za nakup naložbenih nepremičnin	-691.574	-108.092
Izdatki za nakup odvisnih družb	0	-350.001
Izdatki za najeme	-5.757.168	0
Izdatki za povečanje danih kratkoročnih posojil	-12.508.326	0
Izdatki za povečanje danih dolgoročnih posojil	-7.443	0
Izdatki za povečanje drugih kratkoročnih finančnih naložb	0	-12.887.971
Denarna sredstva iz naložbenja	-90.202.153	-83.947.476

SE NADALJUJE

v EUR	2019	2018
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Prejemki iz naslova najemov	4.325.113	0
Prejemki pri prejetih dolgoročnih posojilih	181.440.000	4.606.183
Prejemki pri prejetih kratkoročnih posojilih	42.514.000	22.441.793
Prejemki pri prejetih drugih dolgoročnih finančnih obveznostih	669.780	508.421
Prejemki pri prejetih drugih kratkoročnih finančnih obveznostih	7.208.705	0
Izdatki za obresti od kreditov	-23.235.612	-26.097.136
Izdatki od drugih finančnih obveznosti	-8.865.320	-6.262.882
Izdatki za vračilo dolgoročnih posojil	-233.248.613	-72.570.275
Izdatki za vračilo kratkoročnih posojil	-42.893.838	-22.596.955
Izdatki za vračilo drugih kratkoročnih finančnih obveznosti	-7.233.758	-116.070
Izdatki za vračilo drugih dolgoročnih finančnih obveznsoti	-276.515	0
Denarna sredstva iz financiranja	-79.596.058	-100.086.921
ZAČETNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	83.510.529	61.693.442
Finančni izid v obdobju	-40.992.931	21.817.087
KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	42.517.598	83.510.529

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

3.4.5 Skupinski izkaz sprememb lastniškega kapitala

v EUR	VPOKLICANI KAPITAL	Kapitalske rezerve	REZERVE IZ DOBIČKA	Rezerva za varovanje pred tveganjem	Rezerve za pošteno vrednost	ZADRŽANI POSLOVNI IZID		Prevedbena rezerva	Kapital manjšinskih lastnikov	Skupaj
	Osnovni kapital		Druge rezerve iz dobička			Preneseni čisti poslovni izid	Čisti dobiček poslovnega leta			
Stanje na dan 31.12.2017	29.558.789	561.243.185	413.856.350	10.753.380	-1.294.792	16.377.674	8.268.978	-1.072.381	615.858	1.038.307.041
Učinek spremembe metode vrednotenja pri prenosu iz nepremičn, naprav in opeme na naložbene nepremičnine						-338.831				-338.831
Stanje na dan 1.1.2018	29.558.789	561.243.185	413.856.350	10.753.380	-1.294.792	16.038.843	8.268.978	-1.072.381	615.858	1.037.968.210
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	64.838.976	-91.603	-86.767	-11.567.588	17.282	-227.831	52.882.469
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja							-11.567.588		-235.015	-11.802.603
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	0	-92.946	-86.767	0	17.282	7.184	-155.247
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlencev					-92.946	-86.767			7.184	-172.529
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini								17.282		17.282
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	64.838.976	1.343	0	0	0	0	64.840.319
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vredn. instr. za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov				64.734.630						64.734.630
Neto učinkovit del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid				104.346				0		104.346
Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo					1.343					1.343
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	427.980	8.235.792	-8.268.978	0	0	394.793
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala		0				8.268.978	-8.268.978			0
Učinek spremembe metode vrednotenja pri prenosu iz nepremičn, naprav in opeme na naložbene nepremičnine					430.447					430.447
Druge spremembe v kapitalu	0	0			-2.467	-33.186	0			-35.653
Stanje na dan 31.12.2018	29.558.789	561.243.185	413.856.350	75.592.356	-958.415	24.187.868	-11.567.588	-1.055.099	388.027	1.091.245.473
Stanje na dan 1.1.2019	29.558.789	561.243.185	413.856.350	75.592.356	-958.415	24.187.870	-11.567.588	-1.055.099	388.027	1.091.245.473
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	-55.140.078	-1.237.370	-254.128	29.730.396	-137.915	-2.417	-27.041.512
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja							29.730.396		-2.417	29.727.979
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	0	-1.240.247	-254.128	0	-137.915	0	-1.632.290
Sprememba presežka iz prevrednotenja nepremičnin, naprav in opreme					-43.000					-43.000
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlencev					-1.197.247	-254.128				-1.451.375
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini								-137.915		-137.915
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	-55.140.078	2.877	0	0	0	0	-55.137.201
Neto učinkovit del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov				-55.123.645	-1			0		-55.123.646
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vredn. instr. za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid				-16.433						-16.433
Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo					2.878					2.878
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	-11.559.069	11.567.588	575.613	-147.272	436.860
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala			0			-11.567.588	11.567.588			0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	0		0	8.516		575.613	-147.272	436.857
Stanje na dan 31.12.2018	29.558.789	561.243.185	413.856.350	20.452.278	-2.195.785	12.374.673	29.730.396	-617.401	238.338	1.064.640.823

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

3.5 Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom

3.5.1 Poročajoča družba

Skupinske računovodske izkaze za skupino HSE sestavlja obvladujoča družba Holding Slovenske elektrarne d.o.o. Naslov registriranega sedeža obvladujoče družbe je Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana, kjer so na voljo skupinski računovodski izkazi kot del letnega poročila družbe in skupine.

Skupinski računovodski izkazi na dan 31. december 2019 izkazujejo poslovanje skupine, ki vključujejo obvladujočo družbo in njene odvisne družbe, deleže v skupaj obvladovanih družbah in deleže v pridruženih družbah.

Skupina je največji proizvajalec (električne energije iz hidro in termo virov) in trgovec z električno energijo na veleprodajnem trgu v Sloveniji in v Evropi. Skupina v celoti pokriva tudi proizvodnjo primarnih energentov za potrebe proizvodnje električne energije v premogovni elektrarni. Proizvodne kapacitete skupine se v celoti nahajajo v Sloveniji.

Poslovno leto skupine je enako koledarskemu letu. V nadaljevanju so predstavljeni skupinski računovodski izkazi za leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2019.

SKUPINA HSE NA DAN 31. DECEMBER 2019

Družba	% lastništva 31.12.2019	% lastništva 31.12.2018	Država sedeža družbe
HSE d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Slovenija
DEM d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Slovenija
SENG d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Slovenija
TEŠ d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Slovenija
PV d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Slovenija
HTZ IP d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Slovenija
RGP d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Slovenija
SIPOTEH d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Slovenija
PLP d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Slovenija
HSE EDT d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Slovenija
HSE Invest d.o.o.	100,0 %	75,0 %	Slovenija
SRESA d.o.o.	60,0 %	60,0 %	Slovenija
mHE LOBNICA d.o.o.	65,0 %	65,0 %	Slovenija
ELPROM d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Slovenija
HSE MAK Enery DOOEL	100,0 %	100,0 %	Makedonija
HSE ADRIA d.o.o. - v likvidaciji	0,0 %	100,0 %	Hrvaška
HSE BH d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Bosna in Hercegovina
HSE Balkan Energy d.o.o.	100,0 %	100,0 %	Srbija

Družba HSE je maja 2019 od družbe SEL odkupila 25% delež v družb HSE Invest. V decembru 2019 pa je bil z izbri- som iz registra gospodarskih subjektov zaključen likvida- cijski postopek družbe HSE Adria.

Namera o prodaji družbe PLP je bila v letu 2019 opuščena, zato je v letu 2019 družba vključena v skupinske računo- vodske izkaze.

Z vstopom družbe PLP so se sredstva skupine HSE poveča- la za 1.143 tisoč EUR, od tega dolgoročna sredstva za 368 tisoč EUR, obveznosti skupine pa za 840 tisoč EUR.

PRIDOBMLJENA SREDSTVA IN PREVZETE OBVEZNOSTI SKUPINE

v EUR	2019
Sredstva	1.142.811
Obveznosti	840.186
Neto vrednost pridobljenega premoženja	302.625

Odvisna družba TET Novi materiali miruje oziroma zaradi nepomembnosti ni vključena v uskupinjevanje niti na nivoju svoje obvladujoče družbe niti na nivoju skupine. Nevključitev te družbe ni pomembna za resničen in pošten prikaz delovanja skupine.

POMEMBNEJŠI ZNESKI IZ IZKAZOV ODVISNIH DRUŽB

v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
TEŠ	1.016.196.704	651.659.677	227.201.572	-19.582.324	364.537.027
PV	139.920.428	103.610.691	112.725.689	-6.584.420	36.309.737
DEM	453.346.543	13.131.228	67.679.679	5.126.119	440.215.315
HSE BH	9.694.678	8.662.157	53.347.080	278.893	1.032.521
SENG	225.002.840	21.132.726	37.715.283	4.980.024	203.870.114
HTZ I.P.	16.158.442	14.275.061	32.521.790	-1.542.243	1.883.381
HSE MAK Energy	6.404.842	6.063.733	29.566.177	205.029	341.109
RGP	9.958.998	6.991.260	18.107.350	703.937	2.967.738
HSE Invest	2.034.631	1.688.589	3.830.532	-232.382	346.042
PLP	1.701.396	884.159	3.104.376	169.876	817.237
SIPOTEH	1.341.749	614.416	2.755.297	271.007	727.333
HSE Balkan Energy	1.104.100	177.245	1.207.202	37.699	926.855
HSE EDT	3.265.047	1.806.176	1.012.679	-708.656	1.458.871
mHE Lobnica	617.439	2.514	28.951	-978	614.925
SRESA	57.793	11	0	-5.187	57.782
HSE Adria - v likvidaciji	0	0	0	-5.663	0
ELPROM	51.443	16	0	-253	51.427
Skupaj	1.886.857.073	830.699.659	590.803.657	-16.889.522	1.056.157.414

PRIDRUŽENE DRUŽBE

Naziv družbe	Družba solastnica	Država sedeža družbe	% solastništva	% lastništva skupine HSE
RCE d.o.o. - v stečaju	TEŠ d.o.o.	Slovenija	8,0 %	24,5 %
	PV d.d.	Slovenija	11,0 %	
	HTZ IP d.o.o.	Slovenija	1,0 %	
	PV INVEST d.o.o.	Slovenija	4,5 %	
HESS d.o.o.	DEM d.o.o.	Slovenija	30,8 %	49,0 %
	HSE d.o.o.	Slovenija	15,4 %	
	SENG d.o.o.	Slovenija	2,8 %	

PODATKI O PRIDRUŽENIH DRUŽBAH NA DAN 31. 12. 2019

Družba	Naslov	Dejavnost
HESS	Cesta bratov Cerjakov 33a, Brežice	proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah
RCE d.o.o. - v stečaju	Preloška cesta 1, Velenje	raziskovalna in razvojna dejavnost na drugih področjih naravoslovja in tehnologije

SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

Družba	Naslov	Dejavnost	% lastništva
SOENERGETIKA d.o.o.	Stara cesta 3, 4000 Kranj	proizvodnja elektrike in toplote	25 %

PODRUŽNICI

Skupina ima v tujini podružnico na Češkem in v Makedoniji. Preko češke podružnice se posli v letu 2019 niso izvajali, preko makedonske podružnice pa v minimalnem obsegu. Poslovanje podružnic je vključeno v računovodske izkaze skupine.

3.5.2 Podlaga za sestavo

A) IZJAVA O SKLADNOSTI

Pri pripravi skupinskih računovodskih izkazov na dan 31. december 2019 je skupina upoštevala:

- Mednarodne standarde računovodskega poročanja, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde, Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija,

B) RAČUNOVODSKE PREDPOSTAVKE IN KAKOVOSTNE ZNAČILNOSTI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski izkazi skupine so izdelani ob upoštevanju temeljnih računovodskih predpostavk:

- upoštevanja nastanka poslovnega dogodka in
- upoštevanja časovne neomejenosti delovanja.

Učinki poslov in drugih poslovnih dogodkov se pripoznajo takrat, ko nastanejo, in ne takrat, ko so plačani, ter se evidentirajo in se o njih poroča za obdobja, na katera se nanašajo. Tako vsebujejo skupinski računovodski izkazi tudi informacije o obveznostih glede denarnih plačil v prihodnosti in o sredstvih, ki bodo prinašala denarna sredstva v prihodnosti.

Računovodski izkazi skupine so pripravljeni ob upoštevanju predpostavke, da skupina ne bo bistveno skrčila obsega svojega poslovanja ali ga celo ukinila, torej da bo delovala še v dogledni prihodnosti.

Upoštewane so naslednje kakovostne značilnosti skupinskih računovodskih izkazov:

- POŠTENO PREDSTAVLJANJE IN SKLADNOST Z MEDNARODNIMI STANDARDI RAČUNOVODSKEGA POROČANJA:** skupinski računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove skupine.
- DOSLEDNOST PREDSTAVLJANJA:** zaradi primerljivosti podatkov je predstavljanje in razvrščanje postavk v računovodskih izkazih enako iz obdobja v obdobje.

- Zakon o gospodarskih družbah,
- Energetski zakon,
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb,
- Pravilnik o izvajanju Zakona o davku od dohodka pravnih oseb in njegove podzakonske akte,
- Pravilnik o računovodstvu družbe HSE,
- ostalo relevantno veljavno zakonodajo.

- BISTVENOST IN ZDRUŽEVANJE:** vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v skupinskih računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebistvene.
- POBOTANJE:** niti sredstva in obveznosti do virov sredstev, niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.
- PRIMERJALNE INFORMACIJE:** razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v skupinskih računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje skupinskih računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.
- SPREMEMBE POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV:** pri izdelavi skupinskih računovodskih izkazov so bile upoštewane enake računovodske podlage in usmeritve ter načela pripoznavanja in vrednotenja kot za leto 2018, razen za spremembe, ki sledijo.

Skupina je s 1. januarjem 2019 pričela uporabljati nov standard **MSRP 16 - Najemi**.

V letu 2019 je skupina dopolnila veljavne računovodske usmeritve in obravnavanje poslovnih dogodkov ter njihovo izkazovanje v računovodskih izkazih, in sicer v skladu z zahtevami standarda MSRP 16, ki je stopil v veljavo 1. januarja 2019.

Standard MSRP 16 nadomešča mednarodni računovodski standard MRS 17 - Najemi in izenačuje obravnavo poslovnih in finančnih najemov pri najemnikih. Na podlagi najemnih pogodb najemniki v izkazu finančnega položaja najeta sredstva izkazujejo med osnovnimi sredstvi kot sredstva iz pravice do uporabe, v povezavi z obveznostmi iz najema. Vrednost najetih sredstev se preko amortizacije prenaša v stroške, stroški financiranja pa bremenijo finančne odhodke. Standard najemnikom omogoča dve izjemi pri pripoznanju, in sicer v primeru najemov sredstev z majhno vrednostjo in kratkoročnih najemov. Obravnava najemov pri najemodajalcu se ne razlikuje bistveno od obravnave po standardu MRS 17.

Skupina je pregledala in analizirala sklenjene pogodbe o najemih z obdobjem trajanja, daljšim od enega leta. Na podlagi stroškov najema in obdobja trajanja najemnih pogodb je skupina ocenila vrednost pravice do uporabe najetih sredstev in obveznosti iz najema in jih na dan 1. januar 2019 pripoznala v izkazu finančnega položaja za obdobje petih let. Pri pogodbah za nedoločen čas s pravico do odpovedi pogodbe posloводства družb skupine, skladno s točko 18 MSRP 16, precej gotovo ocenjuje, da do odpovedi najema ne bo prišlo vsaj še pet let, medtem ko ocene daljšega pogodbenega najema ni možno podati s precejšnjo gotovostjo. Zato je pri pogodbah za nedoločen čas obdobje najema določeno na pet let.

UČINKI SPREJETJA STANDARDA MSRP 16

v EUR	MSRP 16		
	31.12.2018	Prehod	1.1.2019
SREDSTVA			
Dolgoročna sredstva	0	5.757.168	5.757.168
Pravica do uporabe najetih sredstev	0	5.757.168	5.757.168
SKUPAJ SREDSTVA	0	5.757.168	5.757.168
KAPITAL IN OBVEZNOSTI			
Dolgoročne obveznosti	0	4.325.116	4.325.116
Obveznosti iz najema	0	4.325.116	4.325.116
Kratkoročne obveznosti	0	1.432.052	1.432.052
Obveznosti iz najema	0	1.432.052	1.432.052
SKUPAJ OBVEZNOSTI	0	5.757.168	5.757.168

Skupina je uporabila izjemo glede pripoznanja pravice do uporabe sredstev za najeme z nizko vrednostjo.

Obrestne mere, sprejete pri sklenitvi najemov, pogodbah niso razkrite. Standard MSRP 16 v točki 26 napotuje najemnika na uporabo njegove predpostavljene obrestne mere, to je obrestne mere za izposojanje, ki bi jo skupina plačala, če bi sredstvo kupila in bi se za nakup zadolžila. Takih obrestnih mer skupina nima, saj izhajajoč iz analize virov financiranja izhaja, da je z obstoječimi viri financirala obratni kapital.

Če najemnik od finančne institucije ali iz drugih virov ne more pridobiti podatka o višini obrestne mere za izposojanje, najemnik uporabi povprečne obrestne mere sklenjenih posojilnih pogodb z nefinančnimi družbami v kreditnih institucijah v mesecu najema, ki jih Banka Slovenije objavljala v njenem Biltenu.

Vrednosti pravice do uporabe najetih sredstev in obveznost iz najema so ocenjene na podlagi diskontiranja prihodnjih denarnih tokov za obdobje trajanja najema. Pri najemih je skupina uporabila obrestno mero, ki je izračunana kot povprečje obrestnih mer za leto 2018, objavljenih v Biltenu Banke Slovenije, in sicer za ročnost nad 1 do 5 let ločeno za zneske do 1 mio EUR in za zneske nad 1 mio EUR. Tako izračunana povprečna obrestna mera za zneske do 1 mio EUR znaša 2,69% in za zneske nad 1 mio EUR 1,96%.

v EUR	MSRP 16
Amortizacija pravic do uporabe	1.475.460
Stroški najema	-1.563.939
Poslovni izid iz poslovanja	88.479
Odhodki financiranja	108.038
Poslovni izid pred davki	-19.559

C) PODLAGA ZA MERJENJE

Skupinski računovodski izkazi so pripravljeni na osnovi izvirnih vrednosti, razen izvedenih finančnih instrumentov, za prodajo razpoložljivih sredstev in naložbenih nepremičnin, ki so prikazani po poštenu vrednosti.

D) FUNKCIJSKA IN PREDSTAVITVENA VALUTA

Skupinski računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta skupine. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

E) UPORABA OCEN IN PRESOJ

Priprava skupinskih računovodskih izkazov zahteva, da posloводства družb oblikujejo določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane vrednosti sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter razkritja pogojnih sredstev in obveznosti v poročevalnem obdobju. Oblikovanje ocen in s tem povezane predpostavke in negotovosti so razkrite v pojasnilih k posameznim postavkam.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene in na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne pri najmanj naslednjih presojah:

- oceni dobe koristnosti amortizirljivih sredstev (pojasnilo 1, 2, 3 skupinskega izkaza finančnega položaja),
- preizkusu oslabitve dolgoročnih sredstev (pojasnilo 1, 2, 3 skupinskega izkaza finančnega položaja),
- oceni udenarljive vrednosti terjatev (razkritje Kreditno tveganje),
- oceni čiste iztržljive vrednosti zalog (pojasnilo 7 skupinskega izkaza finančnega položaja),
- oceni rezervacij za zaposlitvene in druge dolgoročne zasluzke zaposlencev (odpravnine ob upokojitvi) (pojasnilo 14 skupinskega izkaza finančnega položaja),
- oceni drugih rezervacij (pojasnilo 15 skupinskega izkaza finančnega položaja), in
- oceni pogojnih obveznosti in sredstev (razkritje pojasnilo 22).

Dodatne ocene in presoje posloводства pri pripravi izkazov na dan 31. december 2019 so naslednje:

1. HSE ima pravico, da 35,6 % poslovni delež v družbi HESS, ki ga je prodal, kupi nazaj (odkupna pravica), kupca/pridobitelja, pa sta mu dolžna svoj poslovni delež prodati kadarkoli med 1. 6. 2023 do 31. 12. 2023. Odkupna pravica se nanaša na odkup celotnega poslovnega deleža v skupni višini 35,6 %, kar pomeni celotni poslovni delež družbe SEL v višini 14,7 % osnovnega kapitala v družbi HESS in celotni poslovni delež družbe GEN v višini 20,9% osnovnega kapitala v družbi HESS. HSE mora odkupno pravico uveljavljati od obeh družbenikov/pridobiteljev hkrati.
2. Obveza za razgradnjo elektrarn se nanaša samo na nadomestni blok 6 TEŠ, kot to izhaja iz Energetskega dovoljenja za ta objekt. Za ostale proizvodne objekte iz okoljevarstvenih dovoljenj ne izhaja zaveza za razgradnjo. V primeru hidroelektrarn se zahteva redno vzdrževanje v dobi trajanja koncesijske pravice. Stroški razgradnje se za koncesionarja ne predvidevajo po preteku obdobja izvajanja koncesije.
3. Obveza rezervacij za zapiralna dela preostalega velenjskega odkopa se oblikuje na podlagi ocene stroška za piralnih del v elaboratu Ovrednotenja aktivnosti zapiranja jam PV po opustitvi izkoriščanja velenjskega dela nahajališča, ki ga je pripravila skupina strokovnjakov iz družbe. V decembru 2017 je PV prejel tudi zunanjo presojo vrednotenja zapiralnih del, ki ga je pripravil Inštitut za rudarstvo, geotehniko in okolje. Pri izračunu so upoštevane trenutne tržne vrednosti za izvajanje opredeljenih aktivnosti na podlagi pridobljenih ponudb za monitoring in ekološko sanacijo ter ocenjen strošek materiala in dela za posamezna likvidacijska dela.

4. Obvladujoča družba posle prodaje in nakupa električne energije (razen poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti) sklepa z namenom trgovanja z električno energijo, torej gre za fizično dobavo. Ti posli se po MSRP 9 ne štejejo za posle v sklopu finančnih inštrumentov.
5. V primeru izvedbe preizkusa oslabitve pri sredstvih z neomejeno dobo uporabe (hidroelektrarne in dobro ime) se uporabljajo letne projekcije poslovanja takšnih denar ustvarjajočih enot do leta 2030, pri denar ustvarjajoči enoti s sredstvi z omejeno dobo uporabe (termoelektrarne, premogovnik) pa se uporabljajo projekcije poslovanja za njihovo celotno dobo uporabe, t. j. do leta 2054. Uporabljene projekcije gibanja cen električne energije in CO₂ emisijskih kuponov, ki jih pripravlja zunanja neodvisna institucija, so pri prvih omejene na obdobje osmih let (za obdobje 2023 - 2030), pri drugih pa na obdobje 32 let (za obdobje 2023 - 2054). Razlogi za uporabo dolgoročnih projekcij pri izvedbi preizkusov oslabitve so: narava same dejavnosti, ki zahteva dolgoročnejše investicijske cikle, sprejemanje investicijskih odločitev na podlagi upoštevanja dolgoročnejših tržnih projekcij, obstoj dolgoročnih projekcij gibanja cen najpomembnejših vhodnih podatkov za izvedbo preizkusov oslabitve, neenakomerna razporeditev investicij v ohranjanje kapacitet skozi obdobja predvidenega obratovanja energetskega objekta in prilagajanje obsega proizvodnje razpoložljivosti energenta.

3.5.3 Pomembne računovodske usmeritve

Skupinski računovodski izkazi so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za obe predstavljeni leti, razen če ni drugače navedeno. Kadar je potrebno, primerjalne informacije prilagodimo, tako da so skladne s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

PREVEDBA TUJIH VALUT

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla.

Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju.

Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem, kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu.

Pri prevajanju računovodskih izkazov odvisnih družb v tujini, katerih funkcijska valuta ni enaka predstavitveni valuti skupine, se uporabijo naslednji tečaji:

- sredstva in obveznosti (razen kapitala) preračunani po menjalnem tečaju na dan poročanja,
- kapital po izvirnem tečaju in
- prihodki in odhodki po povprečnem menjalnem tečaju v letu poročanja.

OSNOVA ZA USKUPINJEVANJE

Skupinski računovodski izkazi vključujejo računovodske izkaze obvladujoče družbe in odvisnih družb. Odvisne družbe so tiste, ki jih obvladuje skupina. To pomeni, da ima obvladujoča družba zmožnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah posamezne družbe za pridobivanje koristi iz njenega delovanja. Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v skupinske računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko preneha.

Transakcije z lastniki neobvladujočega deleža se obravnavajo enako kot transakcije z zunanjimi partnerji. Dobički in izgube lastnikov neobvladujočega deleža se izkažejo v skupinskem izkazu poslovnega izida. Kapital lastnikov neobvladujočega deleža se v skupinskem izkazu finančnega položaja prikaže ločeno od ostalih postavk kapitala.

Računovodski izkazi družb skupine so združeni v skupinske računovodske izkaze na podlagi popolnega uskupinjevanja. Računovodski izkazi so združeni od postavke do postavke, tako da se seštevajo sorodne postavke sredstev, dolgov, kapitala, prihodkov in odhodkov.

Pri sestavi skupinskih računovodskih izkazov so izločena stanja terjatev in obveznosti med družbami v skupini, prihodki in odhodki ter realizirani dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj skupine.

Tečajne razlike iz prevedbe računovodskih izkazov odvisnih družb, katerih funkcijska valuta ni enaka predstavitveni valuti skupine, se pripoznajo v prevedbeni rezervi kapitala oziroma v izkazu drugega vseobsegajočega donosa.

NEOPREDMETENA SREDSTVA

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti skupine, pri tem pa fizično ne obstajajo. Med neopredmetenimi sredstvi so izkazane dolgoročne premoženjske pravice in emisijski kuponi za potrebe proizvodnje električne energije v skupini HSE, dobro ime in druga neopredmetena sredstva.

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se vštejejo tudi uvozne ali nevračljive nakupne terjatve, po odštetju trgovskih in drugih popustov, in vsi stroški, neposredno pripisljivi pripravljanju sredstva za nameravano uporabo. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu neopredmetenega sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva.

Za poznejše merjene neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Preostala vrednost neopredmetenega sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga skupina v sedanjosti dobila, pri odtuitvi sredstva po zmanjšanju za ocenjene stroške odtujitve, če bi bilo neopredmeteno sredstvo že toliko staro in

v takšnem stanju, kot se pričakuje ob koncu njegove dobe koristnosti. Skupina nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi določila preostalo vrednost.

Dobro ime se pojavi pri uskupinjevanju in predstavlja presežek nabavne vrednosti nad deležem prevzemnika v pošteni vrednosti pridobljenih razpoznavnih sredstev, obveznosti in pogojnih obveznosti odvisne družbe na datum pridobitve. Dobro ime se pripozna kot sredstvo in se najmanj enkrat letno pregleda zaradi oslabitve. Vsaka oslabitev se takoj pripozna v skupinskem izkazu poslovnega izida in se naknadno ne odpravi. Ob odtuitvi odvisne družbe se ustrezni znesek dobrega imena vključi v ugotavljanje dobička/izgube pri prodaji in vpliva na poslovni izid skupine.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Emisijski kuponi se ne amortizirajo, ker se kupujejo za posamezna leta in se tako tudi porabljajo.

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Neopredmeteno sredstvo se izloči iz poslovnih knjig ob odtuitvi, razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega neopredmetenega sredstva se prenese med druge poslovne prihodke oziroma odpise vrednosti.

NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA

Nepremičnine, naprave in oprema so del dolgoročnih sredstev v lasti skupine, ki se uporabljajo za opravljanje njene dejavnosti. Nepremičnine, naprave in oprema vključujejo zgradbe, proizvodjalno opremo, drugo opremo ter sredstva v gradnji in izdelavi.

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazani po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva. V nabavno vrednost so vključeni stroški izposojanja v zvezi s pridobitvijo nepremičnin, naprav in opreme do njihove usposobitve za uporabo in v odvisnosti od vrste nepremičnin, naprav in opreme tudi stroški razgradnje.

Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Nadomestni deli večjih vrednosti so evidentirani med nepremičninami, napravami in opremo in se amortizirajo v dobi koristnosti sredstva, za katerega so bili nabavljeni.

Predvideni stroški rednih pregledov in popravil nepremičnin, naprav in opreme se obravnavajo kot deli osnovnih sredstev. To so popravila, ki se običajno izvajajo vsakih nekaj let (ciklično) in so vrednostno pomembna.

Nabavno vrednost nepremičnin, naprav in opreme, zgrajenih ali izdelanih v skupini, tvorijo stroški, ki jih je povzročila njihova zgraditev ali izdelava, in posredni stroški njihove zgraditve ali izdelave, ki jim jih je mogoče pripisati. Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Preostala vrednost nepremičnin, naprav in opreme je ocenjeni znesek, ki bi ga skupina v tistem trenutku prejela za odtujitev sredstva, po zmanjšanju za pričakovane stroške odtujitve, če bi starost in stanje osnovnega sredstva nakazovala na konec njegove dobe koristnosti. Skupina nima nepremičnin, naprav in opreme, pri katerih bi bila opredeljena preostala vrednost.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela nepremičnin, naprav in opreme. Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Zemljišča, kamnolomi in sredstva v gradnji oziroma izdelavi se ne amortizirajo.

Brezplačno pridobljena sredstva se amortizirajo, hkrati pa se med druge poslovne prihodke prenese del dolgoročno odloženih prihodkov, ki je enak vrednosti obračunane amortizacije.

OCENJENA DOBA KORISTNOSTI - NEOPREDMETENA SREDSTVA

	2019	2018
Računalniški programi	2-20 let	2-20 let
Licence	4-10 let	4-10 let
Druge dolgoročne premoženjske pravice	4-10 let	4-10 let
Druga neopredmetena sredstva	4-10 let	4-10 let

Dobe koristnosti skupin neopredmetenih sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo neopredmeteno sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene in vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

OCENJENA DOBA KORISTNOSTI - NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA

	2019	2018
Zgradbe	10-70 let	10-70 let
Deli zgradb	5-70 let	5-70 let
Proizvajalna oprema	4-50 let	4-50 let
Deli proizvodjalne opreme	5-25 let	5-25 let
Računalniška oprema	2-10 let	2-10 let
Pohištvo	4-10 let	4-10 let
Drobni inventar	3-10 let	3-10 let
Osebna vozila	5-10 let	5-10 let
Druga vozila	4-10 let	4-10 let
Druge naprave in oprema	2-16 let	2-16 let

Dobe koristnosti skupin nepremičnin, naprav in opreme se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo nepremičnina, naprava in oprema dokončno amortizirala v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena, in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Stroški zamenjave dela nepremičnin, naprav in opreme se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v skupino, in če je nabavna vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki takoj, ko pride do njih.

NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Naložbene nepremičnine so nepremičnine, ki so v lasti skupine zato, da bi prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe ali pa oboje.

Med naložbenimi nepremičninami so razvrščene tudi tiste, ki so še v fazi gradnje oz. izdelave.

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V PRIDRUŽENE IN SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

Naložbe v pridružene družbe so tiste, v katerih ima skupina pomemben vpliv, praviloma se delež v takih družbah giblje med 20 in 50 %.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih skupina skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje te družbe, in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujene nepremičnine, naprave in opreme, in se izkažejo med drugimi poslovnimi prihodki oziroma odpisi vrednosti.

Skupina vsako leto presoja, ali obstajajo znaki oslabitve v povezavi z nepremičninami, napravami in opremo v pridobivanju. Med pomembne znake oslabitve uvrščamo naslednje okoliščine:

- sprejem odločitve o prekinitvi vlaganj v posamezno investicijo in
- bistveno poslabšanje okoliščin v povezavi z ekonomsko učinkovitostjo posamezne investicije.

V primeru, da se del nepremičnine uporablja za opravljanje dejavnosti, del pa kot naložbena nepremičnina, je potrebna ločitev ali izračun deležev. Če tega ni mogoče storiti, se presodi, kateri del je pomembnejši in se kot tak tudi izkazuje v poslovnih knjigah.

Za vrednotenje se upošteva poštena vrednost, opredeljena z uporabo načina tržnih primerjav in z metodo kapitalizacije donosov (na donosu zasnovan način).

Tako naložbe v pridružene kot v skupaj obvladovane družbe so v skupinskih računovodskih izkazih ob pridobitvi izkazane po nabavni vrednosti, v nadaljevanju pa se njihova knjigovodska vrednost spreminja zaradi pripisov kot posledica uporabe kapitalske metode.

FINANČNA SREDSTVA

Finančna sredstva vključujejo denar in denarne ustrezni-ke, terjatve in posojila ter finančne naložbe. Med finančnimi naložbami skupina izkazuje naložbe v skupaj obvladovane družbe, naložbe v pridružene družbe in naložbe v finančne instrumente.

Skupina na začetku pripozna posojila in terjatve ter vloge oz. depozite na dan njihovega nastanka. Ostala finančna sredstva so na začetku pripoznana na datum menjave oz. ko skupina postane stranka v pogodbenih določilih instrumenta.

Skupina odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

A) FINANČNA SREDSTVA PO POŠTENI VREDNOSTI PREKO POSLOVNEGA IZIDA

Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida vključujejo finančna sredstva, namenjena trgovanju, finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida in finančna sredstva, ki jih mora skupina izmeriti po pošteni vrednosti.

Finančna sredstva so razvrščena med sredstva, namenjena trgovanju, če so pridobljena z namenom prodaje ali ponovnega nakupa v bližnji prihodnosti. Izvedeni finančni instrumenti so razvrščeni v skupino finančnih sredstev, ki so namenjena trgovanju, razen v primeru instrumentov učinkovitega varovanja pred tveganjem.

B) FINANČNA SREDSTVA PO POŠTENI VREDNOSTI PREKO DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA (DOLŽNIŠKI INSTRUMENTI)

Finančna sredstva izmerjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, ki imajo naravo dolžniškega instrumenta, so tista finančna sredstva, ki jih skupina poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov, ki predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice, in za prodajo.

Finančni instrumenti skupine se ob začetnem pripoznanju razvrstijo v eno od naslednjih skupin:

- finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida,
- finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa,
- finančna sredstva po odplačni vrednosti.

Razvrstitev je odvisna od izbranega poslovnega modela za upravljanje sredstev in od tega, ali skupina pridobiva pogodbene denarne tokove iz naslova finančnih instrumentov izključno iz naslova plačil glavnice in obresti od neporavnane zneska glavnice. Z izjemo terjatev iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, ob prvotnem pripoznanju skupina izmeri finančno sredstvo po pošteni vrednosti, ki je povečana za stroške transakcije. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, se merijo po transakcijski ceni.

Finančna sredstva, ki ustvarjajo denarne tokove in ki niso izključno plačila glavnice in obresti, se razvrstijo in izmerijo po pošteni vrednosti preko poslovnega izida ne glede na izbran poslovni model.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida so v izkazu finančnega položaja izkazana po pošteni vrednosti vključno z neto spremembo poštene vrednosti, ki je pripoznana v izkazu poslovnega izida.

Za dolžniške instrumente, ki so pripoznani po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, se prihodki od obresti, tečajne razlike in izgube zaradi oslabitve ali razveljavitve pripoznajo v izkazu poslovnega izida in obračunajo na enak način kot pri finančnih sredstvih po odplačni vrednosti. Vse ostale spremembe poštene vrednosti se pripoznajo v izkazu drugega vseobsegajočega donosa. Po odpravi pripoznanja se kumulativna sprememba poštene vrednosti, ki je pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu, prerazporedi v izkaz poslovnega izida.

C) FINANČNA SREDSTVA PO POŠTENI VREDNOSTI PREKO DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA (KAPITALSKI INSTRUMENTI)

Finančna sredstva, pripoznana po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, ki imajo naravo kapitalskega instrumenta, so tista finančna sredstva, ki izpolnjujejo opredelitev kapitala v skladu z MRS 32 – Finančni instrumenti in za katera se skupina odloči za nepreklicno razvrstitev v skupino kapitalskih instrumentov

D) FINANČNA SREDSTVA PO ODPLAČNI VREDNOSTI

Med finančna sredstva po odplačni vrednosti skupina razvršča finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov in če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice. Skupina med finančna sredstva po odplačni vrednosti razvršča posojila in terjatve. Glede na zapadlost so razvrščena med kratkoročna finančna sredstva (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročna finančna sredstva (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja).

FINANČNE OBVEZNOSTI

Med finančne obveznosti skupina vključuje prejeta posojila in obveznosti do dobaviteljev. Ob začetnem pripoznanju se razvrstijo med finančne obveznosti po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, prejeta posojila ali obveznosti iz poslovanja. Vse druge finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja oziroma ko skupina postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Razen prejetih posojil se vse finančne obveznosti ob začetnem pripoznanju merijo po poštenu vrednosti. Prejeta posojila se merijo po odplačni vrednosti z uporabo veljavne *obrestne mere. Glede na zapadlost so posojila

po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ter jih ne poseduje za namen trgovanja. Razvrstitev se določi po posameznem finančnem instrumentu.

Dobički in izgube iz naslova teh finančnih sredstev se nikoli ne prerazporedijo v izkaz poslovnega izida.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti so na začetku pripoznana po poštenu vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavne obrestne mere, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi.

razvrščena med kratkoročne finančne obveznosti (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročne finančne obveznosti (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja). Vsi dobički in izgube se pripoznajo v izkazu poslovnega izida ob odpravi pripoznanja finančne obveznosti in v okviru amortizacije veljavne obrestne mere.

Skupina odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

IZVEDENI FINANČNI INSTRUMENTI

Izvedeni finančni instrumenti se uporabljajo za varovanje izpostavljenosti denarnih tokov skupine pred tveganji (cenovnimi, in valutnimi) in za trgovanje. Skupina ima v okviru varovanja pred tveganji sklenjene valutne zamenjave in standardizirane rokovne pogodbe za nakup električne energije in emisijskih kuponov v naslednjih letih.

Gre za finančne instrumente, ki ne zahtevajo začetne finančne naložbe, njihova vrednost pa se spreminja zaradi cen blaga ali deviznega tečaja.

Izvedeni finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po poštenu vrednosti, in sicer po neto načelu, kar pomeni, da sama vrednost sklenjenega posla ni izkazana v računovodskih izkazih.

Po začetnem pripoznanju se izvedeni finančni instrumenti merijo po poštenu vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo različno glede na to, ali izvedeni finančni instrument izpolnjuje pogoje za obračunavanje varovanja pred tveganjem (»hedge accounting«) ali ne.

Ko se izpeljani finančni instrument določi kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali zelo verjetnimi predvidenimi posli, ki lahko vplivajo na poslovni izid, se uspešni del sprememb v poštenu vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta pripozna v drugem vseobsegajočem donosu obdobja in razkrije v rezervi za varovanje pred tveganjem. Neuspešni del sprememb poštene vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta se pripozna neposredno v poslovnem izidu. Skupina predvidoma preneha obračunavati varovanje pred tveganjem, če instrument za varovanje pred tveganjem ne zadošča več sodelom za obračunavanje varovanja pred tveganjem ali če se instrument za varovanje pred

tveganjem proda, odpove ali izkoristi. Nabrani dobiček ali izguba, pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu, ostaneta izkazana v rezervi za varovanje pred tveganjem, dokler predvideni posel ne vpliva na poslovni izid. Če predvidenega posla ni več pričakovati, se mora znesek v drugem vseobsegajočem donosu pripoznati neposredno v poslovnem izidu. V ostalih primerih se znesek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, prenese v poslovni izid v istem obdobju, v katerem pred tveganjem varovana postavka vpliva na poslovni izid.

Učinki drugih izpeljanih finančnih instrumentov, ki niso opredeljeni kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov oz. jih ni mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo, se pripoznajo v poslovnem izidu med drugimi poslovnimi prihodki oziroma drugimi poslovnimi odhodki po neto načelu.

Kadar se terminski nakupi in prodaje za fizično dobavo električne energije obravnavajo kot pogodbe, sklenjene v okviru običajnega poslovanja skupine (»own use« oziroma lastna raba), potem le-ti ne spadajo v obseg, opredeljen v MSRP 9. To je v primeru, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- fizična dobava je del vseh takšnih pogodb,
- obseg kupljene ali prodane energije v okviru pogodb ustreza operativnim potrebam skupine,
- pogodbe ni mogoče obravnavati kot opcije, kot je opredeljeno v standardu. V primeru pogodb prodaje električne energije je pogodba ekvivalentna fiksni terminski prodaji oziroma se lahko šteje kot prodaja kapacitet.

Transakcije, kjer potekajo pogajanja z namenom uravnoteženja zavez nakupa in prodaje električne energije, so del poslovanja skupine in so zunaj obsega MSRP 9.

ZALOGE

Zaloge so vrednotene po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Izvirna vrednost zajema nabavno vrednost, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste. Neposredni stroški nabave so prevozni stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja, stroški spremljanja blaga in drugi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno pridobljenemu trgovskemu blagu ali materialu. Popusti pri nakupni ceni obsegajo tako tiste, ki so navedeni na računu, kot tiste, ki so dobljeni kasneje in se nanašajo na posamezno nabavo.

Vrednost gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje vključuje celotne proizvodne stroške v ožjem pomenu, ki vsebujejo neposredne stroške materiala, neposredne stroške storitev, neposredne stroške dela, neposredne stroške amortizacije in splošne proizvodne stroške. Splošni proizvodni stroški so stroški materiala, storitev, plač in amortizacije, ki so obračunani v okviru proizva-

jalnega procesa, a jih ni mogoče neposredno povezati z nastajajočimi poslovnimi učinki. Delež proizvodnih stroškov v skupnih stroških (materiala, storitev, stroškov dela in amortizacije) se ugotovi enkrat letno na podlagi podatkov iz preteklega leta.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšane za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje. Odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravijo redno med letom po posameznih postavkah.

Najmanj enkrat na leto, in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov, se oceni dokaze o oslabitvi zalog. Oslabljenost zalog se oceni za vsako posamezno vrsto zalog. Posamezne vrste zalog se razporedi v skupine zalog s podobnimi lastnostmi na podlagi časovne komponente gibanja zalog. Pri oceni oslabitve za posamezno skupino se uporabljajo kriteriji strokovne presoje, nadaljnje uporabe ali prodaje.

OSLABITEV SREDSTEV

FINANČNA SREDSTVA

V skladu z MSRP 9 od 1. januarja 2018 skupina uporablja model pričakovanih izgub, v skladu s katerim pripoznava ne samo nastale izgube, temveč tudi izgube, za katere se pričakuje, da bodo nastale v prihodnosti.

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih

Oslabitev terjatev in danih posojil

Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

Ocena slabitev temelji na pričakovanih kreditnih izgubah, povezanih z verjetnostjo neplačil terjatev in posojil v naslednjih 12 mesecih, razen če se je kreditno tveganje bistveno povečalo od začetnega pripoznanja. V teh primerih ocena slabitev temelji na verjetnosti neplačila v obdobju celotnega trajanja finančnega sredstva (LECL). Pričakovane kreditne izgube predstavljajo razliko med pogodbenimi denarnimi tokovi, ki so zapadli po pogodbi, in vsemi denarnimi tokovi, za katere skupina pričakuje, da jih bo prejela. Pričakovani denarni tokovi bodo vključevali denarne tokove od prodaje sredstev zavarovanja.

Slabitve za pričakovane kreditne izgube se ocenjujejo v dveh fazah. Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih po začetnem pripoznanju ni bilo znatnega povečanja kreditnega tveganja, se slabitve za pričakovane kreditne izgube pripoznajo za kreditne izgube, ki so posledica neplačil, ki so možna v naslednjih 12 mesecih. Za tiste kreditne izpostavljenosti, pri katerih je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, skupina pripozna popravek iz naslova izgub, ki jih pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti, ne glede na obdobje neplačila.

Kot dvomljive terjatve do drugih se izkažejo tiste, ki niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti.

prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko naslednji: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; poslabšanje plačilne zmožnosti posojilojemalcev; znaki, da bo dolžnik šel v stečaj; izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

Kot sporne terjatve se štejejo tiste, ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

- na sodišču se je pričel sodni postopek izterjave,
- objavljen je sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Oslabljenost terjatev, ki same zase niso pomembne, se oceni skupno, in sicer tako, da se terjatve vključijo v skupino s podobnimi značilnostmi tveganja. Skupina oblikuje skupine terjatev na podlagi zapadlosti terjatev. Pri oceni skupne oslabitve skupina uporablja pretekli razvoj verjetnosti neizpolnitve, čas povrnitve in znesek nastale izgube, ki je popravljen za oceno posloводства o tem, ali so dejanske izgube zaradi tekočih gospodarskih in kreditnih pogojev lahko večje ali manjše od izgub, kot jih predvideva pretekli razvoj.

V primeru, da so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja za doseg poplačila določene poravnane terjatve, in v primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za skupino negospodarno, da se gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpiše na podlagi sklepa posloводства.

Skupina oceni dokaze o oslabitvi posojil za vsako posojilo posamično.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazan po udenarljivi vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo med poslovnimi odhodki v skupinskem poslovnem izidu.

NEFINANČNA SREDSTVA

Družbe skupine ob vsakem datumu poročanja preverijo knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovijo, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva z izvedbo preizkusa oslabitve. Ocena oslabitve nefinančnih sredstev se izvede enkrat letno pred sestavo letnih računovodskih izkazov. Oslabitev denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njena knjigovodska vrednost presega njeno nadomestljivo vrednost.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota). Da bi preizkusili oslabitev dobrega imena, so denar ustvarjajoče enote, h katerim se dobro ime razporedi, predmet posebnega preizkusa (t. i. segment ceiling test); denar ustvarjajoče eno-

KAPITAL

Osnovni kapital in kapitalske rezerve predstavljajo denarne in stvarne vloške lastnika obvladujoče družbe.

Splošni prevrednotovalni popravki kapitala so 31. decembra 2002 v skladu s tedaj veljavnimi Slovenskimi računovodskimi standardi vključevali revalorizacijo osnovnega kapitala pred letom 2002. Kasneje je bil zgoraj omenjeni popravek prenesen v kapitalske rezerve.

Zakonske rezerve so zneski, ki so namensko zadržani dobički preteklih let obvladujoče družbe. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa vodenja in nadzora.

Rezerva za varovanje pred tveganjem vsebuje učinek spremembe poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov, ki so bili opredeljeni kot uspešni pri varovanju pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov.

te, h katerim je dobro ime razporejeno, se zberejo oziroma združijo tako, da raven, na kateri se preveri oslabitev, odraža najnižjo raven, na kateri se dobro ime spremlja za namene internega poročanja.

Slabitev se izkaže v skupinskem izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto (ali skupine denar ustvarjajočih enot), nato pa na druga sredstva denar ustvarjajoče enote (skupine denar ustvarjajočih enot) sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Družbe skupine izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednotijo in tako ugotovijo, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve. Izguba zaradi oslabitve dobrega imena se ne odpravlja.

Rezerva za pošteno vrednost predstavlja zneske prevrednotenja finančnih sredstev po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa in zneske prevrednotenja naložbenih nepremičnin ob njihovem prenosu med naložbene nepremičnine iz nepremičnin, naprav in opreme ter kumulativno vrednost pripisanih aktuarskih dobičkov/izgub iz naslova rezervacij za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluške zaposlencev (odpravnine ob upokojitvi).

V zadržanem poslovnem izidu so izkazani poslovni izidi družb v skupini za tekoče in pretekla leta.

V prevedbeni rezervi kapitala so prikazane tečajne razlike iz preračunov postavk v računovodskih izkazih družb v skupini, delujočih v tujini, kjer se za poročanje uporablja drugačna poročevalska valuta.

Kapital lastnikov neobvladujočih deležev predstavlja njihov delež v celotnem kapitalu odvisnih družb.

REZERVACIJE ZA POZAPOSLITVENE IN DRUGE DOLGOROČNE ZASLUŠKE ZAPOSLENCEV

Družbe skupine so v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivnimi pogodbami in internimi pravilniki zavezane k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravninam ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih ju-

ZASLUŽKI ZAPOSLENIH

Obveze kratkoročnih zaslužkov zaposlenih so merjene brez diskontiranja in so izkazane med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno. Obveznosti so izkazane v višini, za katero se

DRUGE REZERVACIJE

Rezervacije se pripoznajo, če ima skupina zaradi preteklih dogodkov pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan skupinskega izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oziroma odhodki ne pojavijo več v skupinskem poslovnem izidu.

Skupina ima oblikovane rezervacije za zapiralna dela preostalega velenjskega odkopa na podlagi diskontirane ocene vrednosti zapiralnih del iz elaborata, ki ga letno pripravlja oziroma posodablja interna delovna skupina. Pri ovrednotenju stroškov so upoštevani stroški, povezani s tehnično-tehnološkim vidikom zapiranja (hidrogeolo-

bilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar za vse družbe skupine. Izplačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub iz naslova odpravnin ob upokojitvi pa v drugem vseobsegajočem donosu kapitala.

pričakuje plačilo v obliki kratkoročnih prejemkov, če ima skupina sedanjo pravno ali posredno obvezo za takšna plačila zaradi preteklega opravljenega dela zaposlene osebe in je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti.

ški in geomehanski monitoring, stroški likvidacij jamskih objektov in stroški ekološke sanacije površine) glede na trenutno veljavna izhodišča odkopavanja. Pri izračunu so upoštevane trenutne tržne vrednosti za izvajanje opredeljenih aktivnosti na podlagi pridobljenih ponudb za monitoring in ekološko sanacijo ter ocenjen strošek materiala in dela za posamezna likvidacijska dela. Izhodišča so vezana na zakonodajno osnovo, kadrovske in finančne napovedi ter režim obratovanja TEŠ.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oziroma odhodki ne pojavijo več v skupinskem poslovnem izidu. Učinki diskontiranja se pripoznajo v okviru finančnih odhodkov.

V primeru, da se predvidene obveznosti ne pojavijo ali se podaljša obdobje črpanja rezervacij, se znesek oblikovanih rezervacij odpravi v dobro poslovnih prihodkov. Dodatno oblikovanje rezervacij se izkaže kot del vlaganja v premogovniške objekte, podobno velja za vse učinke na vrednost izkazanih rezervacij, ki izhajajo iz spremembe višine uporabljene diskontne stopnje pri diskontiranju predvidenih zneskov bodočih izdatkov za zapiranje premogovnika.

Skupina je na osnovi Energetskega dovoljenja Ministrstva za gospodarstvo in ocene stroškov razgradnje oblikovala stroške razgradnje za odstranitev bloka 6 po izteku dobe uporabe. Ključna izhodišča, na podlagi katerih je TEŠ pripravila oceno potrebne razgradnje ter oceno možnih prihodkov iz naslova prodaje demontiranih materialov/opreme, so naslednja:

- stroški razgradnje se ocenijo na podlagi popisa vgrajenih količin in materialov. Za razgradnjo vsakega od materialov se določi specifična cena na enoto,
- za vse projekte, ki imajo dobo trajanja daljšo od 20 let se ocenjena vrednost razgradnje ob aktivaciji korigira vsakih pet let,
- trajanje razgradnje se načrtuje v obdobju 2-4 let,
- po nekaterih strokovnih virih se skupni stroški razgradnje gibljejo med 10 in 15 % investicijske vrednosti konstrukcij.

DRŽAVNE PODPORE

Vse vrste državnih podpor se v skupinskih računovodskih izkazih na začetku pripoznajo kot odloženi prihodki v okviru drugih dolgoročnih obveznosti, in sicer v trenutku, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo skupina podpore prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Kasne-

DRUGA SREDSTVA IN OBVEZNOSTI

Med drugimi sredstvi so izkazani dani predujmi, terjatve do državnih in drugih inštitucij ter kratkoročne aktivne časovne razmejitve, ki predstavljajo odložene stroške in nezaračunane prihodke, ki niso povezani s prodajnimi pogodbami. Odloženi stroški so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo skupinskega poslovnega izida.

Z uvedbo MSRP 15 nezaračunani prihodki, povezani s prodajnimi pogodbami s kupci, niso več del drugih sredstev, temveč se izkazujejo v postavki Pogodbena sredstva.

Pri načrtovanju in vodenju razgradnje bo potrebno upoštevati današnje in prihodnje standarde ter pogoje za tovrstna dela (okoljevarstvene pogoje, pogoje za varovanje zdravja, ravnanje z nekaterimi materiali, morda nekoč določenimi kot nevarnimi, itd.). Večina teh pogojev je določena v soglasjih in gradbenem dovoljenju ob začetku razgradnje.

Ocena stroškov razgradnje je narejena na osnovi količine vgrajenih materialov in strokovnih ocen njihove odstranitve. V podporo so služile študije oziroma ocene stroškov razgradnje nekaterih podobnih objektov v Evropi.

je so v skupinskem izkazu poslovnega izida pripoznane med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, so pripoznane kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih le-te nadomestile.

Med drugimi obveznostmi so izkazani prejeti predujmi, obveznosti do zaposlencev, državnih inštitucij in drugih ter dolgoročne in kratkoročne pasivne časovne razmejitve, ki predstavljajo vnaprej vračunane stroške in odložene prihodke, ki niso povezani z obveznostmi iz naslova prodajnih pogodb. Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na skupinski poslovni izid.

Z uvedbo MSRP 15 odloženi prihodki iz naslova prodajnih pogodb s kupci niso več del drugih obveznosti, temveč se izkazujejo v postavki Pogodbene obveznosti.

POGOJNE OBVEZNOSTI

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrdi samo pojavitev ali ne pojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih skupina ne obvladuje v celoti ali

- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Pogojne obveznosti še niso pripoznane v skupinskem izkazu finančnega položaja.

PRIHODKI IZ POGODB S KUPCI

Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga ali storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katerega skupina meni, da bo do njega upravičena v zameno za to blago ali storitve. Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo po pošteni vrednosti prejete tega poplačila ali terjatve iz tega naslova.

Prodaja blaga

Pri prodaji blaga izvršitvena obvezna nastane ob dobavi blaga. Blago se fakturira na 14-dnevni oziroma mesečni ravni. V sklopu prodaje blaga predstavlja največji delež prodaja električne energije, sledijo prodaja sekundarne in terciarne energije, odstopanja od prodaje električne energije ter prodaja toplotne energije in ostalih proizvodov. V tem delu se pojavlja tudi prodaja emisijskih kuponov iz

naslova trgovanja ter prodaja ostalega trgovskega blaga in materiala.

V primeru, da ima skupina več pozitivnih kot negativnih tečajnih razlik iz poslovanja, te izkaže med čistimi prihodki od prodaje blaga, po neto načelu.

Prodaja storitev

Pri prodaji storitev izvršitvena obveza nastane v času opravljanja storitev, fakturiranje pa se izvede na mesečni ravni. V sklopu prodaje storitev največji delež predstavlja opravljenе storitve v povezavi z električno energijo ter gradbene, rudarske in vzdrževalne storitve.

Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v skupinskem poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani. V skladu z MSRP 15 se po novem v skupinskem izkazu fi-

nančnega položaja izkazujejo kot Pogodbena sredstva in predstavljajo pravico do nadomestila v zameno za blago ali storitev, ki je prenesena na kupca.

Odloženi prihodki se predstavljajo po novem in se v skladu z MSRP 15 kot Pogodbene obveznosti pripoznajo kot prihodki, ko skupina izpolni svojo izvršitveno obvezo po pogodbi.

DRUGI POSLOVNI IN FINANČNI PRIHODKI

Prihodki iz naslova obračunanih zamudnih obresti in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo, če je verjetno, da bodo gospodarske koristi, povezane s poslom, pritekale v skupino. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah skupine pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od odprave rezervacij, razen v primeru rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnin ob upokojitvi, prihodki

POSLOVNI IN FINANČNI ODHODKI

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Poslovni odhodki se pripoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog, proizvodov in nedokončane proizvodnje, oziroma ko je trgovsko blago prodano. Stroški, ki se ne morejo zadrževati v zaloga proizvodov in nedokončane proizvodnje, so ob svojem nastanku že pripoznani kot poslovni odhodki.

V nabavni vrednosti prodanega blaga izkazujemo odhodke, povezane s prodajo električne energije, in odvisne stroške električne energije. V primeru, da ima skupina več negativnih kot pozitivnih tečajnih razlik iz poslovanja, se te izkažejo v nabavni vrednosti prodanega blaga.

Stroški materiala so izvirni stroški kupljenega materiala, ki se neposredno porablja pri ustvarjanju poslovnih učinkov (neposredni stroški materiala), pa tudi stroški materiala, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo podskupino spadajo stroški surovin, drugih materialov in kupljenih delov ter polproizvodov, katerih porabo je mogoče povezovati z ustvarjanjem poslovnih učinkov. V drugo skupino spadajo stroški pomožnega materiala za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, nadomestnih delov za servisiranje proizvodov po njihovi prodaji, pisarniškega materiala, strokovne literature in drugega. S stroški materiala so mišljeni tudi vračunani stroški kala, razsipa, okvar in loma.

Stroški storitev so izvirni stroški kupljenih storitev, ki so neposredno potrebne za nastajanje poslovnih učinkov (stroški neposrednih storitev), pa tudi stroški storitev, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske

od črpanja odloženih prihodkov, dobički pri prodaji stalnih sredstev, prihodki iz naslova prevrednotenja naložbenih nepremičnin, odprave slabitev terjatev, prejete odškodnine in pogodbene kazni ter podobni prihodki (npr. državne podpore).

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz deležev v naložbah, obresti danih posojil in depozitov ter dobičke pridruženih družb. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku v višini dogovorjene obrestne mere.

(funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo skupino spadajo stroški predvsem storitev pri izdelovanju proizvodov, v drugo pa predvsem prevoznih storitev, storitev za vzdrževanje, sejemskih storitev, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Med odpisi vrednosti so izkazani stroški amortizacije, ki so povezani z doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih neopredmetenih sredstev, nepremičnin, naprav in opreme v skupinski poslovni izid. Prav tako so med odpisi vrednosti izkazani odpisi, oslabitve in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme, odhodki iz naslova prevrednotenja naložbenih nepremičnin ter oslabitve oziroma odpisi poslovnih terjatev in zalog.

Stroški dela so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in podobne zneske v bruto zneskih, pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov. Ti stroški lahko neposredno bremenijo ustvarjanje poslovnih učinkov (stroški neposrednega dela) ali pa imajo naravo posrednih stroškov in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih stroškov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi z oblikovanjem rezervacij, dajatvami za varstvo okolja, koncesijami, donacijami in drugimi dajatvami.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja in slabitve finančnih sredstev. Odhodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku v višini dogovorjene obrestne mere.

OBDAVČITEV

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v skupinskem izkazu poslovnega izida. Odloženi davek je izkazan v skupinskem izkazu poslovnega izida in skupinskem izkazu finančnega položaja.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivi davčni osnovi za poslovno leto. Obdavčljiva davčna osnova se razlikuje od poslovnega izida, poročanega v izkazu poslovnega izida, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družb skupine za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčne stopnje, veljavne na dan poročanja. Obveznost za odmerjeni davek se zniža za plačane akontacije davka med letom.

SKUPINSKI IZKAZ DENARNIH TOKOV

V skupinskem izkazu denarnih tokov prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Skupinski izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi iz podatkov skupinskega izkaza finančnega položaja in skupinskega izkaza poslovnega izida v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

POROČANJE PO ODSEKIH

Skupina v letnem poročilu ne razkriva poslovanja po odsekih. Poročanje po odsekih morajo v letnih poročilih razkriti skupine z lastniškimi ali dolžniškimi instrumenti, s katerimi se javno trguje, in družbe, ki šele izdajajo lastniške ali dolžniške instrumenti na javnih trgih instrumentov.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih. Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bile veljavne na dan skupinskega izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljeni, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravna.

Odložena terjatev za davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristiti začasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik.

Odložena obveznost za davek predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od obdavčljivih začasnih razlik, kar pomeni večje plačilo davka v prihodnosti.

Denarna sredstva skupine so gotovina, denar na transakcijskih računih, depoziti na odpoklic in depoziti, vezani do treh mesecev.

ZAČETNA UPORABA NOVIH SPREMEMB OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI VELJAJO V TEKOČEM POROČEVALSKEM OBDOBJU

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednji novi standardi, spremembe obstoječih standardov in pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) ter sprejela EU:

MSRP 16 – Najemi ki ga je EU sprejela 31. oktobra 2017 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

MSRP 16 – Najemi, ki ga je OMRS objavil 13. januarja 2016. Najemnik v skladu z MSRP 16 pripozna pravico do uporabe sredstva ter obveznosti iz najema. Pravica do uporabe sredstva je obravnavana na podoben način kot ostala nefinančna sredstva in se v skladu s tem tudi amortizira. Obveznost iz najema je na začetku vrednotena po sedanjih vrednosti najemnin, plačanih v obdobju najema, diskontirani po implicitni obrestni meri, če jo je mogoče takoj določiti. Če te mere ni mogoče takoj določiti, mora najemnik uporabiti predpostavljeno obrestno mero izposojanja. Tako kot pri MRS 17, ki ga je MSRP 16 nadomestil, naje-

modajalec najem opredeli kot poslovni ali finančni glede na naravo najema. Najem se razvrsti kot finančni najem, če se z njim prenesejo skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva. V nasprotnem primeru gre za poslovni najem. Pri finančnem najemu najemodajalec finančne prihodke pripozna v obdobju najema na podlagi vzorca, ki odraža stalno obdobjno stopnjo donosnosti čiste naložbe. Plačila iz poslovnega najema najemodajalec pripozna kot prihodke na podlagi enakomerne časovne metode oz., če vzorec odraža prej zmanjšanje koristi iz rabe tega sredstva, uporabi drugo sistematično metodo.

Spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti – Elementi predplačila z negativnim nadomestilom (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti – Elementi predplačila z negativnim nadomestilom, ki jih je OMRS izdal 12. oktobra 2017. Obstoječe zahteve MSRP 9 glede pravice do prekinitve pogodbe se spremenijo tako, da omogočajo merjenje po odplačni vrednosti (oz. po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, odvisno od poslovnega modela) tudi v primeru plačil negativnega nadomestila. V skladu s spremembami podpis zneska predplačila ni pomemben – plačilo je glede na prevladujočo obrestno mero v času prekinitve mogoče opraviti tudi

v korist pogodbene stranke, ki predčasno plačilo opravi. Izračun nadomestila mora biti v tako v primeru kazni zaradi predčasnega odplačila kot v primeru nagrade zaradi predčasnega odplačila enak. Spremembe obsegajo tudi pojasnila glede obračunavanja sprememb finančnih obveznosti, ki ne povzročijo odprave pripoznanja. V tem primeru se knjigovodska vrednost prilagodi rezultatu, pripoznanemu v vseobsegajočem donosu. Efektivna obrestna mera se ne preračuna.

Spremembe MRS 19 – Zaslužki zaposlencev – Sprememba, omejitev ali poravnava programa, ki jih je EU sprejela 13. marca 2019 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Spremembe MRS 19 – Zaslužki zaposlencev – Sprememba, omejitev ali poravnava programa, ki jih je OMRS izdal 7. februarja 2018. Spremembe zahtevajo uporabo posodo-

bljenih predpostavk iz ponovnega merjenja za določitev stroškov tekočega službovanja in neto obresti za preostanek poročevalskega obdobja po spremembi programa.

Spremembe MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige – Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih, ki jih je EU sprejela 8. februarja 2019 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Spremembe MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige – Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih, ki jih je OMRS objavil 12. oktobra 2017. Namen sprememb je pojasniti, da podjetje uporablja MSRP 9, vključno z zahtevami po oslabitvi, za dolgoročne deleže v pridruženem podjetju ali skupnem podvi-

gu, ki so del čiste naložbe v pridruženo podjetje ali skupni podvig in za katere se kapitalska metoda ne uporablja. Spremembe prav tako odpravljajo 41. odstavek, saj je po mnenju Odbora le ponavljal zahteve v MSRP 9 in povzročal zmedo glede obračunavanja dolgoročnih deležev.

Spremembe različnih standardov zaradi izboljšav MSRP (obdobje 2015–2017), ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 3, MSRP 11, MRS 12 in MRS 23), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 14. marca 2019 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Spremembe različnih standardov zaradi Izboljšav MSRP (obdobje 2015–2017), ki jih je OMRS objavil 12. decembra 2017. Spremembe različnih standardov izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 3, MSRP 11, MRS 12 in MRS 23), njihov namen pa je predvsem odpravljanje neskladnosti in razlaga besedila. Spremembe vsebujejo naslednja pojasnila: podjetje ponovno izmeri svoj prejšnji delež v skupni dejavnosti, ko pridobi obvladovanje nad poslovnim subjektom (MSRP 3); če podjetje pridobi

skupno obvladovanje nad poslovnim subjektom, svojega prejšnjega deleža v skupni dejavnosti ne izmeri ponovno (MSRP 11); podjetje vse posledice izplačila dividend na davek iz dobička obračuna na enak način (MRS 12); in podjetje kot del splošnih posojil obravnava vsa posojila, ki so bila prvotno namenjena razvoju sredstva, kot je sredstvo usposobljeno za nameravano uporabo ali prodajo (MRS 23).

OPMSRP 23 – Negotovost glede obravnave davka iz dobička, ki ga je EU sprejela 23. oktobra 2018 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

OPMSRP 23 – Negotovost pri obravnavi davka iz dobička, ki ga je OMRS izdal 7. junija 2017. Možne so nejasnosti glede tega, kako se davčna zakonodaja uporablja za določeno transakcijo ali okoliščino oz. ali bo davčni organ sprejel obravnavanje davka v podjetju. MRS 12 Davek iz

dobička določa, kako je treba obračunati tekoči in odloženi davek, ne pa, na kakšen način bi se morali odražati učinki negotovosti. OPMSRP 23 dopolnjuje zahteve MRS 12 z določili, kako se mora učinek negotovosti odražati pri obračunavanju davka iz dobička.

Sprejetje teh novih standardov, sprememb k obstoječim standardom in pojasnil ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov skupine, razen uvedbe MSRP 16, katerih učinki prehoda so bili prikazani zgoraj med pomembnimi spremembami računovodskih usmeritev.

STANDARDI IN SPREMEMBE OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI JIH JE IZDAL OMRS IN SPREJELA EU, Vendar še niso sprejeti

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so bili izdani naslednji standardi, spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki pa še niso stopili v veljavo:

Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov in MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake – Opredelitev Bistven (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje).

Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov in MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake – Opredelitev Bistven, ki jih

je OMRS objavil 31. oktobra 2018. Spremembe pojasnjujejo opredelitev izraza bistven in kako ga je treba vključiti v napotke glede opredelitev.

Spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti, MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje in MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja – Reforma referenčnih obrestnih mer (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje).

Spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti, MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje in MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja – Reforma referenčnih obrestnih mer, ki jo je OMRS izdal 26. septembra 2019. Spremembe reforme referenčnih obrestnih mer:

a) spreminjajo posebne zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganji tako, da lahko podjetja obračunavajo varovanje pred tveganji ob predpostavki, da se referenčna obrestna mera, na kateri temeljijo varovani denarni tokovi in denarni tokovi od instrumenta za varovanje, zaradi reforme referenčnih obrestnih mer ne bodo spremenili;

b) so obvezne za vsa razmerja varovanja pred tveganjem, na katera reforma referenčnih obrestnih mer neposredno vpliva;

c) niso namenjene olajševanju drugih posledic reforme referenčnih obrestnih mer (če razmerje varovanja pred tveganjem ne izpolnjuje več zahtev za obračunavanje varovanja pred tveganji iz razlogov, ki niso navedeni v spremembah, je treba prenehati z obračunavanjem varovanja pred tveganjem) in

d) zahtevajo posebna razkritja o tem, v kolikšni meri spremembe reforme vplivajo na razmerja varovanja pred tveganji med podjetji.

Spremembe sklicevanj na konceptualni okvir v MSRP (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje).

Spremembe sklicevanj na konceptualni okvir v MSRP, ki jih je OMRS izdal 29. marca 2018. OMRS je zaradi revizije konceptualnega okvira za MSRP posodobil sklicevanje nanj v standardih MSRP. Dokument vsebuje spremembe MSRP 2, MSRP 3, MSRP 6, MSRP 14, MRS 1, MRS 8, MRS 34, MRS 37, MRS 38, OPMSRP 12, OPMSRP 19, OPMSRP 20,

OPMSRP 22 in SIC-32. Namen sprememb je podpora prehodu na revidirani konceptualni okvir za podjetja, ki s pomočjo tega okvira razvijajo svoje računovodske usmeritve, kadar se za določeno transakcijo ne uporablja noben standard MSRP.

NOVI STANDARDI IN SPREMEMBE OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI JIH JE IZDAL OMRS, Vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki na dan 31. december 2019 (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za MSRP, kot jih je izdal OMRS):

MSRP 14 – Zakonsko predpisani odlog plačila računov (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje) – Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije.

MSRP 14 – Zakonsko predpisani odlog plačila računov, ki ga je OMRS objavil 30. januarja 2014. Cilj standarda je omogočiti podjetjem, ki MSRP uporabljajo prvič in ki

zakonsko predpisane odloge plačila računov trenutno pripoznavajo v skladu s prejšnjimi SSRN, da ob prehodu na MSRP s takšnim pripoznavanjem nadaljujejo.

MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje).

MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe, ki ga je OMRS objavil 18. maja 2017. Novi standard zahteva merjenje zavarovalnih obveznosti po trenutni vrednosti izpolnjevanja in prinaša enotnejšo metodo merjenja in predstavitev za vse zava-

rovalne pogodbe. Namen zahtev je zagotoviti dosledno in na načelih temelječe obračunavanje zavarovalnih pogodb. MSRP 17 nadomešča MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe in z njim povezana pojasnila.

Spremembe MSRP 3 – Poslovne združitve – Opredelitev poslovnega subjekta (v veljavi za poslovne združitve, pri katerih je datum prevzema enak datumu začetka prvega letnega poročevalskega obdobja, ki se začne 1. januarja 2020 ali pozneje, in pridobitve sredstev, do katerih pride na začetku tega obdobja ali po njem).

Spremembe MSRP 3 – Poslovne združitve – Opredelitev poslovnega subjekta, ki jih je OMRS izdal 22. oktobra 2018. Spremembe so bile uvedene za izboljšanje opredelitve poslovnega subjekta. Spremenjena opredelitev izpostavlja, da je namen poslovanja poslovnega subjekta

zagotavljati blago in storitve za stranke, medtem ko je prejšnja opredelitev poudarjala donose v obliki dividend, nižje stroške in druge gospodarske koristi za vlagatelje ter druge deležnike. Poleg spremenjene ubeseditve je Odbor podal dodatne napotke k opredelitvi.

Spremembe MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo).

Spremembe MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom, ki jih je OMRS objavil 11. septembra 2014. Spremembe se

nanašajo na razhajanje zahtev po MRS 28 in MSRP 10 ter pojasnjujejo, da je obseg pripoznavanja dobička oz. izgube pri poslu s pridruženim podjetjem ali pri skupnem podvigu odvisen od tega, ali prodana oz. prispevana sredstva predstavljajo poslovni subjekt.

Skupina predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

3.5.4 Določanje poštene vrednosti

V zvezi z izkazovanjem in razkrivanjem poštene vrednosti tako nefinančnih kot tudi finančnih sredstev in obveznosti je potrebna določitev poštene vrednosti bodisi zaradi merjenja posameznih sredstev bodisi zaradi dodatnih razkritij poštenih vrednosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednja hierarhija ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izvedeni iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

3.5.5 Obvladovanje finančnih tveganj

Zaznavanje finančnih tveganj in njihovo obvladovanje je opredeljeno v poslovnem delu letnega poročila, pri pojasnilih k skupinskim računovodskim izkazom so finančna tveganja predstavljena v povezavi s postavkami v skupinskih računovodskih izkazih (pojasnilo Finančni instrumenti in tveganja), in sicer:

Kotirane cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta.

Za določanje poštene vrednosti valutnih zamenjav se uporabljajo podatki, ki jih družbi posreduje banka, pri kateri ima sklenjeno posamezno zamenjavo. Vrednosti se preverjajo v družbi.

Za določitev poštene vrednosti v primeru izvedenih finančnih instrumentov, ki se nanašajo na električno energijo in emisijske kupone se na dan bilanciranja uporabljajo znane borzne cene.

- kreditno tveganje,
- likvidnostno tveganje,
- tečajno tveganje,
- obrestno tveganje in
- cenovno tveganje.

3.5.6 Spremembe v skupini v letu 2019

VKLJUČITEV DRUŽBE V SKUPINO

Družba PLP se v letu 2018 ni uskupinjevala zaradi nakazane namere o prodaji v začetku leta 2019. Ta je bila v letu 2019 opuščena, zato je v letu 2019 družba vključena v skupinske računovodske izkaze.

Z vstopim družbe PLP so se sredstva skupine HSE povečala za 1.143 tisoč EUR, od tega dolgoročna sredstva za 368 tisoč EUR, obveznosti skupine pa za 840 tisoč EUR.

PRIDOBMLJENA SREDSTVA IN PREVZETE OBVEZNOSTI SKUPINE

v EUR	2019
Sredstva	1.142.811
Obveznosti	840.186
Neto vrednost pridobljenega premoženja	302.625

3.5.7 Razkritja k skupinskim računovodskim izkazom

3.5.7.1 Skupinski izkaz finančnega položaja

Sredstva skupine znašajo na dan 31. december 2019 skupaj 2.076.156.260 EUR.

NEOPREDMETENA SREDSTVA (1)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Emisijski kuponi	7.920.430	7.375.403
Druge dolgoročne premoženjske pravice	4.054.904	3.581.428
Dobro ime	12.823.254	12.823.254
Skupaj	24.798.588	23.780.085

Dobro ime predstavlja več kot polovico vseh neopredmetenih sredstev, ostali del vrednosti pa predstavljajo emisijski kuponi in druge dolgoročne premoženjske pravice (predvsem programska oprema).

GIBANJE NEOPREDMETENIH SREDSTEV

v EUR	Emisijski kuponi	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Dobro ime	Druga neopredmetena sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2019	7.375.403	16.998.969	12.823.254	4.980	37.202.606
Pridobitve	36.885.817	1.028.376	0	0	37.914.193
Odtujitve - odpisi, prodaje	-36.340.790	-298.628	0	0	-36.639.418
Prenosi - preknjižbe	0	158.768	0	0	158.768
Sprememba skupine	0	0	0	24.078	24.078
Odpisi	0	-497.930	0	0	-497.930
Nabavna vrednost 31.12.2019	7.920.430	17.389.555	12.823.254	29.058	38.162.297
Odpisana vrednost 1.1.2019	0	13.417.541	0	4.980	13.422.521
Odtujitve - odpisi, prodaje	0	-298.628	0	0	-298.628
Sprememba skupine	0	0	0	24.078	24.078
Amortizacija	0	713.012	0	0	713.012
Odpisi	0	-497.274	0	0	-497.274
Odpisana vrednost 31.12.2019		13.334.651	0	29.058	13.363.709
Knjigovodska vrednost 1.1.2019	7.375.403	3.581.428	12.823.254	0	23.780.085
Knjigovodska vrednost 31.12.2019	7.920.430	4.054.904	12.823.254	0	24.798.588

v EUR	Emisijski kuponi	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Dobro ime	Druga neopredmetena sredstva	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2018	3.089.569	16.003.634	12.823.254	4.980	31.921.437
Pridobitve	30.617.038	765.220	0	0	31.382.258
Odtujitve - odpisi, prodaje	-26.331.204	-340.476	0	0	-26.671.680
Prenosi - preknjižbe	0	666.860	0	0	666.860
Odpisi	0	-96.269	0	0	-96.269
Nabavna vrednost 31.12.2018	7.375.403	16.998.969	12.823.254	4.980	37.202.606
Odpisana vrednost 1.1.2018	0	12.809.150	0	4.980	12.814.130
Odtujitve - odpisi, prodaje	0	-230.661	0	0	-230.661
Prenosi - preknjižbe	0	137.539	0	0	137.539
Amortizacija	0	797.782	0	0	797.782
Odpisi	0	-96.269	0	0	-96.269
Odpisana vrednost 31.12.2018	0	13.417.541	0	4.980	13.422.521
Knjigovodska vrednost 1.1.2018	3.089.569	3.194.484	12.823.254	0	19.107.307
Knjigovodska vrednost 31.12.2018	7.375.403	3.581.428	12.823.254	0	23.780.085

Skupina kupuje emisijske kupone za potrebe proizvodnje električne energije v skupini. Skladno s spremembo zakonodaje morajo od leta 2013 dalje vse termoelektrarne emisijske kupone kupovati na trgu. Začetno stanje emisijskih kuponov v skupini znaša 4.190.421 emisijskih kuponov, v letu 2019 je bilo kupljenih 4.160.428 kuponov v vrednosti 36.885.817 EUR in prodanih oziroma porabljenih 4.233.328 emisijskih kuponov v vrednosti 36.340.790 EUR. Tako ima skupina konec leta 2019 4.117.521 emisijskih kuponov.

Med drugimi dolgoročnimi premoženjskimi pravicami predstavlja najvišjo vrednost licencirana programska oprema, ki jo skupina uporablja za informacijsko podporo izvajanju dejavnosti. V letu 2019 je bilo tako za 1.028.376 EUR novih nabav, 796.558 EUR odpisov in odtujitev s sedanjo vrednostjo 656 EUR ter 158.768 EUR prenosov in preknjižb, ki v glavnini predstavljajo prenos sredstev iz nepremičnin, naprav in opreme med neopredmetena sredstva.

Povečanje neopredmetenih sredstev v letu 2019 predstavlja nadgradnja programske opreme v Center vodenja in programske opreme SAP ERP modul PM.

Amortizacija drugih dolgoročnih premoženjskih pravic v letu 2019 znaša 713.012 EUR. V letu 2019 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejše programske opreme. Ugotovljeno je, da dobe koristnosti ostajajo

nespremenjene in so pravilno ocenjene glede na trenutna predvidevanja o uporabnosti teh sredstev.

V skupini v letu 2019 niso bile izvedene slabitve dolgoročnih premoženjskih pravic.

Družbe skupine v letu 2019 nabavni vrednosti neopredmetenih sredstev niso pripisale obresti iz naslova nabave pred usposobitvijo za uporabo, ker usposobitev za uporabo pri nabavljenih neopredmetenih sredstvih v letu 2019 ni bila dolgotrajna.

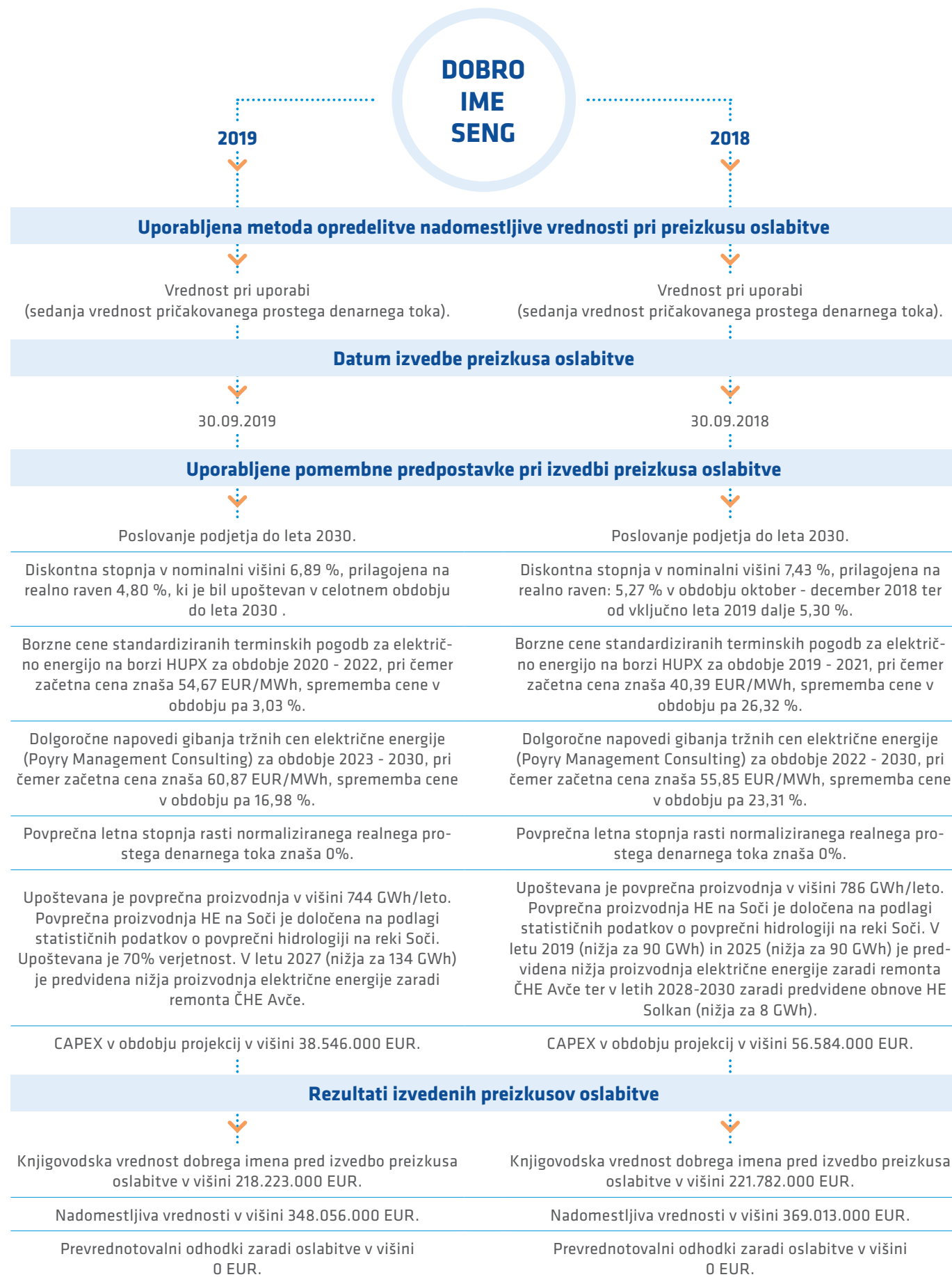
Skupina nima zastavljenih neopredmetenih sredstev.

Na dan 31. december 2019 ima skupina sklenjenih za 766.058 EUR pogodb za nabavo neopredmetenih sredstev v prihodnjih letih.

Dobro ime se nanaša na družbi SENG v višini 12.387.056 EUR in Sipoteh v višini 436.198 EUR.

Na dan 30. september 2019 je bila z internim preizkusom oslabitve presojana nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote SENG in Sipoteh, iz katerih izhaja dobro ime.

Upoštewane predpostavke pri preizkusu oslabitve dobrega imena in rezultati izvedenega preizkusa oslabitve so predstavljeni v nadaljevanju.

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI – PREIZKUS OSLABITVE DOBREGA IMENA

Dobro ime	Nadomestljiva vrednost v EUR	Občutljivost (sprememba) nadomestljive vrednosti v EUR
		Sprememba diskontne stopnja (WACC) v % točkah
		-0,5
		0,5
V SENG	348.056.000	35.545.000
		-29.058.000

Tudi za družbo Sipoteh na osnovi preizkusa oslabitve ni potrebno slabiti dobrega imena.

NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA (2)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Zemljišča	25.506.351	24.868.027
Zgradbe	388.361.583	387.762.512
Proizvajalna oprema	1.134.646.090	1.165.711.053
Druga oprema	5.582.134	6.336.466
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	46.912.716	52.259.152
Skupaj	1.601.008.874	1.636.937.210

Glavnina družb v skupini se ukvarja s proizvodnjo električne energije oziroma surovin za njeno proizvodnjo, kar zahteva posebno opremo, zaradi omenjene dejavnosti so pomembne tudi vrednosti zgradb. Tako predstavljajo nepremičnine, naprave in oprema največji delež sredstev skupine.

GIBANJE NEPREMIČNIN, NAPRAV IN OPREME

v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 31.12.2018	30.527.370	1.237.427.390	3.227.455.484	85.706.474	60.276.441	4.641.393.159
Preklasifikacija finančni najemi MSRP 16	0	0	-523.724	0	0	-523.724
Nabavna vrednost 1.1.2019	30.527.370	1.237.427.390	3.226.931.760	85.706.474	60.276.441	4.640.869.435
Pridobitve	18.900	0	3.566		48.245.566	48.268.032
Odtujitve	-532.134	0	-5.962.612	-18.832.011		-25.326.757
Prenosi iz investicij	720.476	8.222.124	29.136.484	810.685	-38.889.769	0
Prenosi - preknjižbe	0	0	-6.097	16.152	-166.621	-156.566
Sprememba diskonta sredstev za razgradnjo	0	6.927.000	1.636.178	0	-8.563.178	0
Sprememba skupine - PLP	0	411.452	3.220.834	52.486	0	3.684.772
Tečajne razlike	0	-1	-1	196	0	194
Odpisi	-6.358	-83.173	-5.842.212	-2.649.849	-5.972.434	-14.554.026
Nabavna vrednost 31.12.2019	30.728.254	1.252.904.792	3.249.117.900	65.104.133	54.930.005	4.652.785.084
Odpisana vrednost 31.12.2018	5.659.343	849.664.878	2.061.744.431	79.370.008	8.017.289	3.004.455.949
Preklasifikacija finančni najemi MSRP 16	0	0	-22.524	0	0	-22.524
Odpisana vrednost 1.1.2019	5.659.343	849.664.878	2.061.721.907	79.370.008	8.017.289	3.004.433.425
Odtujitve	-446.387	0	-5.955.365	-18.549.875	0	-24.951.627
Prenosi - preknjižbe	0	7.062	0	-1	0	7.061
Sprememba skupine - PLP	0	226.334	2.964.377	49.292	0	3.240.003
Amortizacija	5.948	14.715.043	61.454.799	1.295.130	0	77.470.920
Tečajne razlike	0	0	0	191	0	191
Slabitve	2.999	0	0	0	0	2.999
Odpisi	0	-70.108	-5.713.908	-2.642.746	0	-8.426.762
Odpisana vrednost 31.12.2019	5.221.903	864.543.209	2.114.471.810	59.521.999	8.017.289	3.051.776.210
Knjigovodska vrednost 1.1.2019	24.868.027	387.762.512	1.165.711.053	6.336.466	52.259.152	1.636.937.210
Knjigovodska vrednost 31.12.2019	25.506.351	388.361.583	1.134.646.090	5.582.134	46.912.716	1.601.008.874

v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2018	31.011.325	1.162.673.695	3.186.294.617	70.300.174	46.132.958	4.496.412.769
Pridobitve	0	0	0	0	55.877.682	55.877.682
Odtujitve	-253.774	-588.358	-1.354.382	-15.887.085	0	-18.083.599
Prenosi iz investicij	296.209	5.701.966	58.522.275	1.327.318	-65.879.966	-32.198
Prenosi - preknjižbe	-159.999	101.615	-5.224.694	-121.226	203.709	-5.200.595
Prenosi - prenos iz NNO na NN	-481.461	-2.409.859	0	0	0	-2.891.320
Prenosi - vključitev HSE EDT	116.626	74.408.069	22.138.425	52.775.808	0	149.438.928
Prenosi - prerazporeditev kategorij	0	0	-2.480.764	-21.513.612	23.994.376	0
Sprememba diskonta za razgradnjo	0	-2.318.000	-755.481	0	0	-3.073.481
Odpisi	-1.556	-141.738	-29.684.512	-1.174.903	-52.318	-31.055.027
Nabavna vrednost 31.12.2018	30.527.370	1.237.427.390	3.227.455.484	85.706.474	60.276.441	4.641.393.159
Odpisana vrednost 1.1.2018	5.890.709	763.707.374	1.995.264.010	41.193.058	8.069.607	2.814.124.758
Odtujitve	-199.568	-585.457	-1.124.584	-14.964.282	0	-16.873.891
Prenosi - preknjižbe	-101.760	151.583	-4.659.058	-62.021	0	-4.671.256
Prenosi - prenos iz NNO na NN	-269.167	-2.322.899	0	0	0	-2.592.066
Prenosi - vključitev HSE EDT	116.626	74.408.069	22.136.563	52.780.074	0	149.441.332
Amortizacija	5.948	14.443.845	60.195.464	1.502.969	0	76.148.226
Slabitve	216.555	0	18.489.038	0	0	18.705.593
Odpisi		-137.637	-28.557.002	-1.079.790	-52.318	-29.826.747
Odpisana vrednost 31.12.2018	5.659.343	849.664.878	2.061.744.431	79.370.008	8.017.289	3.004.455.949
Knjigovodska vrednost 1.1.2018	25.120.616	398.966.321	1.191.030.607	29.107.116	38.063.351	1.682.288.011
Knjigovodska vrednost 31.12.2018	24.868.027	387.762.512	1.165.711.053	6.336.466	52.259.152	1.636.937.210

Med najpomembnejšimi investicijami v nepremičnine, naprave in opremo družb skupine v letu 2019 so vlaganja v obnovo, posodobitve in rekonstrukcije proizvodnih objektov in nabava opreme za izvajanje osnovne dejavnosti v skupni vrednosti 48.245.566 EUR.

Skupina med nepremičninami, napravami in opremo v pridobivanju v glavnini izkazuje investicije v hidroelektrarne na srednji Savi, ČHE Kozjak in HE na reki Muri. Investicije v pridobivanju se nanašajo na pripravo predinvesticijske, investicijske in druge dokumentacije, potrebne za postopke umeščanja hidroelektrarn v prostor.

Zaradi zahtevnih razmer na trgu električne energije kakor tudi v skupini HSE potekajo na projektih aktivnosti za preprečitev ustavitve dolgotrajnih postopkov umeščanja v prostor. Vsa do sedaj pripravljena dokumentacija in strokovne podlage so pripravljene tako, da ne zastarajo in se lahko uporabijo kot osnova za nadaljnje aktivnosti. Zaradi sprejetega sklepa vlade o ustavitvi priprave državnega prostorskega načrta za območje hidroelektrarne Hrastje-Mota na Muri pa je bil na dan 31.12.2019 izveden odpis investicije v teku v vrednosti 5.960.636 EUR.

V postavki prenos - preknjižbe gre za prenos med neopredmetena osnovna sredstva.

Odpise v glavnem predstavljajo odpisi proizvodjalne opreme zaradi posodobitve proizvodjalne opreme.

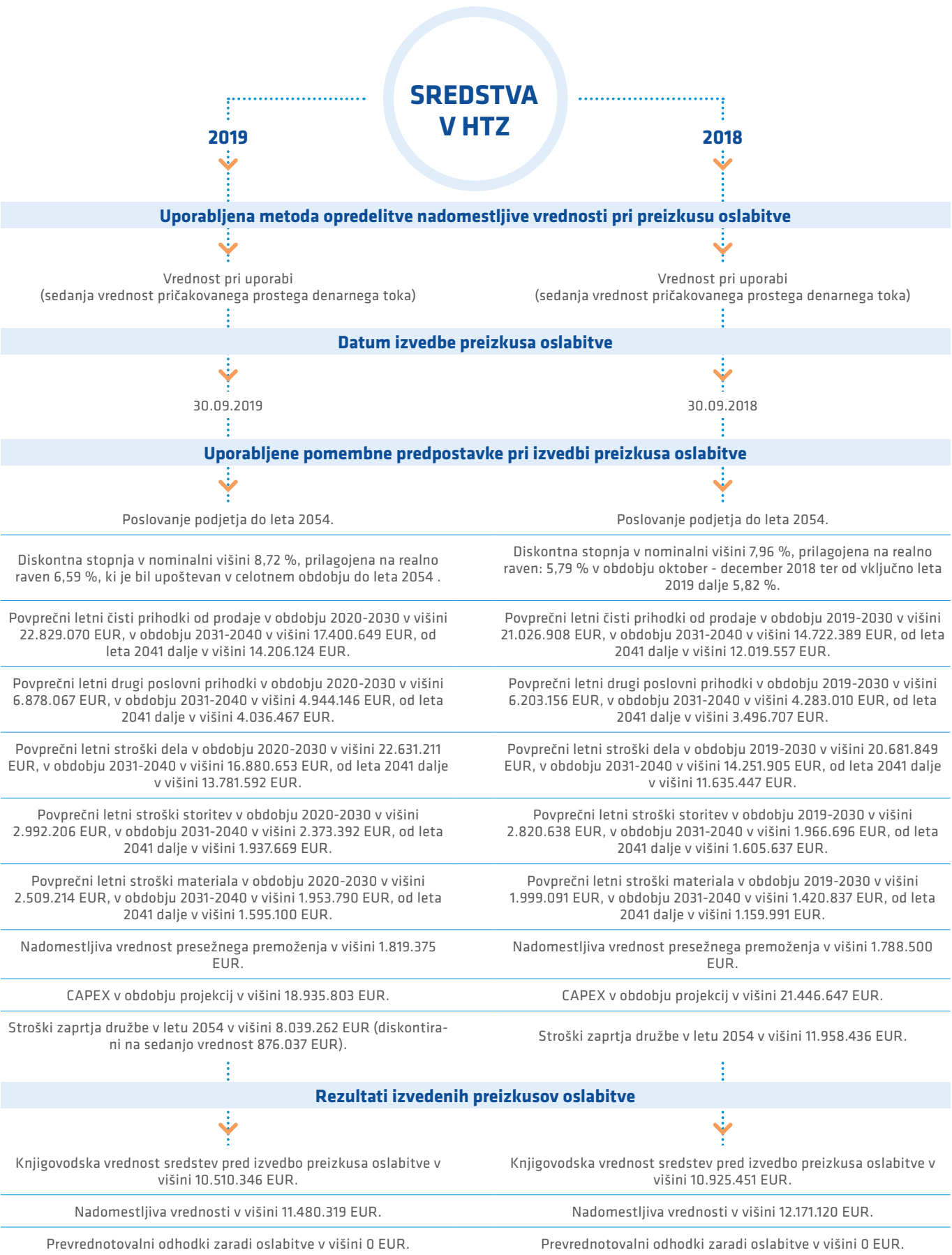
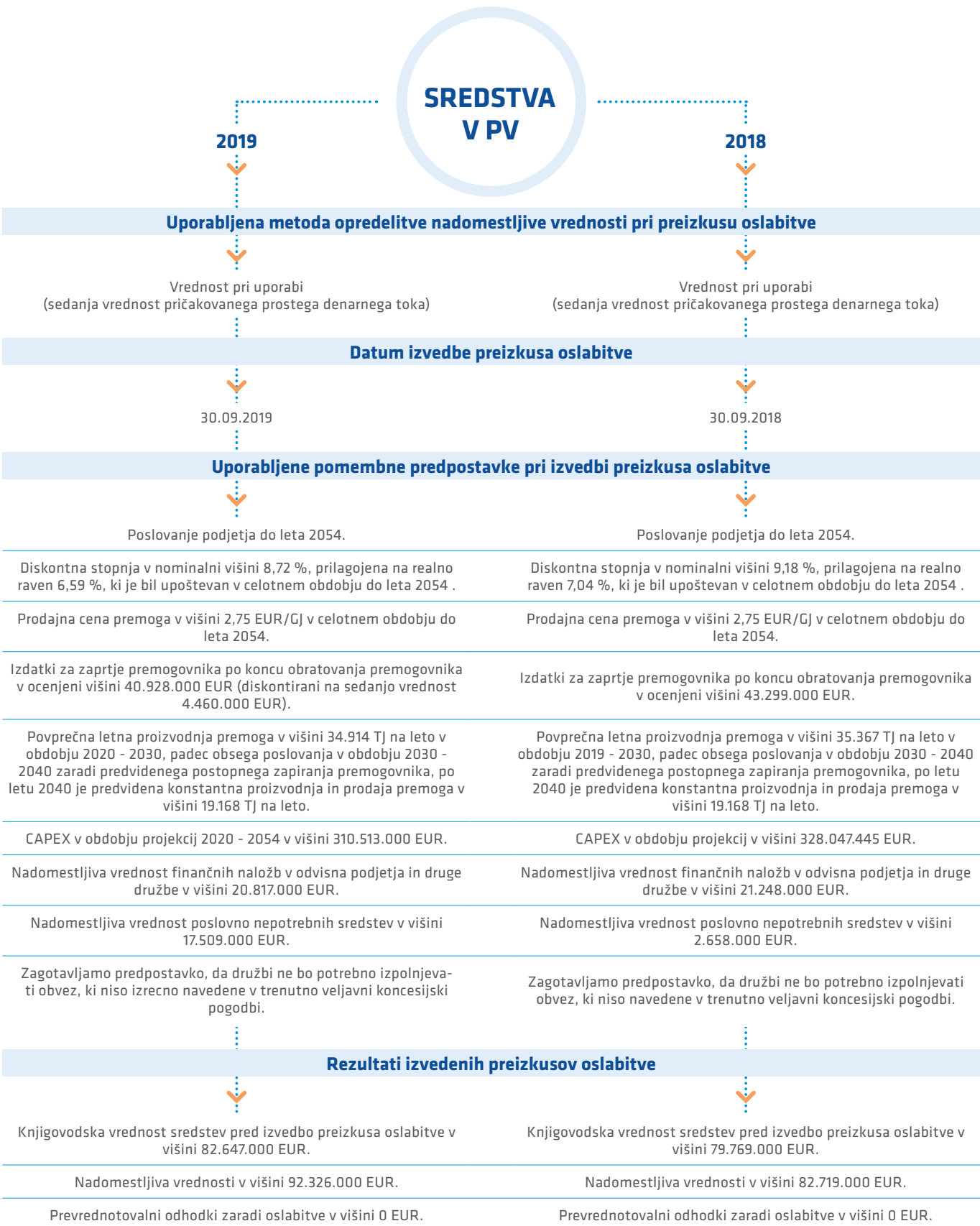
V letu 2019 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejših osnovnih sredstev in ugotovljeno je bilo, da so glede na trenutna predvidevanja o uporabnosti teh sredstev pravilno ocenjene.

Skupina ima na nepremičninah in opremi vpisane hipoteke za zavarovanje posojil v višini 94.191.419 EUR knjigovodske vrednosti (v letu 2018 v višini 90.192.060 EUR). Konec leta 2019 ima skupina sklenjenih za 8.883.931 EUR pogodb za nabavo nepremičnin, naprav in opreme v prihodnjih letih.

V skupini so bili na dan 30. september 2019 v denar ustvarjajočih enotah, ki poslujejo ali so poslovale z izgubo, izvedeni preizkusi oslabilitve nepremičnin, naprav in opreme. Najpomembnejša med njimi je denar ustvarjajoča enota, ki vključuje proizvodnjo električne energije v družbi TEŠ in pridobivanje energenta za to proizvodnjo v družbi PV (izkop premoga). Pooblaščenec ocenjevalci vrednosti podjetij so ocenjevali nadomestljivo vrednost sredstev.

V naslednjih preglednicah so predstavljene upoštevane predpostavke pri izvedbi preizkusov oslabilitve in rezultati preizkusov oslabilitve za stalna sredstva denar ustvarjajočih enot TEŠ, PV in HTZ.

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI PO POSAMEZNIH KATEGORIJAH ZA DENAR USTVARJAJOČO ENOTO TEŠ, PV IN HTZ

Dolgoročna stalna sredstva	Nadomestljiva vrednost v EUR	Občutljivost (sprememba) nadomestljive vrednosti v EUR	
		Sprememba diskontne stopnja (WACC) v % točkah	
		-0,5	0,5
V TEŠ	1.036.978.000	79.839.000	-72.132.000
V PV	92.326.000	3.667.000	-3.354.000
V HTZ	11.480.319	225.951	-217.957

V zvezi z vrednotenjem nepremičnin, naprav in opreme na dan 31. december 2019 je skupina glede na to, da so bili preizkusi oslabitev izvedeni po stanju na dan 30. september 2019, izvedla presojo sprememb okoliščin poslovanja denar ustvarjajočih enot v zadnjem kvartalu poslovnega leta 2019. Ugotovljeno je bilo, da se okoliščine poslovanja

v zadnjem četrtnem letu poslovnega leta 2019 niso pomembneje spremenile, kar je nakazalo, da se vrednotenje nepremičnin, naprav in opreme po stanju na dan 31. december 2019 ne spreminja glede na ugotovljeno po stanju na dan 30. september 2019.

NALOŽBENE NEPREMIČNINE (3)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Zemljišča	2.424.461	2.263.524
Zgradbe	15.133.057	14.920.375
Skupaj	17.557.518	17.183.899

Glavnino naložbenih nepremičnin predstavljajo stanovanja. V letu 2019 je skupina z dajanjem naložbenih nepremičnin v najem ustvarila prihodke v vrednosti 770.808 EUR in stroške v vrednosti 120.774 EUR.

Naložbene nepremičnine, ki so pod hipoteko, predstavljajo vrednost 4.275.051 EUR.

V sklopu ocenjevanja lastniškega kapitala skupine PV, ki ga je izvedel pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, je bila izvedena ocena poštene vrednosti naložbenih nepremičnin v lasti družbe PV na dan 30. 9. 2019. Poštena vrednost je izračunana z uporabo načina tržnih primerjav in z uporabo metode kapitalizacije donosov (na donosu zasnovan način).

GIBANJE NALOŽBENIH NEPREMIČNIN

v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Poštena vrednost 1.1.2018	1.644.836	16.383.642	18.028.478
Pridobitve	0	108.092	108.092
Prenosi - prerezporeditev NNO na NN	266.294	185.482	451.776
Odtujitve	-57.852	-1.777.042	-1.834.894
Učinek spremembe vrednotenja prerezporejenih NNO na NN po poštenu vrednosti	410.246	20.201	430.447
Poštena vrednost 31.12.2018	2.263.524	14.920.375	17.183.899
Poštena vrednost 1.1.2019	2.263.524	14.920.375	17.183.899
Pridobitve	172.937	518.637	691.574
Prenosi - prerezporeditev NN na NNO	0	7.062	7.062
Odtujitve	-12.000	-311.795	-323.795
Slabitve	0	-1.222	-1.222
Poštena vrednost 31.12.2019	2.424.461	15.133.057	17.557.518

OSTALE DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE IN POSOJILA (4)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	139.999.792	138.823.264
Dolgoročne finančne naložbe v skupaj obvladovane družbe	440.384	437.659
Za prodajo razpoložljiva dolgoročna finančna sredstva	163.958	160.406
Druge dolgoročne finančne naložbe	14.690	14.690
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	41.931	44.556
Skupaj	140.660.755	139.480.575

A. NALOŽBE V PRIDRUŽENE DRUŽBE

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
HESS	139.999.792	138.823.264
Skupaj	139.999.792	138.823.264

GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB V PRIDRUŽENE DRUŽBE

v EUR	2019	2018
Stanje 1.1.	138.823.264	137.272.000
Pripadajoči dobički po kapitalski metodi	1.176.528	1.744.895
Prenos PLP na odvisno družbo	0	-193.631
Stanje 31.12.	139.999.792	138.823.264

POMEMBNEJŠI ZNESKI IZ IZKAZOV PRIDRUŽENIH DRUŽB ZA LETO 2019

v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
HESS	342.524.469	57.996.282	20.022.166	2.401.078	284.528.187

B. NALOŽBE V SKUPAJ OBVLADANE DRUŽBE

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
SOENERGETIKA d.o.o.	440.384	437.659
Skupaj	440.384	437.659

GIBANJE DFN V SKUPAJ OBVLADANE DRUŽBE

v EUR	2019	2018
Stanje 1.1.	437.659	443.368
izplačilo dobička	-170.209	-175.901
Pripadajoči dobički po kapitalski metodi	172.934	170.192
Stanje 31.12.	440.384	437.659

POMEMBNEJŠI ZNESKI IZ IZKAZOV SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE ZA LETO 2019

v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
SOENERGETIKA	2.748.088	926.028	3.817.482	691.738	1.822.060

ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK (5)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Rezervacije	439.594	481.283
Oslabitve	281.763	236.062
Amortizacija	7	71
Skupaj	721.364	717.416

Odložene terjatve za davek znašajo 721.364 EUR in so preračunane z uporabo 19 % davčne stopnje. Oblikovane so iz naslova odhodkov, ki vplivajo na poslovni izid posameznega leta, niso pa v celoti ali delno davčno priznani v tem letu (rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine

ob upokojitvi, poslovna amortizacija nad davčno priznано, slabitve naložb in terjatev). Pri oblikovanju terjatev za odložene davke skupina upošteva možnost njihove unovčitve v prihodnosti glede na bodoče poslovanje.

GIBANJE ODLOŽENIH TERJATEV ZA DAVEK

v EUR	Rezervacije	Oslabitev	Amortizacija	Drugo	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	481.283	236.062	71	0	717.416
V breme/dobro poslovnega izida	-41.689	45.701	-64	0	3.948
Stanje na dan 31.12.2019	439.594	281.763	7	0	721.364
Stanje na dan 1.1.2018	482.339	233.932	201	121.151	837.623
V breme/dobro poslovnega izida	-1.056	2.130	-130	-109.573	-108.629
V breme/dobro drugega vseobsegajočega donosa	0	0	0	-11.578	-11.578
Stanje na dan 31.12.2018	481.283	236.062	71	0	717.416

Spremembe odloženih terjatev za davek iz naslova rezervacij se nanašajo na spremembe pri rezervacijah za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi ter spremembe drugih rezervacij.

Spremembe odloženih terjatev za davek iz naslova slabitev se nanašajo na popravek vrednosti terjatev.

Spremembe odloženih terjatev za davek iz naslova amortizacije izhajajo iz ugotovljenih razlik med poslovno in davčno amortizacijo v letu 2019.

OBVEZNOSTI ZA ODLOŽENE DAVKE (6)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Finančna sredstva	6.566	5.891
Drugo	9.043	12.898
Skupaj	15.609	18.789

Odložene obveznosti za davek znašajo 15.609 EUR. Obveznosti za odložene davke izhajajo iz spremembe vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, za katere je mogoče zanesljivo izmeriti pošteno vrednost in sprememb poštenih vrednosti valutnih zamenjav.

GIBANJE OBVEZNOSTI ZA ODLOŽENE DAVKE

v EUR	Finančna sredstva	Drugo	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	5.891	12.898	18.789
V breme/ dobro poslovnega izida	0	-3.855	-3.855
V breme /dobro drugega vseobsegajočega donosa	675	0	675
Stanje na dan 31.12.2019	6.566	9.043	15.609
Stanje na dan 1.1.2018	5.576	0	5.576
V breme/ dobro poslovnega izida	315	0	315
V breme /dobro drugega vseobsegajočega donosa	0	12.898	12.898
Stanje na dan 31.12.2018	5.891	12.898	18.789

ZALOGE (7)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Material	27.998.838	26.454.484
Nedokončana proizvodnja	10.134	5.838
Proizvodi in trgovsko blago	5.083.964	3.975.056
Skupaj	33.092.936	30.435.378

Največjo vrednost v zalogah materiala predstavljajo zaloge rezervnih delov in materiala za vzdrževanje, ki so potrebni za hitro odpravo napak proizvodne opreme in s tem zagotavljanje zanesljivega obratovanja proizvodnje.

Med zalogami proizvodov in trgovskega blaga predstavlja glavnino vrednosti zaloga premoga.

Skupina nima zastavljenih zalog.

Pri popisu je skupina ugotovila naslednje razlike med dejanskim in knjigovodskim stanjem zalog:

INVENTURNI VIŠKI IN PRIMANJKLJAJI

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Presežki pri popisu zalog	11.465	14.672
Primankljaji pri popisu zalog	-30.124	-16.759

Skupina je zaradi prilagoditve vrednosti zalog na čisto iztržljivo vrednost oblikovala popravek vrednosti zalog v višini 534.899 EUR. Največji delež, in sicer v višini 382.129 EUR, se nanaša na popravek vrednosti zalog rezervnih delov v družbi TEŠ, v vrednosti 122.517 EUR pa na popravek vrednosti blaga v družbi DEM.

Zaradi nekurantnosti je skupina odpisala in izločila iz uporabe za 7.115 EUR zalog.

KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE IN POSOJILA (8)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročne finančne naložbe za finančne instrumente po poštenu vrednosti prek kapitala	47.597	67.885
Kratkoročne finančne terjatve in posojila drugim brez obresti	51	0
Kratkoročno dani depoziti drugim	12.554.373	12.945.661
Skupaj	12.602.021	13.013.546

Glavnino danih depozitov drugim v višini 12.508.250 EUR predstavlja depozit, ki ga mora imeti odvisna družba TEŠ iz naslova zavez po posojilni pogodbi z EBRD in je namenjen odplačilu anuitete posojila v letu 2020. Depozit se ne sme koristiti za uravnavanje tekoče likvidnosti.

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE DO KUPCEV (9)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	69.194	175.056
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	146	
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	142.127.244	134.952.629
Skupaj	142.196.584	135.127.685

Večina kratkoročnih terjatev do kupcev se nanaša na terjatve iz naslova prodaje električne energije.

Razkritja v zvezi z zapadlostjo, oblikovanjem popravkov vrednosti terjatev do kupcev in zavarovanjem so predstavljena v poglavju o obvladovanju finančnih tveganj v tem poročilu.

POGODBENA SREDSTVA (10)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Nezaračunani prihodki	457.771	1.014.437
Skupaj	457.771	1.014.437

Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani in predstavljajo pravico do nadomestila v zameno za blago ali storitev, ki je prenesena na kupca.

DRUGA KRATKOROČNA SREDSTVA (11)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročno dani predujmi	3.024.621	1.551.533
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	30.035.899	25.818.824
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	14.697.156	16.620.623
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	2.614.644	3.869.373
Skupaj	50.372.320	47.860.353

Glavnino terjatev med drugimi kratkoročnim sredstvi predstavljajo terjatve do državnih in drugih institucij, kjer se terjatve nanašajo predvsem na vstopni davek na dodano vrednost.

Kratkoročne poslovne terjatve do drugih v glavnini predstavlja znesek prekoračitve odobrenega limita iz naslova poslovanja z izvedenimi finančnimi instrumenti na obvladujoči družbi.

Kratkoročno odloženi stroški se nanašajo na posle, povezane s trgovanjem z električno energijo.

DENAR IN DENARNI USTREZNIKI (12)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	3.732	3.342
Denarna sredstva v banki	26.060.779	56.132.612
Denar na poti	-1.950.939	
Depoziti na odpoklic	17.151.315	23.354.237
Depoziti vezani do treh mesecev	1.252.711	4.020.338
Skupaj	42.517.598	83.510.529

Skupina pri svojem poslovanju uporablja tako transakcijske račune, odprte v Sloveniji, kot tudi tiste v tujini (predvsem obvladujoča družba).

KAPITAL (13)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Vpoklican kapital	29.558.789	29.558.789
Kapitalske rezerve	561.243.185	561.243.185
Druge rezerve iz dobička	413.856.350	413.856.350
Rezerva za varovanje pred tveganjem	20.452.278	75.592.356
Rezerva za pošteno vrednost	-2.195.785	-958.415
Zadržani poslovni izid	42.105.069	12.620.282
Prevedbena rezerva	-617.401	-1.055.099
Kapital lastnikov neobvladujočih deležev	238.338	388.027
Skupaj	1.064.640.823	1.091.245.475

KAPITALSKE REZERVE

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Vplačani presežek kapitala	561.243.070	561.243.070
Zneski na podlagi odprave splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala	113	113
Skupaj	561.243.185	561.243.185

Vrednost osnovnega kapitala, kapitalskih rezerv in drugih rezerv iz dobička se v letu 2019 ni spremenila.

Druge rezerve iz dobička predstavljajo del prenesenih dobičkov obvladujoče družbe, ki so bili realizirani do 31. decembra 2013. Od tega datuma naprej se morebitni dobički obvladujoče družbe, razporejeni na druge rezerve iz dobička, v skupinskih izkazih ne prenašajo in so izkazani v zadržanem poslovnem izidu.

Skupina med rezervami za varovanje pred tveganjem v skupni višini 20.452.278 EUR na dan 31. december 2019 izkazuje:

- rezultate standardiziranih rokovnih pogodb za električno energijo (terminske pogodbe) v višini -499.816 EUR,
- rezultate standardiziranih rokovnih pogodb za emisijske kupone (terminske pogodbe) v višini 20.913.540 EUR in
- pošteno vrednost valutnih zamenjav v višini 38.554 EUR.

GIBANJE REZERVE ZA VAROVANJE PRED TVEGANJEM

v EUR	Standardizirane rokovne pogodbe za elektriko	Terminske pogodbe za emisijske kupone	Valutne zamenjave	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	-1.678.240	77.215.610	54.986	75.592.356
Zmanjšanje	-287.757	-56.302.070	-16.432	-56.606.259
Prenos med odhodke	1.466.181	0	0	1.466.181
Stanje na dan 31.12.2019	-499.816	20.913.540	38.554	20.452.278
Stanje na dan 1.1.2018	1.177.938	9.624.800	-49.358	10.753.380
Oblikovanje, povečanje	4.736.726	67.590.810	104.344	72.431.880
Zmanjšanje	-783.950	0	0	-783.950
Prenos med odhodke	-6.808.954	0	0	-6.808.954
Stanje na dan 31.12.2018	-1.678.240	77.215.610	54.986	75.592.356

Rezerva za varovanje pred tveganjem se je v letu 2019 v primerjavi s preteklim letom zmanjšala za 55.140.078 EUR. Zmanjšanje gre predvsem na račun zaprtja pogodb za nakup emisijskih kuponov za december 2019. Med rezervo za varovanje pred tveganjem se izkazuje trgovanje s standardiziranimi rokovnimi pogodbami na trgih z električno energijo in emisijskimi kuponi.

Pri standardiziranih rokovnih pogodbah za električno energijo gre za sklenitev poslov za nakupe električne energije na tuji borzi za obdobje od 2020 do 2021, s čimer je družba zavarovala že sklenjene posle za prodajo električne energije v istem obdobju. Pri standardiziranih rokovnih pogodbah za emisijske kupone pa gre za sklenitev poslov za nakupe in prodaje emisijskih kuponov na tuji

borzi za obdobje od 2020 do 2022. Iz tega naslova družba ni obračunala odloženih davkov, ker bo ob realizaciji posla plačala ceno, ki je bila dogovorjena ob sklenitvi posla.

Družba je v letu 2019 zaprla posle valutnih zamenjav, katerih pozitivna poštena vrednost je na dan 31. december 2018 z upoštevanimi odloženimi davki znašala 54.986 EUR. V letu 2019 je sklenila nove posle in jih delno tudi že zaprla. Celotna sprememba poštene vrednosti je negativna in znaša 16.432 EUR. Pozitivna poštena vrednost odprtih valutnih zamenjav konec leta 2019 znaša 47.597 EUR, od nje pa je družba obračunala za 9.043 EUR odloženih obveznosti za davek. Končno stanje z upoštevanim odloženim davkom je tako 38.554 EUR.

GIBANJE REZERVE ZA POŠTENO VREDNOST

v EUR	Prevrednotenje naložbenih nepremičnin	Finančna sredstva po poštveni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa	Aktuarski dobički/izgube pri odpravninah ob upokojitvi	Drugo	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	430.447	41.514	-1.441.940	11.565	-958.414
Oblikovanje, povečanje		2.877	-1.305.824		-1.302.947
Zmanjšanje	-43.000		61.308		18.308
Prenos na preneseni poslovni izid			47.269		47.269
Stanje na dan 31.12.2019	387.447	44.391	-2.639.187	11.565	-2.195.784
Stanje na dan 1.1.2018	0	37.534	-1.343.891	11.565	-1.294.792
Oblikovanje, povečanje	430.447	3.980	-116.403		318.024
Zmanjšanje			-68.416		-68.416
Prenos na preneseni poslovni izid			86.769		86.769
Stanje na dan 31.12.2018	430.447	41.514	-1.441.940	11.565	-958.415

Na rezervi za pošteno vrednost ima skupina konec leta 2019 evidentirane:

- učinke prevrednotenja naložbenih nepremičnin po poštteni vrednosti
- spremembe vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo,
- aktuarske izgube pri odpravninah ob upokojitvi in
- prevrednotenje zemljišč.

ZADRŽANI DOBIČEK

v EUR	2019	2018
Čisti poslovni izid poslovnega leta	29.730.396	-11.567.589
Zadržani poslovni izid	12.374.673	24.187.870
Skupaj	42.105.069	12.620.281

Skupina je v letu 2019 ustvarila 29.730.396 EUR čistega poslovnega izida.

Kapital lastnikov neobvladujočih deležev predstavlja vrednost manjšinskih lastnikov neobvladujočih deležev v odvisnih družbah in je izkazan v višini 238.337 EUR.

NEOBVLADUJOČI DELEŽI

v EUR	31.12.2019 Neobvladujoči deleži	1-12/2019 Delež v poslovnem izidu	31.12.2018 Neobvladujoči deleži	1-12/2018 Delež v poslovnem izidu
HSE Invest			147.272	-231.563
SRESA	23.113	-2.075	25.188	-2.078
mHE LOBNICA	215.224	-342	215.566	-1.373
Skupaj	238.337	-2.417	388.026	-235.014

Bilančni poslovni izid se za skupino ne ugotavlja.

REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE OB UPOKOJITVI IN JUBILEJNE NAGRADE (14)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	16.922.977	11.223.161
Rezervacije za jubilejne nagrade	3.065.591	3.398.496
Skupaj	19.988.568	14.621.657

Skupina izkazuje rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, ki so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna na dan 31. december 2019.

GIBANJE REZERVACIJ ZA ODPRAVNINE IN JUBILEJNE NAGRADE

v EUR	Rezervacije za odpravnine	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	11.223.161	3.398.496	14.621.657
Oblikovanje, povečanje	9.394.013	1.597.013	10.991.026
Zmanjšanje, črpanje	-2.000.304	-199.850	-2.200.154
Zmanjšanje, odprava	-1.693.893	-1.730.068	-3.423.961
Stanje na dan 31.12.2019	16.922.977	3.065.591	19.988.568
Stanje na dan 1.1.2018	10.619.802	3.299.053	13.918.855
Oblikovanje, povečanje	2.242.816	640.673	2.883.489
Zmanjšanje, črpanje	-1.001.409	-360.352	-1.361.761
Zmanjšanje, odprava	-638.048	-180.878	-818.926
Stanje na dan 31.12.2018	11.223.161	3.398.496	14.621.657

Pri aktuarskem izračunu se je upoštevalo:

- podatki o zaposlenih (spol, datum rojstva, datum prve zaposlitve v skupini, zaposlitev za nedoločen ali določen čas, pokojninsko delovno dobo na dan 31. 12. 2019, delovno dobo do prve zaposlitve v skupini, tip pogodbe, povprečno bruto plačo idr.);
- fluktuacijo zaposlenih glede na starostne razrede,
- demografske predpostavke (tablice smrtnosti, fluktuacija zaposlenih, upokojevanje),
- za leti 2020 in 2021 so upoštevane stopnje povečanja povprečnih plač iz jesenske napovedi gospodarskih gibanj 2019 (UMAR). Od leta 2022 naprej je predvideno, da se bodo povprečne plače v RS letno višale za 2,0% inflacijo in za realno rast v višini 1,0%,
- diskontna stopnja je določena v razponu 0,4%-0,7%, in sicer na osnovi objavljenih donosnosti slovenskih državnih obveznic na dan 31. 12. 2019 ter
- določila nove podjetniške kolektivne pogodbe, sprejete aprila 2019, ki na novo opredeljujejo pravice do jubilejnih nagrad in odpravnin ter njihovo višino.

Analiza občutljivosti spremembe diskontirane obrestne mere in rasti plač na rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade v letu 2019:

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI ZA REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE IN JUBILEJNE NAGRADE

v EUR	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	305.684	-351.724	-299.121	314.038
Rezervacije za jubilejne nagrade	37.807	-44.660	-39.846	41.163
Skupaj 2019	343.491	-396.384	-338.967	355.201
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	231.809	-213.964	-215.963	234.121
Rezervacije za jubilejne nagrade	87.381	-81.069	-85.481	90.426
Skupaj 2018	319.190	-295.033	-301.444	324.547

DRUGE REZERVACIJE (15)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Za tožbe	661.523	1.361.675
Za zapiralna dela premogovniških jam	36.468.052	29.205.052
Za razgradnjo	12.489.398	10.729.721
Za odškodnine	1.645.920	1.920.748
Druge rezervacije	2.928.631	3.065.728
Skupaj	54.193.524	46.282.924

Povečanje rezervacij se v glavnini nanaša na povečanje rezervacij iz naslova zapiralnih del premogovniških jam ter za razgradnjo bloka 6, ki je posledica učinka spremembe diskontne stopnje glede na preteklo leto.

GIBANJE DRUGIH REZERVACIJ

v EUR	Za tožbe	Za zapiralna dela premogovniških jam	Za razgradnjo	Za odškodnine	Druge rezervacije	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	1.361.675	29.205.052	10.729.721	1.920.748	3.065.728	46.282.924
Oblikovanje, povečanje	49.848	7.263.000	1.759.677	0	220.434	9.292.959
Zmanjšanje, črpanje	0	0	0	-139.428	-291.629	-431.057
Zmanjšanje, odprava	-750.000	0	0	-135.400	-65.902	-951.302
Stanje na dan 31.12.2019	661.523	36.468.052	12.489.398	1.645.920	2.928.631	54.193.524
Stanje na dan 1.1.2018	4.363.077	31.224.052	11.375.992	1.647.362	3.885.277	52.495.760
Oblikovanje - povečanje	361.675	0	0	422.875	269.931	1.054.481
Zmanjšanje - črpanje	-930.000	0	0	-149.489	-594.540	-1.674.029
Zmanjšanje - odprava	-2.433.077	-2.019.000	-646.271	0	-494.940	-5.593.288
Stanje na dan 31.12.2018	1.361.675	29.205.052	10.729.721	1.920.748	3.065.728	46.282.924

Rezervacije za tožbe so oblikovane na podlagi ocene obveznosti in naslova tožb, v katerih skupina nastopa kot tožena stranka. Oblikovanje se nanaša tako tudi na povečanje iz naslova obračunanih zakonitih zamudnih obresti od dela toženih zneskov. Zmanjšanje rezervacij v višini 750.000 EUR iz naslova tožb gre iz naslova odprave rezervacij za odškodnine občini Velenje.

Za leto 2019 je družba PV ponovno ocenila vrednotenje aktivnosti in vrednost zapiralnih del v elaboratu iz decembra 2019 ter na tej osnovi dodatno oblikovala rezervacije za zapiralna dela v višini 1.592.000 EUR. Učinek uskladtve diskontiranja izkazanega stanja rezervacij v letu 2019 le-te povečuje za 336.000 EUR, dodatno pa so se poveča-

le rezervacije preko povečanja vrednosti jamskih gradbenih objektov zaradi pričakovanih zapiralnih del v vrednosti 5.335.000 EUR, kar je posledica učinka spremembe v uporabljeni diskontni stopnji glede na preteklo leto.

Družba TEŠ je na osnovi Energetskega dovoljenja in ocene stroškov za razgradnjo in odstranitvev bloka 6 po izteku dobe uporabe dodatno oblikovala rezervacije v višini 1.759.677 EUR. V povečanju rezervacij za razgradnjo bloka 6 je upoštevanih 123.499 EUR finančnih odhodkov (diskontiranje zaradi preteka časa), 1.636.178 EUR pa predstavlja učinek spremembe diskontne stopnje, ki se izkazuje preko spremembe vrednosti vlaganja v gradbene objekte.

DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (16)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Emisijski kuponi	32.041	148.159
Prejete druge državne podpore	1.154.756	1.250.317
Druge dolgoročne obveznosti	452.359	485.750
Skupaj	1.639.156	1.884.226

Glavnino drugih dolgoročnih obveznosti predstavljajo prejete državne podpore, ki predstavljajo odstopljene prispevke za invalide v skladu z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Uporabljajo se

za pokrivanje stroškov, ki so opredeljeni po tem zakonu. Med drugimi dolgoročnimi obveznostmi skupina izkazuje prejeta sredstva iz naslova sofinanciranja v evropskem projektu.

GIBANJE DRUGIH DOLGOROČNIH OBVEZNOSTI

v EUR	Emisijski kuponi	Prejete druge državne podpore	Drugo	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	70.008	1.328.468	485.750	1.884.226
Pridobitve	0	7.152.635	351.488	7.504.123
Odtujitve	0	-7.326.347	-384.898	-7.711.245
Tečajne razlike	0	0	19	19
Sprostitev	-37.967	0	0	-37.967
Stanje na dan 31.12.2019	32.041	1.154.756	452.359	1.639.156
Stanje na dan 1.1.2018	115.343	1.619.446	0	1.734.789
Pridobitve	0	6.915.970	485.750	7.401.720
Odtujitve	-45.335	-7.206.948	0	-7.252.283
Stanje na dan 31.12.2018	70.008	1.328.468	485.750	1.884.226

DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI (17)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	666.419.394	700.788.733
Druge dolgoročne finančne obveznosti	0	342.077
Skupaj	666.419.394	701.130.810

Dolgoročne finančne obveznosti do bank predstavljajo dolgoročna bančna posojila, najeta pri domačih in tujih bankah. Obrestne mere so fiksne in variabilne, pri čemer so variabilne obrestne mere oblikovane na osnovi 1-, 3- oziroma 6- mesečnega Euribor in pribitka, ki se giblje v razponu od 0,91% do 4,9%. Nekatera posojila se v primeru negativnega Euribora obrestujejo le z upoštevanjem pribitka. Fiksna obrestna mera znaša 5,46%.

Vrednosti glavnice prejetih posojil, ki zapadejo v plačilo v letu 2020, so izkazane med kratkoročnimi obveznostmi do bank v višini 65.736.824 EUR.

Skupina je v letu 2019 uspešno izvedla refinanciranje dela obstoječega dolgoročnega posojila, in sicer v višini 160.000.000 EUR fiksnega dolgoročnega posojila z ročnostjo sedmih let ter 50.000.000 EUR dolgoročnega revolving posojila z ročnostjo treh let ter za nekatera posojila dogovorila nove, nižje obrestne mere.

Skupina redno spremlja gibanje tržnih obrestnih mer Euribor ter v skladu s tem pripravlja periodične Strategije obvladovanja obrestnega tveganja družbe. Cilj upravljanja z obrestnim tveganjem je omejiti in zmanjšati tveganje, povezano s spremembami obrestnih mer, ter na ta način stabilizirati denarne tokove. V letu 2019 niso bile sklenjene nove pogodbe za zavarovanje pred obrestnim tveganjem.

GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH OBVEZNOSTI

v EUR	Dolgoročne finančne obveznosti do bank	Druge dolgoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 31.12.2018	700.788.733	342.077	701.130.810
Preklasifikacija finančni najemi MSRP 16	0	-342.077	-342.077
Stanje na dan 1.1.2019	700.788.733	0	700.788.733
Pridobitve	181.440.000	0	181.440.000
Prenosi na kratkoročne obveznosti	-65.829.820	0	-65.829.820
Odplačila	-150.909.096		-150.909.096
Drugo	929.577		929.577
Stanje na dan 31.12.2019	666.419.394	0	666.419.394
Stanje na dan 1.1.2018	779.479.756	63.165	779.542.921
Pridobitve	4.606.183	508.421	5.114.604
Prenosi na kartkoročne obveznosti	-82.784.706	-229.509	-83.014.215
Odplačila	-512.500	0	-512.500
Stanje na dan 31.12.2018	700.788.733	342.077	701.130.810

Vsa dolgoročna posojila v skupini so zavarovana s hipotekami na nepremičninah, odstopom terjatev, zastavo računov, denarnih sredstev in poslovnih deležev, s poroštvom obvladujoče družbe, poroštvom odvisne družbe in poroštvom Republike Slovenije ter z menicami.

Skupina ima po pogodbah o dolgoročnih posojilih v pogodbe vključene bančne zaveze, ki jih družba na dan 31. december 2019 v celoti izpolnjuje. Roki zapadlosti dolgoročnih obveznosti po obdobjih so razkriti pri likvidnostnem tveganju.

KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI (18)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročne finančne obveznosti do bank brez obresti	65.736.820	82.626.356
Kratkoročne finančne obveznosti do bank za obresti	117.742	133.445
Druge kratkoročne finančne obveznosti	80.787	246.702
Skupaj	65.935.349	83.006.503

Glavnino kratkoročnih finančnih obveznosti predstavljajo obveznosti iz posojil do bank, in sicer del dolgoročnih posojil skupine, ki zapadejo v plačilo v letu dni po datumu skupinskega izkaza finančnega položaja.

GIBANJE KRATKOROČNIH FINANČNIH OBVEZNOSTI

v EUR	Kratkoročne finančne obveznosti do bank brez obresti	Kratkoročne finančne obveznosti do bank za obresti	Kratkoročni izvedeni finančni instrumenti	Druge kratkoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 31.12.2018	82.626.356	133.445	0	246.702	83.006.503
Preklasifikacija finančni najemi MSRP 16	0	0	0	-140.912	-140.912
Stanje na dan 1.1.2019	82.626.356	133.445	0	105.790	82.865.591
Povečanje	42.514.000	23.410.134	0	7.208.705	73.132.839
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti	65.829.820	0	0	0	65.829.820
Kratkoročna odplačila	-42.893.838	-23.425.837	0	-7.233.758	-73.553.433
Dolgoročna odplačila	-82.339.517	0	0	0	-82.339.517
Drugo		0	0	50	50
Stanje na dan 31.12.2019	65.736.821	117.742	0	80.787	65.935.350
Stanje na dan 1.1.2018	71.556.466	138.838	60.937	140.055	71.835.359
Povečanje	22.441.793	26.581.923	0	2.033.165	51.056.881
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti	82.784.706	0	0	229.509	83.014.215
Kratkoročna odplačila	-22.596.955	-26.587.316	0	-2.039.957	-51.224.228
Dolgoročna odplačila	-72.057.775	0	0	-116.070	-72.173.845
Drugo	498.121	0	-60.937	0	498.121
Stanje na dan 31.12.2018	82.626.356	133.445	0	246.702	83.006.503

KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV (19)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	1.635.480	1.940.758
Kratkoročne poslovne obveznosti do skupaj obvladovanih družb	78.938	62.918
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	136.261.211	139.180.581
Skupaj	137.975.629	141.184.257

Razkritja v zvezi z zapadlostjo obveznosti do dobaviteljev so predstavljena v poglavju o likvidnostnem tveganju.

DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI (20)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	305.215	86.810
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	13.088.357	14.199.050
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih inštitucij	28.947.982	26.818.171
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	2.432.103	3.520.520
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	8.436.932	8.558.865
Skupaj	53.210.589	53.183.416

Med drugimi kratkoročnimi obveznostmi predstavljajo obveznosti do državnih in drugih institucij skoraj polovico vrednosti, glavnino pa predstavljata obveznost za davek na dodano vrednost in obveznost iz naslova prodaje emisijskih kuponov državi. Približno četrtno drugih kratkoročnih obveznosti predstavljajo obveznosti do zaposlencev, ki se v glavnini nanašajo na decembrska

izplačila prejemkov, izplačana v januarju 2019. Med njimi skupina izkazuje tudi obveznosti iz naslova neizkoriščenih dopustov v višini 1.379.481 EUR (v letu 2018 v višini 1.554.785 EUR). Kratkoročni vnaprej vračunani stroški pa predstavljajo stroške vračunanih obresti in bančnih garancij in stroške, povezane z nakupi električne energije.

NAJEMI - MSRP 16 (21)

Ob prehodu na MSRP 16 je skupina izbrala modificiran retrospektivni pristop, pri katerem se sredstva, ki predstavljajo pravico od uporabe, merijo kot znesek, ki je enak obveznosti iz najema. Uvedba MSRP 16 ni imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine. Zaradi prehoda na MSRP 16 so se 1. januarja 2019 povečala osnovna sredstva družbe iz naslova pravice do uporabe za 5.757.169 EUR in za enak znesek povečale obveznosti iz financiranja. Zaradi izbrane metode prehoda ni bilo učinkov na zadržani dobiček.

Za pripoznanje obveznosti iz kratkoročnih najemov in najemov manjše vrednosti skupina uporablja izjemo, ki jo standard dopušča. Vrednost kratkoročnih najemov je v letu 2019 znašala 172.076 EUR, vrednost najemov manjše vrednosti pa 45.161 EUR

PRAVICA DO UPORABE NAJETIH SREDSTEV

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Pravica do uporabe najetih sredstev	4.678.163	0
Skupaj	4.678.163	0

GIBANJE PRAVICE DO UPORABE SREDSTEV

v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2019	3.302.724	1.364.004	930.343	160.097	5.757.168
Preklasifikacija finančni najemi MSRP 16	0	0	523.724	0	523.724
Nabavna vrednost 1.1.2019	3.302.724	1.364.004	1.454.067	160.097	6.280.892
Pridobitve	0	0	0	0	0
Nabavna vrednost 31.12.2019	3.302.725	1.364.004	1.454.067	160.097	6.280.893
Odpisana vrednost 1.1.2019	0	0	0	0	0
Preklasifikacija finančni najemi MSRP 16			22.524		22.524
Odpisana vrednost 1.1.2019	0	0	22.524	0	22.524
Amortizacija	660.545	287.158	569.917	62.586	1.580.206
Odpisana vrednost 31.12.2019	660.545	287.158	592.441	62.586	1.602.730
Knjigovodska vrednost 1.1.2019	3.302.724	1.364.004	1.431.543	160.097	6.258.368
Knjigovodska vrednost 31.12.2019	2.642.180	1.076.846	861.626	97.511	4.678.163

FINANČNE OBVEZNOSTI IZ NAJEMOV

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	3.452.707	0
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	1.748.662	0
Skupaj	5.201.369	0

GIBANJE FINANČNIH OBVEZNOSTI IZ NAJEMOV

v EUR	Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	4.325.116	1.432.052	5.757.168
Preklasifikacija finančni najemi MSRP 16	342.077	140.912	482.989
Stanje na dan 1.1.2019	4.667.193	1.572.964	6.240.157
Pridobitve	669.780		669.780
Prenosi na kratkoročne obveznosti	-1.884.265	0	-1.884.265
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti	0	1.884.265	1.884.265
Odplačila		-1.708.568	-1.708.568
Stanje na dan 31.12.2019	3.452.708	1.748.661	5.201.369

POGOJNE OBVEZNOSTI (22)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Garancije za dobro izvedbo del/odpravo napak	816.296	1.124.430
Drugo	0	250.000
Skupaj	816.296	1.374.430

Med garancijami za dobro izvedbo del in odpravo napak so izkazane dane garancije skupine do tretjih oseb iz naslova izvedenih poslov.

3.5.7.2 Skupinski izkaz poslovnega izida

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE (23)

v EUR	2019	2018
Na domačem trgu	604.861.463	538.683.506
Električna energija	582.756.501	521.860.433
Toplotna energija	6.700.411	5.985.749
Ostali proizvodi	564.355	463.168
Ostalo trgovsko blago in material	1.562.056	1.464.444
Ostale storitve	13.278.140	8.909.712
Na tujem trgu	1.105.713.512	933.281.715
Električna energija	1.091.470.545	915.601.745
Ostali proizvodi	371.802	6.077
Ostalo trgovsko blago in material	76.002	125.731
Ostale storitve	13.795.163	17.548.162
Skupaj	1.710.574.975	1.471.965.221

Glavnino čistih prihodkov od prodaje predstavljajo prihodki iz naslova prodaje električne energije v obvladujoči družbi.

Prihodki od toplotne energije se v celoti nanašajo na prihodke družbe TEŠ, ki proizvaja toplotno energijo.

Med prihodki od ostalega trgovskega blaga in materiala sta v glavnini izkazani prodaja odpadnega materiala in vrednost prodaje emisijskih kuponov.

Prihodke od ostalih storitev je skupina HSE v glavnini ustvarila s storitvami, povezanimi z električno energijo (prenosne kapacitete potrdila o izvoru itd.), ostalo pa predstavljajo gradbene, rudarske in vzdrževalne storitve, najemnine nepremičnin in druge storitve.

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (24)

v EUR	2019	2018
Prihodki od odprave rezervacij	967.934	2.928.333
Črpanje odloženih prihodkov	7.334.718	7.219.970
Odprava slabitve terjatev	45.741	407.866
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	1.021.096	871.067
Zamudne obresti	164.418	67.225
Dobiček pri prodaji stalnih sredstev	539.461	1.371.075
Ostalo	7.967.693	4.760.502
Skupaj	18.041.061	17.626.038

Med drugimi poslovnimi prihodki predstavlja črpanje odloženih prihodkov največji delež in se v glavnini nanaša na koriščenje odstopljenih prispevkov za invalide.

Glavnino drugih poslovnih prihodkov predstavljajo dobički iz trgovanja s standardiziranimi rokovnimi pogodbami za električno energijo in emisijskimi kuponi.

STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (25)

v EUR	2019	2018
Nabavna vrednost prodanega blaga	1.258.820.543	1.078.719.619
Odvisni stroški prodanega blaga	42.104.635	35.706.938
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga	1.300.925.178	1.114.426.557
Stroški materiala	24.286.974	22.132.953
Stroški pomožnega materiala	2.791.855	2.535.016
Stroški energije	2.046.660	1.835.147
Stroški nadomestnih delov	5.523.649	7.061.006
Stroški drobnega inventarja	403.817	385.338
Pisarniški material	171.630	206.406
Strokovna literatura	16.130	40.752
Uskladitev stroškov materiala in DI	35.213	2.034
Stroški za požarno preventivo	0	3.696
Stroški materiala za odpravo škod	0	1.056
Ostalo	1.234.714	1.138.401
Skupaj stroški materiala	36.510.642	35.341.805
Stroški storitev pri ustvarjanju proizvodov	8.637.803	4.811.150
Stroški transportnih storitev	844.447	885.451
Storitve vzdrževanja	10.741.694	9.232.931
Stroški najemnin	845.540	2.895.803
Stroški povračil zaposlencev v zvezi z delom	327.154	260.989
Stroški zavarovanja in bančnih storitev	5.854.928	5.392.942
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	4.728.926	4.990.656
Stroški za raziskave in razvoj	0	126.442
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	945.910	766.065
Stroški storitev fizičnih oseb	875.844	860.392
Komunalne storitve	3.289.152	3.828.028
Stroški rudarskih škod	141.758	0
Stroški varovanja in nadzora	39.759	192.784
Storitve čiščenja	9.361	187.697
Sortiranje premoga	0	21.627
Članarine	198.452	180.294
Upravljanje nepremičnin	229.715	113.175
Stroški špedicije	2.990	3.902
Stroški urejanja deponij	110.328	450.511
Oblikovanje letnih poročil in revij	0	1.983
Stroški kopiranja in plotanja	12.087	10.764
Ostalo	807.814	873.500
Skupaj stroški storitev	38.643.662	36.087.086
Skupaj	1.376.079.482	1.185.855.448

V nabavni vrednosti prodanega blaga so v glavnini izkazani odhodki za nakup električne energije in odvisni stroški nakupa električne energije.

V stroških materiala predstavljajo najpomembnejše vrednosti stroški energentov, potrebnih pri proizvodnji električne energije (razen stroškov premoga) in toplotne energije, ter stroški nadomestnih delov in materiala za vzdrževanje naprav in opreme.

STROŠKI REVIZORJA

v EUR	2019	2018
Revidiranje letnega poročila	98.711	123.074
Druge storitve dajanja zagotovil	5.300	9.108
Skupaj	104.011	132.182

Za leto 2019 je revizijo računovodskih izkazov družb skupine v Sloveniji izvajala revizijska družba Deloitte revizija d.o.o., ki je hkrati opravila tudi pregled računovodskih informacij odvisnih družb iz tujine, ki so vključene v skupin-

Med stroški storitev predstavljajo največje vrednosti stroški vzdrževanja stalnih sredstev skupine, stroški zavarovanja, stroški intelektualnih in osebnih storitev, storitve pri ustvarjanju proizvodov predstavljajo gradbene storitve, vrtna dela in razna sanacijska dela ter komunalne storitve. Porast stroškov storitev pri ustvarjanju proizvodov je posledica večjega obsega poslovanja.

ske računovodske izkaze, njihovi računovodski izkazi pa se niso revidirali v državi rezidentstva. Dve družbi, registrirani v tujini, sta bili revidirani s strani revizijskih družb v njuni državi.

STROŠKI DELA (26)

v EUR	2019	2018
Plače	91.185.131	89.864.875
Stroški pokojninskih zavarovanj	15.674.309	15.301.567
Stroški drugih zavarovanj	6.675.669	6.538.015
Drugi stroški dela	18.194.474	12.815.165
Skupaj	131.729.583	124.519.622

Stroški dela zajemajo stroške plač in nadomestil, stroške socialnih zavarovanj, stroške dodatnih pokojninskih zavarovanj in druge stroške dela (prehrano na delu, prevoz na delo in z dela, regres za letni dopust, solidarnostne

pomoči, rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi itd.). Všteti so tudi stroški nadomestil za neizkoriščene dopuste zaposlenih iz leta 2019, ki ga zaposleni lahko koristijo do 30. junija 2020.

ŠTEVILO ZAPOSLENIH IN POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH PO IZOBRAZBENI STRUKTURI

Izobrazbeni razred	1.1.2019	31.12.2019	Povprečno število zaposlenih
1	157	179	168
2	106	106	106
3	53	53	53
4	1.077	1.068	1.073
5	820	837	829
6/1	338	336	337
6/2	206	211	209
7	269	271	270
8/1	70	72	71
8/2	12	14	13
Skupaj	3.108	3.147	3.128

ODPISI VREDNOSTI (27)

v EUR	2019	2018
Amortizacija neopredmetenih sredstev	713.011	797.781
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	77.470.921	76.148.173
Amortizacija najetih sredstev	1.580.206	0
Oslabitve/odpisi terjatev	38.652	65.638
Oslabitve/odpisi zalog	544.915	222.833
Oslabitve pri nepremičninah, napravah in opremi ter neopredmetenih sredstvih	4.221	18.705.593
Odpisi pri nepremičninah, naparavah in opremi	6.127.922	1.373.600
Prodaje pri nepremičninah, napravah in opremi ter naložbenih nepremičninah	37.445	373.320
Skupaj	86.517.293	97.686.938

Glavnino odpisov vrednosti v letu 2019 predstavlja amortizacija nepremičnin, naprav in opreme, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin.

Skupina je zaradi prilagoditve vrednosti zalog na čisto iztržljivo vrednost oblikovala popravek vrednosti zalog v višini 534.899 EUR.

Največji delež odpisa nepremičnin, naprav in opreme pa se nanaša odpis investicije v teku hidroelektrarne Hrastje-Mota na Muri v vrednosti 5.960.636 EUR, in sicer zaradi sprejetega sklepa vlade o ustavitvi priprave

državnega prostorskega načrta za območje hidroelektrarne Hrastje-Mota na Muri.

Za osnovna sredstva, pridobljena z državnimi dotacijami oziroma brezplačno, se amortizacija obračunava ločeno. Za vrednost obračunane amortizacije se črpajo dolgoročno odloženi prihodki in izkazujejo drugi poslovni prihodki.

Med popravki vrednosti poslovnih terjatev se izkazuje oblikovanje dvomljivih terjatev iz poslovanja, kar je razkrito pri kreditnem tveganju v tem poročilu.

USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI (28)

v EUR	2019	2018
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	-14.224.268	-15.395.195
Skupaj	-14.224.268	-15.395.195

Usredstveni lastni proizvodi in storitve v glavnini predstavljajo:

- inženiring storitve pri izgradnji in rekonstrukcijah HE,
- dela, vezana na jamske gradbene objekte.

DRUGI POSLOVNI ODHODKI (29)

v EUR	2019	2018
Oblikovanje rezervacij	223.910	1.054.479
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	9.878.716	11.689.755
Koncesije	16.009.266	14.223.216
Izdatki za varstvo okolja	45.365.336	35.971.004
Donacije	392.096	2.042.048
Drugi poslovni odhodki	3.358.733	2.723.040
Skupaj	75.228.057	67.703.542

Med drugimi poslovnimi odhodki so najpomembnejši izdatki za varstvo okolja (stroški emisijskih kuponov in vodnih povračil), koncesijski prispevki državi in nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. Razlog povečanja izdatkov za varstvo okolja je višja cena emisijskih kupov v letu 2019.

FINANČNI IZID (30)

Skupina je v letu 2019 ustvarila negativni finančni izid v višini 30.874.287 EUR.

FINANČNI PRIHODKI

v EUR	2019	2018
Finančni prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	2.960	106.959
Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov	3.755	3.006
Finančni prihodki od prodaje finančnih naložb	0	52.697
Drugi finančni prihodki	364	209
Skupaj	7.079	162.871

Delež v pozitivnem poslovnem izidu pridruženih in skupaj obvladovanih družb, obračunan z uporabo kapitalske metode, je v tem poročilu izkazan v skupinskem izkazu poslovnega izida v ločeni postavki. Delež v poslovnih izidih pridruženih in skupaj obvladovanih družb za leto 2019 znaša 1.273.673 EUR.

FINANČNI ODHODKI

v EUR	2019	2018
Finančni odhodki za obresti	23.219.909	26.091.743
Finančni odhodki od prodaje finančnih naložb	26.684	0
Drugi finančni odhodki	8.984.234	7.275.859
Skupaj	32.230.827	33.367.602

Druge finančne odhodke v glavnini predstavljajo stroški, povezani z najetimi posojili.

Finančni odhodki od prodaje finančnih naložb se nanašajo na realizirano izgubo ob likvidaciji družbe HSE Adria.

Drugi finančni odhodki v glavnini predstavljajo stroške in poročstva, povezana z najetimi posojili.

DAVKI (31)

v EUR	2019	2018
Odmerjeni davek	13.501.990	10.847.119
Odloženi davki	-3.948	108.629
Skupaj davek od dobička, pripoznan v IPI	13.498.042	10.955.748
Odloženi davek pripoznan v kapitalu	-9.043	-12.584

Družbe skupine so zavezanke za davek od dohodka pravnih oseb, davek na dodano vrednost, davek na finančne storitve in trošarine.

Za leto 2019 so obveznost za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb v Sloveniji izkazale štiri od štirinajstih družb v skupini, v tujini pa vse tri družbe. Ostale družbe niso ugotovile osnove za njegovo plačilo zaradi uveljavljanja olajšav oziroma črpanja davčnih izgub ter zaradi doseženih negativnih poslovnih izidov.

Odmerjeni davek družb skupine za leto 2019 znaša 13.501.990 EUR. Družbe skupine iz naslova odmerjenega davka konec leta 2019 izkazujejo za 691.240 EUR terjatev za odmerjeni davek in za 4.268.719 EUR obveznosti za odmerjeni davek.

Odloženi davki se nanašajo na odložene terjatve za davek, ki so pripoznane v višini verjetnega razpoložljivega dobička, v breme katerega jih bo v prihodnosti mogoče

uporabiti. Odložene terjatve so znižane za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljavljati davčno priznane odhodke oziroma so bili odhodki vključeni v davčne izkaze tekočega leta.

Med odloženimi davki skupina izkazuje odložene terjatve za davek v višini 721.364 EUR in 15.609 EUR odloženih obveznosti za davek. Podrobnejša razkritja odloženih terjatev in obveznosti za davek so v pojasnilih 5 in 6 skupinskega izkaza finančnega položaja.

Družbe skupine imajo konec leta 2019 neizkoriščene davčne izgube v višini 902.467.194 EUR, za katere niso oblikovale odloženih terjatev za davek.

Pri ugotavljanju osnove za odmerjeni davek so bili prihodki in odhodki, ugotovljeni v skladu z MSRP, korigirani v smislu povečanja in znižanja davčne osnove, kar je prikazano v spodnji tabeli.

IZRAČUN EFEKTIVNE DAVČNE STOPNJE

v EUR	2019	2018
Poslovni izid pred davki	29.720.235	-846.855
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	8.403.543	-165.730
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	-265.666	589.443
Davek od davčnih olajšav	-1.114.431	-885.960
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	-81.626	-1.060.815
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	1.040.661	963.386
Davek od ostalih sprememb v davčni bilanci	123.154	377.621
Davčni učinek nepripoznanih odloženih terjatev za davčne izgube	5.396.355	11.029.174
Obračunani davek	13.501.990	10.847.119
Odloženi davki	-3.948	108.629
Skupaj davki	13.498.042	10.955.748
Efektivna davčna stopnja	45,00 %	/

ČISTI POSLOVNI IZID (32)

v EUR	2019	2018
Kosmatí donos iz poslovanja	1.743.654.723	1.489.591.259
Poslovni izid iz poslovanja	74.100.308	30.442.789
Finančni izid	-32.223.748	-33.204.731
Poslovni izid pred davki	43.226.022	-846.855
Čisti poslovni izid poslovnega leta	29.727.980	-11.802.603

V letu 2019 je skupina HSE ustvarila pozitiven čisti poslovni izid v višini 29.727.980 EUR.

3.5.7.3 Povezane osebe

Povezane osebe so družbe, v katerih ima skupina pomemben vpliv, družbe, v katerih skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje te družbe, ter družbe, ki so v večinski državni lasti.

Skupina je s povezanimi osebami poslovala na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb. Med prodajo in nakupi je izkazan promet vseh poslov (brez DDV), vključno s finančnimi prihodki. Posli s pridruženimi družbami se v glavnini nanašajo na nakup električne energije od družbe HESS in pripis dobičkov v tej družbi.

Med pomembnejšimi posli s povezanimi osebami v nadaljevanju izpostavljamo naslednje:

- posle s pridruženimi in skupaj obvladovanimi podjetji in
- posle z družbami v neposredni oziroma posredni lasti Republike Slovenije (več kot 50 % lastništvo), ki so za skupino z vidika ravni pomembnosti transakcij po kriteriju velikosti transakcije pomembni (prihodki oziroma odhodki v letu 2019 presegajo 2.000.000 EUR), razen za banke, kjer so razkriti vsi posli. Posli se v glavnini nanašajo na trgovanje z električno energijo oziroma na financiranje skupine HSE.

Obvladujoča družba je v 100 % lasti Republike Slovenije. Dividende v letu 2019 niso bile izplačane.

PODATKI O POSLIH S POVEZANIMI DRUŽBAMI

v EUR	Prodaje	Nakupi	Terjatve na dan 31.12.2019	Obveznosti na dan 31.12.2019
Pridružene družbe	1.737.180	9.566.334	69.194	1.635.480
Skupaj obvladovane družbe	173.054	863.151	146	78.938
Skupaj	1.910.234	10.429.485	69.340	1.714.418

POSLI Z REPUBLIKO SLOVENIJO IN PRAVNIMI OSEBAMI, KI SO V NEPOSREDNI VEČINSKI LASTI REPUBLIKE SLOVENIJE

v EUR	Odprte terjatve na dan 31.12.2019	Odprte obveznosti na dan 31.12.2019	Prihodki 1- 12 2019	Odhodki 1-12 2019
BORZEN d.o.o.	369.233	271.728	9.126.222	8.790.496
BSP d.o.o.	311.588	496.306	70.062.092	51.901.194
ECE d.o.o.	12.619.128	713.177	130.333.078	7.499.171
ELES d.o.o.	2.558.041	711.577	24.588.632	3.594.162
ELEKTRO MARIBOR ENERGIJA PLUS d.o.o.	6.294.139	8.214	65.340.119	1.869.978
E3 d.o.o.	7.818.403	349.683	69.491.472	4.586.671
GEN ENERIGJA d.o.o.	83.919	21.784	818.346	383.091
GEN-I d.o.o.	10.329.928	13.319.357	83.396.706	93.706.703
PETROL d.d.	5.955.726	8.451.634	47.036.264	49.907.224
Energetska podjetja - skupaj	46.340.105	24.343.460	500.192.931	222.238.690
TALUM d.d.	1.699.743	269.902	16.605.665	925.843
Proizvodnja aluminija	1.699.743	269.902	16.605.665	925.843
AVTENTA d.o.o.	0	36.997	0	137.838
VGP DRAVA Ptuj d.o.o.	0	211.724	0	643.426
Ostalo - skupaj	0	248.721	0	781.264
NLB d.d.	0	57.000.014	1.533	1.396.555
SID d.d.	0	55.532.386	0	1.395.009
ABANKA d.d.	0	1.634	0	23.443
Gorenjska banka d.d.	0	2.934	0	46.991
Nova KBM d.d.	0	17.409	0	200.504
SKB d.d.	0	228	0	46.207
BKS BANK AG	0	13.490	0	74.340
Banke - skupaj	0	112.568.095	1.533	3.183.049
Skupaj	48.039.848	137.430.178	516.800.129	227.128.846

3.5.7.4 Prejemki

Prejemki poslovodij in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke (prehrana, prevoz, dnevnice, neobdavčen del jubilejnih nagrad) in
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Prejemki članov nadzornega sveta vsebujejo bruto sejnine vseh članov (menjave članov nadzornega sveta znotraj leta) s potnimi stroški za opravljanje funkcije v nadzornih svetih in njihovih komisij.

Člani uprav in poslovodstev, zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivnih pogodb, in člani nadzornih svetov družb skupine v letu 2019 od družb skupine HSE niso prejeli deležev v dobičku po sklepu skupščin, niti jim družbe niso odobrile predujmov, novih posojil ali poroštev.

PREJEMKI

v EUR	Bruto plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Sejnine	Skupaj
Člani uprave	1.239.599	142.256	47.772	23.766		1.453.393
Člani nadzornih svetov in komisij nadzornega sveta	0	0	456	3.022	243.263	246.741
Zaposleni za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	1.232.973	121.291	39.917	24.116	0	1.418.297
Skupaj 2019	2.472.572	263.547	88.145	50.904	243.263	3.118.431
Člani uprave	1.126.507	45.947	41.776	20.667	7.867	1.242.764
Člani nadzornih svetov in komisij nadzornega sveta	0	0	1.950	2.293	233.359	237.602
Zaposleni za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	1.104.468	122.740	34.308	21.554	0	1.283.070
Skupaj 2018	2.230.975	168.687	78.034	44.514	241.226	2.763.436

PREJEMKI POSLOVODSTEV DRUŽB

v EUR	Bruto plača	Drugi prejemki	Bonitete	Povračilo stroškov	Bruto sejnine	Skupaj
Stojan Nikolić- HSE	130.137	4.724	2.445	2.623	7.544	147.473
Viktor Vračar-HSE, TEŠ	75.247	8.014	3.778	783	440	88.262
Matjaž Marovt - HSE	42.723	33.906	2.740	349	1.954	81.672
Marjan Pintar - SENG	8.417		112	118		8.647
Arman Koritnik - TEŠ	31.967	787	2.253	239		35.246
Ludvik Golob - PV	90.322	4.246	875	991		96.434
Mojca Letnik - PV	102.600	3.959	3.780	1.493		111.832
Suzana Koželjnik- HTZ	69.211	3.982	28	2.836		76.057
Andrej Tumpej - DEM	107.058	4.725	7.830	1.921		121.534
Miha Pečovnik - HSE Invest	86.263	1.905	7.096	1.880		97.144
Anton Žagar - RGP	68.400	3.982	2.842	1.267		76.491
Iztok Kikec - SIPOTEH	48.000	3.268	28	2.032		53.328
Damijan Kanduti - PLP	68.257	4.078	1.605	1.462		75.402
Marko Mavec - PV	12.513	966		428		13.907
Gregor Uranjek - PV	77.038	12.890	1.560	1.860		93.348
Radovan Jereb - SENG	85.985	1.905	1.837	1.481		91.208
Mitja Tašler -TEŠ	72.959	4.020	6.298	1.207		84.484
Mirko Marinčič - HSE	48.845	2.128	2.665	640		54.278
Bogdan Makovšek - PV	13.657	42.771		156		56.584
Skupaj	1.239.599	142.256	47.772	23.766	9.938	1.463.331

PREJEMKI ČLANOV NADZORNEGA SVETA

v EUR	Bruto sejnine	Potni stroški	Bonitete	Skupaj
Stojan Nikolić - predsednik NS PV	7.392		152	7.544
Boštjan Jančar - član NS HSE	15.370			15.370
Boštjan Markoli - član NS HSE in namestnik predsednika NS PV	18.775	93		18.868
Jernej Otič - član NS HSE	15.920	1.719		17.639
Miloš Pantoš - član NS HSE	15.509	25		15.534
Milan Perović - predsednik NS HSE	6.788	53		6.841
Viktor Vračar - član NS HSE	5.215	12		5.227
Matjaž Marovt - predsednik NS PV	2.088		152	2.240
Barbara Gorjup - namestnica predsednika NS HSE	14.935			14.935
Drago Polak - namestnik predsednika NS HSE Invest	220			220
Danilo Rednjak - član NS PV	6.006		152	6.158
Alida Rejec - članica NS HSE Invest	660			660
Andrej Tumpej član NS HSE Invest	660			660
Katja Rejec - članica NS HSE Invest	660			660
Gregor Mikelj - član NS HSE Invest	660			660
Vesna Cukrov - članca NS HSE	15.590	354		15.944
Petja Rijavec - članica NS HSE	14.849	69		14.918
Tomaž Besek - predsednik NS HSE	11.777	131		11.908
Goran Branković - član NS HSE	10.814			10.814
Skupaj	163.888	2.456	456	166.800

PREJEMKI ČLANOV REVIZIJSKE KOMISIJE

v EUR	Bruto sejnine	Potni stroški	Skupaj
Boštjan Jančar - član revizijske komisije	4.504	126	4.630
Boštjan Markoli- član revizijske komisije	4.101	19	4.120
Barbara Gorjup - predsednica revizijske komisije	5.711	51	5.762
Maja Zaman Groff - zunanja članica revizijske komisije	13.851	87	13.938
Skupaj	28.167	283	28.450

PREJEMKI ČLANOV KADROVSKE KOMISIJE

v EUR	Bruto sejnine	Potni stroški	Skupaj
Boštjan Markoli - član kadrovske komisije	4.981	21	5.002
Miloš Pantoš - predsednik kadrovske komisije od 5.4.2019	3.867	10	3.877
Milan Perović - predsednik kadrovske komisije do 28.3.2019	2.214	27	2.241
Barbara Gorjup - članica kadrovske komisije	4.981	52	5.033
Petja Rijavec - članica kadrovske komisije	5.201	0	5.201
Alenka Erker Lozinšek - članica kadrovske komisije PV	1.320	0	1.320
Skupaj	22.564	110	22.674

PREJEMKI ČLANOV KOMISIJE ZA PRESTRUKTURIRANJE NS

v EUR	Bruto sejnine	Potni stroški	Skupaj
Jernej Otič - član komisije za prestrukturiranje	3.353	135	3.488
Miloš Pantoš - član komisije za prestrukturiranje	3.265	5	3.270
Viktor Vračar - predsednik komisije za prestrukturiranje do 28.3.2019	1.598	3	1.601
Vesna Cukrov - članica komisije za prestrukturiranje	2.825	19	2.844
Goran Branković - predsednik komisije za prestrukturiranje od 8.4.2019	3.391		3.391
Skupaj	14.432	162	14.594

PREJEMKI ČLANOV KOMISIJE ZA TRŽENJE IN INVESTICIJE

v EUR	Bruto sejnine	Potni stroški	Skupaj
Boštjan Jančar - član komisije za trženje in investicije	3.221		3.221
Boštjan Markoli - član komisije za trženje in investicije	2.825	6	2.831
Miloš Pantoš - presednik komisije za trženje in investicije	4.634	5	4.639
Viktor Vračar - član komisije za trženje in investicije	1.095		1.095
Goran Branković - član komisije za trženje in investicije	2.437		2.437
Skupaj	14.212	11	14.223

3.5.7.5 Finančni instrumenti in tveganja

To poglavje je povezano s poglavjem Obvladovanje finančnih tveganj in s poglavjem o finančnih tveganjih v poslovnem delu.

KREDITNO TVEGANJE

98 % čistih prihodkov od prodaje skupine se nanaša na področje prodaje in trgovanja z električno energijo, zato je večinski del aktivnosti za obvladovanje kreditnih tveganj skoncentriran v matični družbi. Družba HSE obvladuje kreditna tveganja v skladu s postopki, opisanimi v poglavju Kreditnega tveganja v Računovodskem poročilu družbe, kjer je podrobneje opisana struktura kratkoročnih terjatev družbe in njihovo obvladovanje. Družba HSE, ki odkupi glavnilno proizvodnje od svojih odvisnih družb oziroma proizvodnih enot skupine, poravnava svoje obveznosti v skladu z določili pogodb o nakupu električne energije, ki jih družba HSE letno sklepa s proizvodnimi odvisnimi družbami. Električno energijo nato proda na trgu, kar pomeni, da je družba HSE v največji meri izpostavljena kreditnim tveganjem. Kreditna tveganja odvisnih družb so obvladovana v skladu z internimi akti in postopki posamezne odvisne družbe.

Družbe v skupini upravljajo s kreditnimi tveganji s podrobnim pregledom in preudarno izbiro svojih poslovnih partnerjev pred njihovo odobritvijo, rednim spremljanjem poslovanja poslovnega partnerja po njihovi odobritvi in s konservativnim pristopom k postavljanju omejitev obsega poslovanja s posameznim poslovnim partnerjem.

Poslovne terjatve so zavarovane z bančnimi in korporativnimi garancijami, z zastavo terjatev iz naslova pogodb o vodenju transakcijskih računov, z depoziti, s predplačili ter menicami in izvršnicami. Družbe skupine imajo zavarovanih približno 79 % kratkoročnih terjatev do kupcev, te terjatve pa predstavljajo glavnilno vseh terjatev skupine.

V primeru zamude plačila se kupcem v Sloveniji in tujini zaračunajo pogodbeno dogovorjene zamudne obresti.

DOLGOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE TERJATVE PO ROKIH ZAPADLOSTI

v EUR	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročno dani depoziti drugim	17.564	7.756	16.611	41.931
Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	0	168.646	0	168.646
Dolgoročno dani predujmi	10.147	27.440	9.145	46.732
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	0	0	797.501	797.501
Skupaj 31.12.2019	27.711	203.842	823.257	1.054.810
Dolgoročno dani depoziti drugim	10.000	21.437	13.119	44.556
Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	583.035	0	0	583.035
Dolgoročno dani predujmi	10.147	28.440	18.292	56.879
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	0	0	3.050.904	3.050.904
Skupaj 31.12.2018	603.182	49.877	3.082.315	3.735.374

KRATKOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE TERJATVE PO ROKIH ZAPADLOSTI

v EUR	Zapadlost v plačilo						Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	Zapadle od 3 do 6 mesecev (od 91 do 180 dni)	zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 272 dni)	zapadle od 9 do 12 mesecev (od 271 do 360 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne finančne terjatve in posojila drugim	51	0	0	0	0	0	51
Kratkoročno dani depoziti drugim	12.554.373	0	0	0	0	0	12.554.373
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	69.194	0	0	0	0	0	69.194
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	146	0	0	0	0	0	146
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	137.345.293	4.413.022	26.682	10.177	11.320	6.677.348	148.483.842
Kratkoročno dani predujmi	3.024.621	0	0	0	0	206.731	3.231.352
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	30.035.899	0	0	0	0	0	30.035.899
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	14.697.156	0	0	0	0	559.151	15.256.307
Skupaj 31.12.2019	197.726.733	4.413.022	26.682	10.177	11.320	7.443.230	209.631.164
Kratkoročno dani depoziti drugim	12.935.641	0	0	0	10.020	0	12.945.661
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	166.362	8.694	0	0	0	0	175.056
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	127.429.575	7.198.251	33.940	61.426	27.333	6.595.417	141.345.942
Kratkoročno dani predujmi	1.551.533	0	0	0	0	206.731	1.758.264
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	25.818.824	0	0	0	0	0	25.818.824
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	16.620.623	0	0	0	0	1.068.191	17.688.814
Skupaj 31.12.2018	184.522.558	7.206.945	33.940	61.426	37.353	7.870.339	199.732.561

GIBANJE POPRAVKOV VREDNOSTI KRATKOROČNIH POSLOVNIH TERJATEV

v EUR	2019	2018
Stanje na dan 1.1.	7.668.235	7.806.090
Izterjane odpisane terjatve	-28.766	-387.257
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	31.480	367.612
Dokončen odpis terjatev	-548.469	-118.210
Stanje na dan 31.12.	7.122.480	7.668.235

Skupina ima konec leta 2019 oblikovanih za 7.122.480 EUR popravkov vrednosti za dvomljive in sporne kratkoročne poslovne terjatve.

Pri oblikovanju popravkov vrednosti kratkoročnih terjatev je skupina v letu 2019 upoštevala usmeritev MSRP 9. Skladno s tem je skupina že v letu 2018 uvedla nov model izračuna oslabitve, ki ne temelji zgolj na realiziranih kreditnih izgubah, temveč upošteva pričakovane kreditne izgube (ECL). Izračunan ECL glede na celotno vrednost

LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Likvidnostno tveganje oziroma tveganje plačilne sposobnosti je tveganje, ki je povezano s primanjkljajem razpoložljivih finančnih virov in s tem nesposobnostjo skupine, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti.

Za obvladovanje likvidnostnega tveganja se je na matični družbi redno spremljalo in načrtovalo denarni tok skupine na dnevni, mesečni in letni ravni. Veliko pozornosti je namenjenih pripravi planov denarnih tokov, saj le uspešno načrtovanje denarnih tokov omogoča optimalno upravljanje likvidnosti, s pravočasno napovedjo in uporabo morebitnih likvidnostnih presežkov oziroma najavo

Obvladovanje likvidnostnega tveganja se spremlja po posameznih kategorijah poslovanja skupine, in sicer:

OBVLADOVANJE LIKVIDNOSTNEGA TVEGANJA IZ POSLOVANJA, ki je tesno povezano s kreditnim tveganjem. Likvidnostno tveganje iz poslovanja je obvladovano predvsem z usklajevanjem plačilnih rokov terjatev in obveznosti, ki izhajajo iz osnovne dejavnosti – trgovanja z električno energijo, kakor tudi plačilnih rokov drugih obveznosti na način, da družbe v skupini pravočasno poravnava obveznosti do dobaviteljev. Cilj ukrepov za obvladovanje likvidnostnega tveganja iz poslovanja je zagotavljanje optimalne plačilne sposobnosti za poravnavanje tekočih obveznosti družb skupine tako v normalnih kot

OBVLADOVANJE LIKVIDNOSTNEGA TVEGANJA IZ NALOŽBENJA, ki je tesno povezano z investicijskim tveganjem. Obvladovanje likvidnostnega tveganja iz naložbenja predstavlja zagotavljanje financiranja investicij v skladu z investicijskimi programi na način, da so pravočasno zagotovljena zadostna sredstva, predvidena

poslovnih terjatev ne predstavlja vpliva na pošten prikaz sredstev; skupina je že v preteklosti ustrezno izkazovala ter oblikovala popravke vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev.

Kreditna tveganja skupine so bila v letu 2019 ustrezno obvladovana.

Vrednost zastavljenih terjatev za posojila na dan 31. december 2018 znaša 2.302.483 EUR.

in pokrivanjem primanjkljajev. Tveganje kratkoročne plačilne sposobnosti je bilo uspešno uravnavano s sprotnim usklajevanjem ročnosti terjatev in obveznosti, dosledno izterjavo terjatev ter zagotovitvijo ustreznih razpoložljivih kreditnih linij pri poslovnih bankah.

S centraliziranim načrtovanjem denarnih tokov, izvedenimi ukrepi prestrukturiranja in optimiranja ročnosti dolga, zagotovitvijo ustrezne likvidnostne rezerve ter aktivnim odnosom do finančnih trgov je bila likvidnost skupine HSE v letu 2019 nadzorovana in zagotovljena ter likvidnostno tveganje ustrezno obvladovano.

tudi v kritičnih in nepredvidljivih okoliščinah, ki izhajajo iz trgovanja z električno energijo, prenosnih zmogljivosti, emisije kuponov in terminskih pogodb, ki zahtevajo ustrezno višino likvidnostnih rezerv za zagotovitev stabilnosti vsakodnevnih operacij in trgovanja. Ukrepi vključujejo ažurno spremljanje poravnav dobaviteljev, podaljševanje plačilnih rokov, dogovore o zamiku plačil ter zagotavljanje zadostnih likvidnostnih sredstev za pokrivanje osnovnih in gibljivih kritij na borzah električne energije in klirinški banki. Likvidnostno tveganje iz poslovanja se v letu 2019 ocenjuje kot ustrezno obvladovano.

v finančnih načrtih, da ne prihaja do zamud pri izvedbi projektov. Likvidnostno tveganje iz naslova naložbenja se odraža tudi na strani prilivov – z uresničevanjem dezinvestiranja, ki se za namen optimizacije poslovanja izvaja v okviru družb skupine. Likvidnostno tveganje iz naložbenja se v letu 2019 ocenjuje kot ustrezno obvladovano.

OBVLADOVANJE LIKVIDNOSTNEGA TVEGANJA IZ FINANCIRANJA je tveganje, povezano z zagotovitvijo zadostnih finančnih virov, kar zajema aktiven odnos do finančnih trgov, pridobitev zadostnih kratkoročnih posojil in kreditnih linij kakor tudi dolgoročnih virov financiranja za namen pravočasnega poravnavanja obveznosti družb skupine, ob spoštovanju danih zavez iz posojilnih pogodb s poslovnimi bankami. V skupini je vzpostavljeno upravljanje z denarnimi sredstvi ali »cash management«

Z razdolževanjem v skladu z načrtom ter ohranitvijo bonitetnih ocen s strani bonitetnih agenciji Moody's in Standard & Poor's »Ba2 positive« (Moody's) in »BB positive« (Standard & Poor's), obe s pozitivnim prihodnjim izgledom, družba in skupina dodatno izkazujeta stabilnost poslovanja. Bonitetna agencija Moody's je izboljšala pri-

v obliki kratkoročnega zadolževanja med družbami v skupini. Osnovni vir financiranja kratkoročnih primanjkljajev družb v skupini so presežki prostih denarnih sredstev ostalih družb v skupini, pri čemer se izvaja optimizacija likvidnosti posameznih družb in skupine. Likvidnostno tveganje iz naslova financiranja je bilo v letu 2019 ustrezno obvladovano, saj si je skupina uspela zagotoviti zadostno višino kreditnih in garancijskih linij za nemoteno poslovanje.

hodnji obet iz stabilnega v pozitivnega, kar je predvsem posledica izpolnjevanja načrtovanega razdolževanja in ustvarjanja zadostnega prostega denarnega toka.

Zapadlost dolgoročnih in kratkoročnih obveznosti skupine po zapadlosti je prikazana v spodnjih tabelah.

DOLGOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE OBVEZNOSTI PO ROKIH ZAPADLOSTI

v EUR	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	69.171.172	219.159.007	378.089.215	666.419.394
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	600.205	2.852.502	0	3.452.707
Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	0	164.236	0	164.236
Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	0	0	42.296	42.296
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	29.192	0	23.062	52.254
Skupaj 31.12.2019	69.800.569	222.175.745	378.154.573	670.130.887
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	80.392.170	273.571.884	346.824.679	700.788.733
Druge dolgoročne finančne obveznosti	9.090	332.987	0	342.077
Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	0	0	39.096	39.096
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	26.518	0	24.026	50.544
Skupaj 31.12.2018	80.427.778	273.904.871	346.887.801	701.220.450

KRATKOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE OBVEZNOSTI PO ROKIH ZAPADLOSTI

v EUR	Zapadlost v plačilo						Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle od 3 do 6 mesecev (od 91 do 180 dni)	zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 270 dni)	zapadle od 9 do 12 mesecev (od 271 do 360 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	65.854.562	0	0	0	0	0	65.854.562
Druge kratkoročne finančne obveznosti	80.787	0	0	0	0	0	80.787
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	1.748.662	0	0	0	0	0	1.748.662
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	1.635.481	0	0	0	0	0	1.635.481
Kratkoročne poslovne obveznosti do skupaj obvladovanih družb	78.938	0	0	0	0	0	78.938
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	135.210.783	1.050.339	0	0	0	87	136.261.209
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	305.215	0	0	0	0	0	305.215
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	11.708.876	0	0	0	0	0	11.708.876
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih institucij	28.947.982	0	0	0	0	0	28.947.982
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	2.428.878	3.225	0	0	0	0	2.432.103
Skupaj 31.12.2019	248.000.164	1.053.564	0	0	0	87	249.053.815
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	55.724.848	1.792.529	11.500.000	2.242.424	11.500.000		82.759.801
Druge kratkoročne finančne obveznosti	246.702	0	0	0	0	0	246.702
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	1.776.790	163.968	0	0	0	0	1.940.758
Kratkoročne poslovne obveznosti do skupaj obvladovanih družb	62.918	0	0	0	0	0	62.918
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	136.243.853	2.882.926	51.451		479	1.870	139.180.579
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	86.810	0	0	0	0	0	86.810
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	14.199.050	0	0	0	0	0	14.199.050
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih institucij	26.818.171	0	0	0	0	0	26.818.171
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	3.520.520	0	0	0	0	0	3.520.520
Skupaj 31.12.2018	238.679.662	4.839.423	11.551.451	2.242.424	11.500.479	1.870	268.815.309

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju iz naslova finančnih obveznosti do bank na dan 31. december 2019 je prikazana v spodnji tabeli. Zneski v tabeli niso diskontirani in vključujejo pogodbeno predvidene obresti. Skupina razpolaga z zadostnimi finančnimi viri za poplačilo obveznosti do bank, ki zapadejo v plačilo v letu 2020.

IZPOSTAVLJENOST LIKVIDNOSTNEMU TVEGANJU IZ NASLOVA FINANČNIH OBVEZNOSTI DO BANK

v EUR	Predvideni denarni tokovi					Skupaj
	oo 2 meseca po datumu IFP	od 2 do 12 mesecev po datumu IFP	od 1 do 2 let po datumu IFP	od 2 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Finančne obveznosti do bank brez obrestnega ščitenja						
Kratkoročna posojila	-40.000	-339.838				-339.838
Dolgoročna posojila	-1.209.419	-64.527.405	-69.444.066	-218.886.126	-378.089.204	-732.156.219
Skupaj	-1.249.419	-64.667.242	-69.444.066	-218.886.126	-378.089.204	-732.496.057

TEČAJNO TVEGANJE

Skupina je tečajnemu tveganju izpostavljena v manjši meri, saj je glavnina prilivov in odlivov v domači valuti evro.

Tečajno tveganje skupine je bilo v letu 2019 ustrezno obvladovano. Skupina obvladuje tečajna tveganja v skladu z internimi pravili skupine. S tečajnim tveganjem se srečuje predvsem obvladujoča družba pri trgovanju z električno energijo v tujih valutah na tujih trgih, pri čemer po potrebi izpostavljenost zaščiti z uporabo izvedenih finančnih instrumentov. Slednje velja predvsem pri avkcijah za nakup električne energije na Madžarskem, ko se plačila izvajajo v valuti HUF in se pred tečajnim tveganjem zavarujemo s termiskim nakupom te valute.

TEČAJI

Država	Oznaka valute	Končni tečaj v EUR za leto 2019	Končni tečaj v EUR za leto 2018
Češka	CZK	25,4080	25,7240
Madžarska	HUF	330,5300	320,9800
Romunija	RON	4,7830	4,6635
ZDA	USD	1,1234	1,1450
Velika Britanija	GBP	0,8508	0,8945
Bolgarija	BGN	1,9558	1,9558
Hrvaška	HRK	7,4395	7,4125
Srbija	RSD	117,3800	118,4300

Vir predstavljajo prejemki iz poslovanja, hkrati pa skupina razpolaga z likvidnostno rezervo v obliki denarnih sredstev v višini 42.517.598 EUR ter dolgoročnih revolving posojil v višini 50.300.000 EUR, ki so bili na dan 31. 12. 2019 v celoti nekorišчени.

IZPOSTAVLJENOST TVEGANJU SPREMEMB DEVIZNIH TEČAJEV

v EUR	EUR	HUF	Ostale valute	Skupaj
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	41.931			41.931
Dolgoročne poslovne terjatve	769.045		243.834	1.012.879
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	12.554.424			12.554.424
Kratkoročne poslovne terjatve	189.566.206		388.055	189.954.261
Dolgoročne finančne obveznosti	-669.872.100			-669.872.100
Dolgoročne poslovne obveznosti	-258.640		-146	-258.786
Kratkoročne finančne obveznosti	-67.684.011			-67.684.011
Katkoročne poslovne obveznosti	-180.961.344	-103.709	-304.752	-181.369.805
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2019	-715.844.489	-103.709	326.991	-715.621.207
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	34.556		10.000	44.556
Dolgoročne poslovne terjatve	3.193.579		497.239	3.690.818
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	12.945.661			12.945.661
Kratkoročne poslovne terjatve	176.364.024	485	2.754.156	179.118.665
Dolgoročne finančne obveznosti	-701.130.810			-701.130.810
Dolgoročne poslovne obveznosti	-89.640			-89.640
Kratkoročne finančne obveznosti	-83.006.503			-83.006.503
Kratkoročne poslovne obveznosti	-182.109.052	-904.757	-1.240.214	-184.254.023
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2018	-773.798.185	-904.272	2.021.181	-772.681.276

SKLENJENE POGODBE ZA VALUTNE ZAMENJAVE PO ROČNOSTI

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Sklenjene pogodbe za valutne zamenjave po ročnosti - do 12 mesecev	10.774.892	5.982.329
Skupaj	10.774.892	5.982.329

UČINEK VALUTNIH ZAMENJAV

v EUR	2019	2018
Nerealiziran dobiček učinkovitih poslov	38.554	54.987
Realiziran dobiček učinkovitih poslov	27.103	32.773
Realizirana izguba učinkovitih poslov	-117.172	-178.938

OBRESTNO TVEGANJE

Skupina obvladuje obrestna tveganja v skladu z internimi pravili skupine, ki opredeljujejo in določajo politiko upravljanja obrestnega tveganja družb v skupini. Obrestno tveganje je bilo v letu 2019 ustrezno obvladovano, saj so bila omejena in zmanjšana tveganja, povezana s spremembami obrestnih mer ter na ta način stabilizirani denarni tokovi.

Na dan 31. december 2019 je 421 mio EUR dolgoročnih posojil skupine obrestovanih s fiksno obrestno mero, preostanek pa z variabilno obrestno mero.

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI DENARNEGA TOKA PRI INSTRUMENTIH Z VARIABILNO OBRESTNO MERO

Sprememba obrestne mere za 50 bazičnih točk (b.t.) na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) čisti poslovni izid skupine za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaji, ostanejo nespremenjene. Pri posojilih, ki so sklenjena po obrestni meri Euribor »zero floor«, smo pri izračunu upoštevali pribitek + 0,50 b.t. na povprečno vrednost Euriborja

Obrestno tveganje družbe v skupini tekoče spremljajo in o njegovem obvladovanju redno poročajo. Redno spremljamo tudi dogajanja na trgu denarja, gibanja obrestnih mer in vrednosti sklenjenih poslov obrestnega ščitenja ter v povezavi s tem sprejemamo ustrezne strategije ščitenja pred obrestnim tveganjem. Kot že vrsto preteklih let tudi v 2019 nismo sklepali poslov ščitenja dviga obrestnih mer in nimamo sklenjenih, t. i. IRS pogodb.

v 2019 (povprečna vrednost 3-mesečnega Euriborja -0,356 %; povprečna vrednost 6-mesečnega Euriborja -0,302 %). Pri posojilih, ki klavzule »zero floor« ne vsebujejo, smo upoštevali spremembo obrestne mere +/- 50 b. t., glede na vrednost Euribor na dan fiksacije pred posameznim obrestnim obdobjem. Posledica je različen končni rezultat pri spremembi obrestne mere za +/- 50 b.t.

FINANČNI INSTRUMENTI PO VARIABILNI OBRESTNI MERI

v EUR	Čisti poslovni izid 2019		Čisti poslovni izid 2018	
	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	-802.829	529.900	-1.142.137	674.205
Finančne obveznosti	-802.829	529.900	-1.142.137	674.205

CENOVNO TVEGANJE

Cenovno tveganje izhaja iz nihanja tržnih cen električne energije in emisijskih dovolilnic, kar je posledica sprememb tržnih dejavnikov, kot so tržne cene drugih energentov (premog, plin, nafta, itd.), sprememb v strukturi ponudbe in povpraševanja na trgu ter regulatornih in drugih vplivov.

Vpliv cenovnega tveganja na poslovanje skupine je mogoče kvantificirati na podlagi ključnih spremenljivk:

- tržne pozicije skupine po posameznih trgih in produktih v določenem trenutku dobave,
- volatilnosti oziroma nihajnosti cen na posameznih trgih in produktih v določenem trenutku dobave ter
- korelacije oziroma povezanosti cen med posameznimi trgi in produkti v določenem trenutku dobave.

Metrike, ki se spremljajo v namen obvladovanja cenovnih tveganj, so različne glede na vrsto aktivnosti.

Z namenom obvladovanja cenovnih tveganj na področju trgovanja so se v letu 2019 uporabljali trije ključni parametri in omejitve, in sicer parameter VaR, drseča stop-loss omejitev in omejitev tveganega kapitala.

Parameter VaR je osrednja metrika, ki predstavlja trenutno izpostavljenost cenovnemu tveganju. Vključuje ključne vplive izpostavljenosti tveganju, kar zajema tržno pozicijo opazovanega portfelja, nihajnost cen, ki jim je ta portfelj izpostavljen, ter statistično povezanost med cenami trgov in produktov, ki vplivajo na vrednost portfelja. Parameter ob izbrani dolžini časovnega intervala in stopnji zaupanja cenovne izpostavljenosti izkazuje stopnjo tveganja. V skupini spremljamo 5-dnevni VaR s

95 % intervalom zaupanja. Parameter predstavlja velikost potencialne izgube vrednosti trgovalnega portfelja v petih dneh, ki v 95 % primerov normalnih premikov trga ne bo presežena glede na tržne cene, korelacije in volatilnosti ter glede na količinsko pozicijo. Omejitev drseči stop-loss ima namen zavarovanja že dosežene vrednosti portfelja. Omejitev tveganega kapitala predstavlja mejo izgube vrednosti, ki je za skupino še sprejemljiva za določen portfelj, ob večji izgubi pa se z izvajanjem aktivnosti portfelja preneha.

Prodaja električne energije in nakup emisijskih dovolilnic iz naslova lastne proizvodnje sta urejena na podlagi Strategije prodaje lastne proizvodnje in nakupa emisijskih kuponov za potrebe lastne proizvodnje skupine. Namen strategije je razpršitev cenovnega tveganja čez daljše trgovalno obdobje. Obvladujoča družba zmanjšuje tveganja iz naslova cen električne energije z delnimi prodajami količin lastne proizvodnje in nakupi emisijskih kuponov na energetskih trgih za leta vnaprej. Pri tem pa dolžino obdobja v prihodnost omejuje likvidnost trga dolgoročnih produktov. Tendenčno se z razvojem trgov povečuje tudi likvidnost dolgoročnih produktov v regiji, kar pomeni, da lahko cenovno zavarujemo tudi bolj oddaljena obdobja dobave. Postopki, povezani z izvajanjem strategije prodaje lastne proizvodnje, se redno spremljajo in ocenjujejo v okviru sestajanja skupine za prodajo lastne proizvodnje.

TERMINSKE POGODBE ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

Skupina izvaja nakupe in prodaje terminskih pogodb z namenom zavarovanja dolgoročnih pozicij iz naslova lastne proizvodnje pred cenovnimi tveganji ter z namenom pozicijskega trgovanja.

V primeru izvajanja cenovnega zavarovanja skupina ob sklenitvi posla za fizično dobavo sklene tudi terminsko pogodbo z nasprotno količino in isto zapadlostjo oz. sklene terminsko pogodbo z zapadlostjo v skladu s planiranimi količinami lastne proizvodnje. Na ta način skupina finančno fiksira dobiček, kar pomeni, da se npr. izguba iz naslova nakupa terminskih pogodb kompenzira z dobičkom

Skupina upravlja in obvladuje cenovna tveganja z naslednjimi aktivnostmi in metodami:

- z dnevnim spremljanjem tržne pozicije na ravni skupine kot tudi obvladujoče družbe po državah in po posameznih skupinah poslov,
- z dnevnimi tržnimi aktivnostmi – sklepanjem kontra poslov z isto količino na istem trgu ali z nakupom in prodajo terminskih pogodb, glede na vrsto trgovalnega posla,
- z dnevnim spremljanjem in analiziranjem cen energentov ter napovedjo pričakovanih sprememb cen energentov na različnih trgih,
- z dnevnim spremljanjem tržnih aktivnosti na trgu emisijskih kuponov,
- s spremljanjem investicijskih odločitev v energetiki na območju Evropske unije in gospodarske rasti vodilnih držav,
- z dnevnim spremljanjem in analiziranjem vrednosti parametrov VaR in MtM (Mark-to-Market) po posameznih skupinah poslov, upošteva omejitve oziroma nivoje vrednosti VaR določenimi z internimi pravilniki,
- z redno tedensko obravnavo sprememb vrednosti in parametrov tveganja v okviru pododbora upravljanja tržnih tveganj.

iz naslova fizične količine kupljene/prodane ali proizvedene fizične količine električne energije. Podlaga za izvajanje strategije cenovnega zavarovanja planiranih količin lastne proizvodnje je planirana proizvodnja električne energije v skupini. Skupina tako že v tekočem letu prodaja električno energijo za nekaj let vnaprej, glavni cilj strategije pa je maksimizacija dobička in zagotovitev stabilnih prihodkov od prodaje električne energije.

Iz tega naslova ima skupina konec leta sklenjenih za 43.890.631 EUR terminskih pogodb. Razkritja teh poslov so izkazana v poglavju Kapital.

SKLENJENE NAKUPNE STANDARDIZIRANE ROKOVNE POGODBE Z NAMENOM ZAVAROVANJA

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Za električno energijo - za zavarovanje nakupa	67.870.597	22.389.291
Za električno energijo - za zavarovanje prodaje	90.042.732	21.501.340
Skupaj	157.913.329	43.890.631

Nakup ali prodaja terminske pogodbe z namenom pozicijskega trgovanja v času odprtja pozicije povečuje cenovno izpostavljenost skupine, saj je pogodba sklenjena z namenom ustvarjanja dobička na račun nihanja cen električne energije. Cenovna izpostavljenost se zmanjša le v pri-

meru sklenitve terminske ali fizične pogodbe z nasprotno pozicijo. Razkritja teh poslov so v poglavju Kapital. Skupina ima konec leta odprtih za 100.426.110 EUR terminskih pogodb za namen trgovanja.

SKLENJENE NAKUPNE STANDARDIZIRANE ROKOVNE POGODBE Z NAMENOM TRGOVANJA

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Za električno energijo - trgovanje-namen nakup	59.478.153	40.162.709
Za električno energijo - trgovanje-namen prodaja	40.947.957	17.952.306
Skupaj	100.426.110	58.115.015

EMISIJSKI KUPONI

Skupina je v letu 2019 sklepala terminske pogodbe za nakup emisijskih kuponov z namenom cenovnega zavarovanja količin emisijskih kuponov, ki izhajajo iz potreb lastne proizvodnje, v omejenem obsegu pa je sklepala tudi terminske pogodbe za nakup in prodajo iz naslova trgovalne

aktivnosti, ki ni bila povezana z lastno proizvodnjo. Konec leta 2019 je imela za te namene odprtih za 118.223.740 EUR pogodb za zavarovanje nakupa in prodaje emisijskih kuponov. Razkritja teh poslov so izkazani v poglavju Kapital.

SKLENJENE NAKUPNE STANDARDIZIRANE ROKOVNE POGODBE Z NAMENOM ZAVAROVANJA

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Za emisijske kupone - za zavarovanje nakupa	112.080.880	63.567.160
Za emisijske kupone - za zavarovanje prodaje	6.142.860	3.516.970
Skupaj	118.223.740	67.084.130

UPRAVLJANJE S KAPITALOM

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Dolgoročne finančne obveznosti	669.872.101	701.130.810
Kratkoročne finančne obveznosti	67.684.011	83.006.503
Skupaj finančne obveznosti	737.556.112	784.137.313
Kapital	1.064.640.821	1.091.245.472
Finančne obveznosti/Kapital	0,69	0,72
Denar in denarni ustrezniki	42.517.598	83.510.529
Neto finančna obveznost	695.038.514	700.626.784
Neto dolg/kapital	0,65	0,64

Glavni namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti čim boljšo kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in investicij. Ustrezen obseg kapitala skupini zagotavlja zaupanje upnikov, partnerjev in potencialnih investitorjev ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti družbe.

Skupina spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto finančnih obveznosti s celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti skupina vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za denarna sredstva.

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo skupine in kapitalom. Kazalnik je konec leta 2019 višji glede na stanje konec leta 2018.

POŠTENE VREDNOSTI

Skupina ocenjuje, da je knjigovodska vrednost finančnih instrumentov dovolj natančen približek njihove poštene vrednosti, razen izvedenih finančnih instrumentov, ki so evidentirani po poštenu vrednosti.

KNJIGOVODSKE IN POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH INSTRUMENTOV

v EUR	31.12.2019		31.12.2018	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizvedena finančna sredstva po poštenu vrednosti	178.648	178.648	175.096	175.096
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	178.648	178.648	175.096	175.096
Izvedena finančna sredstva po poštenu vrednosti	47.597	47.597	67.885	67.885
Izvedeni finančni instrumenti (terjatve)	47.597	47.597	67.885	67.885
Neizvedena finančna sredstva po odplačni vrednosti	248.537.436	248.537.436	279.310.229	279.310.229
Finančne terjatve	12.643.952	12.643.952	12.990.217	12.990.217
Poslovne in druge terjatve	190.967.139	190.967.139	182.809.483	182.809.483
Denarna sredstva	42.517.598	42.517.598	83.510.529	83.510.529
Skupaj	248.763.681	248.763.681	279.553.210	279.553.210
Neizvedene finančne obveznosti po odplačni vrednosti	921.286.299	921.286.299	970.035.761	970.035.761
Bančna posojila	732.273.956	732.273.956	783.548.534	783.548.534
Druge finančne obveznosti	80.787	80.787	588.779	588.779
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	188.931.556	188.931.556	185.898.448	185.898.448
Skupaj	921.286.299	921.286.299	970.035.761	970.035.761

Finančna sredstva skupine vrednotena po poštenu vrednosti so razvrščena v tri ravni. Sredstva prve ravni v višini 39.427 EUR se nanašajo na delnice Triglava, finančna sredstva po poštenu vrednosti druge ravni v višini 47.597

EUR se nanašajo nerealiziran dobiček učinkovitih poslov valutnih zamenjav, sredstva tretje ravni pa predstavljajo za prodajo razpoložljiva sredstva v višini 139.221 EUR.

3.5.8 Dogodki po datumu poročanje

Po datumu izkaza finančnega položaja v skupini ni bilo poslovnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze leta 2019.

Dne 12.3.2020 je bila razglašena epidemija COVID 19, ki je spremenila okoliščine poslovanje, ki se ji je skupina ustrezno prilagodila.

Skupina HSE je že 24. 2. 2020, in sicer ob prvi informaciji, da se je epidemija COVID 19 v večjem obsegu začela v neposredni bližini Slovenije - Italiji, nemudoma pristopila k pripravi in vzpostavitvi preventivnih ukrepov za zagotavljanje

nemotene nadaljnje proizvodnje in prodaje električne ter toplotne energije. Posledično smo postopoma in v skladu z aktualnim stanjem razmer v državi pričeli z izvajanjem ukrepov v skladu z načrtom neprekinjenega poslovanja in z namenom zavarovanja premoženja skupine HSE. Glede na trenutno stanje je skupina pravočasno in ustrezno pričela z izvajanjem ukrepov in omejevanjem morebitnih posledic, saj poslovanje zaenkrat poteka nemoteno. V nadaljevanju podajamo oceno vplivov epidemije oziroma ukrepov za zaježitev epidemije po posameznih področjih na poslovanje in rezultate skupine HSE.

CENOVNA TVEGANJA

Skladno s slabšanjem zdravstvenih razmer na Kitajskem v januarju in Evropi v februarju in marcu 2020 je sledilo tudi postopno ustavljanje večjega dela socialnih in gospodarskih aktivnosti na najnujnejše, čemur so sledile cene energentov – nafte, plina, premoga in tudi cene električne energije in CO₂ emisijskih kuponov. Z vidika skupine HSE ima padec cen električne energije predvsem vpliv na dodano vrednost proizvodnje iz obnovljivih virov, naših hidroelektrarn, medtem ko se cenovna razmerja z vidika termo proizvodnje niso bistveno spremenila. Razlika med cenami električne energije in CO₂ emisijskih dovolilnic se ohranja. Skupina HSE ima na področju prodaje lastne proizvodnje za leto 2020 prodano praktično celotno

KREDITNA TVEGANJA

Kot posledico trenutnih razmer lahko do določene mere pričakujemo tudi povišanje pojavnosti zamud plačevanja računov v okviru pogodbenih rokov naših partnerjev (predvsem delna plačila ali zamude pri plačilih). Takšne težave pričakujemo predvsem pri partnerjih, ki so močno vpeti tudi v distribucijo električne energije končnim porabnikom, in pri partnerjih, ki so sami končni uporabniki (veliki porabniki električne energije). Največji delež partnerjev, ki spadajo v takšno skupino, imamo predvsem v Sloveniji in jih zaradi aktualnih razmer tudi, bolj natančno spremljamo. V povezavi s tem trenutno spremljamo udejanjanje in izvedbo vse kriznih ukrepov držav EU za blažitev posledic pandemije in njenega vpliva na gospodarstvo. Večina držav je v tem trenutku že pristopila k reševanju

gospodarstva (med drugim tudi k reševanju likvidnostnih težav podjetij), s čimer prvotno pričakovani učinki pandemije ne bodo izraženi v tako velikem obsegu (odvisno tudi od trajanja kriznih razmer), kar se tudi že odraža na delniških trgih. Pri vseh partnerjih redno spremljamo njihovo izpostavljenost, navade plačil in izvajamo pogodbeni plačilni netting, pri ključnih pa imamo sklenjena ustrezna zavarovanja, ki bi jih lahko, v primerih morebitnih neplačil ali zamud pri plačilih, po potrebi tudi vnovčili. Ravno tako bomo v primeru, ko bomo ugotovili, da trenutna zavarovanja pri določenih partnerjih ne bi zadostovala oziroma primerna višini sklenjenih poslov in stanjem razmer, pristopili k posameznim partnerjem z zahtevkom po dodatnih zavarovanjih.

KOLIČINSKA/PROIZVODNA TVEGANJA

Vpliva na proizvodnjo pod pogoji izrednih razmer v krajšem roku ne pričakujemo, če pa bi razmere trajale daljše obdobje, bi lahko čutili posledice tudi na tem področju. Na področju proizvodnje trenutno izvajamo vse ukrepe, skladno z načrti obratovanja v izrednih razmerah ter navodili državnih institucij. Posledice razmer, vezane na odstopanje realizirane proizvodnje od načrtovane bi lahko bile predvsem posledica pomanjkanja vhodnih materialov in surovin (predvsem termo del proizvodnje), nezmožnosti izvajanja zunanjih storitev vezanih na proizvodnjo (remonti, nujna vzdrževalna dela ipd.) in kot posledica ostalih tveganj (npr. povišane stopnje bolniških odsotnosti

ključnih kadrov, neizvedba nujnih investicij, omejevanje ljudi v delovnih prostorih ipd.). Vsa tveganja so trenutno obvladovana z izvajanjem dodatnih ukrepov, če pa bi prišlo do zaostrovanja razmer (podaljšanje izrednih razmer, padec prodajnih cen pod mejno ceno proizvodnje, izpad dela načrtovane proizvodnje, itd.), pa glede na ocenjene posledice posameznih scenarijev že pripravljamo tudi ustrezne dodatne ukrepe (npr. če bodo cene na trgih električne energije padle pod mejne cene posameznega dela proizvodnje, bomo začeli tudi s postopnim omejevanjem proizvodnje v celotni verigi proizvodnje; na termo delu to pomeni tako v PV kot v TEŠ).

OSTALA TVEGANJA

Z vidika ostalih tveganj izpostavljamo še tveganja, vezana na regulativo, saj se lahko, zaradi obsežne alokacije sredstev za namen nujnih ekonomskih ukrepov na ravni EU, pričakuje tudi delni zamik izvajanja Evropskega zelenega dogovora in implementacije Sklada za pravični prehod, kar bi posledično vplivalo tudi na zamik izvajanja ukrepov pravične tranzicije na nacionalnih ravneh.

LIKVIDNOST SKUPINE HSE

Na likvidnost skupine HSE je kratkoročno najbolj vplival padec cen na trgih električne energije in povezanih proizvodov, ki pa smo ga uspešno nevtralizirali z ustreznim razmerjem nakupnih in prodajnih pozicij na teh trgih ter črpanjem revolving kreditov, ki jih imamo za ta namen sklenjene pri poslovnih bankah. Za dodatno zmanjšanje likvidnostnega tveganja bomo aprila pridobili potrebna soglasja za dodatno zadolževanje in zagotovili ustrezne kreditne linije pri bankah. Na ta način bomo lahko zagotovili ustrezno likvidnostno rezervo, ki je nujna pri poslovanju skupine HSE v kriznih razmerah.

V skupini HSE bodo opisane posledice tveganj epidemije COVID-19 najbolj izražene predvsem na matični družbi HSE, saj ta s pogodbenimi razmerji omejuje tveganja odvisnih družb, vezana tako na cene kot tudi izpad proizvodnje električne energije. Kljub vsemu menimo, da v primeru normalizacije stanja v roku dveh mesecev posledice epidemije ne predstavljajo pomembnega vpliva niti na

poslovanje družbe niti odvisnih družb skupine HSE. Če pa bi obdobje izrednih razmer trajalo dalj časa, bi lahko bile opisane posledice izražene tudi v družbi PV, ki predstavlja prvi člen v verigi termo proizvodnje, in bi lahko vplivale tako na likvidnost kot tudi solventnost/kapitalsko ustreznost družbe. Če bi do tega prišlo, bo potrebno poleg izvajanja ukrepov na področju likvidnosti/solventnosti (kratkoročno zadolževanje, odlogi plačil, predplačila ipd.) pristopiti tudi k ukrepom, ki bodo vplivali na zniževanje stroškov družbe (materiala, storitev, dela, CAPEX). Od ostalih odvisnih družb skupine HSE, ki so vezane tudi na prihodke izven skupine HSE, bosta posledice razmer čutili predvsem družbi RGP in HSE Invest. Vendar pa glede na trenutne ocene menimo, da vplivi ne bodo kritični za nadaljnje poslovanje omenjenih družb ali skupine HSE ter bodo obvladovani predvsem v okviru ukrepov za obvladovanje likvidnosti tako na nivoju posamezne družbe kot tudi na nivoju skupine HSE.

▀ Računovodsko poročilo družbe HSE

Z jasno vizijo
in trdim delom
premikamo
gore

4.1 Revizorjevo poročilo za družbo HSE

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o.

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze družbe HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2019, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2019 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Druga zadeva

Računovodske izkaze družbe za leto, ki se je končalo 31. decembra 2018, je revidiral drug revizor, ki je 17. maja 2019 izrazil neprilagojeno mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti poslovodstva in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij poslovodstva.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejememo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejememo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Poročilo o drugih zakonskih in regulativnih zahtevah

Družba je razkrila računovodske izkaze po dejavnostih s pojasnili v poglavju *Dodatna razkritja na podlagi Energetskega zakona*, ki vključujejo izkaz finančnega položaja po dejavnostih na dan 31. decembra 2019, izkaz poslovnega izida po dejavnostih ter izkaz denarnih tokov po dejavnostih za tedaj končano leto.

Poslovodstvo družbe je odgovorno za vodenje ločenih računovodskih evidenc po posameznih dejavnostih z uporabo sodil v skladu z Zakonom o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (ZPFOLERD-1) in z upoštevanjem določb Energetskega zakona (EZ-1).

Naša odgovornost je preveriti ustreznosti sodil in pravilnost njihove uporabe skladno z zahtevami ZPFOLERD-1 ter ali je družba upoštevala določbe EZ-1 glede razkrivanja računovodskih izkazov po dejavnostih.

Na osnovi postopkov, ki smo jih opravili pri reviziji računovodskih izkazov poročamo, da je družba razkrila računovodske izkaze po dejavnostih in da so sodila, ki jih uporablja družba ustrezna ter da družba sodila pri vodenju ločenih računovodskih evidenc po posameznih dejavnostih pravilno uporablja.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Tina Kolenc Praznik
Pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 10. april 2020

4.2 Izjava o odgovornosti poslovodstva

Poslovodstvo je odgovorno, da se za vsako posamezno poslovno leto pripravi računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija, in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko poslovanja družbe Holding Slovenske elektrarne d. o. o.

Poslovodstvo upravičeno pričakuje, da bo družba v dogledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so računovodski izkazi pripravljeni na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja družbe.

Odgovornost poslovodstva pri izdelavi računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in ocene so razumne in preudarne.

Poslovodstvo je odgovorno za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj družbe, ter za to, da so računovodski izkazi družbe v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Poslovodstvo je prav tako odgovorno za varovanje premoženja družbe ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti.

Poslovodstvo potrjuje, da so računovodski izkazi pripravljeni skladno z določili Mednarodnih standardov računovodskega poročanja brez pridržkov pri njihovi uporabi.

Poslovodstvo je računovodske izkaze družbe Holding Slovenske elektrarne d. o. o. za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31. december 2019, sprejelo dne 10. aprila 2020.

Ljubljana, 10. april 2020

mag. Stojan Nikolić
generalni direktor HSE

dr. Viktor Vračar
poslovni direktor HSE

mag. Mirko Marinčič
poslovni direktor HSE

4.3 Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov

Računovodsko poročilo družbe Holding Slovenske elektrarne d. o. o. predstavlja računovodske izkaze s pojasnili.

Na podlagi sklepa Agencije za upravljanje kapitalskih naložb Republike Slovenije v vlogi takratnega predstavnika ustanovitelja z dne 29. novembra 2010 družba od 1. januarja 2011 pripravlja računovodske izkaze in pojasnila v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Revizijska družba Deloitte revizija d. o. o. je revidirala računovodske izkaze s pojasnili in pripravila poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku poglavja.

4.4 Računovodski izkazi družbe HSE

4.4.1 Izkaz finančnega položaja družbe HSE

v EUR	Pojasnilo	31. 12. 2019	31. 12. 2018
SREDSTVA		1.418.699.514	1.381.683.132
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		1.187.486.164	1.132.223.499
I. Neopredmetena sredstva	1	40.826.749	31.725.965
II. Nepremičnine, naprave in oprema	2	11.816.615	11.917.946
III. Pravica do uporabe najetih sredstev	21	1.122.914	0
V. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	3	985.825.813	953.851.547
VI. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	4	146.759.633	131.409.249
VII. Dolgoročne poslovne terjatve	5	797.501	3.050.904
IX. Odložene terjatve za davek	6	336.939	267.888
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		231.213.350	249.459.633
II. Zaloge		0	2.594
III. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	7	4.288.633	1.956.229
IV. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	8	156.432.704	135.490.797
V. Pogodbena sredstva	9	3.042.090	3.016.725
VII. Druga kratkoročna sredstva	10	39.853.143	41.234.040
VIII. Denar in denarni ustrezniki	11	27.596.780	67.759.248
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		1.418.699.514	1.381.683.132
A. KAPITAL		984.344.305	979.389.150
I. Vpoklicani kapital		29.558.789	29.558.789
II. Kapitalske rezerve		561.243.185	561.243.185
III. Rezerve iz dobička		562.744.824	562.744.824
IV. Rezerva za varovanje pred tveganjem		20.452.278	75.592.355
V. Rezerva za pošteno vrednost		-74.525	-26.773
VI. Zadržani poslovni izid		-189.580.246	-249.723.230
B. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		213.876.626	194.193.846
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	13	1.195.929	949.464
II. Druge rezervacije	14	334.875	311.675
III. Druge dolgoročne obveznosti	15	324.006	485.750
IV. Dolgoročne finančne obveznosti	16	211.151.515	192.434.059
V. Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	21	861.258	0
VII. Odložene obveznosti za davek		9.043	12.898
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		220.478.583	208.100.136
II. Kratkoročne finančne obveznosti	17	11.442.813	27.140.461
III. Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	21	274.264	
IV. Kratkoročne poslovne obveznosti	18	146.594.106	132.676.890
VI. Obveznosti za odmerjeni davek	30	3.742.590	1.490.042
VII. Druge kratkoročne obveznosti	19	58.424.810	46.792.743

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.2 Izkaz poslovnega izida družbe HSE

v EUR	Pojasnilo	2019	2018
POSLOVNI PRIHODKI		1.746.883.338	1.485.894.248
1. Čisti prihodki od prodaje	22	1.740.154.682	1.481.938.763
2. Drugi poslovni prihodki	23	6.728.656	3.955.485
POSLOVNI ODHODKI		1.678.442.008	1.431.439.881
3. Stroški blaga, materiala in storitev	24	1.664.392.762	1.419.386.924
4. Stroški dela	25	11.412.626	10.499.858
5. Odpisi vrednosti	26	882.302	885.927
8. Drugi poslovni odhodki	27	1.754.318	667.172
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		68.441.330	54.454.367
9. Finančni prihodki	28	15.235.001	33.283.502
10. Finančni odhodki	29	11.813.585	69.458.334
FINANČNI IZID		3.421.416	-36.174.832
POSLOVNI IZID PRED DAVKI		71.862.746	18.279.535
DAVEK		11.745.030	8.793.266
12. Odmerjeni davek		11.814.081	8.805.263
13. Odloženi davek		-69.051	-11.997
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		60.117.716	9.486.269
Lastnik matične družbe		60.117.716	9.486.269

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa družbe HSE

v EUR	Pojasnilo	2019	2018	
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		31	60.117.716	9.486.269
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlencev			-22.483	-65.168
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid			-22.483	-65.168
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov		12	-55.123.645	64.734.630
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumenta za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid		12	-16.433	104.346
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid			-55.140.078	64.838.976
CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DONOS POROČEVALSKEGA OBDOBJA			4.955.155	74.260.077

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.4 Izkaz denarnih tokov družbe HSE

v EUR	2019	2018
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Čisti poslovni izid	60.117.717	9.486.269
Prilagoditve za:		
Amortizacijo neopredmetenih sredstev	246.699	376.643
Amortizacijo nepremičnin, naprav in opreme	351.809	492.274
Amotizacijo najemi	280.706	
Odpise nepremičnin, naprav in opreme	2.407	
Odpise poslovnih terjatev	660	16.973
Odpravo odpisa/slabitev poslovnih terjatev	-43	
Izgubo pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	20	37
Finančne prihodke	-15.235.001	-33.283.502
Finančne odhodke	11.813.586	69.458.334
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	-4.552	-53.817
Dobiček pri prodaji neopredmetenih sredstvih		-4.628
Davke	11.745.030	8.793.267
Dobički iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev in davkov	69.319.038	55.281.850
Spremembe čistih kratkoročnih sredstev in rezervacij		
Sprememba v:		
Zalogah	2.594	-2.594
Poslovnih terjatvah do kupcev in drugih sredstvih	-18.314.725	-7.677.928
Poslovnih obveznostih do dobaviteljev in drugih obveznostih	-27.172.140	65.932.704
Prejetih predujmih	-161.744	485.750
Rezervacijah	317.416	126.800
Plačanjem davku iz dobička	-9.561.533	-6.045.392
Denarna sredstva iz poslovanja	14.428.906	108.101.190
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
Prejete obresti	929.490	210.867
Prejete dividende	10.170.209	30.353.648
Prejemki iz drugega financiranja	882.228	1.000.733
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	5.813	755.071
Prejemki od prodaje neopredmetenih sredstev	27.412.664	25.850.491
Prejemki od zmanjšanja danih kratkoročnih posojil		560.000
Prejemki od zmanjšanja danih dolgoročnih posojil	32.235.500	1.000.000
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	-254.166	-685.017
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	-36.760.147	-31.109.465
Izdatki za najemi	-1.403.620	
Izdatki za nakup odvisnih družb	-32.076.763	
Izdatki za povečanje danih dolgoročnih posojil	-46.685.500	-64.791.457
Denarna sredstva iz naložbenja	-45.544.292	-36.855.129

SE NADALJUJE

v EUR	2019	2018
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Najemi	1.135.522	
Prejemki pri prejetih dolgoročnih posojilih	180.000.000	
Prejemki pri prejetih kratkoročnih posojilih	36.000.000	15.000.000
Izdatki za obresti od kreditov	-6.401.271	-7.823.799
Izdatki od drugih finančnih obveznosti	-5.387.395	-4.906.040
Izdatki za vračilo dolgoročnih posojil	-178.393.938	-17.484.848
Izdatki za vračilo kratkoročnih posojil	-36.000.000	-15.000.000
Denarna sredstva iz financiranja	-9.047.082	-30.214.687
ZAČETNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	67.759.248	26.727.874
Finančni izid v obdobju	-40.162.468	41.031.374
KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN DENARNIH USTREZNIKOV	27.596.780	67.759.248

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.4.5 Izkaz sprememb lastniškega kapitala družbe HSE

v EUR	VPOKLICANI KAPITAL		REZERVE IZ DOBIČKA			ZADRŽANI POSLOVNI IZID		Skupaj
	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerva za varovanje pred tveganjem	Rezerve za pošteno vrednost	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti dobiček poslovnega leta	
Stanje na dan 1.1.2018	29.558.789	561.243.185	562.744.824	10.753.380	51.227	-259.222.330	0	905.129.075
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	64.838.976	-78.000	12.830	9.486.269	74.260.075
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja							9.486.269	9.486.269
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	0	-78.000	12.830	0	-65.170
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslučki zaposlencev					-78.000	12.830		-65.170
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	64.838.976	0	0	0	64.838.976
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov				64.734.630				64.734.630
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid				104.346				104.346
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	9.486.269	-9.486.269	0
Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala						9.486.269	-9.486.269	0
Stanje na dan 31.12.2018	29.558.789	561.243.185	562.744.824	75.592.356	-26.773	-249.723.231	0	979.389.150
Stanje na dan 1.1.2019	29.558.789	561.243.185	562.744.824	75.592.356	-26.773	-249.723.231	0	979.389.150
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	-55.140.078	-47.752	25.269	60.117.716	4.955.155
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja							60.117.716	60.117.716
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	0	-47.752	25.269	0	-22.483
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslučki zaposlencev					-47.752	25.269		-22.483
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	-55.140.078	0	0	0	-55.140.078
Neto učinkoviti del spremembev poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov				-55.123.645				-55.123.645
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid				-16.433				-16.433
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	60.117.716	-60.117.716	0
Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala						60.117.716	-60.117.716	0
Stanje na dan 31.12.2019	29.558.789	561.243.185	562.744.824	20.452.278	-74.525	-189.580.246	0	984.344.305

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.5 Pojasnila k računovodskim izkazom družbe HSE

4.5.1 Poročajoča družba

Holding Slovenske elektrarne d. o. o. (v nadaljevanju “družba”) je družba, registrirana s sedežem v Sloveniji in je obvladujoča družba skupine HSE. Naslov registriranega sedeža je Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana. Glavna dejavnost družbe je trgovanje z električno energijo.

4.5.2 Podlaga za sestavo

A) IZJAVA O SKLADNOSTI

Pri pripravi računovodskih izkazov na dan 31. december 2019 je družba upoštevala veljavne:

- Mednarodne standarde računovodskega poročanja, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde, Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje, Mednarodne standarde računovodskega poročanja in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija,

Poslovno leto družbe je enako koledarskemu letu. V nadaljevanju so predstavljeni ločeni računovodski izkazi družbe za leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2019.

- Zakon o gospodarskih družbah,
- Energetski zakon,
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb,
- Pravilnik o izvajanju Zakona o davku od dohodka pravnih oseb in njegove podzakonske akte,
- Pravilnik o računovodstvu družbe,
- ostalo relevantno veljavno zakonodajo.

B) RAČUNOVODSKE PREDPOSTAVKE IN KAKOVOSTNE ZNAČILNOSTI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Učinki poslov in drugih poslovnih dogodkov se pripoznajo takrat, ko nastanejo, in ne takrat, ko so plačani, ter se evidentirajo in se o njih poroča za obdobja, na katera se nanašajo. Tako vsebujejo računovodski izkazi tudi informacije o obveznostih glede denarnih plačil v prihodnosti in o sredstvih, ki bodo prinašala denarna sredstva v prihodnosti.

Računovodski izkazi družbe se pripravljajo ob upoštevanju predpostavke, da družba ne bo bistveno skrčila obsega svojega poslovanja ali ga celo ukinila, torej da bo delovala še v dogledni prihodnosti.

Upoštrevane so naslednje kakovostne značilnosti računovodskih izkazov:

- **POŠTENO PREDSTAVLJANJE IN SKLADNOST Z MEDNARODNIMI STANDARDI RAČUNOVODSKEGA POROČANJA:** računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove družbe.
- **DOSLEDNOST PREDSTAVLJANJA:** predstavljanje in razvrščanje postavk v računovodskih izkazih je enako iz obdobja v obdobje.

- **BISTVENOST IN ZDRUŽEVANJE:** vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebistvene.
- **POBOTANJE:** niti sredstva in obveznosti do virov sredstev niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.
- **PRIMERJALNE INFORMACIJE:** razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.
- **SPREMEMBE POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV:** pri izdelavi računovodskih izkazov so bile upoštrevane enake računovodske podlage in usmeritve ter načela pripoznavanja in vrednotenja kot za leto 2018, razen za spremembe, ki sledijo.

Družba je s 1. januarjem 2019 začela uporabljati nov standard, in sicer **MSRP 16: Najemi**.

Družba je v letu 2019 dopolnila veljavne računovodske usmeritve in obravnavanje poslovnih dogodkov ter njihovo izkazovanje v računovodskih izkazih v skladu z zahtevami standarda MSRP 16, ki je stopil v veljavo na dan 1. januar 2019.

Standard MSRP 16 nadomešča mednarodni računovodski standard MRS 17 – Najemi in izenačuje obravnavo poslovnih in finančnih najemov pri najemnikih. Na podlagi najemnih pogodb najemniki v izkazu finančnega položaja najeta sredstva izkazujejo med osnovnimi sredstvi kot sredstva iz pravice do uporabe, v povezavi z obveznostmi iz najema. Vrednost najetih sredstev se preko amortizacije prenaša v stroške, stroški financiranja pa bremenijo finančne odhodke. Standard najemnikom omogoča dve izjemi pri pripoznanju, in sicer v primeru najemov sredstev z majhno vrednostjo in kratkoročnih najemov. Obravnava najemov pri najemodajalcu se ne razlikuje bistveno od obravnave po standardu MRS 17.

Družba je pregledala in analizirala sklenjene pogodbe o najemih z obdobjem trajanja, daljšim od enega leta. Družba je na podlagi stroškov najema in obdobja trajanja najemnih pogodb ocenila vrednost pravice do uporabe najetih sredstev in obveznosti iz najema in jih na dan 1. januar 2019 pripoznala v izkazu finančnega položaja za obdobje petih let. Pri pogodbah za nedoločen čas s pravico do odpovedi pogodbe poslovodstvo, skladno s točko 18 MSRP 16, precej gotovo ocenjuje, da do odpovedi najema ne bo prišlo vsaj še pet let, medtem ko ocene daljšega pogodbenega najema ni možno podati s precejšnjo gotovostjo. Zato je pri pogodbah za nedoločen čas obdobje najema določeno na pet let.

Družba je uporabila izjemo glede pripoznanja pravice do uporabe sredstev za vozila v kratkoročnem najemu do enega leta skladno s 5. točko MSRP 16.

Obrestne mere, sprejete pri sklenitvi najemov, niso razkrite v pogodbah. Standard MSRP 16 v točki 26 napotuje najemnika na uporabo njegove predpostavljene obrestne mere, to je obrestne mere za izposojanje, ki bi jo HSE plačal, če bi sredstvo kupil in bi se za nakup zadolžil. Takih obrestnih mer HSE nima, saj izhajajoč iz analize virov financiranja izhaja, da je HSE z obstoječimi viri financiral naložbe v odvisne družbe, deloma pa obratni kapital.

Če najemnik od finančne institucije ali iz drugih virov ne more pridobiti podatka o višini obrestne mere za izposojanje, najemnik uporabi povprečne obrestne mere sklenjenih posojilnih pogodb z nefinančnimi družbami v kreditnih institucijah v mesecu najema, ki jih Banka Slovenije objavljala v Biltenu na spletni strani.

Vrednosti pravice do uporabe najetih sredstev in obveznost iz najema so ocenjene na podlagi diskontiranja prihodnjih denarnih tokov za obdobje trajanja najema. Pri najemih je družba uporabila obrestno mero, ki je izračunana kot povprečje obrestnih mer za leto 2018, objavljenih v Biltenu Banke Slovenije, in sicer za ročnost nad 1 do 5 let ločeno za zneske do 1 mio EUR in za zneske nad 1 mio EUR. Tako izračunana povprečna obrestna mera za zneske do 1 mio EUR znaša 2,69 % in za zneske nad 1 mio EUR 1,96 %.

UČINEK SPREJETJA STANDARDA MSRP 16 NA IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA DRUŽBE HSE NA DAN 1. JANUAR 2019

v EUR	31.12.2018	Sprememba MSRP 16	1.1.2019
SREDSTVA			
Dolgoročna sredstva	0	1.403.620	1.403.620
Pravica do uporabe najetih sredstev	0	1.403.620	1.403.620
SKUPAJ SREDSTVA	0	1.403.620	1.403.620
KAPITAL IN OBVEZNOSTI			
Dolgoročne obveznosti	0	1.135.522	1.135.522
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	0	1.135.522	1.135.522
Kratkoročne obveznosti	0	268.098	268.098
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov		268.098	268.098
SKUPAJ OBVEZNOSTI	0	1.403.620	1.403.620

UČINEK SPREJETJA STANDARDA MSRP 16 NA IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA DRUŽBE HSE V OBDOBJU OD 1. JANUARJA DO 31. DECEMBRA 2019

v EUR	MSRP 16
Amortizacija pravic do uporabe	280.706
Stroški najema	-297.288
Poslovni izid iz poslovanja	16.582
Odhodki financiranja	29.189
Poslovni izid pred davki	-12.607

C) PODLAGA ZA MERJENJE

Računovodski izkazi družbe so pripravljeni na osnovi izvirnih vrednosti, razen izvedenih finančnih instrumentov in za prodajo razpoložljivih sredstev, ki so prikazani po pošteni vrednosti ali odplačni vrednosti.

D) FUNKCIJSKA IN PREDSTAVITVENA VALUTA

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta družbe. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

E) UPORABA OCEN IN PRESOJ

Priprava računovodskih izkazov zahteva, da poslovodstvo oblikuje določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane vrednosti sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter razkritja pogojnih sredstev in obveznosti v poročevalnem obdobju. Oblikovanje ocen in s tem povezane predpostavke in negotovosti so razkrite v pojasnilih k posameznim postavkam.

Ocene in predpostavke so prisotne pri naslednjih pomembnih presojah:

- **pri oceni dobe koristnosti amortizljivih sredstev,** Družba pri ocenjevanju življenske dobe sredstev upošteva pričakovano fizično izrabljanje, tehnično staranje, gospodarsko staranje ter pričakovane zakonske in druge omejitve uporabe. Družba pri pomembnejših sredstvih preverja dobo koristnosti in ugotavlja, ali je prišlo do spremenjenih okoliščin, zaradi katerih je bila potrebna sprememba dobe koristnosti.
- **pri preizkusu oslabitve nefinančnih sredstev,** Družba najmanj enkrat na leto preverja, ali obstajajo indikatorji za oslabitev posamezne denar ustvarjajoče enote, pri čemer se nadomestljiva vrednost nefinančnih sredstev ugotavlja na osnovi sedanje vrednosti denarnih tokov, kar temelji na oceni pričakovanih denarnih tokov iz denar ustvarjajoče enote kot tudi določitvi primerne diskontne stopnje. Pri presoji, ali je treba opraviti oslabitev nepremičnin, družba upošteva, da posamezna nepremičnina kot celota ustvarja denarne pritoke v odvisnosti od ostalih nepremičnin.
- **pri oceni udenarljive vrednosti terjatev in sredstev iz pogodb s kupci,** Ob izdelavi računovodskih izkazov družba oceni popravke vrednosti na podlagi modela pričakovanih kreditnih izgub, v skladu s katerim se ocenijo pričakovane izgube, ki bodo nastale v prihodnosti.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene in na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

- **pri oceni rezervacij za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluzke zaposlencev (odpravnine ob upokojitvi),** V okviru obvez za zaposlitvene zasluzke zaposlenih je evidentirana sedanja vrednost odpravnin ob upokojitvi. Pripoznana je na osnovi aktuarskega izračuna, ki temelji na predpostavkah in ocenah, veljavnih v času nastanka izračuna, ki se zaradi sprememb v prihodnje lahko razlikuje od dejanskih predpostavk, ki bodo veljale takrat. To se nanaša predvsem na določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih, ocene smrtnosti in ocene rasti plač. Obveze za pozaposlitvene zasluzke zaposlenih so zaradi kompletnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnega značaja občutljive za spremembe navednih ocen.
- **pri pripoznavanju oblikovanja rezervacij za tožbe in pogojnih obveznosti,** Rezervacija je pripoznana, ko ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Uprava družbe redno preverja, ali je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. Če postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se v računovodskih izkazih zanjo oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

Dodatne ocene in presoje posloводства pri pripravi izkazov na dan 31. december 2019 so naslednje:

- 1. HSE ima pravico, da 35,6 % poslovni delež v družbi HESS, ki ga je prodal, kupi nazaj (odkupna pravica), kupca/pridobitelja, pa sta mu dolžna svoj poslovni delež prodati kadarkoli med 1.6.2023 do 31.12.2023. Odkupna pravica se nanaša na odkup celotnega poslovnega deleža skupaj 35,6 %, kar pomeni celotni poslovni delež od družbe SEL v višini 14,7 % osnovnega kapitala v družbi HESS in celotni poslovni delež od družbe GEN v višini 20,9% osnovnega kapitala v družbi HESS. HSE mora odkupno pravico uveljavljati od obeh družbenikov/pridobiteljev hkrati.
- 2. Družba posle prodaje in nakupa električne energije (razen poslov iz izvedenimi finančnimi instrumenti) sklepa z namenom trgovanja z električno energijo, torej gre za fizično dobavo. Ti posli se po MSRP 9 ne štejejo za posle v sklopu finančnih inštrumentov.

- 3. V primeru izvedbe preizkusa oslabitve pri denar ustvarjajoči enoti s sredstvi z omejeno dobo uporabe (TEŠ) se uporabljajo projekcije poslovanja za njeno celotno dobo uporabe. Uporabljene cenovne projekcije gibanja cen električne energije in emisijskih kuponov, ki jih pripravlja zunanja neodvisna institucija, so pri prvih omejene na obdobje osmih let (za obdobje 2023 – 2030), pri drugih pa na obdobje 32 let (za obdobje 2023 - 2054). Razlogi za uporabo dolgoročnih projekcij pri izvedbi preizkusa oslabitve so: narava same dejavnosti, ki zahteva dolgoročnejše investicijske cikle, sprejemanje investicijskih odločitev na podlagi upoštevanja dolgoročnejših tržnih projekcij, obstoj dolgoročnih projekcij gibanja cen najpomembnejših vhodnih podatkov za izvedbo preizkusov oslabitve, neenakomerna razporeditev investicij v ohranjanje kapacitet skozi obdobja predvidenega obratovanja energetskega objekta in prilagajanje obsega proizvodnje razpoložljivosti energenta.

4.5.3 Podružnica in predstavništvo

Družba ima v tujini podružnico na Češkem. Preko češke podružnice družba v letu 2019 ni izvajala poslov, ker je trgovanje z električno energijo prenesla na samo družbo. Poslovanje podružnice je vključeno v računovodske izkaze

4.5.4 Pomembne računovodske usmeritve

Računovodski izkazi družbe so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za obe predsta-

vljeni leti, razen če ni drugače navedeno. Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne informacije prilagodili, tako da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

PREVEDBA TUJIH VALUT

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla.

Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju.

Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu.

NEOPREDMETENA SREDSTVA

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družbe, pri tem pa fizično ne obstajajo. Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje dolgoročne premoženjske pravice in emisijske kupone za potrebe proizvodnje električne energije v skupini HSE. Emisijske kupone za trgovanje izkazuje med zalogami.

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega neopredmetenega sredstva. Družba nakupe neopredmetenih sredstev ni financirala s posojili, zato v nabavno vrednost niso vključeni stroški izposojanja.

Za poznejše merjene neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Družba nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi določila preostalo vrednost.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Emisijski kuponi se ne amortizirajo, ker se kupujejo za posamezna leta in se tako tudi porabljajo.

Amortizacijske metode in dobe koristnosti skupin neopredmetenih sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšane dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo neopredmeteno sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

OCENJENA DOBA KORISTNOSTI - NEOPREDMETENA SREDSTVA

	2019	2018
Računalniški programi	2-20 let	2-20 let

Poznejši izdatki v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA

Nepremičnine, naprave in oprema so del dolgoročnih sredstev v lasti družbe, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družbe. Nepremičnine, naprave in oprema vključujejo zgradbe, proizvodjalno opremo, drugo opremo ter sredstva v gradnji in izdelavi.

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva. Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, to je do aktiviranja sredstva, se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Družba ni imela najetih posojil za nabavo osnovnih sredstev, tako da stroški izposojanja sredstvom v gradnji oziroma izdelavi niso pripisani.

OCENJENA DOBA KORISTNOSTI - NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA

	2019	2018
Poslovni prostori	50 let	50 let
Sončna elektrarna	25 let	25 let
Računalniška oprema	2-5 let	2-5 let
Pohištvo	10 let	10 let
Drobni inventar	5 let	3-5 let
Osebna vozila	5 let	5 let
Druge naprave in oprema	3-10 let	3-10 let

Amortizacijske metode in dobe koristnosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti družba zmanjša, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa poveča že obračunane stroške amortizacije v obravnavanem poslovnem letu. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti.

Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Stroški zamenjave dela nepremičnin, naprav in opreme se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavna vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški

Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Družba nima nepremičnin, naprav in opreme, za katere bi ob nabavi določila preostalo vrednost.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela nepremičnin, naprav in opreme. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je nepremičnina, naprava in oprema razpoložljiva za uporabo. Nepremičnine, naprave in oprema v gradnji oziroma izdelavi se ne amortizirajo.

(npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo med drugimi poslovnimi prihodki oziroma odpisi vrednosti.

Družba vsako leto presoja, ali obstajajo znaki oslabitve v povezavi z nepremičninami, napravami in opremo v pridobivanju. Med pomembne znake oslabitve uvrščamo naslednje okoliščine:

- sprejem odločitve o prekinitvi vlaganj v posamezno investicijo,
- bistveno poslabšanje okoliščin v povezavi z ekonomsko učinkovitostjo posamezne investicije.

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V ODVISNE DRUŽBE

Naložbe v odvisne družbe so tiste, v katerih ima družba prevladujoč vpliv in za to skupino družb sestavlja skupinske računovodske izkaze.

V računovodskih izkazih so naložbe v odvisne družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Družba pripoznava prihodke iz finančne naložbe v obdobju, ko je sprejet sklep o izplačilu deležev v dobičku.

Morebitni znaki slabitve naložb v odvisne družbe se ugotavljajo na letni ravni. V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve,

se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in njeno nadomestljivo vrednostjo (višja izmed poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi) in pripozna kot finančni odhodek.

V primeru likvidacije odvisne družbe se razlika med knjigovodsko vrednostjo in likvidacijsko vrednostjo naložbe evidentira med finančnimi prihodki oziroma odhodki.

V primeru prodaje deleža v odvisni družbi se razlika med knjigovodsko vrednostjo in prodajno vrednostjo naložbe evidentira med finančnimi prihodki oziroma odhodki.

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V PRIDRUŽENE IN SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

Naložbe v pridružene družbe so tiste, v katerih ima družba pomemben vpliv, praviloma se njen delež v takih družbah giblje med 20 % in 50 %.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih družba skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje te družbe, in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja.

FINAČNA SREDSTVA

Finančna sredstva vključujejo denar in denarne ustreznike, terjatve in posojila ter finančne naložbe. Med finančnimi naložbami družba izkazuje naložbe v skupaj obvladovane družbe, naložbe v pridružene družbe in naložbe v finančne instrumente.

Družba na začetku pripozna posojila in terjatve ter vloge oz. depozite na dan njihovega nastanka. Ostala finančna sredstva so na začetku pripoznana na datum menjave oz. ko družba postane stranka v pogodbenih določilih instrumenta.

Družba odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko družba prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Tako naložbe v pridružene kot skupaj obvladovane družbe so v računovodskih izkazih družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Finančni instrumenti družbe se ob začetnem pripoznanju razvrstijo v eno od naslednjih skupin:

- finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti,
- finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa in
- finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida.

Razvrstitev je odvisna od izbranega poslovnega modela za upravljanje sredstev in od tega, ali družba pridobiva pogodbene denarne tokove iz naslova finančnih instrumentov izključno iz naslova plačil glavnice in obresti od neporavnane zneska glavnice. Z izjemo terjatev iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, ob prvotnem pripoznanju družba izmeri finančno sredstvo po poštenu vrednosti, ki je povečana za stroške transakcije. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, se merijo po transakcijski ceni, ki je določena v skladu z določili standarda MSRP 15.

A) DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki zajemajo gotovino v blagajni, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne, hitro unovčljive naložbe s prvotno dospelostjo treh mesecev ali manj.

Za preračun denarnih sredstev iz tuje valute družba uporablja referenčni tečaj Evropske centralne banke (ECB), ki ga objavlja Banka Slovenije, povzet po tečajnici ECB, razen za tiste valute, za katere ECB ne objavlja referenčnih tečajev dnevno in se za njih upošteva mesečna tečajnica.

B) FINANČNA SREDSTVA PO POŠTENI VREDNOSTI PREKO POSLOVNEGA IZIDA

Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida vključujejo finančna sredstva, namenjena trgovanju, finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida in finančna sredstva, ki jih mora družba izmeriti po poštenu vrednosti.

Finančna sredstva, ki ustvarjajo denarne tokove in ki niso izključno plačila glavnice in obresti, se razvrstijo in izmerijo po poštenu vrednosti preko poslovnega izida ne glede na izbran poslovni model.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida so v izkazu finančnega položaja izkazana po poštenu vrednosti vključno z neto spremembo poštene vrednosti, ki je pripoznana v izkazu poslovnega izida.

C) FINANČNA SREDSTVA PO POŠTENI VREDNOSTI PREKO DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA (KAPITALSKI INSTRUMENTI)

Finančna sredstva, pripoznana po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, ki imajo naravo kapitalskega instrumenta, so tista finančna sredstva, ki izpolnjujejo opredelitev kapitala v skladu z MRS 32 – Finančni instrumenti, in za katera se družba odloči za nepreklicno razvrstitev v skupino kapitalskih instrumentov

po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ter jih ne poseduje za namen trgovanja. Razvrstitev se določi po posameznem finančnem instrumentu.

Dobički in izgube iz naslova teh finančnih sredstev se nikoli ne prerazporedijo v izkaz poslovnega izida.

D) FINANČNA POSOJILA PO ODPLAČNI VREDNOSTI

Med finančna sredstva po odplačni vrednosti družba razvršča finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov in če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice. Družba med finančna sredstva po odplačni vrednosti razvršča posojila in terjatve. Glede na zapadlost so razvrščena med kratkoročna finančna sredstva (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročna finančna sredstva (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja).

Finančna sredstva po odplačni vrednosti so na začetku pripoznana po poštenu vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavne obrestne mere, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi.

FINANČNE OBVEZNOSTI

Med finančne obveznosti družba vključuje prejeta posojila in obveznosti do dobaviteljev. Ob začetnem pripoznanju se razvrstijo med finančne obveznosti po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, prejeta posojila ali obveznosti iz poslovanja. Vse druge finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja oziroma ko družba postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Razen prejetih posojil se vse finančne obveznosti ob začetnem pripoznanju merijo po poštenu vrednosti. Prejeta posojila se merijo po odplačni vrednosti z uporabo veljavne obrestne mere. Glede na zapadlost so posojila raz-

vrščena med kratkoročne finančne obveznosti (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročne finančne obveznosti (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja). Vsi dobički in izgube se pripoznajo v izkazu poslovnega izida ob odpravi pripoznanja finančne obveznosti in v okviru amortizacije veljavne obrestne mere.

Družba odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

IZVEDENI FINANČNI INSTRUMENTI

Izvedeni finančni instrumenti se uporabljajo za varovanje izpostavljenosti denarnih tokov družbe pred tveganji (cenovnimi in valutnimi) in za trgovanje. Družba ima v okviru varovanja pred tveganji sklenjene valutne zamenjave in standardizirane rokovne pogodbe za nakup električne energije in emisijskih kuponov v naslednjih letih.

Gre za finančne instrumente, ki ne zahtevajo začetne finančne naložbe, njihova vrednost pa se spreminja zaradi cen blaga ali deviznega tečaja.

Izvedeni finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po poštenu vrednosti, in sicer po neto načelu, kar pomeni, da sama vrednost sklenjenega posla ni izkazana v računovodskih izkazih.

Po začetnem pripoznanju se izvedeni finančni instrumenti merijo po poštenu vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo različno glede na to, ali izvedeni finančni instrument izpolnjuje pogoje za obračunavanje varovanja pred tveganjem (»hedge accounting«) ali ne.

Ko se izpeljani finančni instrument določi kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali zelo verjetnimi predvidenimi posli, ki lahko vplivajo na poslovni izid, se uspešni del sprememb v poštenu vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta pripozna v drugem vseobsegajočem donosu obdobja in razkrije v rezervi za varovanje pred tveganjem. Neuspešni del sprememb poštene vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta se pripozna neposredno v poslovnem izidu. Družba predvidoma preneha obračunavati varovanje pred tveganjem, če instrument za varovanje pred tveganjem ne zadošča več sodelom za obračunavanje varovanja pred tveganjem ali če se instrument za varovanje pred tveganjem proda, odpove

ali izkoristi. Nabrani dobiček ali izguba, pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu, ostaneta izkazana v rezervi za varovanje pred tveganjem, dokler predvideni posel ne vpliva na poslovni izid. Če predvidenega posla ni več pričakovati, se mora znesek v drugem vseobsegajočem donosu pripoznati neposredno v poslovnem izidu. V ostalih primerih se znesek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, prenese v poslovni izid v istem obdobju, v katerem pred tveganjem varovana postavka vpliva na poslovni izid.

Učinki drugih izpeljanih finančnih instrumentov, ki niso opredeljeni kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov oz. jih ni mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo, se pripoznajo v poslovnem izidu med drugimi poslovnimi prihodki oziroma drugimi poslovnimi odhodki po neto načelu.

Kadar se terminski nakupi in prodaje za fizično dobavo električne energije obravnavajo, kot pogodbe, sklenjene v okviru običajnega poslovanja skupine (»own use« oziroma lastna raba), potem le-ti ne spadajo v obseg, opredeljen v MSRP 9. To je v primeru, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- fizična dobava je del vseh takšnih pogodb,
- obseg kupljene ali prodane energije v okviru pogodb ustreza operativnim potrebam skupine,
- pogodbe ni mogoče obravnavati kot opcije, kot je opredeljeno v standardu. V primeru pogodb prodaje električne energije je pogodba ekvivalentna fiksni terminski prodaji oziroma se lahko šteje kot prodaja kapacitet.

Družba meni, da so transakcije, kjer potekajo pogajanja z namenom uravnoteženja zavez nakupa in prodaje električne energije, del njenega poslovanja in so zunaj obsega MSRP 9.

OSLABITEV SREDSTEV

I. FINANČNA SREDSTVA

V skladu z MSRP 9 je družba s 1. januarjem 2018 prešla iz modela nastalih izgub na model pričakovanih izgub, v skladu s katerim družba priznava ne samo nastale izgube, temveč tudi izgube, za katere se pričakuje, da bodo nastale v prihodnosti.

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Oslabitev terjatev in danih posojil

Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

Ocena slabitev temelji na pričakovanih kreditnih izgubah, povezanih z verjetnostjo neplačil terjatev in posojil v naslednjih 12 mesecih, razen če se je kreditno tveganje bistveno povečalo od začetnega priznanja. V teh primerih ocena slabitev temelji na verjetnosti neplačila v obdobju celotnega trajanja finančnega sredstva (LECL). Pričakovane kreditne izgube predstavljajo razliko med pogodbenimi denarnimi tokovi, ki so zapadli po pogodbi, in vsemi denarnimi tokovi, za katere družba pričakuje, da jih bo prejela. Pričakovani denarni tokovi bodo vključevali denarne tokove od prodaje sredstev zavarovanja.

Slabitve za pričakovane kreditne izgube se ocenjujejo v dveh fazah. Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih po začetnem priznanju ni bilo znatnega povečanja kreditnega tveganja, se slabitve za pričakovane kreditne izgube pripoznajo za kreditne izgube, ki so posledica neplačil, ki so možna v naslednjih 12 mesecih. Za tiste kreditne izpostavljenosti, pri katerih je od začetnega priznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, družba prizna popravek iz naslova izgub, ki jih pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti, ne glede na obdobje neplačila.

Kot dvomljive terjatve do drugih se izkažejo tiste, ki niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; znaki, da bo dolžnik šel v stečaj, prestrukturiranje zneska, ki so ga drugi dolžni družbi, če se ta strinja, in izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

Kot sporne terjatve se štejejo tiste, ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

- na sodišču se je pričel sodni postopek izterjave,
- objavljen je sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Oslabljenost terjatev, ki same zase niso pomembne, se oceni skupno, in sicer tako, da se terjatve vključijo v skupino s podobnimi značilnostmi tveganja. Družba oblikuje skupine terjatev na podlagi zapadlosti terjatev. Pri oceni skupne oslabitve družba uporablja pretekli razvoj verjetnosti neizpolnitve, čas povrnitve in znesek nastale izgube, ki je popravljen za oceno uprave o tem, ali so dejanske izgube zaradi tekočih gospodarskih in kreditnih pogojev lahko večje ali manjše od izgub, kot jih predvideva pretekli razvoj.

V primeru, da so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja za doseg poplačila določene neporavnane terjatve in v primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbo negospodarno, da se gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpiše na podlagi sklepa posloводства.

Družba oceni dokaze o oslabitvi posojil za vsako posojilo posamično.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanem po udenarljivi vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo med poslovnimi odhodki v poslovnem izidu.

II. NEFINANČNA SREDSTVA

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva z izvedbo preizkusa oslabitve.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

KAPITAL

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšuje ga izguba pri poslovanju in izplačila lastnikom, povečuje pa dobiček ustvarjen v obdobju.

Osnovni kapital in kapitalske rezerve predstavljajo denarne in stvarne vloške lastnika.

Splošni prevrednotovalni popravki kapitala so dne 31. decembra 2002 v skladu s tedaj veljavnimi Slovenskimi računovodskimi standardi vključevali revalorizacijo osnovnega kapitala pred letom 2002. Kasneje je bil zgoraj omenjeni popravek prenesen v kapitalske rezerve. Znesek se lahko uporabi zgolj za povečanje osnovnega kapitala.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se prizna v primeru, ko njegova/njena knjigovodska vrednost presega njegovo/njeno nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže med poslovnimi odhodki v izkazu poslovnega izida.

Družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednoti in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetu amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila priznana izguba zaradi oslabitve.

Nastale pretekle izgube zaradi oslabitve se ne odpravljajo, ko gre za finančne naložbe v odvisne in pridružene ter skupaj obvladovane družbe.

Zakonske rezerve so namensko zadržani dobički preteklih let in se uporabljajo predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa nadzora oziroma lastnika.

Rezerva za varovanje pred tveganjem vsebuje učinek spremembe poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov, ki so bili opredeljeni kot uspešni pri varovanju pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov.

V rezervi za pošteno vrednost so izkazani aktuarski dobički oziroma izgube vezane na rezervacije za pozaposlitvene in druge dolgoročne zasluge zaposlencev (odpravnine ob upokojitvi).

V zadržanem poslovnem izidu je izkazan še nerazporejen poslovni izid tekočega leta.

REZERVACIJE ZA POZAPOSLITVENE IN DRUGE DOLGOROČNE ZASLUŽKE ZAPOSLENCEV

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravninam ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar. Izplačila odpravnin ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad v tekočem letu zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, preračun pozaposlitvenih zaslužkov oziroma nerealiziranih aktuarskih dobičkov ali izgub iz naslova odpravnin ob upokojitvi pa v drugem vseobsegajočem donosu kapitala.

ZASLUŽKI ZAPOSLENIH

Obveze kratkoročnih zaslužkov zaposlenih so merjene brez diskontiranja in so izkazane med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno. Obveznosti so izkazane v višini, za katero se pričakuje plačilo v obliki kratkoročnim prejemkov, če ima družba sedanjo pravno ali posredno obvezo za takšna plačila zaradi preteklega opravljenega dela zaposlene osebe in je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti.

DRUGE REZERVACIJE

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze obveznosti, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oziroma odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu.

V primeru, da se predvidene obveznosti ne pojavijo, se znesek oblikovanih rezervacij odpravi in izkaže med drugimi poslovnimi prihodki.

DRUGA SREDSTVA IN DRUGE OBVEZNOSTI

Med drugimi sredstvi so izkazani dani predujmi, terjatve do državnih institucij in drugih ter kratkoročne aktivne časovne razmejitve, ki predstavljajo odložene stroške in ne zaračunane prihodke, ki niso povezani s prodajnimi pogodbami. Odloženi stroški so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida.

Z uvedbo MSRP 15 ne zaračunani prihodki niso več del drugih sredstev, temveč se ne zaračunani prihodki iz naslova prodajnih pogodb s kupci izkazujejo v postavki Pogodbena sredstva.

Med drugimi obveznostmi so izkazani prejeti predujmi, obveznosti do zaposlencev, državnih institucij in drugih ter dolgoročne in kratkoročne pasivne časovne razmejitve, ki jih predstavljajo vnaprej vračunani stroški in odloženi prihodki, ki niso povezani z obveznostmi iz naslova prodajnih pogodb. Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid.

Z uvedbo MSRP 15 odloženi prihodki niso več del drugih obveznosti, temveč se odloženi prihodki iz naslova prodajnih pogodb s kupci izkazujejo v postavki Pogodbene obveznosti.

POGOJNE OBVEZNOSTI

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrdi samo pojavitev ali ne pojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali pa zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Med pogojnimi obveznostmi družba izkazuje dana poročila in starševske garancije.

PRIHODKI IZ POGODB S KUPCI

Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga ali storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katerega družba meni, da bo do njega upravičena v zameno za to blago ali storitve. Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo po pošteni vrednosti prejete poplačila ali terjatve iz tega naslova.

Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti terjatev in z njim povezanih stroškov in ko družba preneha odločati o prodanem blagu ali storitvah.

Prodaja blaga

Pri prodaji blaga izvršitvena obvezna nastane ob dobavi blaga. Blago se fakturira na 14-dnevni oziroma mesečni ravni. V sklopu prodaje blaga predstavlja največji delež prodaja električne energije, sledijo prodaja sekundarne in terciarne energije ter odstopanja od prodaje električne energije. V tem delu se pojavlja tudi prodaja emisijskih kuponov iz naslova trgovanja.

V primeru, da ima družba več pozitivnih kot negativnih tečajnih razlik iz poslovanja, te izkaže med čistimi prihodki od prodaje blaga, po neto načelu.

Prodaja storitev

Pri prodaji storitev izvršitvena obveza nastane v času opravljanja storitev, fakturiranje pa se izvede na mesečni ravni. V sklopu prodaje storitev največji delež predstavlja jo opravljene storitve iz naslova IT prenosnih zmogljivosti, storitve potrdil o izvoru, storitve negativnih cen električne energije ter storitve svetovanja na računovodskem, pravnem, kadrovskem in finančnem področju.

DRUGI POSLOVNI IN FINANČNI PRIHODKI

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od obresti iz naslova danih avansov, prihodki od zamudnih obresti, dobički pri prodaji stalnih sredstev, prejete odškodnine in pogodbene kazni ter podobni prihodki.

Prihodki iz naslova obračunanih zamudnih obresti in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo, če je verjetno, da bodo gospodarske koristi, povezane s poslom, pritekale v družbo. V nasprotnem primeru se obračuni

POSLOVNI IN FINANČNI ODHODKI

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni odhodki se pripoznajo, ko je trgovsko blago prodano.

V nabavni vrednosti prodanega blaga izkazujemo odhodke, povezane s prodajo električne energije, emisijskih kuponov za trgovanje in njihove odvisne stroške. V primeru, da ima družba več negativnih kot pozitivnih tečajnih razlik iz poslovanja, te izkaže v nabavni vrednosti prodanega blaga.

Stroški materiala so izvirni stroški kupljenega materiala, in sicer stroški zaščitnih sredstev, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, energentov, pisarniškega materiala, strokovne literature in ostalega materiala.

Stroški storitev so izvirni stroški kupljenih storitev, in sicer storitev za vzdrževanje računalniških programov, zgradb in opreme, reklamnih storitev, reprezentance,

Ne zaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani. V skladu z MSRP 15 se v izkazu finančnega položaja izkazujejo kot Pogodbena sredstva in predstavljajo pravico do nadomestila v zameno za blago ali storitev, ki je prenesena na kupca.

Odloženi prihodki se predstavljajo v skladu z MSRP 15 kot Pogodbene obveznosti in se pripoznajo kot prihodki, ko družba izpolni svojo izvršitveno obvezo po pogodbi.

zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz deležev v naložbah (dividende), obresti od danih posojil in depozitov, prihodke od danih starševskih garancij ter dobičke od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Med odpisi vrednosti so izkazani stroški amortizacije, ki so povezani z doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme v poslovni izid. Prav tako so med odpisi vrednosti izkazani odpisi in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter oslabitve oziroma odpisi poslovnih terjatev.

Stroški dela so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in podobne zneske v bruto zneskih, pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi z oblikovanjem rezervacij, donacijami in drugimi dajatvami, ter pogodbenimi kaznimi za neizdobavljeno električno energijo. Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, izgube iz naslova slabitev finančnih sredstev in likvidacij odvisnih družb. Odhodki za obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku v višini dogovorjene obrestne mere.

OBDAVČITEV

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni davek in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v izkazu poslovnega izida. Odloženi davek je izkazan v izkazu poslovnega izida in izkazu finančnega položaja.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivi davčni osnovi za poslovno leto. Obdavčljiva davčna osnova se razlikuje od poslovnega izida, poročanega v izkazu poslovnega izida, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družbe za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčne stopnje, veljavne na dan poročanja. Obveznost za odmerjeni davek se zniža za plačane akontacije davka med letom.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v ra-

IZKAZ DENARNIH TOKOV

V izkazu denarnih tokov prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Izkaz denarnih tokov je, sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja in izkaza poslovnega izida, v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

POROČANJE PO ODSEKIH

Družba v letnem poročilu ne razkriva poslovanja po odsekih. Poročanje po odsekih morajo v letnih poročilih razkriti družbe z lastniškimi ali dolžniškimi instrumenti, s katerimi se javno trguje, in družbe, ki šele izdajajo lastniške ali dolžniške instrumente na javnih trgih instrumentov.

čunovodskih izkazih. Odloženi davek se določi z uporabo davčne stopnje, ki je veljavna na dan izkaza finančnega položaja in za katero se pričakuje, da bo uporabljena, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravna.

Odložena terjatev za davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristitičasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodkov pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik.

Odložena obveznost za davek predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od obdavčljivih začasnih razlik, kar pomeni večje plačilo davka v prihodnosti.

V letu 2019 je bila veljavna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb 19 % v skladu z veljavno davčno zakonodajo.

Denarna sredstva družbe so denar na transakcijskih računih, depoziti na odpoklic in depoziti, vezani do treh mesecev.

ZAČETNA UPORABA NOVIH SPREMEMB OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI VELJAJO V TEKOČEM POROČEVALSKEM OBDOBJU

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednji novi standardi, spremembe obstoječih standardov in pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) ter sprejela EU:

MSRP 16 – Najemi ki ga je EU sprejela 31. oktobra 2017 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

MSRP 16 – Najemi, ki ga je OMRS objavil 13. januarja 2016. Najemnik v skladu z MSRP 16 pripozna pravico do uporabe sredstva ter obveznosti iz najema. Pravica do uporabe sredstva je obravnavana na podoben način kot ostala nefinančna sredstva in se v skladu s tem tudi amortizira. Obveznost iz najema je na začetku vrednotena po sedanjih vrednosti najemnin, plačanih v obdobju najema, diskontirani po implicitni obrestni meri, če jo je mogoče takoj določiti. Če te mere ni mogoče takoj določiti, mora najemnik uporabiti predpostavljeno obrestno mero izposojanja. Tako kot pri MRS 17, ki ga je MSRP 16 nadomestil, naje-

modajalec najem opredeli kot poslovni ali finančni glede na naravo najema. Najem se razvrsti kot finančni najem, če se z njim prenesejo skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva. V nasprotnem primeru gre za poslovni najem. Pri finančnem najemu najemodajalec finančne prihodke pripozna v obdobju najema na podlagi vzorca, ki odraža stalno obdobjno stopnjo donosnosti čiste naložbe. Plačila iz poslovnega najema najemodajalec pripozna kot prihodke na podlagi enakomerne časovne metode oz. če vzorec odraža prej zmanjšanje koristi iz rabe tega sredstva, uporabi drugo sistematično metodo.

Spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti – Elementi predplačila z negativnim nadomestilom (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti – Elementi predplačila z negativnim nadomestilom, ki jih je OMRS izdal 12. oktobra 2017. Obstoječe zahteve MSRP 9 glede pravice do prekinitve pogodbe se spremenijo tako, da omogočajo merjenje po odplačni vrednosti (oz. po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, odvisno od poslovnega modela) tudi v primeru plačil negativnega nadomestila. V skladu s spremembami podpis zneska predplačila ni pomemben – plačilo je glede na prevladujočo obrestno mero v času prekinitve mogoče opraviti tudi

v korist pogodbene stranke, ki predčasno plačilo opravi. Izračun nadomestila mora biti v tako v primeru kazni zaradi predčasnega odplačila kot v primeru nagrade zaradi predčasnega odplačila enak. Spremembe obsegajo tudi pojasnila glede obračunavanja sprememb finančnih obveznosti, ki ne povzročijo odprave pripoznanja. V tem primeru se knjigovodska vrednost prilagodi rezultatu, pripoznanemu v vseobsegajočem donosu. Efektivna obrestna mera se ne preračuna.

Spremembe MRS 19 – Zaslužki zaposlencev – Sprememba, omejitev ali poravnava programa, ki jih je EU sprejela 13. marca 2019 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Spremembe MRS 19 – Zaslužki zaposlencev – Sprememba, omejitev ali poravnava programa, ki jih je OMRS izdal 7. februarja 2018. Spremembe zahtevajo uporabo posodo-

bljenih predpostavk iz ponovnega merjenja za določitev stroškov tekočega službovanja in neto obresti za preostanek poročevalskega obdobja po spremembi programa.

Spremembe MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige – Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih, ki jih je EU sprejela 8. februarja 2019 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Spremembe MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige – Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih, ki jih je OMRS objavil 12. oktobra 2017. Namen sprememb je pojasniti, da podjetje uporablja MSRP 9, vključno z zahtevami po oslabitvi, za dolgoročne deleže v pridruženem podjetju ali skupnem podvi-

gu, ki so del čiste naložbe v pridruženo podjetje ali skupni podvig in za katere se kapitalska metoda ne uporablja. Spremembe prav tako odpravljajo 41. odstavek, saj je po mnenju Odbora le ponavljal zahteve v MSRP 9 in povzročal zmedo glede obračunavanja dolgoročnih deležev.

Spremembe različnih standardov zaradi Izboljšav MSRP (obdobje 2015–2017), ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 3, MSRP 11, MRS 12 in MRS 23), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 14. marca 2019 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Spremembe različnih standardov zaradi Izboljšav MSRP (obdobje 2015–2017), ki jih je OMRS objavil 12. decembra 2017. Spremembe različnih standardov izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 3, MSRP 11, MRS 12 in MRS 23), njihov namen pa je predvsem odpravljanje neskladnosti in razlaga besedila. Spremembe vsebujejo naslednja pojasnila: podjetje ponovno izmeri svoj prejšnji delež v skupni dejavnosti, ko pridobi obvladovanje nad poslovnim subjektom (MSRP 3); če podjetje pridobi

skupno obvladovanje nad poslovnim subjektom, svojega prejšnjega deleža v skupni dejavnosti ne izmeri ponovno (MSRP 11); podjetje vse posledice izplačila dividend na davek iz dobička obračuna na enak način (MRS 12); in podjetje kot del splošnih posojil obravnava vsa posojila, ki so bila prvotno namenjena razvoju sredstva, kot je sredstvo usposobljeno za nameravano uporabo ali prodajo (MRS 23).

OPMSRP 23 – Negotovost glede obravnave davka iz dobička, ki ga je EU sprejela 23. oktobra 2018 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

OPMSRP 23 – Negotovost pri obravnavi davka iz dobička, ki ga je OMRS izdal 7. junija 2017. Možne so nejasnosti glede tega, kako se davčna zakonodaja uporablja za določeno transakcijo ali okoliščino oz. ali bo davčni organ sprejel obravnavanje davka v podjetju. MRS 12 Davek iz

dobička določa, kako je treba obračunati tekoči in odloženi davek, ne pa, na kakšen način bi se morali odražati učinki negotovosti. OPMSRP 23 dopolnjuje zahteve MRS 12 z določili, kako se mora učinek negotovosti odražati pri obračunavanju davka iz dobička.

Sprejetje teh novih standardov, sprememb k obstoječim standardom in pojasnil ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov družbe, razen uvedbe MSRP 16, katerih učinki prehoda so bili prikazani zgoraj med pomembnimi spremembami računovodskih usmeritev.

STANDARDI IN SPREMEMBE OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI JIH JE IZDAL OMRS IN SPREJELA EU, Vendar še niso sprejeti

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so bili izdani naslednji standardi, spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki pa še niso stopila v veljavo:

Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov in MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake – Opredelitev Bistven (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje).

Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov in MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake – Opredelitev Bistven, ki jih je OMRS objavil 31. oktobra 2018. Spremembe pojasnjujejo opredelitev izraza bistven in kako ga je treba vključiti v napotke glede opredelitev.

Spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti, MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje in MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja – Reforma referenčnih obrestnih mer (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje).

Spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti, MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje in MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja – Reforma referenčnih obrestnih mer, ki jo je OMRS izdal 26. septembra 2019. Spremembe reforme referenčnih obrestnih mer:

- a) spreminjajo posebne zahteve glede obračunavanja varovanja pred tveganji tako, da lahko podjetja obračunavajo varovanje pred tveganji ob predpostavki, da se referenčna obrestna mera, na kateri temeljijo varovani denarni tokovi in denarni tokovi od instrumenta za varovanje, zaradi reforme referenčnih obrestnih mer ne bodo spremenili;
- b) so obvezne za vsa razmerja varovanja pred tveganjem, na katera reforma referenčnih obrestnih mer neposredno vpliva;
- c) niso namenjene olajševanju drugih posledic reforme referenčnih obrestnih mer (če razmerje varovanja pred tveganjem ne izpolnjuje več zahtev za obračunavanje varovanja pred tveganji iz razlogov, ki niso navedeni v spremembah, je treba prenehati z obračunavanjem varovanja pred tveganjem) in
- d) zahtevajo posebna razkritja o tem, v kolikšni meri spremembe reforme vplivajo na razmerja varovanja pred tveganji med podjetji.

Spremembe sklicevanj na konceptualni okvir v MSRP (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje).

Spremembe sklicevanj na konceptualni okvir v MSRP, ki jih je OMRS izdal 29. marca 2018. OMRS je zaradi revizije konceptualnega okvira za MSRP posodobil sklicevanje nanj v standardih MSRP. Dokument vsebuje spremembe MSRP 2, MSRP 3, MSRP 6, MSRP 14, MRS 1, MRS 8, MRS 34, MRS 37, MRS 38, OPMSRP 12, OPMSRP 19, OPMSRP

20, OPMSRP 22 in SIC-32. Namen sprememb je podpora prehodu na revidirani konceptualni okvir za podjetja, ki s pomočjo tega okvira razvijajo svoje računovodske usmeritve, kadar se za določeno transakcijo ne uporablja noben standard MSRP.

NOVI STANDARDI IN SPREMEMBE OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI JIH JE IZDAL OMRS, Vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS), z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki na dan 31. december 2019 (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za MSRP, kot jih je izdal OMRS):

MSRP 14 – Zakonsko predpisani odlog plačila računov (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje) – Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije.

MSRP 14 – Zakonsko predpisani odlog plačila računov, ki ga je OMRS objavil 30. januarja 2014. Cilj standarda je omogočiti podjetjem, ki MSRP uporabljajo prvič in ki zakonsko predpisane odloge plačila računov trenutno pripoznavajo v skladu s prejšnjimi SSRN, da ob prehodu na MSRP s takšnim pripoznavanjem nadaljujejo.

MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje).

MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe, ki ga je OMRS objavil 18. maja 2017. Novi standard zahteva merjenje zavarovalnih obveznosti po trenutni vrednosti izpolnjevanja in prinaša enotnejšo metodo merjenja in predstavitve za vse zavarovalne pogodbe. Namen zahtev je zagotoviti dosledno in na načelih temelječe obračunavanje zavarovalnih pogodb. MSRP 17 nadomešča MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe in z njim povezana pojasnila.

Spremembe MSRP 3 – Poslovne združitve – Opredelitev poslovnega subjekta (v veljavi za poslovne združitve, pri katerih je datum prevzema enak datumu začetka prvega letnega poročevalskega obdobja, ki se začne 1. januarja 2020 ali pozneje, in pridobitve sredstev, do katerih pride na začetku tega obdobja ali po njem).

Spremembe MSRP 3 – Poslovne združitve – Opredelitev poslovnega subjekta, ki jih je OMRS izdal 22. oktobra 2018. Spremembe so bile uvedene za izboljšanje opredelitve poslovnega subjekta. Spremenjena opredelitev izpostavlja, da je namen poslovanja poslovnega subjekta zagotavljati blago in storitve za stranke, medtem ko je prejšnja opredelitev poudarjala donose v obliki dividend, nižje stroške in druge gospodarske koristi za vlagatelje ter druge deležnike. Poleg spremenjene ubeseditve je Odbor podal dodatne napotke k opredelitvi.

Spremembe MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo).

Spremembe MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom, ki jih je OMRS objavil 11. septembra 2014. Spremembe se nanašajo na razhajanje zahtev po MRS 28 in MSRP 10 ter pojasnjujejo, da je obseg pripoznavanja dobička oz. izgube pri poslu s pridruženim podjetjem ali pri skupnem podvigu odvisen od tega, ali prodana oz. prispevana sredstva predstavljajo poslovni subjekt.

Družba predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

Družba ocenjuje, da uporaba obračunavanja varovanja pred tveganji v zvezi s finančnimi sredstvi ter obveznostmi v skladu z **MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje** ne bi imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze podjetja, če bi bila uporabljena na datum bilance stanja.

4.5.5 Določanje poštene vrednosti

V zvezi z izkazovanjem in razkrivanjem poštene vrednosti tako nefinančnih kot tudi finančnih sredstev in obveznosti je potrebna določitev poštene vrednosti bodisi zaradi merjenja posameznih sredstev bodisi zaradi dodatnih razkritij poštenih vrednosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednja hierarhija ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vrednosti, ki niso enake kotiranim cenam v smislu prve ravni, a jih je kljub temu mogoče pridobiti neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izvedeni iz cen) na podlagi primerljivih tržnih podatkov,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

4.5.6 Obvladovanje finančnih tveganj

Zaznavanje tveganj in njihovo obvladovanje je obravnavano v poslovnem delu letnega poročila, pri pojasnilih k računovodskim izkazom so tveganja predstavljena v povezavi s postavkami v računovodskih izkazih (poglavje 4.5.7.5 Finančni instrumenti in obvladovanje tveganj), in sicer:

Kotirane cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta.

Za določanje poštene vrednosti valutnih zamenjav se uporabljajo podatki, ki jih družbi posreduje banka, pri kateri ima sklenjeno posamezno zamenjavo. Vrednosti se preverjajo v družbi.

Za določitev poštene vrednosti v primeru izvedenih finančnih instrumentov, ki se nanašajo na električno energijo in emisijske kupone, se na dan izkaza finančnega položaja uporabljajo znane borzne cene.

- kreditno tveganje,
- likvidnostno tveganje,
- tečajno tveganje,
- obrestno tveganje in
- cenovno tveganje.

4.5.7 Razkritja k računovodskim izkazom

4.5.7.1 Izkaz finančnega položaja

NEOPREDMETENA SREDSTVA (1)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Emisijski kuponi	38.239.692	29.537.397
Druge dolgoročne premoženjske pravice	2.587.057	2.188.568
Skupaj	40.826.749	31.725.965

Med neopredmetenimi sredstvi so izkazani emisijski kuponi za potrebe proizvodnje električne energije v skupini HSE in programska oprema.

GIBANJE NEOPREDMETENIH SREDSTEV

v EUR	Emisijski kuponi	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2019	29.537.397	6.986.011	36.523.408
Pridobitve	36.686.730	73.417	36.760.147
Odtujitve - odpisi, prodaje	-27.984.435	273.135	-27.711.300
Nabavna vrednost 31.12.2019	38.239.692	7.332.563	45.572.255
Odpisana vrednost 1.1.2019		4.797.443	4.797.443
Odtujitve - odpisi, prodaje		-298.636	-298.636
Amortizacija		246.699	246.699
Odpisana vrednost 31.12.2019		4.745.506	4.745.506
Knjigovodska vrednost 1.1.2019	29.537.397	2.188.568	31.725.965
Knjigovodska vrednost 31.12.2019	38.239.692	2.587.057	40.826.749

v EUR	Emisijski kuponi	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2018	24.726.009	6.764.458	31.490.467
Pridobitve	30.547.436	562.029	31.109.465
Odtujitve - odpisi, prodaje	-25.736.048	-340.476	-26.076.524
Nabavna vrednost 31.12.2018	29.537.397	6.986.011	36.523.408
Odpisana vrednost 1.1.2018		4.651.461	4.651.461
Odtujitve - odpisi, prodaje		-230.661	-230.661
Amortizacija		376.643	376.643
Odpisana vrednost 31.12.2018		4.797.443	4.797.443
Knjigovodska vrednost 1.1.2018	24.726.009	2.112.997	26.839.006
Knjigovodska vrednost 31.12.2018	29.537.397	2.188.568	31.725.965

Družba med neopredmetenimi sredstvi izkazuje emisijske kupone za namene pokrivanja potreb lastne proizvodnje električne energije v odvisnih družbah TEŠ in HSE EDT, na podlagi Sporazuma o upravljanju portfelja z emisijskimi kuponi, iz katerega izhaja, da družba upravlja z emisijskimi kuponi odvisnih družb. Potrebne količine kuponov tako družba kupuje za več let vnaprej (odvisno od prodane količine električne energije za ta obdobja). Količina kuponov, ki jih družbi TEŠ in HSE EDT potrebujeta za tekoče leto, se ugotovi v začetku naslednjega leta, zato se tudi sama prodaja in prenos kuponov na družbi TEŠ in HSE EDT izvršita v naslednjem letu. Vsi učinki iz prodaje se že vključijo v poslovni izid družbe tekočega leta.

Družba je imela na začetku leta 2019 na zalogi 4.096.165 emisijskih kuponov za namen pokrivanja potreb lastne proizvodnje električne energije v odvisnih družbah. Družba je za ta namen v letu 2019 kupila 3.827.000 in prodala 4.011.744 kuponov, zaloga na dan 31. december 2019 tako znaša 3.911.421 kuponov. Družba iz naslova prodaje emisijskih kuponov odvisnim družbam v letu 2019 izkazuje 382.551 EUR dobička.

NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA (2)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Zgradbe	1.208.220	1.224.594
Proizvajalna oprema	81.286	86.367
Druga oprema	705.572	872.794
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	9.821.536	9.734.192
Skupaj	11.816.614	11.917.947

Med zgradbami je izkazan del poslovnih prostorov družbe v Ljubljani. Preostali del poslovnih prostorov v Ljubljani, poslovne prostore v Šoštanju, Mariboru in Novi Gorici ima

Pomembnejšo vrednost dolgoročnih premoženjskih pravic predstavljajo programska oprema SAP in dokumentni sistem eDMS.

Povečanje neopredmetenih sredstev v letu 2019 predstavlja nadgradnja programske opreme v Center vodenja in programske opreme SAP ERP modul PM.

V letu 2019 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejše programske opreme, ugotovljeno je, da dobe koristnosti ostajajo nespremenjene.

Na dan 31. decembra 2019 ima družba za 673.691 EUR obvez za pridobitev nadgradnje programske opreme in simulatorja Centra vodenja in programske opreme SAP ERP modul PM.

Zastav, finančnih najemov ali drugih omejitev lastništva na neopredmetenih sredstvih ni.

družba v najemu. Med proizvodjalno opremo je izkazana sončna elektrarna. Med drugimi napravami in opremo družba v glavnini izkazuje računalniško opremo.

GIBANJE NEPREMIČNIN, NAPRAV IN OPREME

v EUR	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2019	1.733.285	127.009	4.903.552	9.734.192	16.498.038
Pridobitve				254.166	254.166
Odtujitve			-42.081		-42.081
Prenosi iz investicij	18.852		147.970	-166.822	0
Odpisi			-1.997.008		-1.997.008
Nabavna vrednost 31.12.2019	1.752.137	127.009	3.012.433	9.821.536	14.713.115
Odpisana vrednost 1.1.2019	508.692	40.642	4.030.758		4.580.092
Odtujitve			-40.800		-40.800
Amortizacija	35.226	5.081	311.504		351.811
Odpisi			-1.994.601		-1.994.601
Odpisana vrednost 31.12.2019	543.918	45.723	2.306.861	0	2.896.502
Knjigovodska vrednost 1.1.2019	1.224.593	86.367	872.794	9.734.192	11.917.946
Knjigovodska vrednost 31.12.2019	1.208.219	81.286	705.572	9.821.536	11.816.613

v EUR	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2018	1.733.285	127.009	9.440.736	9.576.750	20.877.780
Pridobitve				685.017	685.017
Odtujitve			-5.058.804		-5.058.804
Prenosi iz investicij			527.575	-527.575	0
Odpisi			-5.955		-5.955
Nabavna vrednost 31.12.2018	1.733.285	127.009	4.903.552	9.734.192	16.498.038
Odpisana vrednost 1.1.2018	473.694	35.562	7.942.029		8.451.285
Odtujitve			-4.357.513		-4.357.513
Amortizacija	34.998	5.080	452.196		492.274
Odpisi			-5.954		-5.954
Odpisana vrednost 31.12.2018	508.692	40.642	4.030.758	0	4.580.092
Knjigovodska vrednost 1.1.2018	1.259.591	91.447	1.498.707	9.576.750	12.426.495
Knjigovodska vrednost 31.12.2018	1.224.593	86.367	872.794	9.734.192	11.917.946

Družba v glavnini med nepremičninami, napravami in opremo v pridobivanju izkazuje investicijo v hidroelektrarne na srednji Savi v višini 9.476.826 EUR. Nanaša se na pripravo predinvesticijske, investicijske in druge dokumentacije, potrebne za postopke umeščanja hidroelektrarn v prostor. V letu 2019 se investicija v hidorelektrarne na srednji Savi ni spremenila. Zaradi zahtevnih razmer na trgu električne energije kot tudi v skupini HSE potekajo na projektu aktivnosti v omejenem obsegu z namenom, da se ne zaustavijo dolgotrajni postopki umeščanja v prostor. Vsa do sedaj pripravljena dokumentacija in strokovne podlage so pripravljene tako, da ne zastarajo in se lahko uporabijo kot osnova za nadaljnje aktivnosti. Vse navedeno potrjuje, da navkljub upočasnitvi investicije zaradi trenutnih okoliščin le-ta ni ogrožena. Okoliščine, ki bi nakazale na pojav znakov slabitve, se v letu 2019 niso pojavile.

Povečala se je investicija v komercialne vode Slovenija – Italija, in sicer v višini 47.553 EUR.

NALOŽBE V ODVISNE DRUŽBE (3)

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V ODVISNE DRUŽBE

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
DEM	387.058.979	387.058.979
SENG	152.692.249	152.692.249
TEŠ	399.314.819	367.318.000
HSE EDT	2.153.668	2.153.669
PV	42.989.329	42.989.329
HSE Invest	160.000	80.000
SRESA	60.000	60.000
HSE Balkan Energy	856.001	856.000
HSE Adria - v likvidaciji	0	102.553
HSE MAK Energy	26.778	26.778
HSE BH	513.990	513.990
Skupaj	985.825.813	953.851.547

Glavnino sredstev družbe predstavljajo dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe. Med njimi so izkazane naložbe v družbe, kjer ima družba neposredno ali posredno preko drugih lastnikov večinski delež, in za to skupino družb sestavlja skupinske računovodske izkaze.

V letu 2019 so bile pregledane dobe koristnosti pomembnejše opreme, ugotovljeno je bilo, da dobe koristnosti ostajajo nespremenjene.

Na nepremičninah, napravah in opremi družba nima vpisanih hipotek. Na dan 31. december 2019 ima družba za 83.815 EUR obvez za pridobitev zgradb in druge opreme. Slabitev naprav in opreme družba v letu 2019 ni opravila zaradi dejstva, da doba koristnosti pomembne opreme ni daljša od petih let. Družba je preverila obstoj znakov oslABLjenosti pri vlaganjih v poslovne prostore, in sicer je primerjala tržne vrednosti konec leta 2019 s knjigovodsko vrednostjo. Ugotovila je, da razlike med knjigovodsko in tržnimi vrednostmi niso tako pomembne, da bi nakazovale na potrebo po preveritvi razlogov za slabitev.

Zastav, finančnih najemov ali drugih omejitev lastništva na nepremičninah, napravah in opremi družba nima.

Razkritja o pravici do uporabe najetih sredstev so v poglavju NAJEMI – MSRP 16 (21).

PODATKI O ODVISNIH DRUŽBAH

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% Lastništva	% Glasovalnih pravic
DEM	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	100,0 %	100,0 %
SENG	Erjavčeva 20, 5000 Nova Gorica	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	100,0 %	100,0 %
TEŠ	Cesta Lole Ribarja 18, 3325 Šoštanj	Slovenija	Proizvodnja elektrike v termoelektrarnah	100,0 %	100,0 %
PV	Partizanska 78, 3320 Velenje	Slovenija	Pridobivanje rjavega premoga in lignita	100,0 %	100,0 %
HSE EDT	Ob železnici 27, 1420 Trbovlje	Slovenija	Proizvodnja elektrike v termoelektrarnah	100,0 %	100,0 %
HSE Balkan Energy	Bulevar Mihaila Pupina 117, Beograd	Srbija	Trgovanje z električno energijo	100,0 %	100,0 %
HSE MAK Energy	Belasica no. 2, 1000 Skopje	Makedonija	Trgovanje z električno energijo	100,0 %	100,0 %
HSE Adria - v likvidaciji	Miramarska24,10000 Zagreb	Hrvaška	Trgovanje z električno energijo	0,0 %	0,0 %
HSE BH	Ul. Alije Isakovića br.1, Sarajevo	Bosna in Hercegovina	Trgovanje z električno energijo	100,0 %	100,0 %
*ELPROM	Erjavčeva 20, 5000 Nova Gorica	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	100,0 %	100,0 %
*HTZ I.P.	Partizanska 78, 3320 Velenje	Slovenija	Popravilo strojev in naprav	100,0 %	100,0 %
*SIPOTEH	Partizanska cesta 78, 3320 Velenje	Slovenija	Proizvodnja kovinskih konstrukcij	100,0 %	100,0 %
*RGP	Rudarska cesta 6,3320 Velenje	Slovenija	Specializirana gradbena dela	100,0 %	100,0 %
*mHE Lobnica	Obrežna ulica 170, Maribor	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	65,0 %	65,0 %
*PLP	Partizanska cesta 78, 3320 Velenje	Slovenija	Žaganje, skobljanje in impreg. lesa	100,0 %	100,0 %
SRESA	Ob železnici 27, 1420 Trbovlje	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	60,0 %	60,0 %
HSE Invest	Obrežna ulica 170 a, 2000 Maribor	Slovenija	Drugo tehnično projektiranje in svetovanje	50,0 %	50,0 %

* HSE v teh družbah izkazuje posredno lastništvo.

POMEMBNEJŠI ZNESKI IZ IZKAZOV ODVISNIH DRUŽB

v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
TEŠ	1.016.196.704	651.659.677	227.201.572	-19.582.324	364.537.027
DEM	453.346.543	13.131.228	67.679.679	5.126.119	440.215.315
SENG	225.002.840	21.132.726	37.715.283	4.980.024	203.870.114
PV	139.920.428	103.610.691	112.725.689	-6.584.420	36.309.737
HTZ I.P.	16.158.442	14.275.061	32.521.790	-1.542.243	1.883.381
RGP	9.958.998	6.991.260	18.107.350	703.937	2.967.738
HSE BH	9.694.678	8.662.157	53.347.080	278.893	1.032.521
HSE MAK Energy	6.404.842	6.063.733	29.566.177	205.029	341.109
HSE EDT	3.265.047	1.806.176	1.012.679	-708.656	1.458.871
HSE Invest	2.034.631	1.688.589	3.830.532	-232.382	346.042
PLP	1.701.396	884.159	3.104.376	169.876	817.237
SIPOTEH	1.341.749	614.416	2.755.297	271.007	727.333
HSE Balkan Energy	1.104.100	177.245	1.207.202	37.699	926.855
mHE Lobnica	617.439	2.514	28.951	-978	614.925
SRESA	57.793	11	0	-5.187	57.782
ELPROM	51.443	16		-253	51.427
HSE Adria - v likvidaciji				-5.663	0
Skupaj	1.886.857.073	830.699.659	590.803.657	-16.889.522	1.056.157.414

SPREMEMBE DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB V ODVISNE DRUŽBE

v EUR	2019	2018
Dokapitalizacija TEŠ	31.996.818	0
Odkup deleža v družbi HSE Invest	80.000	0
Likvidacija družbe HSE Adria - v likvidaciji	-102.553	0
Slabitev naložbe TEŠ	0	56.721.354
Skupaj	31.974.265	56.721.354

GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB V ODVISNE DRUŽBE

v EUR	2019	2018
Nabavna vrednost 1.1.	1.684.472.759	1.684.472.759
Pridobitve	32.076.818	0
Likvidacija HSE Adria	-102.552	0
Nabavna vrednost 31.12.	1.716.447.025	1.684.472.759
Odpisana vrednost 1.1.	-730.621.212	-673.899.858
Slabitve	0	-56.721.354
Odpisana vrednost 31.12.	-730.621.212	-730.621.212
Knjigovodska vrednost 1.1.	953.851.547	1.010.572.901
Knjigovodska vrednost 31.12.	985.825.813	953.851.547

V letu 2019 je bila likvidirana odvisna družba HSE Adria. V okviru postopka prostovoljne likvidacije je družba HSE Adria – v likvidaciji na dan 10.12.2019 pripravila zaključne računovodske izkaze in zaključila s poslovanjem. Dne 10.12.2019 je bil z izbrisom družbe iz poslovnega registra postopek likvidacije tudi formalno zaključen. Iz tega naslova je družba HSE v letu 2019 izkazala 26.684 EUR finančnih odhodkov.

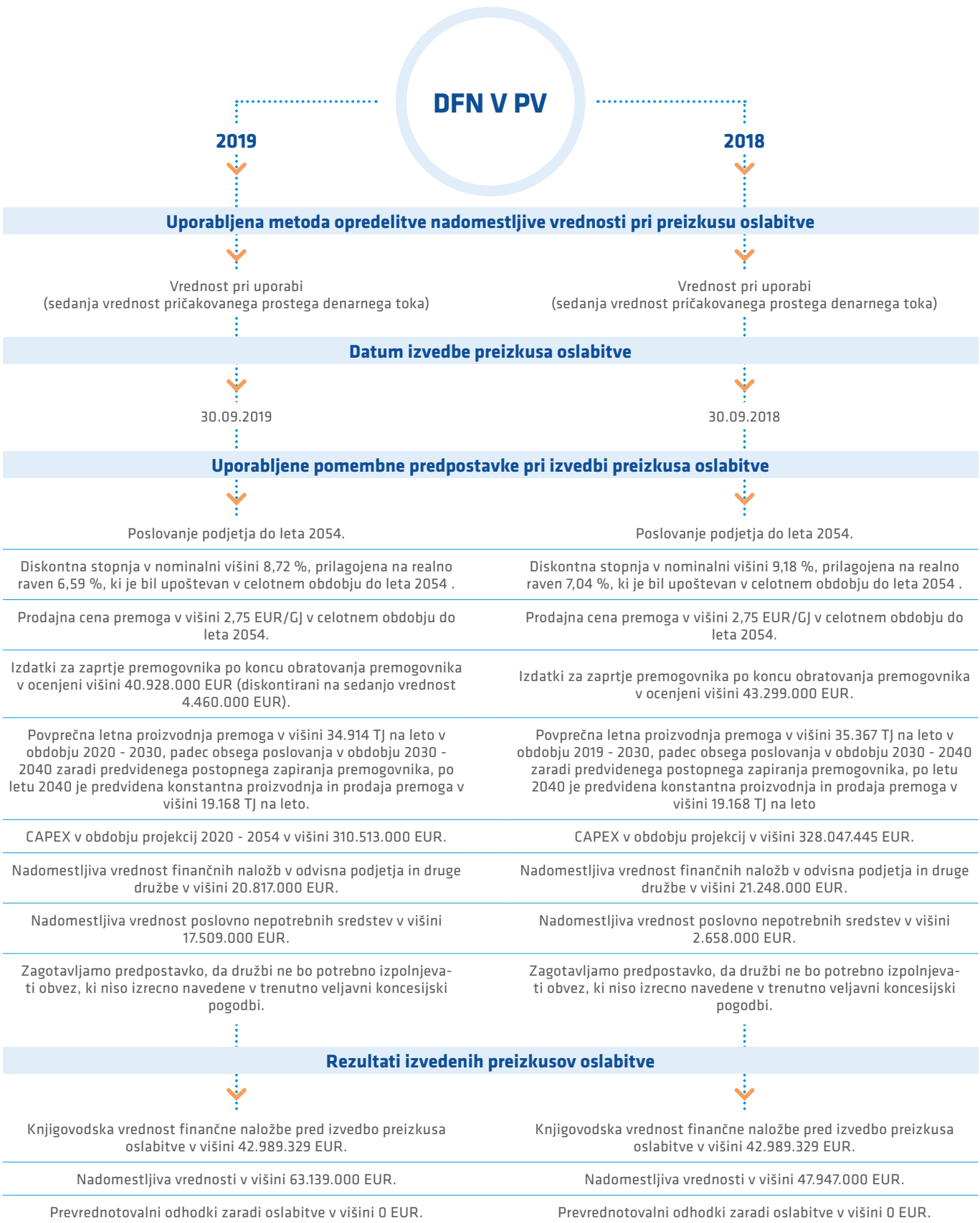
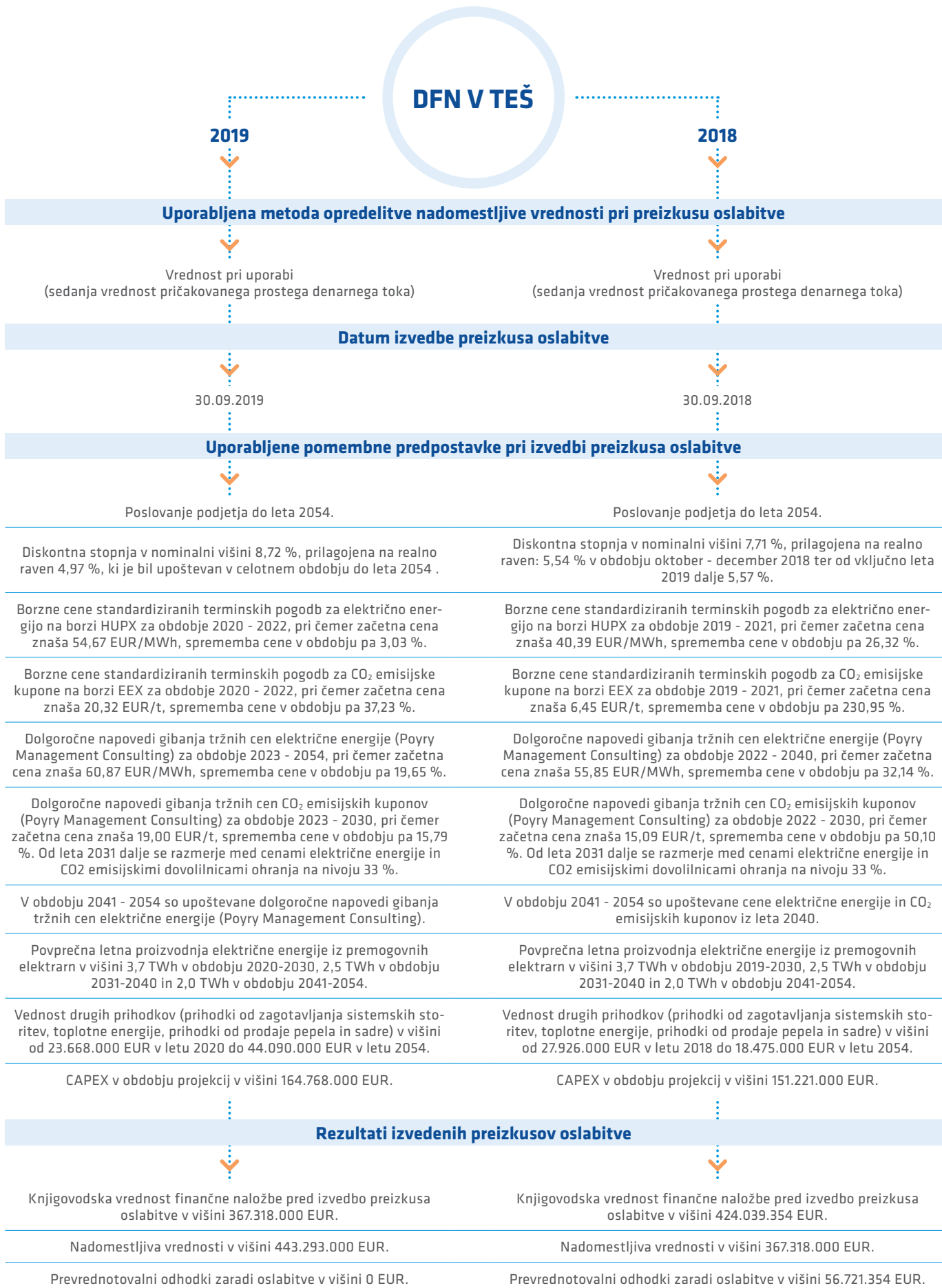
V mesecu maju je družba odkupila poslovni delež v družbi HSE Invest, v skupni višini 25 % od S tem je družba HSE Invest v 100 % lasti skupine HSE.

V letu 2019 je bila družba TEŠ dokapitalizirana v višini 31.996.818 EUR.

Nobena od odvisnih družb oziroma primerljiva družba ne kotira na borzi, zato razlogov za morebitno slabitev ni bilo mogoče ugotavljati na podlagi tržnih cen. Preverjeni so bili morebitni razlogi za slabitev na podlagi rezultata poslovanja družbe in primerjave razlik med knjigovodsko vrednostjo dolgoročne finančne naložbe družbe

s sorazmernim delom knjigovodske vrednosti celotnega kapitala odvisnih družb. Pri družbah, ki so poslovale z negativnim rezultatom ali kjer je bilo ugotovljeno, da je knjigovodska vrednost dolgoročne finančne naložbe višja od sorazmernega dela knjigovodske vrednosti celotnega kapitala, so se izvedli s strani pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij preizkusi oslabitve dolgoročnih finančnih sredstev. Knjigovodske vrednosti celotnega kapitala odvisnih družb so pri vseh odvisnih družbah višje ali enake knjigovodski vrednosti dolgoročne finančne naložbe v posamezno družbo. Za družbo TEŠ in družbe skupine PV so bili s strani pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij izvedeni preizkusi oslabitve dolgoročnih finančnih sredstev. Pri nobeni od družb niso bile izvedene slabitve.

V naslednjih preglednicah so predstavljene upoštewane predpostavke pri izvedbi preizkusov oslabitve in rezultati preizkusov oslabitve.

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI ZA IZVEDENI PREIZKUS
OSALBITVE DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB

Dolgoročna finančna naložba	Nadomestljiva vrednost v EUR	Občutljivost (sprememba) nadomestljive vrednosti v EUR	
		Sprememba diskontne stopnja (WACC) v % točkah	
		-0,5	0,5
V TERMOELEKTRARNI ŠOŠTANJ	443.293.000	79.839.000	-72.132.000
V PREMOGOVNIK VELENJE	63.139.000	3.667.000	-3.354.000

OSTALE DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE IN POSOJILA (4)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	40.513.942	40.513.942
Dolgoročne finančne naložbe v skupaj obvladovane družbe	255.000	255.000
Za prodajo razpoložljiva dolgoročna finančna sredstva	111.000	111.000
Druge dolgoročne finančne naložbe	500	500
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	105.879.190	90.528.807
Skupaj	146.759.632	131.409.249

Med ostalimi dolgoročnimi finančnimi naložbami predstavljajo največji delež dolgoročna finančna naložba v pridruženo družbo in dana dolgoročna posojila, skupaj z obrestmi, družbam v skupini.

GIBANJE OSTALIH DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB IN POSOJIL

v EUR	Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	Dolgoročne finančne naložbe v skupaj obvladovane družbe	Za prodajo razpoložljiva dolgoročna sredstva	Druge dolgoročne finančne naložbe	Dolgoročna finančna posojila družbam v skupini	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	40.513.942	255.000	111.000	500	90.528.807	131.409.249
Pridobitve					50.863.646	50.863.646
Prenosi na kratkoročne terjatve					-3.516.500	-3.516.500
Dokapitalizacija v TEŠ					-31.996.763	-31.996.763
Stanje na dan 31.12.2019	40.513.942	255.000	111.000	500	105.879.190	146.759.632
Stanje na dan 1.1.2018	40.513.942	255.000	111.000	500	24.883.567	65.764.009
Pridobitve					66.645.240	66.645.240
Prenosi na kratkoročne terjatve					-1.000.000	-1.000.000
Stanje na dan 31.12.2018	40.513.942	255.000	111.000	500	90.528.807	131.409.249

a) Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe

V letu 2019 ni bilo sprememb pri naložbah v pridružene družbe. Družba HSE pri naložbi v pridruženo družbo ne zaznava znakov oslabitve, zato ni izveden podroben preizkus oslabitve.

POMEMBNEJŠI ZNESKI IZ IZKAZOV PRIDRUŽENIH DRUŽB ZA LETO 2019

v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
HESS	342.524.469	57.996.282	20.022.166	2.401.078	284.528.187

PODATKI O PRIDRUŽENIH DRUŽBAH

v EUR	Naslov	Dejavnost	% lastništva
HESS	Cesta bratov Cerjakov 33a, 8250 Brežice	proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	15,4 %

b) Dolgoročne finančne naložbe v skupaj obvladovane družbe

Med naložbami v skupaj obvladovane družbe je izkazan 25 % delež v družbo Soenergetika v višini 255.000 EUR. Spre-
memb v letu 2019 ni bilo.

POMEMBNEJŠI ZNESKI IZ IZKAZOV SKUPAJ OBVLADOVANIH DRUŽB ZA LETO 2019

v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
SOENERGETIKA	2.748.088	926.028	3.817.482	691.738	1.822.060

PODATKI O SKUPAJ OBVLADOVANI DRUŽBI

v EUR	Naslov	Dejavnost	% lastništva	% glasovalnih pravic
SOENERGETIKA	Stara cesta 3, 4000 Kranj	proizvodnja elektrike in toplote	25 %	25 %

c) Druge dolgoročne finančne naložbe

Med drugimi dolgoročnimi finančnimi naložbami je izkazana naložba v družbo Stelkom (12,13 % delež) v višini 111.000
EUR in vložek v Zavod CO NOT v višini 500 EUR. V letu 2019 pri teh naložbah ni bilo sprememb.

d) Dolgoročna finančna posojila družbam v skupini

DOLGOROČNE FINANČNE TERJATVE IN POSOJILA DRUŽBAM V SKUPINI

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Dolgoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	97.216.456	85.282.956
Dolgoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	8.662.734	5.245.851
Skupaj	105.879.190	90.528.807

GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH TERJATEV IN POSOJIL

v EUR	2019	2018
Stanje 1.1.	90.528.807	24.883.567
Pridobitve	50.863.646	66.645.240
Prenosi na kratkoročne terjatve	-3.516.500	-1.000.000
Dokapitalizacija TEŠ	-31.996.763	0
Stanje 31.12.	105.879.190	90.528.807

Med dolgoročnimi finančnimi terjatvami in posojili družba izkazuje dolgoročna posojila družbam v skupini in pripadajoče obresti. Glavnica družbi PV znaša 15.350.000 EUR, družbi HSE-EDT 433.500 EUR in družbi TEŠ v višini 81.432.956 EUR. Vrednosti glavnice danih dolgoročnih posojil, ki zapadejo v plačilo v letu 2019, so izkazane med kratkoročnimi danimi posojili do družb skupine v višini 3.516.500 EUR. Obrestna mera odobrenih dolgoročnih po-

sojil je določena v skladu z metodologijo transfernih cen in se giblje v razponu od 3,60 % do 4,20 %. Posojilo družbi PV je zavarovano z menicami. Družbi TEŠ zapadejo posojila v plačilo med leti 2026 in 2037, medtem ko je ročnost posojila družbi PV do leta 2022. Vrednotenje dolgoročnih finančnih posojil se presoja skupaj z ugotavljanjem nadomestljive vrednosti finančnih naložb v lastniške deleže družb skupine HSE.

DOLGOROČNE POSLOVNE TERJATVE (5)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	797.501	3.050.903
Skupaj	797.501	3.050.903

Družba med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami do drugih izkazuje dana finančna kritja za namene trgovanja z električno energijo.

ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK (6)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Rezervacije	113.613	90.199
Oslabitve	223.319	177.618
Amortizacija	7	71
Skupaj	336.939	267.888

Odložene terjatve za davek znašajo 336.969 EUR in so pre-računane na 19 % davčno stopnjo. Oblikovane so iz naslova odhodkov, ki vplivajo na poslovni izid posameznega leta, niso pa v celoti ali delno davčno priznani v tem letu (rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi,

poslovna amortizacija nad davčno priznana, slabitve naložb in terjatev). Oblikujejo se tudi iz naslova poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov, ki so izkazane v okviru rezerve za varovanje pred tveganjem in še ne vplivajo na poslovni izid.

GIBANJE ODLOŽENIH TERJATEV ZA DAVEK

v EUR	Rezervacije	Oslabitev	Amortizacija	Drugo	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	90.199	177.618	71	0	267.888
V breme/dobro poslovnega izida	23.414	45.701	-64		69.051
Stanje na dan 31.12.2019	113.613	223.319	7	0	336.939
Stanje na dan 1.1.2018	78.080	177.610	201	11.578	267.469
V breme/dobro poslovnega izida	12.119	8	-130	-11.578	419
Stanje na dan 31.12.2018	90.199	177.618	71	0	267.888

Glavnino sprememb odloženih terjatev za davek v letu 2019 predstavljajo oblikovanja odloženih davkov iz naslova ak-tuarskih postavk in odpisa terjatev.

KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE IN POSOJILA (7)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročne finančne terjatve do družb v skupini	711.120	872.874
Kratkoročno dana posojila družbam v skupini	3.516.500	1.000.000
Kratkoročne finančne terjatve do družb v skupini za obresti	13.415	15.470
Poštena vrednost valutnih terminskih poslov	47.597	67.885
Skupaj	4.288.632	1.956.229

Kratkoročne finančne terjatve do družb v skupini predstavljajo terjatve za plačilo nadomestil za dana poročstva in garan-cije do družb v skupini ter vrednost glavnice danih posojil odvisnima družbama HSE EDT in PV, ki zapadejo v odplačilo v letu 2020.

GIBANJE KRATKOROČNIH FINANČNIH TERJATEV IN POSOJIL

v EUR	2019	2018
Stanje 1.1.	1.888.344	2.583.874
Pridobitve	1.335.370	1.075.177
Prenos iz dolgoročnih terjatev	3.516.500	1.000.000
Drugo	-55	0
Odplačila	-2.499.124	-2.770.707
Stanje 31.12.	4.241.035	1.888.344

Na dan 31. december 2019 ni razlogov za slabitev kratkoročnih finančnih terjatev in posojil.

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE DO KUPCEV (8)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	21.729.431	6.167.482
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	2.583	5.079
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	146	0
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	134.700.544	129.318.234
Skupaj	156.432.704	135.490.795

Kratkoročne terjatve do kupcev v višini 134.700.544 EUR sestavljajo v glavnini terjatve iz naslova prodaje električne energije v Sloveniji in v tujini.

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE DO DRUŽB V SKUPINI

v EUR	Država	31.12.2019	31.12.2018
DEM	Slovenija	131.252	177.357
SENG	Slovenija	2.800.718	170.683
TEŠ	Slovenija	5.125.515	94.889
HSE EDT	Slovenija	26.290	20.442
PV	Slovenija	1.764.371	2.237.894
RGP	Slovenija	121	0
HSE Invest	Slovenija	11.215	2.377
HSE Balkan Energy	Srbija	160.134	476.735
HSE Adria - v likvidaciji	Hrvaška	0	1.164
HSE MAK Energy	Makedonija	5.849.953	1.944.755
HSE BH	Bosna in Hercegovina	5.859.862	1.041.186
Skupaj		21.729.431	6.167.482

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini predstavljajo terjatve za prodano električno energijo ter terjatve za storitve (trgovanje, finančna funkcija, IT funkcija itd.).

Roki zapadlosti za kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini so predstavljeni v poglavju kreditnih tveganj.

POGODBENA SREDSTVA (9)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Pogodbena sredstva	3.042.090	3.016.725
Skupaj	3.042.090	3.016.725

Pogodbena sredstva predstavljajo ne zaračunane prihodke, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani.

DRUGA KRATKOROČNA SREDSTVA (10)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročno dani predujmi	1.445.649	649
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	22.057.193	22.111.931
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	14.447.254	15.847.655
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	1.903.047	3.273.808
Skupaj	39.853.143	41.234.043

Glavnino drugih kratkoročnih poslovnih terjatev predstavljajo kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij, ki se nanašajo na terjatve za vstopni davek na dodano vrednost. Največji del tega zneska predstavljajo prejeti računi za električno energijo iz tujine, kjer gre za princip samo obdavčitve in se pravica do odbitka davka na dodano vrednost pridobi na dan izdaje prejetega računa.

Glavnino kratkoročnih poslovnih terjatev do drugih predstavlja znesek prekoračitve odobrenega limita iz naslova poslovanja z izvedenimi finančnimi instrumenti.

Kratkoročno odložene stroške in odhodke predstavljajo posli, povezani s trgovanjem z električno energijo.

DENAR IN DENARNI USTREZNIKI (11)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Denar na poti	-1.950.939	0
Denarna sredstva v banki	16.632.989	48.131.317
Depoziti na odpoklic	11.662.019	15.607.593
Depoziti vezani do treh mesecev	1.252.711	4.020.338
Skupaj	27.596.780	67.759.248

Družba ima za potrebe izvajanja dejavnosti odprte račune doma in v tujini, na katerih je imela konec leta 16.632.989 EUR denarnih sredstev.

Družba na dan 31. decembra 2019 ni imela odobrenih limitov na transakcijskih računih.

KAPITAL (12)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Vpoklican kapital	29.558.789	29.558.789
Kapitalske rezerve	561.243.185	561.243.185
Druge rezerve iz dobička	562.744.824	562.744.824
Rezerva za varovanje pred tveganjem	20.452.278	75.592.356
Rezerva za pošteno vrednost	-74.525	-26.773
Zadržani poslovni izid	-189.580.246	-249.723.231
Skupaj	984.344.305	979.389.150

KAPITALSKE REZERVE

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Vplačani presežek kapitala	561.243.072	561.243.072
Zneski na podlagi odprave splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala	113	113
Skupaj	561.243.185	561.243.185

Vrednost osnovnega kapitala, kapitalskih rezerv ter drugih rezerv iz dobička se v letu 2019 ni spremenila.

Družba med rezervami za varovanje pred tveganjem v skupni vrednosti 20.452.278 EUR na dan 31. december 2019 izkazuje:

- rezultate standardiziranih rokovnih pogodb za električno energijo (terminske pogodbe) v višini -499.816 EUR,
- rezultate standardiziranih rokovnih pogodb za emisijske kupone (terminske pogodbe) v višini 20.913.540 EUR in
- pošteno vrednost valutnih zamenjav v višini 38.554 EUR.

GIBANJE REZERVE ZA VAROVANJE PRED TVEGANJEM

v EUR	Standardizirane rokovne pogodbe za elektriko	Terminske pogodbe za emisijske kupone	Valutne zamenjave	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	-1.678.240	77.215.610	54.986	75.592.356
Zmanjšanje	-287.757	-56.302.070	-16.432	-56.606.259
Prenos med odhodke	1.466.181			1.466.181
Stanje na dan 31.12.2019	-499.816	20.913.540	38.554	20.452.278
Stanje na dan 1.1.2018	1.177.938	9.624.800	-49.358	10.753.380
Oblikovanje, povečanje	4.736.726	67.590.810	104.344	72.431.880
Zmanjšanje	-783.950			-783.950
Prenos med odhodke	-6.808.954			-6.808.954
Stanje na dan 31.12.2018	-1.678.240	77.215.610	54.986	75.592.356

Rezerva za varovanje pred tveganjem se je v letu 2019 zmanjšala za 55.140.078 EUR v primerjavi s preteklim letom. Zmanjšanje gre predvsem na račun zaprtja pogodb za nakup emisijskih kuponov za december 2019. Med rezervo za varovanje pred tveganjem se izkazuje trgovanje s standardiziranimi rokovnimi pogodbami na trgih z električno energijo in emisijskimi kuponi.

Pri standardiziranih rokovnih pogodbah za električno energijo gre za sklenitev poslov za nakupe električne energije na tuji borzi za obdobje od 2020 do 2021, s čimer je družba zavarovala že sklenjene posle za prodajo električne energije v istem obdobju. Pri standardiziranih rokovnih pogodbah za emisijske kupone pa gre za sklenitev poslov za nakupe in prodaje emisijskih kuponov na tuji

borzi za obdobje od 2020 do 2022. Iz tega naslova družba ni obračunala odloženih davkov, ker bo ob realizaciji posla plačala ceno, ki je bila dogovorjena ob sklenitvi posla.

Družba je v letu 2019 zaprla posle valutnih zamenjav, katerih pozitivna poštena vrednost je na dan 31. december 2018 z upoštevanimi odloženimi davki znašala 54.986 EUR. V letu 2019 je sklenila nove posle in jih delno tudi že zaprla. Celotna sprememba poštene vrednosti je negativna in znaša 16.432 EUR. Pozitivna poštena vrednost odprtih valutnih zamenjav konec leta 2019 znaša 47.597 EUR, od katere je družba obračunala za 9.043 EUR odloženih obveznosti za davek, tako da je končno stanje z upoštevanim odloženim davkom 38.554 EUR.

GIBANJE REZERVE ZA POŠTENO VREDNOST

v EUR	Aktuarski dobički/izgube pri odpravninah ob upokojitvi	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	-26.773	-26.773
Oblikovanje, povečanje	-36.275	-36.275
Zmanjšanje	13.791	13.791
Prenos na preneseni poslovni izid	-25.268	-25.268
Stanje na dan 31.12.2019	-74.525	-74.525
Stanje na dan 1.1.2018	51.227	51.227
Oblikovanje, povečanje	-88.312	-88.312
Zmanjšanje	23.143	23.143
Prenos na preneseni poslovni izid	-12.831	-12.831
Stanje na dan 31.12.2018	-26.773	-26.773

Družba med rezervo za pošteno vrednost v skupni vrednosti 74.525 EUR konec leta 2019 izkazuje aktuarsko izgubo iz naslova obračunane obveznosti do zaposlenih za odpravnine ob upokojitvi. Aktuarska izguba se je v letu

2019 povečala za 47.752 EUR. Iz naslova aktuarskega izračuna pa se je povečal preneseni poslovni izid zaradi odprave odpravnin ob upokojitvi v višini 25.268 EUR.

BILANČNI DOBIČEK ALI IZGUBA

v EUR	2019	2018
Čisti poslovni izid poslovnega leta	60.117.716	9.486.269
Preneseni dobiček / prenesena izguba	-249.697.962	-259.209.499
Skupaj	-189.580.246	-249.723.230

Družba konec leta izkazuje negativen zadržani poslovni izid, ki ga sestavlja čisti dobiček leta 2019 v višini 60.117.716 EUR, zmanjšan za negativen zadržani poslovni izid leta 2018, popravljen za črpanja rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v letu 2019 v višini 25.268 EUR.

Celotni kapital družbe se je v letu 2019 povečal za 4.955.155 EUR, in sicer za:

- čisti poslovni izid tekočega leta v višini 60.117.716 EUR,
- prenesen čisti poslovni izid v višini 25.268 EUR,
- spremembo rezerve za varovanje pred tveganjem v višini -55.140.078 EUR in
- spremembo rezerve za pošteno vrednost v višini -47.752 EUR.

ZADRŽANI DOBIČEK

v EUR	2019	2018
Zadržani poslovni izid	-189.580.246	-249.723.230
Skupaj	-189.580.246	-249.723.230

REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE OB UPOKOJITVI IN JUBILEJNE NAGRADE (13)

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade zaposlenih sestavljajo rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade. Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubi-

lejne nagrade, diskontiranih na konec poročevalskega obdobja. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve.

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	1.113.339	728.726
Rezervacije za jubilejne nagrade	82.590	220.738
Skupaj	1.195.929	949.464

Konec leta družba izkazuje rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, ki so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna na dan 31. december 2019.

Izračun rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade zaposlencev temelji na aktuarskem izračunu, v katerem so bile uporabljene naslednje aktuarske predpostavke:

- določila nove podjetniške kolektivne pogodbe, sprejete aprila 2019, ki na novo opredeljujejo pravice do jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi ter njihovo višino,

- tablice smrtnosti,
- fluktuacija zaposlenih,
- upokojevanje,
- stopnje povečanja povprečnih plač in zneskov iz Uredbe v Republiki Slovenija, ki predvideva rast 2,0 % za inflacijo in 1 % za realno rast od leta 2022 dalje,
- stopnje povečanja plač v družbi,
- diskontne stopnje, ki je za izračun na dan 31. december 2019 določena v višini 0,7 %.

GIBANJE REZERVACIJ ZA ODPRAVNINE IN JUBILEJNE NAGRADE

v EUR	Rezervacije za odpravnine	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	728.726	220.738	949.464
Stroški obresti	11.275	914	12.189
Stroški sprotnega službovanja	112.385	10.177	122.562
Stroški preteklega službovanja	267.213	-125.510	141.703
Akturaski dobički - odprava	-106.231	-17.785	-124.016
Aktuarske izgube - oblikovanje in poraba	128.714	11.960	140.674
Izplačila zaslužkov v poslovnem letu	-28.744	-17.904	-46.648
Stanje na dan 31.12.2019	1.113.338	82.590	1.195.928
Stanje na dan 1.1.2018	625.249	196.648	821.897
Stroški obresti	5.559	1.666	7.225
Stroški sprotnega službovanja	87.255	36.702	123.957
Stroški preteklega službovanja	-9.328	3.366	-5.962
Akturaski dobički in izgube - sprem.akt.post.	78.393	20.315	98.708
Akturaski dobički - odprava	-23.143	-7.388	-30.531
Aktuarske izgube - oblikovanje in poraba	9.919		9.919
Izplačila zaslužkov v poslovnem letu	-45.178	-30.571	-75.749
Stanje na dan 31.12.2018	728.726	220.738	949.464

Spremembe aktuarskih dobičkov in izgub v višini 47.752 EUR iz naslova odpravnin ob upokojitvi se izkazujejo v gibanjih rezerv za pošteno vrednost.

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI REZERVACIJ ZA ODPRAVNINE IN JUBILEJNE NAGRADE

v EUR	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	80.294	-73.071	-73.795	78.897
Rezervacije za jubilejne nagrade	4.660	-4.316	-4.498	4.742
Skupaj 2019	84.954	-77.387	-78.293	83.639
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	50.471	-45.588	-47.077	50.795
Rezervacije za jubilejne nagrade	8.118	-7.581	-7.944	8.348
Skupaj 2018	58.589	-53.169	-55.021	59.143

DRUGE REZERVACIJE (14)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Za tožbe	334.875	311.675
Skupaj	334.875	311.675

GIBANJE DRUGIH REZERVACIJ

v EUR	Za tožbe	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	311.675	311.675
Oblikovanje, povečanje	23.200	23.200
Stanje na dan 31.12.2019	334.875	334.875
Stanje na dan 1.1.2018	0	0
Oblikovanje - povečanje	311.675	311.675
Stanje na dan 31.12.2018	311.675	311.675

Družba med drugimi rezervacijami izkazuje v letu 2019 le dodatno oblikovane rezervacije iz naslova zamudnih obresti, ki pripadajo glavnici 290.000 EUR.

DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (15)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Druge dolgoročne obveznosti	324.006	485.750
Skupaj	324.006	485.750

Med drugimi dolgoročnimi obveznostmi družba v glavnini izkazuje prejeta sredstva iz naslova sofinanciranja v evropskem projektu OSMOSE in manjši del prejetih sredstev iz naslova sofinanciranja v evropskem projektu FARCROSS. Črpanje predstavlja delež ustvarjenih stroškov teh projektov v letu 2019.

GIBANJE DRUGIH DOLGOROČNIH OBVEZNOSTI

v EUR	Drugi	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	485.750	485.750
Pridobitve	223.154	223.154
Črpanje	-384.898	-384.898
Stanje na dan 31.12.2019	324.006	324.006
Stanje na dan 1.1.2018	0	0
Pridobitve	485.750	485.750
Stanje na dan 31.12.2018	485.750	485.750

DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI (16)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	211.151.515	192.434.059
Skupaj	211.151.515	192.434.059

Družba med dolgoročnimi obveznostmi do bank izkazuje dolgoročna finančna posojila v skupni vrednosti 211.151.515 EUR. Vrednosti glavnice prejetih dolgoročnih posojil, ki zapadejo v plačilo v letu 2019, so izkazane med kratkoročnimi obveznostmi do bank v višini 11.303.030 EUR. V letu 2019 je bilo odplačanih za 26.893.938 EUR dolgoročnih posojil.

Družba ima po pogodbah o dolgoročnih posojilih v pogodbe vključene bančne zaveze, ki jih družba na dan 31. decembar 2019 v celoti izpolnjuje.

GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH OBVEZNOSTI

v EUR	Dolgoročne finančne obveznosti do bank	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	192.434.059	192.434.059
Pridobitve	180.000.000	180.000.000
Prenosi na kratkoročne obveznosti	-11.303.030	-11.303.030
Odplačila	-150.909.091	-150.909.091
Drugo	929.577	929.577
Stanje na dan 31.12.2019	211.151.515	211.151.515
Stanje na dan 1.1.2018	219.420.786	219.420.786
Prenosi na kartkoročne obveznosti	-26.986.727	-26.986.727
Stanje na dan 31.12.2018	192.434.059	192.434.059

Družba je v avgustu 2019 uspešno izvedla refinanciranje dela obstoječega dolgoročnega posojila, in sicer v višini 160.000.000 EUR fiksne dolgoročnega posojila z ročnostjo 7 let ter 50.000.000 EUR dolgoročnega revolving posojila z ročnostjo 3 let.

Revolving posojila na dan 31. december 2019 niso bila črpana.

Posojila so obrestovana po variabilni obrestni meri, ki temelji na 3-mesečnem oziroma 6-mesečnem Euriborju, ki je v primeru negativnega Euribora, enak 0 in pribitkom, ki se gibljejo v razponu med 1,24 % in 1,65 %.

Družba zapadle obroke glavnice in obresti plačuje v rokih.

Družba redno spremlja gibanje tržnih obrestnih mer Euribor ter v skladu s tem pripravlja periodične Strategije obvladovanja obrestnega tveganja družbe. Cilj upravljanja z obrestnim tveganjem je omejiti in zmanjšati tveganje, povezano s spremembami obrestnih mer ter na ta način stabilizirati denarne tokove. V letu 2019 niso bile sklenjene nove pogodbe za zavarovanje pred obrestnim tveganjem.

Dolgoročna posojila do bank so zavarovana z menicami in poslovnim deležem.

Podrobnejša razkritja so v poglavju o obrestnem tveganju. Razkritja o dolgoročnih obveznostih iz finančnega najema so v poglavju NAJEMI – MSRP 16 (21).

KRA TKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI (17)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročne finančne obveznosti do bank brez obresti	11.303.030	26.986.727
Kratkoročne finančne obveznosti do bank za obresti	59.117	48.226
Druge kratkoročne finančne obveznosti	80.665	105.508
Skupaj	11.442.812	27.140.461

Glavnino kratkoročnih finančnih obveznosti predstavlja kratkoročni del glavnice dolgoročnih posojil, ki zapadejo v plačilo v letu 2020 v višini 11.303.030 EUR.

GIBANJE KRATKOROČNIH FINANČNIH OBVEZNOSTI

v EUR	Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini brez obresti	Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini za obresti	Kratkoročne finančne obveznosti do bank brez obresti	Kratkoročne finančne obveznosti do bank za obresti	Kratkoročni izvedeni finančni instrumenti	Druge kratkoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	0		26.986.727	48.226	0	105.508	27.140.461
Povečanje	12.020.833	64.658	36.000.000	6.144.401		2.292.002	56.521.894
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti			11.303.030				11.303.030
Kratkoročna odplačila	-12.020.833	-64.658	-36.000.000	-6.133.510		-2.316.845	-56.535.846
Dolgoročna odplačila			-26.986.727				-26.986.727
Stanje na dan 31.12.2019	0	0	11.303.030	59.117	0	80.665	11.442.812
Stanje na dan 1.1.2018			16.986.727	60.902		92.915	17.140.544
Povečanje	18.341.143	198.082	10.000.000	7.641.534	60.937	2.027.550	38.010.227
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti			26.986.727				26.986.727
Kratkoročna odplačila	-18.341.143	-198.082	-10.000.000	-7.654.210	-60.937	-2.014.957	-38.010.310
Dolgoročna odplačila			-17.484.848				-17.484.848
Drugo			498.121				498.121
Stanje na dan 31.12.2018	0	0	26.986.727	48.226	0	105.508	27.140.461

Razkritja o kratkoročnih obveznostih iz finančnega najema so v poglavju NAJEMI – MSRP 16 (21).

KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI (18)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	35.897.802	21.216.035
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih družb	1.630.861	1.400.082
Kratkoročne poslovne obveznosti do skupaj obvladovanih družb	78.938	62.918
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	108.986.505	109.997.855
Skupaj	146.594.106	132.676.890

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do družb v skupini družba v glavnini izkazuje obveznosti za kupljeno električno energijo.

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev družba v glavnini izkazuje obveznosti za kupljeno električno energijo v Sloveniji in tujini.

KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI DO DRUŽB V SKUPINI

v EUR	Država	31.12.2019	31.12.2018
DEM	Slovenija	10.693.000	8.811.372
mHE Lobnica	Slovenija	6.026	1.595
SENG	Slovenija	8.110.834	4.205.819
TEŠ	Slovenija	7.475.149	5.593.109
HSE EDT	Slovenija	6.488	0
PV	Slovenija	144	137
HTZ I.P.	Slovenija	17.418	14.526
RGP	Slovenija	0	163
HSE Invest	Slovenija	96.963	85.956
HSE Balkan Energy	Srbija	202.713	497.658
HSE MAK Energy	Makedonija	3.618.717	1.029.371
HSE BH	Bosna in Hercegovina	5.670.350	976.329
Skupaj		35.897.802	21.216.035

DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI (19)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	84.128	26.529
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	1.189.694	1.134.304
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih inštitucij	19.606.123	17.815.874
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	12.369	12.457
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	37.532.496	27.803.581
Skupaj	58.424.810	46.792.745

Druge kratkoročne obveznosti v glavnini predstavljajo obveznosti do državnih in drugih inštitucij ter kratkoročno vnaprej vračunane stroške in odhodki odhodke.

Kratkoročne obveznosti do državnih in drugih inštitucij predstavljajo obveznost za davek na dodano vrednost, obveznost za trošarino, obveznosti za decembrske prispevke za plače in prispevke od drugih prejemkov iz delovnega razmerja, ki jih je dolžan plačati delodajalec. Najvišjo obveznost izkazuje družba iz naslova davka na dodano vrednost. Gre za prejete račune električne energije

je iz tujine, za katere je v veljavi sistem samoobdavčitve, kjer pravico do odbitka davka na dodano vrednost družba pridobi na dan izdaje prejetega računa iz tujine.

Vnaprej vračunani stroški so stroški, ki se nanašajo na leto 2019 in so vključeni v izkaz poslovnega izida, družba pa zanje v letu 2019 še ni prejela računa oziroma obračuna. Glavnino predstavljajo nakupi električne energije za leto 2019 od odvisne družbe. Ostalo so odstopanja od voznih redov za mesec december 2019 in obresti prejetih posojil, za katere družba še ni prejela obračuna v letu 2019.

POGOJNE OBVEZNOSTI IN POGOJNA SREDSTVA (20)

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Dana poroštva in starševske garancije za odvisne družbe v Sloveniji	104.383.357	136.389.178
Dane bančne garancije za odvisne družbe v Sloveniji	572.811	503.739
Dane bančne in starševske garancije za odvisne družbe v tujini	841.405	386.808
Skupaj	105.797.573	137.279.725

Med pogojnimi obveznostmi družba izkazuje vrednosti danih poroštev in starševskih garancij.

DANA POROŠTVA IN STARŠEVSKJE GARANCIJE

v EUR					
Upravičenec	Dolžnik	Vrsta poroštva	Veljavnost	Pogojna obveznost na dan 31.12.2019	Pogojna obveznost na dan 31.12.2018
EBRD*	TEŠ	Poroštvo za posojilo EBRD	Za čas veljavnosti kreditne pogodbe	104.011.837	125.726.123
Unicredit banka d.d.	TEŠ	Poroštvo za kratkororčni kredit	31.12.2018	0	6.000.000
NLB d.d.	RGP	Poroštva za garancijo banke	Za čas veljavnosti pogodbe	0	283.080
Petrol d.d.	HSE	Poroštvo za obveznosti PV, TEŠ, SENG in DEM do Petrol d.d.	31.12.2020	247.928	274.682
Geoplin d.o.o.	TEŠ	Poroštvena izjava	30.01.2020	123.592	105.293
BKS Bank AG	TEŠ	Poroštvo za kratkoročni okvirni kredit	31.12.2018	0	4.000.000
Skupaj				104.383.357	136.389.178

* Kot pogojna obveznost je razkrita glavnica prejetega posojila.

Dana poroštva in starševske garancije so se v primerjavi z letom 2018 v glavnini znižale zaradi odplačila dela glavnice posojila EBRD.

NAJEMI - MSRP 16 (21)

Ob prehodu na MSRP 16 je družba izbrala modificiran retrospektivni pristop, pri katerem se sredstva, ki predstavljajo pravico od uporabe, merijo kot znesek, ki je enak obveznosti iz najema. Uvedba MSRP 16 ni imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe. Zaradi

prehoda na MSRP 16 so se 1. januarja 2019 v posamičnih izkazih povečala osnovna sredstva družbe iz naslova pravice do uporabe za 1.403.620 EUR in za enak znesek povečale obveznosti iz financiranja. Zaradi izbrane metode prehoda ni bilo učinkov na zadržani dobiček.

IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
SREDSTVA		
Dolgoročna sredstva	1.122.914	0
Pravica do uporabe najetih sredstev	1.122.914	0
SKUPAJ SREDSTVA	1.122.914	0
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		
Čisti poslovni izid	-12.606	0
Čisti poslovni izid	-12.606	0
Dolgoročne obveznosti	861.258	0
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	861.258	0
Kratkoročne obveznosti	274.264	0
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	274.264	0
SKUPAJ OBVEZNOSTI	1.122.914	0

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

v EUR	MSRP 16
Amortizacija pravic do uporabe	280.705
Stroški najema	-297.288
Poslovni izid iz poslovanja	16.583
Odhodki financiranja	29.189
Poslovni izid pred davki	-12.606

PRAVICA DO UPORABE NAJETIH SREDSTEV

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Pravica do uporabe najetih sredstev	1.122.914	0
Skupaj	1.122.914	0

GIBANJE PRAVICE DO UPORABE SREDSTEV

v EUR	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2019	1.403.620	1.403.620
Nabavna vrednost 31.12.2019	1.403.620	1.403.620
Odpisana vrednost 1.1.2019	0	0
Amortizacija	280.706	280.706
Odpisana vrednost 31.12.2019	280.706	280.706
Knjigovodska vrednost 1.1.2019	0	0
Knjigovodska vrednost 31.12.2019	1.122.914	1.122.914

DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI IZ NAJEMOV

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	861.258	0
Skupaj	861.258	0

GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH OBVEZNOSTI IZ NAJEMOV

v EUR	Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2019	1.403.620	1.403.620
Zmanjšanje	-268.098	-268.098
Prenos na kratkoročni finančne obveznosti iz najemov	-274.264	-274.264
Stanje na dan 31.12.2019	861.258	861.258

KRA TKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI IZ NAJEMOV

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	274.264	0
Skupaj	274.264	0

ODPISI VREDNOSTI NAJETIH SREDSTEV

v EUR	2019	2018
Amortizacija najetih sredstev	280.706	0
Skupaj	280.706	0

HSE je uporabil izjemo glede pripoznanja pravice do uporabe za vozila v kratkoročnem najemu do enega leta skladno s 5. točko MSRP 16 v višini 36.982 EUR.

4.5.7.2 Izkaz poslovnega izida

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE (22)

v EUR	2019	2018
Na domačem trgu	597.671.103	536.246.172
Električna energija	595.255.160	533.652.161
Ostalo trgovsko blago in material	384.658	569.186
Ostale storitve	2.031.285	2.024.825
Na tujem trgu	1.142.483.579	945.692.591
Električna energija	1.129.088.695	928.467.032
Ostale storitve	13.394.884	17.225.559
Skupaj	1.740.154.682	1.481.938.763

Družba v glavnini ustvari čiste prihodke od prodaje s prodajo električne energije. Znesek prihodkov iz tega naslova predstavlja 99,09 % vseh čistih prihodkov od prodaje. Čisti prihodki od prodaje so v primerjavi z letom 2018 višji zaradi več prodanih količin električne energije na domačem in tujem trgu.

Prihodke od opravljenih storitev je družba ustvarila s storitvami, povezanimi s prodajo električne energije (prenosne kapacitete, prispevek za dodelitev prenosnih kapacitet, potrdila o izvoru), ter storitvami, opravljenimi za odvisne družbe.

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (23)

v EUR	2019	2018
Odprava slabitve terjatev	43	0
Prihodki od odšodnin in pogodbenih kazni	62.332	6.182
Zamudne obresti	382.457	52.698
Dobiček pri prodaji stalnih sredstev	4.552	58.445
Dobiček izvedenih finančnih instrumentov iz naslova trgovanja z električno energijo in emisijskimi kuponi	6.019.262	3.802.695
Ostalo	260.010	35.466
Skupaj	6.728.656	3.955.486

Glavnino drugih poslovnih prihodkov predstavljajo dobički iz trgovanja s standardiziranimi rokovnimi pogodbami za električno energijo in emisijskimi kuponi.

STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (24)

v EUR	2019	2018
Nabavna vrednost prodanega blaga	1.614.284.245	1.376.533.467
Odvisni stroški prodanega blaga	42.102.762	35.318.502
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga	1.656.387.007	1.411.851.969
Stroški energije	50.313	35.831
Stroški drobnega inventarja	9.495	3.348
Ostalo	311.844	255.711
Skupaj stroški materiala	371.652	294.890
Stroški transportnih storitev	59.314	93.601
Storitve vzdrževanja	924.944	1.420.322
Stroški najemnin	213.481	973.915
Stroški povračil zaposlencev v zvezi z delom	113.709	104.738
Stroški zavarovanja in bančnih storitev	1.476.525	1.108.348
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	2.206.799	2.191.385
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	579.330	438.799
Stroški storitev fizičnih oseb	282.045	273.236
Stroški varovanja in nadzora	454	3.500
Članarine	47.198	38.598
Ostalo	1.730.303	593.622
Skupaj stroški storitev	7.634.102	7.240.064
Skupaj	1.664.392.761	1.419.386.923

V nabavni vrednosti prodanega blaga, ki predstavlja 98,68 % vseh poslovnih odhodkov, so izkazani odhodki za nakup električne energije in odvisni stroški nakupa električne energije.

Med stroški materiala predstavljajo najpomembnejše vrednosti stroški strokovne literature, stroški energije in stroški pisarniškega materiala.

Med stroški storitev predstavljajo največje vrednosti stroški intelektualnih storitev, stroški vzdrževanja računalniške opreme in programov ter stroški zavarovanj in bančnih storitev. Višji stroški storitev so posledica zvišanja stroškov bančnih storitev ter stroškov ostalih storitev, kjer predstavljajo največji delež stroški IT, katerih povečanje je posledica prenosa dela poslovnega procesa IT na družbo DEM.

STROŠKI REVIZORJA

v EUR	2019	2018
Revidiranje letnega poročila	14.500	15.000
Storitve drugih zagotovil	500	408
Skupaj	15.000	15.408

Poleg revidiranja letnega poročila družba revizijski družbi Deloitte revizija d.o.o. v letu 2019 ni izplačala drugih zneskov.

STROŠKI DELA (25)

v EUR	2019	2018
Plače	8.486.391	7.811.013
Stroški pokojninskih zavarovanj	1.111.880	1.057.890
Stroški drugih zavarovanj	641.907	585.517
Drugi stroški dela	1.172.448	1.045.438
Skupaj	11.412.626	10.499.858

Med stroški dela so izkazani stroški plač in ostalih prejemkov zaposlencev, vključno s prispevki delodajalca. Vkalkulirani so tudi stroški nadomestil za neizkoriščene dopuste zaposlenih iz leta 2019, ki jih zaposleni lahko

koristijo do 30. junija 2020. Glede na leto 2018 so stroški dela višji zaradi višjega povprečnega števila zaposlenih glede na preteklo leto.

ŠTEVILO ZAPOSLENIH IN POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH PO IZOBRAZBENI STRUKTURI

Izobrazbeni razred	1.1.2019	31.12.2019	Povprečno število zaposlenih
5	11	11	11
6/1	19	19	19
6/2	42	46	44
7	75	78	77
8/1	25	29	27
8/2	2	3	3
Skupaj	174	186	180

ODPISI VREDNOSTI (26)

v EUR	2019	2018
Amortizacija neopredmetenih sredstev	246.699	376.643
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	351.809	492.274
Oslabitve/odpisi terjatev	661	16.973
Odpisi pri nepremičninah, napravah in opremi	2.406	0
Prodaje pri nepremičninah, napravah in opremi	21	37
Amortizacija najetih sredstev	280.706	0
Skupaj	882.302	885.927

Med odpisi vrednosti so izkazani amortizacija sredstev družbe, odpisi terjatev in izgube pri odpisu in prodaji opreme.

Razkritja o amortizaciji najetih sredstev so v poglavju NAJEMI – MSRP 16 (21).

DRUGI POSLOVNI ODHODKI (27)

v EUR	2019	2018
Oblikovanje rezervacij	23.200	311.674
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	11.263	11.106
Donacije	75.300	36.255
Drugi poslovni odhodki	1.644.555	308.137
Skupaj	1.754.318	667.172

Zvišanje drugih poslovnih odhodkov v primerjavi z preteklim letom predstavljajo višji stroški plačanih taks na sodiščih, povezani z odvijanjem pravnih postopkov, sproženih s strani revidirane družbe, in pogodbene kazni za sistemske storitve.

FINANČNI PRIHODKI (28)

v EUR	2019	2018
Finančni prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	10.170.209	30.353.648
Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov	4.344.318	2.056.977
Drugi finančni prihodki	720.474	872.877
Skupaj	15.235.001	33.283.502

Med finančnimi prihodki iz deležev so izkazane izplačane dividende odvisne družbe DEM v višini 10.000.000 EUR in skupaj obvladovane družbe Soenergetika v višini 170.208 EUR.

Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov v glavnini predstavljajo obračunane obresti za dana posojila družbam v skupini.

Med drugimi finančnimi prihodki družba izkazuje v glavnini prihodke za dane starševske garancije družbam v skupini.

FINANČNI ODHODKI (29)

v EUR	2019	2018
Finančni odhodki za obresti	6.412.162	7.811.123
Finančni odhodk iz slabitev finančnih naložb	0	56.721.354
Finančni odhodki od likvidacije finančne naložbe	26.684	0
Drugi finančni odhodki	5.345.551	4.925.857
Drugi finančni odhodki iz najemov	29.189	0
Skupaj	11.813.586	69.458.334

Finančne odhodke za obresti sestavljajo obračunane obresti iz prejetih dolgoročnih in kratkoročnih posojil bank v višini 6.347.505 EUR ter obračunane obresti iz prejetih kratkoročnih posojil družb v skupini HSE v višini 64.658 EUR.

Finančni odhodki od likvidacije finančne naložbe predstavljajo odhodke, ki so posledica likvidacije družbe HSE Adria v letu 2019.

Druge finančne odhodke predstavljajo stroški danega poročstva družbi s strani družbe DEM, stroški davčnega odtegljaja za tuja posojila ter stroški v povezavi z najemanjem dolgoročnih posojil.

DAVKI (30)

v EUR	2019	2018
Odmerjeni davek	11.814.081	8.805.263
Odloženi davki	-69.051	-11.996
Skupaj davek od dobička, pripoznan v izkazu poslovnega izida	11.745.030	8.793.267
Odloženi davek pripoznan v kapitalu	-9.043	-12.898

Družba je davčni zavezanec po Zakonu o davku na dodano vrednost, Zakonu o trošarinah, Zakonu o davku na finančne storitve in Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb. Podružnica družbe v Češki republiki je zavezanica za davek od dohodka pravnih oseb v Češki republiki.

Skladno z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb se davek za leto 2019 plačuje po stopnji 19 % od ugotovljene davčne osnove v davčnem obračunu družbe.

Odmerjeni davek družbe za leto 2019 znaša 11.814.081 EUR. Družba je za leto 2019 na podlagi davčnega obračuna iz leta 2018 plačala 8.071.491 EUR akontacij davka od dohodkov pravnih oseb. Konec leta 2019 družba izkazuje obveznost v višini 3.742.590 EUR.

Med odloženimi davki družba izkazuje odložene terjatve za davek. Vrednostno sta oblikovanje in črpanje prikazana v razkritju pri odloženih terjativah za davek (pojasnilo 6 Izkaza finančnega položaja).

Pri ugotavljanju osnove za odmerjeni davek so bili prihodki in odhodki ugotovljeni v skladu z MSRP, popravljeni v smislu povečanja in znižanja davčne osnove, kar je prikazano v naslednji preglednici.

IZRAČUN EFEKTIVNE DAVČNE STOPNJE

	2019	2018
Poslovni izid pred davki	71.862.746	18.279.536
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	13.653.922	3.473.111
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	-1.948.431	-5.769.179
Davek od davčnih olajšav	-148.499	-155.895
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	-4.499	-7.331
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	166.694	10.909.163
Davek od ostalih sprememb v davčni bilanci	94.893	355.394
Obračunani davek	11.814.080	8.805.263
Odloženi davki	-69.051	-11.996
Skupaj davki	11.745.029	8.793.267
Efektivna davčna stopnja	16,34 %	48,10 %

Na dan 31. december 2019 znašajo odbitnečasne razlike 604.772.720 EUR, za katere družba ni oblikovala odloženih terjatev za davek, in sicer iz naslova slabitev finančnih naložb v odvisne družbe. V skladu z MRS 12 – Davek iz dobička se namreč odložene terjatve za davek pripoznajo

samo če je verjetno, da bodočasne razlike odpravljene v predvidljivi prihodnosti. Ker družba teh naložb v predvidljivi prihodnosti nima namena odtujiti, tudi ni oblikovala terjatev za davek iz tega naslova.

ČISTI POSLOVNI IZID (31)

v EUR	2019	2018
Kosmatí donos iz poslovanja	1.746.883.338	1.485.894.249
Poslovni izid iz poslovanja	68.441.330	54.454.368
Finančni izid	3.421.416	-36.174.832
Poslovni izid pred davki	71.862.746	18.279.536
Čisti poslovni izid poslovnega leta	60.117.716	9.486.269

Družba je leto 2019 zaključila s čistim dobičkom v višini 60.117.716 EUR.

4.5.7.3 Povezane osebe

Povezane osebe so odvisne, pridružene in skupaj obvladovane družbe, ki jih družba obvladuje neposredno ali posredno preko svojih odvisnih družb.

Med povezane osebe spadajo tudi družbe v večinski državni lasti.

V stolpcih prodaje in nakupi je prikazan promet vseh poslov (brez DDV) med družbo in povezanimi družbami v letu 2019. Pri danih in prejetih posojilih je prikazano

stanje konec leta 2019 (glavnica z obrestmi). Prihodki od danih starševskih garancij v letu 2019 so prikazani ločeno v neto vrednosti (brez DDV). Vrednosti starševskih garancij so razkrite pri Pogojnih obveznostih in Pogojnih sredstvih (pojasnilo 20 Izkaza finančnega položaja).

Stanje odprtih poslovnih terjatev s povezanimi osebami je razkrito v poglavju *Kratkoročne poslovne terjatve* do kupcev, stanje odprtih poslovnih obveznosti pa v poglavju *Kratkoročne poslovne obveznosti* do dobaviteljev.

PODATKI O POVEZANIH DRUŽBAH

v EUR	Prodaje	Nakupi	Dana posojila, garancije in poroštva z obrestmi	Prihodki od danih starševskih garancij
DEM	417.416	65.538.324		
mHE Lobnica		17.451		
SENG	9.293.948	37.003.825		
TEŠ	5.464.084	218.016.091	90.787.245	711.120
HSE EDT	137.084	425.118	451.434	
TET Novi materiali				
PV	3.710.862	657	18.881.547	
HTZ I.P.		109.237		
RGP				9.350
HSE Invest	44.690	159.702		
HSE Balkan Energy	1.006.351	1.209.140		
HSE Adria - v likvidaciji	2.588			
HSE MAK Energy	24.684.206	24.047.445		
HSE BH	38.895.475	31.954.273		
Skupaj 2019	83.656.704	378.481.263	110.120.226	720.470

Prodajne cene in nakupne cene za storitve so definirane na podlagi veljavnega internega cenika družb skupine HSE, najemnine na podlagi primerljivih prostih cen, prodajne cene električne energije so določene na podlagi primerljivih prostih cen in metode dodatka na stroške, nakupne cene električne energije pa na podlagi metode dodatka na stroške, metode primerljivih prostih cen oz. kombinacije obeh.

Družba je v 100 % lasti Republike Slovenije. Družba z Vlado Republike Slovenije v letu 2019 ni sklepala poslov. Dividend družba lastniku v letu 2019 ni izplačala.

PODATKI O POVEZANIH DRUŽBAH - PRIDRUŽENA DRUŽBA

v EUR	Prodaje	Nakupi	Dana posojila, garancije in poroštva z obrestmi	Prejeta posojila z obrestmi	Prihodki od danih starševskih garancij
HESS	21.103	9.565.601	0	0	0
Skupaj 2019	21.103	9.565.601	0	0	0

PODATKI O POVEZANIH DRUŽBAH - SKUPAJ OBVLADOVANA DRUŽBA

v EUR	Prodaje	Nakupi	Dana posojila, garancije in poroštva z obrestmi	Prejeta posojila z obrestmi	Prihodki od danih starševskih garancij
SOENERGETIKA	120	863.151	0	0	0
Skupaj 2019	120	863.151	0	0	0

POSLI Z REPUBLIKO SLOVENIJO IN PRAVNIMI OSEBAMI,
KI SO V NEPOSREDNI VEČINSKI LASTI REPUBLIKE SLOVENIJE

v EUR	Odpрте terjatve na dan 31.12.2019	Odpрте obveznosti na dan 31.12.2019	Prihodki 2019	Odhodki 2019
BORZEN d.o.o.	336.506	271.728	8.738.879	8.790.496
BSP d.o.o.	311.588	496.306	70.062.092	51.901.194
ECE d.o.o.	12.619.128	713.177	130.333.078	7.499.171
ELES d.o.o.	2.558.041	711.577	24.588.632	3.594.162
ELEKTRO MARIBOR ENERGIJA PLUS d.o.o.	6.294.139	8.214	65.340.119	1.869.978
E3 d.o.o.	7.818.403	349.683	69.491.472	4.586.671
GEN ENERGIJA d.o.o.	83.919	21.784	818.346	383.091
GEN-I d.o.o.	10.329.928	13.319.357	83.396.706	93.706.703
PETROL d.d.	5.955.726	8.451.634	47.036.264	49.907.224
Energetska podjetja - skupaj	46.307.378	24.343.460	499.805.588	222.238.690
TALUM d.d.	1.699.743	269.902	16.605.665	925.843
Proizvodnja aluminija	1.699.743	269.902	16.605.665	925.843
AVTENTA d.o.o.	0	36.997	0	137.838
Ostalo - skupaj	0	36.997	0	137.838
NLB d.d.	0	57.000.000	0	1.391.622
SID d.d.	0	40.363.636	0	1.102.442
Banke - skupaj	0	97.363.636	0	2.494.064
Skupaj	48.007.121	122.013.995	516.411.253	225.796.435

V tabeli so prikazani posli s pravnimi osebami, ki so v neposredni ali posredni večinski lasti Republike Slovenije (več kot 50 % lastništvo) in so za družbo z vidika ravni pomembnosti transakcij pomembni po kriteriju velikosti transakcije (prihodki oziroma odhodki v letu 2019 prese-

gajo 2 milijona EUR), razen za banke, kjer so razkriti vsi posli. Ostali posli z gospodarskimi družbami, ministrstvi, agencijami in drugimi pravnimi osebami, kjer je RS večinski ali manjšinski lastnik, so z vidika poročanja nepomembni.

4.5.7.4 Prejemki

Prejemki poslovodij in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke (prehrana, prevoz, dnevnice),
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Prejemki članov nadzornega sveta vsebujejo bruto sejnine vseh članov s potnimi stroški za opravljanje funkcije v nadzornem svetu in komisij nadzornega sveta.

Družba v letu 2019 ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev tem skupinam oseb. Družba konec leta 2019 nima terjatev do poslovodstva in članov nadzornega sveta.

Med kratkoročnimi poslovnimi dolgovi so izkazane obveznosti za decembrske plače poslovodstva družbe in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, ter decembrske sejnine članov nadzornega sveta in članov komisij nadzornega sveta.

PREJEMKI

v EUR	Bruto plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Sejnine	Skupaj
Člani uprave	296.952	43.672	11.628	4.395	9.938	366.585
Člani nadzornih svetov in komisij nadzornega sveta			1.498	2.959	219.725	224.182
Zaposleni za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	331.633	15.706	16.561	7.743		371.643
Skupaj 2019	628.585	59.378	29.687	15.097	229.663	962.410
Člani uprave	266.025	9.188	14.982	3.436	7.867	301.498
Člani nadzornih svetov in komisij nadzornega sveta			1.377	2.293	211.385	215.055
Zaposleni za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	235.755	12.207	13.952	4.928		266.842
Skupaj 2018	501.780	21.395	30.311	10.657	219.252	783.395

PREJEMKI POSLOVODSTVA

v EUR	Plača bruto	Drugi prejemki - regres in PDPZ	Boniteta	Povračila stroškov	Sejnine*	Skupaj
Nikolić Stojan	130.137	4.724	2.445	2.623	7.544	147.473
Vračar Viktor	75.247	2.914	3.778	783	440	83.162
Marinčič Mirko	48.845	2.128	2.665	640	0	54.278
Marovt Matjaž	42.723	33.906	2.740	349	1.954	81.672
Skupaj	296.952	43.672	11.628	4.395	9.938	366.585

*Pri članih uprave Stojanu Nikoliću, Matjažu Marovtu in Viktorju Vračarju je med postavkami sejnine upoštevan znesek sejin, ki so jih prejeli kot člani nadzornega sveta v družbi PV in HSE Invest.

PREJEMKI ČLANOV NADZORNEGA SVETA

v EUR	Sejnina bruto/seje	Boniteta	Sejnina bruto/ osnovno plačilo	Sejnina bruto	Sejnina neto	Potni stroški	Skupaj
JANČAR BOŠTJAN član NS HSE	4.070	152	11.300	15.370	11.104	0	15.522
BRANKOVIĆ GORAN član NS HSE	3.190	60	7.624	10.814	7.849	0	10.874
BESEK TOMAŽ predsednik NS HSE od 12.06.2019	2.255	70	9.522	11.777	8.547	131	11.978
CUKROV VESNA članica NS HSE	4.290	152	11.300	15.590	11.264	354	16.096
MARKOLI BOŠTJAN namestnik preds.NS HSE do 24.03.2019	2.467	152	12.876	15.343	11.085	30	15.525
OTIČ JERNEJ član NS HSE	4.620	152	11.300	15.920	11.504	1.719	17.791
PANTOŠ MILOŠ član NS HSE	4.209	152	11.300	15.509	11.205	25	15.686
PEROVIĆ MILAN predsednik NS HSE do 25.03.2019	1.320	152	5.468	6.788	4.862	53	6.993
VRAČAR VIKTOR član NS HSE	1.100	152	3.675	4.775	3.399	12	4.939
RIJAVEC PETJA članica NS HSE	3.549	152	11.300	14.849	10.725	0	15.001
GORJUP BARBARA namestnica preds.NS HSE od 25.03.2019	2.860	152	12.075	14.935	10.788	69	15.156
Skupaj	33.930	1.498	107.740	141.670	102.332	2.393	145.561

PREJEMKI ČLANOV REVIZIJSKE KOMISIJE

v EUR	Sejnina bruto/seje	Sejnina bruto/ osnovno plačilo	Sejnina bruto	Sejnina neto	Potni stroški	Skupaj
JANČAR BOŠTJAN član revizijske komisije	1.679	2.825	4.504	3.276	126	4.630
MARKOLI BOŠTJAN član revizijske komisije	1.276	2.825	4.101	2.983	19	4.120
GORJUP BARBARA predsednica revizijske komisije	1.474	4.237	5.711	4.154	51	5.762
ZAMAN GROFF MAJA zunanja članica revizijske komisije	2.551	11.300	13.851	10.074	87	13.938
Skupaj	6.980	21.187	28.167	20.487	283	28.450

PREJEMKI ČLANOV KADROVSKO KOMISIJE

v EUR	Sejnina bruto/seje	Sejnina bruto/ osnovno plačilo	Sejnina bruto	Sejnina neto	Potni stroški	Skupaj
MARKOLI BOŠTJAN član kadrovske komisije	2.156	2.825	4.981	3.623	21	5.002
PANTOŠ MILOŠ predsednik kadrovske komisije od 05.04.2019	1.100	2.767	3.867	2.812	10	3.877
RIJAVEC PETJA članica kadrovske komisije	2.376	2.825	5.201	3.783	0	5.201
PEROVIĆ MILAN predsednik kadrovske komisije do 28.03.2019	836	1.378	2.214	1.610	27	2.241
GORJUP BARBARA članica kadrovske komisije	2.156	2.825	4.981	3.623	52	5.033
Skupaj	8.624	12.620	21.244	15.451	110	21.354

PREJEMKI ČLANOV KOMISIJE ZA PRESTRUKTURIRANJE

v EUR	Sejnina bruto/seje	Sejnina bruto/ osnovno plačilo	Sejnina bruto	Sejnina neto	Potni stroški	Skupaj
CUKROV VESNA članica komisije za prestrukturiranje	0	2.825	2.825	2.055	19	2.844
OTIČ JERNEJ član komisije za prestrukturiranje	528	2.825	3.353	2.439	135	3.488
PANTOŠ MILOŠ član komisije za prestrukturiranje	440	2.825	3.265	2.375	5	3.270
BRANKOVIĆ GORAN predsednik komisije od 08.04.2019	660	2.731	3.391	2.466	0	3.391
VRAČAR VIKTOR predsednik komisije do 28.03.2019	220	1.378	1.598	1.162	3	1.601
Skupaj	1.848	12.584	14.432	10.497	162	14.594

PREJEMKI ČLANOV KOMISIJE ZA TRŽENJE IN INVESTICIJE

v EUR	Sejnina bruto/seje	Sejnina bruto/ osnovno plačilo	Sejnina bruto	Sejnina neto	Potni stroški	Skupaj
MARKOLI BOŠTJAN član komisije za trženje in investicije	0	2.825	2.825	2.055	6	2.831
BRANKOVIĆ GORAN član komisije za trženje in investicije	616	1.821	2.437	1.772	0	2.437
JANČAR BOŠTJAN član komisije za trženje in investicije	396	2.825	3.221	2.343	0	3.221
PANTOŠ MILOŠ predsednik komisije za trženje in investicije	396	4.238	4.634	3.370	5	4.639
VRAČAR VIKTOR član komisije za trženje in investicije	176	919	1.095	796	0	1.095
Skupaj	1.584	12.628	14.212	10.336	11	14.223

4.5.7.5 Finančni instrumenti in obvladovanje tveganj

To poglavje je povezano s poglavjem Obvladovanje finančnih tveganj računovodskega poročila in s poglavjem o finančnih tveganjih v poslovnem delu.

KREDITNO TVEGANJE

Večinski del aktivnosti, pri katerih se družba srečuje s kreditnim tveganjem, izhaja predvsem iz dejavnosti trgovanja z električno energijo. Portfelj partnerjev, s katerimi sklepamo pogodbene odnose na področju prodaje in trgovanja z električno energijo, v največjem deležu predstavljajo družbe z visoko kreditno sposobnostjo in plačilno disciplino. Vse aktivnosti za obvladovanje kreditnih tveganj izvajamo v skladu s sprejetimi internimi akti, ki natančno predpisujejo postopke in dolžno skrbnost pri izbiri in spremljanju poslovnih partnerjev. Za obliko poslovnega odnosa s partnerji se odločamo na podlagi predhodnih analiz kreditne sposobnosti partnerja, ki v nadaljevanju določa potencialen obseg in časovni horizont poslovanja, elemente pogodbenega odnosa ter potreben obseg za družbo sprejemljivih zavarovanj (npr. bančnih in korporativnih garancij, prejetih predujmov ipd.).

V družbi dnevno spremljamo izpostavljenost do posameznih partnerjev. Pomemben ukrep zmanjševanja kreditnega tveganja je sklepanje pogodbenih okvirov, to je splošnih in krovnih sporazumov (npr. EFET), ki med drugimi določajo mesečne finančne pobote terjatev in obveznosti kot tudi pobot čim širšega nabora medsebojnih terjatev in obveznosti v primeru predčasne prekinitve sporazuma zaradi morebitne insolventnosti partnerja.

Maksimalno izpostavljenost družbe kreditnemu tveganju iz naslova kratkoročnih poslovnih terjatev predstavlja knjigovodska vrednost kratkoročnih poslovnih terjatev, zmanjšana za finančna zavarovanja ter finančni pobot terjatev in obveznosti do tistih partnerjev, kjer je to zakonsko in pogodbeno omogočeno. Terjatve do partnerjev so zavarovane z bančnimi in korporativnimi garancijami, z zastavo terjatev iz naslova pogodb o vodenju transakcijskih računov, s predplačili in izvršnicami ter menicami.

POSLOVNE TERJATVE

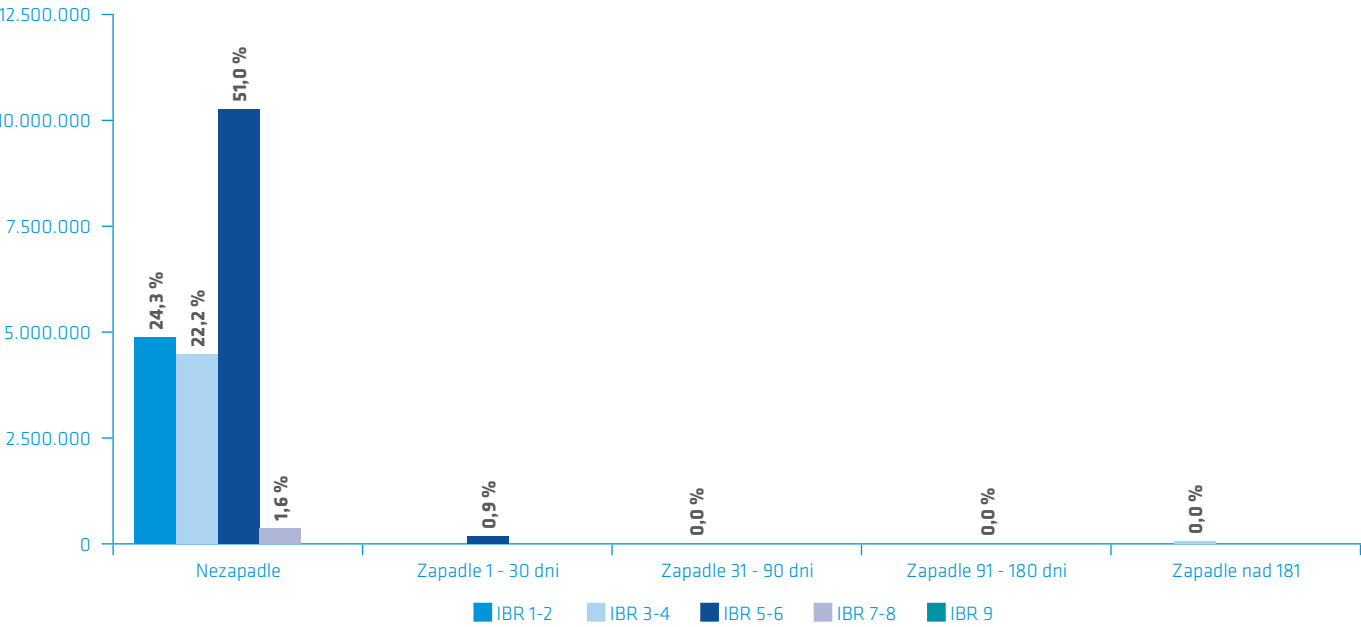
v EUR	Terjatve	Zavarovane terjatve	%	Nezavarovane terjatve	%
Kratkoročne terjatve do družb v skupini	17.040.905	14.145.662	83 %	2.895.243	17 %
Kratkoročne terjatve do pridr. družb	2.583	2.583	100 %	0	0 %
Kratkoročne terjatve do skup. obv. dr.	146	146	0 %	0	0 %
Kratkoročne terjatve do kupcev	134.700.544	114.556.800	85 %	20.143.743	15 %
Skupaj 31.12.2019	151.744.178	128.705.191	85 %	23.038.987	15 %
Kratkoročne terjatve do družb v skupini	6.167.484	5.068.370	82 %	1.099.114	18 %
Kratkoročne terjatve do pridr. družb	5.079	5.079	100 %	0	0 %
Kratkoročne terjatve do kupcev	129.318.230	110.046.606	85 %	19.271.624	15 %
Skupaj 31.12.2018	135.490.793	115.120.055	85 %	20.370.738	15 %

Nezavarovani delež terjatev predstavlja vsoto prodaje partnerjem na odprti račun v okviru odobrenih kreditnih limitov, skladno z veljavnim internim aktom, in sicer glede na njihovo finančno moč ter tveganja, ki smo jim pri poslovanju s posameznimi partnerji izpostavljeni. Med nezavarovanimi terjatvami prevladujejo predvsem terjatve do partnerjev z boljšo bonitetno oceno ter do partnerjev, ki sodijo v visoko regulirano dejavnost in so pogosto v državni lasti (npr. ponudniki sistemskih storitev ipd.). Kratkoročne terjatve do družb v skupini se obvladujejo z vidika likvidnosti in solventnosti družb skupine, zato so v nadaljevanju analize terjatev z vidika standarda MSRP 9 in dodatnih potreb po oblikovanju popravkov vrednosti terjatev izločene.

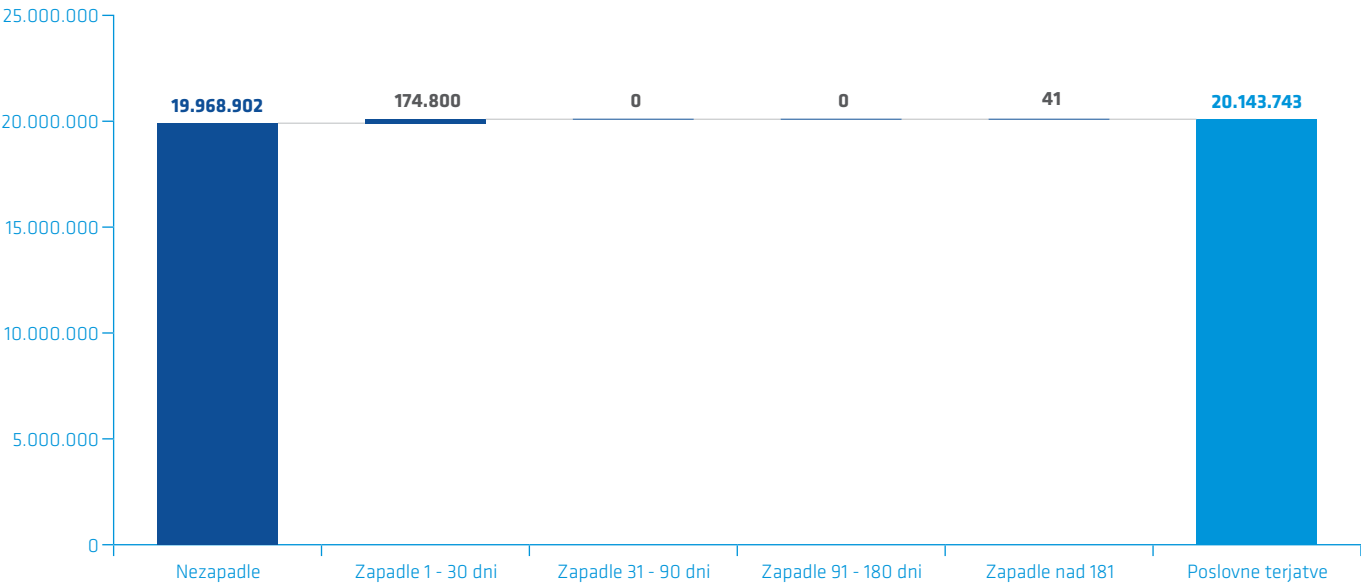
V nadaljevanju je prikazana analiza nezavarovanih kratkoročnih terjatev do kupcev na dan 31. december 2019 z vidika interne delitve kupcev po posameznih bonitetnih razredih, starostne strukture nezavarovanih terjatev ter strukture terjatev po državah.

Družba preko dodelitve internega bonitetnega razreda (IBR) posameznim partnerjem in njihovih porokov (v primeru finančnih zavarovanj), ki se določijo na podlagi kombinacije teoretičnih finančnih modelov in tranzicijskih matrik bonitetnih agencij, redno spremlja tudi tveganje neizpolnitve obveznosti partnerja oz. poroka ter temu ustrezno prilagaja strukturo zavarovanj in odobrenih limitov. Skladno z interno metodologijo to posledično vpliva na kakovost in strukturo poslovnih terjatev družbe.

NEZAVAROVANE POSLOVNE TERJATVE DO KUPCEV PO STAROSTNI STRUKTURI IN IBR NA DAN 31. DECEMBER 2019

NEZAVAROVANE POSLOVNE TERJATVE PO STAROSTNI STRUKTURI NA DAN 31. DECEMBER 2019

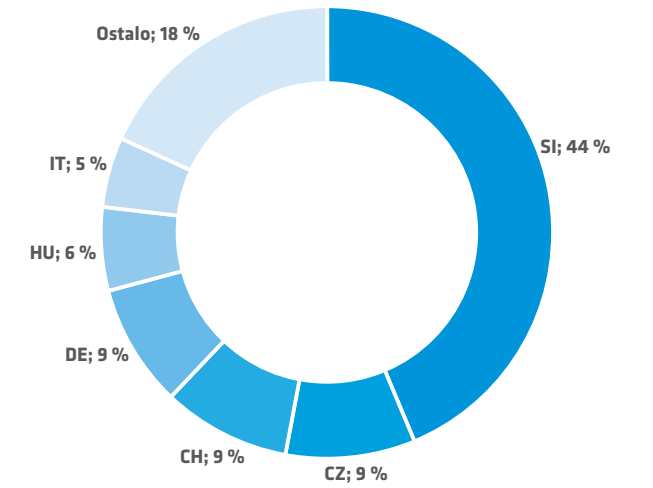

Glede na leto 2018 se je celotna vrednost poslovnih terjatev do kupcev nekoliko povišala, kljub temu, pa smo s skrbnim upravljanjem partnerjev ohranili vrednosti nezavarovanih terjatev na nivoju poslovnih terjatev z dne 31.

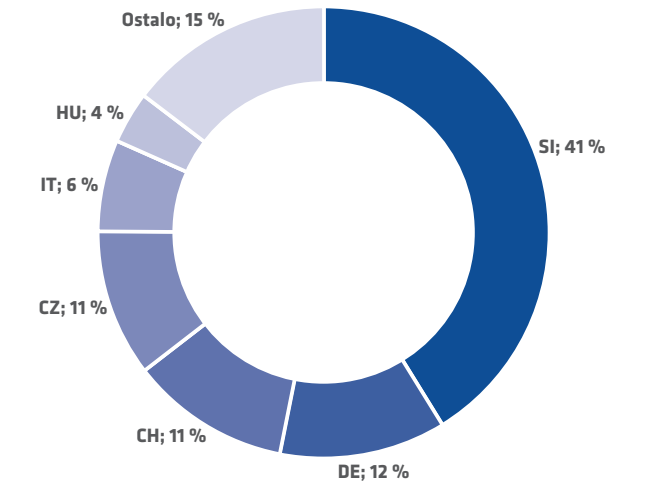
decembra 2018. Poslovne terjatve do kupcev v Sloveniji na dan 31. december 2019 predstavljajo 45 % vseh poslovnih terjatev, kar pomeni 4 % točke več kot v letu 2018.

POSLOVNE TERJATVE DO KUPCEV PO POSAMEZNIH DRŽAVAH NA DAN 31. DECEMBER 2019 IN 2018

2019

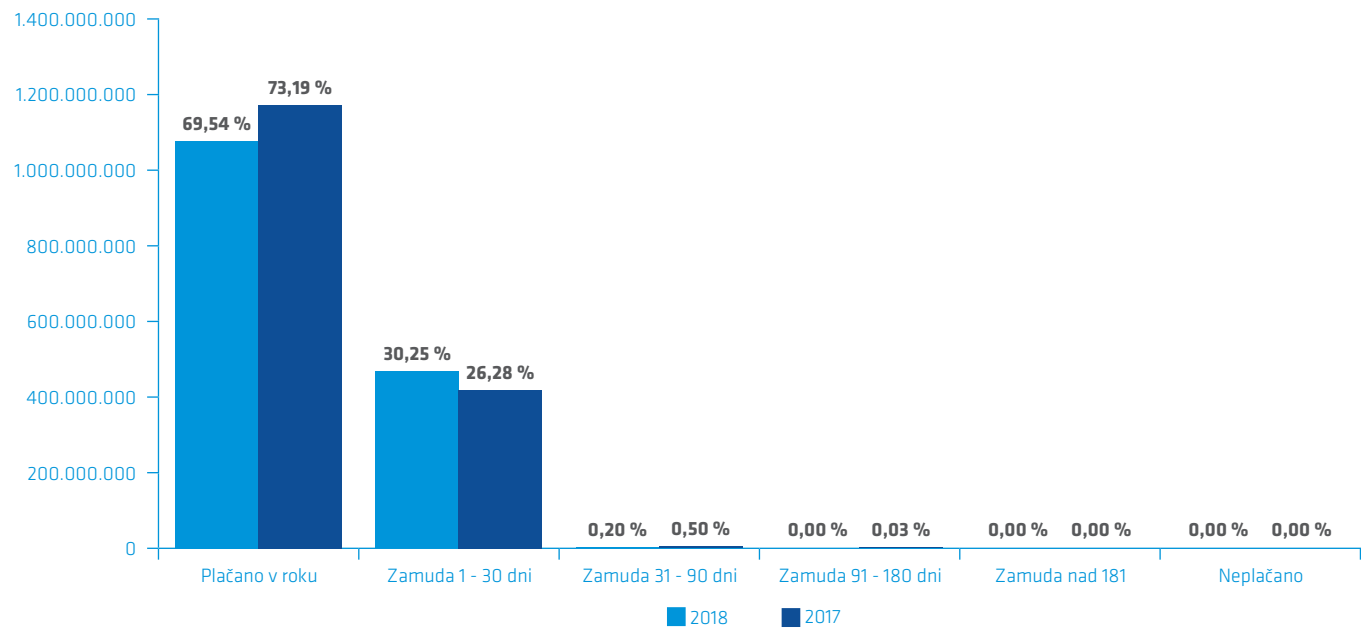

2018

Iz analize dinamike in discipline plačevanja partnerjev v letih 2017 in 2018 (prikazano na sliki spodaj) je razvidno, da so partnerji v preteklosti redno (z redkimi izjemami) poravnali svoje obveznosti.

DINAMIKA PLAČEVANJA TERJATEV V CELOTNIH IZDANIH RAČUNIH V LETIH 2018 IN 2017

Družba ugotavlja, da je trenutna interna politika oblikovanja in slabitve poslovnih terjatev ustrezna in da aplikacija usmeritev o razkritjih po MSRP 9 z vidika ocene pričakovanje izgube iz naslova poslovnih terjatev (ang. »Expected Credit Loss – ECL«) nima pomembnega vpliva na pošten prikaz sredstev družbe. Na podlagi usmeritev omenjenih standardov in ugotovitev iz analize preteklih vzorcev plačevanja kupcev družbe po starostni strukturi je pričakovana izguba iz naslova poslovnih terjatev do kupcev za družbo na dan 31. december 2019 ocenjena v višini 41,1 EUR.

Iz tega sklepamo, da izračunana ECL, glede na celotno vrednost poslovnih terjatev ne predstavlja vpliva za pošten prikaz sredstev in da je družba že v preteklosti ustre-

V primeru zamude plačil se kupcem zaračunajo pogodbeno dogovorjene zamudne obresti.

žno izkazovala ter oblikovala popravke vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev. V oceni potencialnih kreditnih izgub smo upoštevali stanje poslovnih terjatev na dan 31. december 2019, lastniško povezanost družbe s poslovnim partnerjem, preteklo dinamiko plačevanja izdanih računov, verjetnost neizpolnitve pogodbenih obveznosti glede na finančno stanje partnerja, vrsto prejetih zavarovanj in starostno strukturo poslovnih terjatev na dan 31. december 2019.

Na dan 31. december 2019 družba izkazuje za 1.090.349 EUR dvomljivih terjatev. Dvomljive terjatve v glavnini predstavlja terjatev iz naslova prodaje električne energije družbi Korlea Invest a.s in družbi S.C. Transenergo com S.A.

GIBANJE POPRAVKOV VREDNOSTI KRATKOROČNIH POSLOVNIH TERJATEV

v EUR	2019	2018
Stanje na dan 1.1.	1.090.349	850.258
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	0	240.091
Stanje na dan 31.12.	1.090.349	1.090.349

DOLGOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE TERJATVE PO ROKIH ZAPADLOSTI

v EUR	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	3.698.000	9.585.500	83.932.956	97.216.456
Dolgoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	513.075	799.289	7.350.370	8.662.734
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih			797.501	797.501
Skupaj 31.12.2019	4.211.075	10.384.789	92.080.827	106.676.691
Dolgoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini			85.282.956	85.282.956
Dolgoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti			5.245.851	5.245.851
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih			3.050.904	3.050.904
Skupaj 31.12.2018	0	0	93.579.711	93.579.711

KRATKOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE TERJATVE PO ROKIH ZAPADLOSTI

v EUR	Zapadlost v plačilo					Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	Zapadle od 3 do 6 mesecev (od 91 do 180 dni)	zapadle od 6 do 9 mesecev (od 181 do 272 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	4.227.620					4.227.620
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	13.416					13.416
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	20.413.399	1.080.978	235.054			21.729.431
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	2.583					2.583
Kratkoročne poslovne terjatve do skupaj obvladovanih družb	146					146
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	130.804.145	3.896.400		41	1.090.307	135.790.893
Kratkoročno dani predujmi	1.445.649					1.445.649
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	22.057.193					22.057.193
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	14.447.254					14.447.254
Skupaj 31.12.2019	193.411.405	4.977.378	235.054	41	1.090.307	199.714.185
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	1.872.874					1.872.874
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	15.470					15.470
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	4.310.751	1.278.155	578.576			6.167.482
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih družb	5.079					5.079
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	122.643.976	6.674.207		1.090.400		130.408.583
Kratkoročno dani predujmi	649					649
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih institucij	22.111.931					22.111.931
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	15.847.655					15.847.655
Skupaj 31.12.2018	166.808.385	7.952.362	578.576	0	1.090.400	176.429.723

LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Obvladovanje likvidnosti družbe in skupine je močno povezano in prepleteno zaradi vzpostavljenih medsebojnih odnosov iz kupoprodaje električne energije in premoga ter zagotavljanja finančnih virov, povezanih s financiranjem investicije v Blok 6 TEŠ.

Za obvladovanje likvidnostnega tveganja redno spremljamo in načrtujemo denarni tok na dnevni, mesečni in letni ravni. Veliko pozornosti je družba tudi v letu 2019 namenila pripravi planov denarnih tokov, saj le uspešno načrtovanje denarnih tokov omogoča optimalno upravljanje likvidnosti, s pravočasno napovedjo in uporabo morebitnih likvidnostnih presežkov oziroma najavo in pokrivanjem primanjkljajev. Tveganje kratkoročne plačilne sposobnosti je družba uspešno zniževala tudi s sprotnim usklajevanjem ročnosti terjatev in obveznosti ter dosledno izterjavo terjatev ter zagotovitvijo ustreznih razpoložljivih kreditnih linij pri poslovnih bankah.

DOLGOROČNE POSLOVNE IN FINANČNE OBVEZNOSTI PO ZAPADLOSTI

v EUR	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	20.803.030	99.909.091	90.439.394	211.151.515
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	280.575	580.683		861.258
Skupaj 31.12.2019	21.083.605	100.489.774	90.439.394	212.012.773
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	26.555.272	143.454.545	22.424.242	192.434.059
Skupaj 31.12.2018	26.555.272	143.454.545	22.424.242	192.434.059

Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju iz naslova finančnih obveznosti do bank na dan 31. december 2019 je prikazana v spodnji tabeli. Zneski v tabeli niso diskontirani in vključujejo pogodbeno predvidene obresti in stroške zavarovanj.

IZPOSTAVLJENOST LIKVIDNOSTNEMU TVEGANJU IZ NASLOVA FINANČNIH OBVEZNOSTI DO BANK

v EUR	Predvideni denarni tokovi					Skupaj
	od 2 meseca po datumu IFP	od 2 do 12 mesecev po datumu IFP	od 1 do 2 let po datumu IFP	od 2 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Finančne obveznosti do bank brez obrestnega ščitenja						
Dolgoročna posojila	0	-11.303.030	-20.803.030	-99.909.091	-90.439.394	-222.454.545
Skupaj 31.12.2019	0	-11.303.030	-20.803.030	-99.909.091	-90.439.394	-222.454.545
Finančne obveznosti do bank brez obrestnega ščitenja						
Dolgoročna posojila	0	-27.484.848	-27.484.848	-143.454.545	-22.424.242	-220.848.483
Skupaj 31.12.2018	0	-27.484.848	-27.484.848	-143.454.545	-22.424.242	-220.848.483

Ob koncu leta je likvidnostna rezerva družbe, ki je sestavljena iz neizkoriščenih odobrenih dolgoročnih revolving posojil in razpoložljivih denarnih sredstev, znašala 77.596.780 EUR in je namenjena uravnavanju denarnih tokov ter pomembno znižuje likvidnostno tveganje družbe in skupine HSE.

Na dan 31. december 2019 je imela družba poravnane vse zapadle kratkoročne obveznosti.

Zapadlost dolgoročnih poslovnih in finančnih obveznosti družbe v naslednjih letih je razvidna iz spodnjih tabel. Del dolgoročnih posojil, ki zapade v obdobju enega leta, je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

V letu 2019 si je družba dodatno likvidnost zagotovila v okviru »cash managementa« skupine HSE, iz naslova prostih denarnih sredstev družbe DEM. Posojilo je bilo poplačano v obliki pobota z izplačilom bilančnega dobička DEM.

Za zagotovitev ustrezne strukture virov financiranja ima družba na razpolago dovolj dolgoročnih virov, poleg tega ima družba kot likvidnostno rezervo na razpolago dolgoročni revolving posojili v višini 50.000.000 EUR za obdobje do meseca avgusta 2021.

TEČAJNO TVEGANJE

Tečajno tveganje je tveganje v okviru poslovanja s tujimi plačilnimi sredstvi in je vezano na spremembe gibanja deviznih tečajev. Pri poslovanju je tečajno tveganje prisotno v manjši meri, saj je večina prilivov in odlivov vezanih na domačo valuto EUR. Družba je bila v letu 2019 v okviru trgovanja z električno energijo izpostavljena nekaterim drugim valutam (HUF, RON), pri čemer se je po potrebi izpostavljenost zaščitila z uporabo izvedenih finančnih instrumentov.

S centraliziranim načrtovanjem denarnih tokov, izvedeni mi ukrepi prestrukturiranja in optimiranja ročnosti dolga, zagotovitvijo ustrezne likvidnostne rezerve in aktivnim odnosom do finančnih trgov je bila likvidnost družbe v letu 2019 nadzorovana in zagotovljena ter likvidnostno tveganje ustrezno obvladovano.

Ostale valute so pri poslovanju minimalno prisotne in družba zato ne dela analize občutljivosti za spremembo tečajev, saj sprememba tečajev ne bi imela pomembnega vpliva na poslovni izid.

Tečajno tveganje se tekoče spremlja in se o njegovem obvladovanju redno poroča. V povezavi z navedenim se redno spremljajo tudi dogajanja na trgu denarja, gibanja tečajev in vrednosti sklenjenih poslov valutnega ščitenja.

Za preračun sredstev in obveznosti družbe na dan 31. december 2019 so bili uporabljeni naslednji tečaji:

TEČAJI

Država	Oznaka valute	Končni tečaj v EUR za leto 2019	Končni tečaj v EUR za leto 2018
Češka	CZK	25,4080	25,7240
Madžarska	HUF	330,5300	320,9800
Romunija	RON	4,7830	4,6635
ZDA	USD	1,1234	1,1450
Velika Britanija	GBP	0,8508	0,8945
Bolgarija	BGN	1,9558	1,9558
Hrvaška	HRK	7,4395	7,4125
Srbija	RSD	117,3800	118,4300

IZPOSTAVLJENOST TVEGANJU SPREMEMB DEVIZNIH TEČAJEV

v EUR	EUR	HUF	Ostale valute	Skupaj
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	105.879.190			105.879.190
Dolgoročne poslovne terjatve	553.667		243.834	797.501
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	4.241.036			4.241.036
Kratkoročne poslovne terjatve	194.097.202		285.598	194.382.800
Dolgoročne finančne obveznosti	-212.012.773			-212.012.773
Kratkoročne finančne obveznosti	-11.717.077			-11.717.077
Kratkoročne poslovne obveznosti	-167.077.960	-103.709	-304.752	-167.486.421
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2019	-86.036.715	-103.709	224.680	-85.915.744
Dolgoročne finančne terjatve in posojila	90.528.807			90.528.807
Dolgoročne poslovne terjatve	2.553.666		497.239	3.050.905
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	1.888.344			1.888.344
Kratkoročne poslovne terjatve	172.366.193	485	1.084.352	173.451.030
Dolgoročne finančne obveznosti	-192.434.059			-192.434.059
Kratkoročne finančne obveznosti	-27.140.461			-27.140.461
Kratkoročne poslovne obveznosti	-149.834.753	-904.757	-486.331	-151.225.841
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2018	-102.072.263	-904.272	1.095.260	-101.881.275

SKLENJENE POGODBE ZA VALUTNE ZAMENJAVE PO ROČNOSTI

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Sklenjene pogodbe za valutne zamenjave po ročnosti - do 12 mesecev	10.774.892	5.982.329
Skupaj	10.774.892	5.982.329

UČINEK VALUTNIH ZAMENJAV

v EUR	2019	2018
Nerealiziran dobiček učinkovitih poslov	38.554	54.987
Realiziran dobiček učinkovitih poslov	27.103	32.773
Realizirana izguba učinkovitih poslov	-117.172	-178.938

OBRESTNO TVEGANJE

Družba obrestno tveganje ustrezno obvladuje s tekočim spremljanjem izpostavljenosti obrestnemu tveganju preko politike obvladovanja obrestnega tveganja, v okviru katere spremlja dogajanja na trgu denarja, gibanje tržnih obrestnih mer in obrestnih zamenjav, s ciljem pravočasno predlagati ukrepe obrestnega ščitenja. Odločitev o obrestnem ščitenju temelji na napovedi gibanja obrestnih mer, obrestnih zamenjav in vplivu na višino odhodkov iz financiranja, pri čemer je potrebno poudariti, da je bila vrednost Euriborja tudi v letu 2019 skozi celotno obdobje negativna. Družba ima sklenjene posojilne pogodbe za dolgoročna posojila na način, da je variabilna obrestna mera enaka nič, v kolikor je Euribor negativen (t.i. zero

floor), in je izpostavljena porastu Euriborja v pozitivno območje. Ščitenje obrestnih mer bi v razmerah, ki veljajo na trgu denarja in napovedih o gibanju obrestnih mer, še dodatno povečalo strošek financiranja ter izpostavljenost padanju obrestnih mer. Posledično družba v letu 2019 ni sklepala novih obrestnih zavarovanj.

Obrestno tveganje se tekoče spremlja in se o njegovem obvladovanju redno poroča.

Prikaz obrestovanih in neobrestovanih finančnih sredstev in obveznosti:

FINANČNI INSTRUMENTI PO VARIABILNI OBRESTNI MERI

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Finančne obveznosti	222.454.545	220.848.485

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI DENARNEGA TOKA PRI INSTRUMENTIH Z VARIABILNO OBRESTNO MERO

Sprememba variabilne obrestne mere za 50 bazičnih točk (b.t) na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) čisti poslovni izid za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaji, ostanejo nespremenjene. Pri izračunu so terjatve/obveznosti po variabilni obrestni meri zmanjšane za celotni znesek poslov sklenjenih obrestnih zamenjav (IRS). Za-

radi negativnih vrednosti tržnih obrestnih mer Euribor v letu 2019 smo pri analizi občutljivosti upoštevali samo pribitek/povečanje + 0,50 b.t. Pri posojilih, ki so sklenjena po obrestni meri Euribor »zero floor«, smo upoštevali pribitek + 0,50 b.t. na povprečno vrednost Euriborja v letu 2019 (povprečna vrednost 3-mesečnega Euriborja - 0,356 %; povprečna vrednost 6-mesečnega Euriborja - 0,302 %).

FINANČNI INSTRUMENTI PO VARIABILNI OBRESTNI MERI

v EUR	Čisti poslovni izid 2019		Čisti poslovni izid 2018	
	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	-265.891	n/a	-454.396	n/a
Finančne obveznosti	-265.891	n/a	-454.396	n/a

Za finančna sredstva so dogovorjene fiksne obrestne mere, zato analiza občutljivosti za ta del ni narejena.

CENOVNO TVEGANJE

TERMINSKE POGODBE ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

Družba izvaja nakupe in prodaje terminskih pogodb z namenom zavarovanja dolgoročnih pozicij iz naslova lastne proizvodnje pred cenovnimi tveganji ter z namenom pozicijskega trgovanja.

V primeru izvajanja cenovnega zavarovanja družba ob sklenitvi posla za fizično dobavo sklne tudi terminsko pogodbo z nasprotno količino in isto zapadlostjo oz. sklene terminsko pogodbo z zapadlostjo v skladu s planiranimi količinami lastne proizvodnje. Na ta način družba finančno fiksira dobiček, kar pomeni, da se npr. izguba iz naslova nakupa terminskih pogodb kompenzira z dobičkom iz naslova fizične količine kupljene/prodane ali proizvedene fizične količine električne energije. Podlago za izvajanje strategije cenovnega zavarovanja planiranih količin lastne proizvodnje je planirana proizvodnja električne energije v odvisnih družbah. Družba tako že v te-

kočem letu prodaja električno energijo odvisnih družb za nekaj let vnaprej, glavni cilj strategije pa je maksimizacija dobička in zagotovitev stabilnih prihodkov od prodaje električne energije.

Iz tega naslova ima družba konec leta sklenjenih za 157.913.329 EUR terminskih pogodb. Razkritja teh poslov so izkazani v poglavju Kapital.

Nakup ali prodaja terminske pogodbe z namenom pozicijskega trgovanja v času odprtja pozicije povečuje cenovno izpostavljenost družbe, saj je pogodba sklenjena z namenom ustvarjanja dobička na račun nihanja cen električne energije. Cenovna izpostavljenost se zmanjša le v primeru sklenitve terminske ali fizične pogodbe z nasprotno pozicijo. Družba ima konec leta odprtih za 100.426.110 EUR terminskih pogodb za namen trgovanja.

SKLENJENE NAKUPNE STANDARDIZIRANE ROKOVNE POGODBE Z NAMENOM ZAVAROVANJA

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Za električno energijo - za zavarovanje nakupa	67.870.597	22.389.291
Za električno energijo - za zavarovanje prodaje	90.042.732	21.501.340
Skupaj	157.913.329	43.890.631

SKLENJENE NAKUPNE STANDARDIZIRANE ROKOVNE POGODBE Z NAMENOM TRGOVANJA

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Za električno energijo - trgovanje-namen nakup	59.478.153	40.162.709
Za električno energijo - trgovanje-namen prodaja	40.947.957	17.952.306
Skupaj	100.426.110	58.115.015

EMISIJSKI KUPONI

Družba je v letu 2019 sklepala terminske pogodbe za nakup emisijskih kuponov z namenom cenovnega zavarovanja količin emisijskih kuponov, ki izhajajo iz potreb lastne proizvodnje, v omejenem obsegu pa je družba sklepala tudi terminske pogodbe za nakup in prodajo iz naslova

trgovalne aktivnosti, ki ni bila povezana z lastno proizvodnjo. Konec leta 2019 je imela za te namene odprtih za 118.223.740 EUR pogodb za zavarovanje nakupa in prodaje emisijskih kuponov. Razkritja teh poslov so v prikazana v poglavju Kapital.

SKLENJENE NAKUPNE STANDARDIZIRANE ROKOVNE POGODBE Z NAMENOM ZAVAROVANJA

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Za emisijske kupone - za zavarovanje nakupa	112.080.880	63.567.160
Za emisijske kupone - za zavarovanje prodaje	6.142.860	3.516.970
Skupaj	118.223.740	67.084.130

UPRAVLJANJE S KAPITALOM

v EUR	31.12.2019	31.12.2018
Dolgoročne finančne obveznosti	212.287.037	192.434.059
Kratkoročne finančne obveznosti	11.442.812	27.140.461
Skupaj finančne obveznosti	223.729.849	219.574.520
Kapital	984.344.305	979.389.150
Finančne obveznosti/Kapital	0,23	0,22
Denar in denarni ustrezniki	27.596.780	67.759.248
Neto finančna obveznost	196.133.069	151.815.272
Neto dolg/Kapital	0,20	0,16

Glavni namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti čim boljšo kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in investicij. Ustreden obseg kapitala družbi zagotavlja zaupanje upnikov, partnerjev in potencialnih investorjev ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti družbe.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto finančnih obveznosti s celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za denarna sredstva.

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo družbe in kapitalom. Kazalnik je konec leta 2019 višji glede na stanje konec leta 2018 zaradi višje zadolženosti.

POŠTENE VREDNOSTI

Družba ocenjuje, da je knjigovodska vrednost dovolj natančen približek za njene finančne instrumente, razen izvedenih finančnih instrumentov, katerih vrednosti so evidentirane po poštene vrednosti.

KNJIGOVODSKE IN POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH INSTRUMENTOV

v EUR	31.12.2019		31.12.2018	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizvedena finančna sredstva po poštene vrednosti	111.500	111.500	111.500	111.500
Finančna sredstva po poštene vrednosti preko poslovnega izida	111.500	111.500	111.500	111.500
Izvedena finančna sredstva po poštene vrednosti	47.597	47.597	67.885	67.885
Izvedeni finančni instrumenti (terjatve)	47.597	47.597	67.885	67.885
Neizvedena finančna sredstva po odplačni vrednosti	332.944.904	332.944.904	336.746.218	337.106.218
Finančne terjatve	110.167.823	110.167.823	92.485.036	92.845.036
Poslovne in druge terjatve	195.180.301	195.180.301	176.501.934	176.501.934
Denarna sredstva	27.596.780	27.596.780	67.759.248	67.759.248
Skupaj	333.056.404	159.097	336.857.718	179.385
Neizvedene finančne obveznosti po odplačni vrednosti	394.156.384	194.156.384	373.229.264	373.229.264
Bančna posojila	222.513.662	22.513.662	219.469.012	219.469.012
Druge finančne obveznosti	80.665	80.665	105.508	105.508
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	171.562.057	171.562.057	153.654.744	153.654.744
Skupaj	394.156.384	194.156.384	373.229.264	373.229.264

FINANČNA SREDSTVA IN OBVEZNOSTI PO POŠTENI VREDNOSTI GLEDE NA HIERARHIJO

v EUR	2019	2018
Finančna sredstva po poštene vrednosti druge ravni	47.597	67.885
Finančna sredstva po poštene vrednosti tretje ravni	111.500	111.500

4.5.8 Dogodki po datumu poročanje

Po datumu izkaza finančnega položaja v družbi ni bilo poslovnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze leta 2019. Dne 12.3.2020 je bila v Sloveniji razglašena epidemija COVID19, ki je spremenila okoliščine poslovanja, ki se ji je družba ustrezno prilagodila.

Družba HSE je že 24. 2. 2020, in sicer ob prvi informaciji, da se je epidemija COVID 19 v večjem obsegu začela v neposredni bližini Slovenije - Italiji, nemudoma pristopila k pripravi in vzpostavitvi preventivnih ukrepov za zagotavljanje nemotene nadaljnje proizvodnje in prodaje električne

ter toplotne energije. Posledično smo postopoma in v skladu z aktualnim stanjem razmer v državi pričeli z izvajanjem ukrepov v skladu z načrtom neprekinjenega poslovanja in z namenom zavarovanja premoženja skupine HSE. Glede na trenutno stanje je družba pravočasno in ustrezno pričela z izvajanjem ukrepov in omejevanjem morebitnih posledic, saj poslovanje zaenkrat poteka nemoteno. V nadaljevanju podajamo oceno vplivov epidemije oziroma ukrepov za zaježitev epidemije po posameznih področjih na poslovanje in rezultate družbe HSE.

CENOVNA TVEGANJA

Skladno s slabšanjem zdravstvenih razmer na Kitajskem v januarju in Evropi v februarju in marcu 2020 je sledilo tudi postopno ustavljanje večjega dela socialnih in gospodarskih aktivnosti na najnujnejše, čemur so sledile cene energentov – nafte, plina, premoga in tudi cene električne energije in CO₂ emisijskih kuponov. Z vidika družbe HSE ima padec cen električne energije predvsem vpliv na dodano vrednost proizvodnje iz obnovljivih virov, naših hidroelektrarn, medtem ko se cenovna razmerja z vidika termo proizvodnje niso bistveno spremenila. Razlika med cenami električne energije in CO₂ emisijskih dovolilnic se ohranja. Družba HSE ima na področju prodaje lastne proizvodnje za leto 2020 prodano praktično

KREDITNA TVEGANJA

Kot posledico trenutnih razmer lahko do določene mere pričakujemo tudi povišanje pojavnosti zamud plačevanja računov v okviru pogodbenih rokov naših partnerjev (predvsem delna plačila ali zamude pri plačilih). Takšne težave pričakujemo predvsem pri partnerjih, ki so močno vpeti tudi v distribucijo električne energije končnim porabnikom, in pri partnerjih, ki so sami končni uporabniki (veliki porabniki električne energije). Največji delež partnerjev, ki spadajo v takšno skupino, imamo predvsem v Sloveniji in jih, zaradi aktualnih razmer, tudi bolj natančno spremljamo. V povezavi s tem trenutno spremljamo udeležanje in izvedbo vse kriznih ukrepov držav EU za blažitev posledic pandemije in njenega vpliva na gospodarstvo. Večina držav je v tem trenutku že pristopila k reševanju

KOLIČINSKA/PROIZVODNA TVEGANJA

Vpliva na proizvodnjo pod pogoji izrednih razmer v krajšem roku ne pričakujemo, če pa bi razmere trajale daljše obdobje, bi lahko čutili posledice tudi tukaj. Na področju proizvodnje trenutno izvajamo vse ukrepe, skladno z načrti obratovanja v izrednih razmerah ter navodili državnih institucij. Posledice razmer, vezane na odstopanje proizvodnje od načrtovane, bi lahko bile predvsem posledica pomanjkanja vhodnih materialov in surovin (predvsem termo del proizvodnje), nezmožnosti izvajanja zunanjih storitev vezanih na proizvodnjo (remonti, nujna vzdrževalna dela ipd.) in kot posledica ostalih tveganj (npr. povišane stopnje bolniških odsotnosti ključnih kadrov,

celotno količino načrtovane proizvodnje, zato smo s tem v večji meri že omejili vplive absolutnega padca cen električne energije na dodano vrednost hidro proizvodnje, del pa je kljub temu še vedno odvisen od potencialnih sprememb v razmerju cen za dobavo električne energije v nočnem in dnevnem času, kar ni zavarovano. Prav tako je cenovno že zavarovane 66 % hidro proizvodnje v letu 2021, 15 % v letu 2022 in 4 % v letu 2023. Z vidika trgovanih aktivnosti, ki niso povezane s prodajo lastne proizvodnje, pa padec cen ob pravilno postavljenih tržnih pozicijah nima negativnega vpliva na dodano vrednost družbe HSE in ga glede na trenutne pozicije tudi ne bo imel.

gospodarstva (med drugim tudi k reševanju likvidnostnih težav podjetij), s čimer prvotno pričakovani učinki pandemije ne bodo izraženi v tako velikem obsegu (odvisno tudi od trajanja kriznih razmer), kar se tudi že odraža na delniških trgih. Pri vseh partnerjih redno spremljamo tudi njihovo izpostavljenost, navade plačil in izvajamo pogodbeni plačilni netting, pri ključnih pa imamo sklenjena ustrezna zavarovanja, ki bi jih lahko, v primerih morebitnih neplačil ali zamud pri plačilih, po potrebi tudi vnovčili. Ravno tako bomo v primeru, ko bomo ugotovili, da trenutna zavarovanja pri določenih partnerjih ne bi zadostovala oz. niso primerna višini sklenjenim poslom in stanjem razmer, pristopili k posameznim partnerjem z zahtevkom po dodatnih zavarovanjih.

neizvedba nujnih investicij, omejevanje ljudi v delovnih prostorih ipd.). Vsa tveganja so trenutno obvladovana z izvajanjem dodatnih ukrepov, če pa bi prišlo do zaostrovanja razmer (podaljšanje izrednih razmer, padec prodajnih cen pod mejno ceno proizvodnje, izpad dela načrtovane proizvodnje itd.), pa glede na ocenjene posledice posameznih scenarijev že pripravljamo tudi ustrezne dodatne ukrepe (npr. če bodo cene na trgih električne energije padle pod mejne cene posameznega dela proizvodnje, bomo začeli tudi s postopnim omejevanjem proizvodnje v celotni verigi proizvodnje; na termo delu to pomeni tako v PV kot tudi v TEŠ).

OSTALA TVEGANJA

Z vidika ostalih tveganj izpostavljamo še tveganja, vezana na regulativo, saj se lahko, zaradi obsežne alokacije sredstev za namen nujnih ekonomskih ukrepov na ravni EU, pričakuje tudi delni zamik izvajanja Evropskega zelenega dogovora in implementacije Sklada za pravični prehod, kar bi posledično vplivalo tudi na zamik izvajanja ukrepov pravične tranzicije na nacionalnih ravneh.

LIKVIDNOST

Na likvidnost družbe HSE je kratkoročno najbolj vplival padec cen na trgih električne energije in povezanih proizvodov, ki pa smo ga uspešno nevtralizirali z ustreznim razmerjem nakupnih in prodajnih pozicij na teh trgih ter črpanjem revolving kreditov, ki jih imamo za ta namen sklenjene pri poslovnih bankah. Za dodatno zmanjšanje likvidnostnega tveganja bomo aprila pridobili potrebna soglasja za dodatno zadolževanje in zagotovili ustrezne kreditne linije pri bankah. Na ta način bomo lahko zagotovili ustrezno likvidnostno rezervo, ki je nujna pri poslovanju družbe in skupine HSE v kriznih razmerah.

V skupini HSE bodo opisane posledice tveganj epidemije COVID-19 najbolj izražene predvsem na matični družbi HSE, saj ta s pogodbenimi razmerji omejuje tveganja odvisnih družb, vezana tako na cene kot tudi izpad proizvodnje električne energije. Kljub vsemu menimo, da v primeru normalizacije stanja v roku dveh mesecev posledice epidemije ne predstavljajo pomembnega vpliva niti

Na nacionalni ravni je zaradi opisanega možno pričakovati zamik pri pripravi regulatornega okvira za izstop iz premoga (strategija, akcijski načrti, zakon), kar bi lahko vplivalo na zamik možnosti črpanja sredstev za financiranje pravične tranzicije za potrebe postopnega zapiranja PV in premogovnih blokov TEŠ.

na poslovanje družbe niti odvisnih družb skupine HSE. Če bi obdobje izrednih razmer trajalo dalj časa, bi lahko bile opisane posledice izražene tudi v družbi PV, ki predstavlja prvi člen v verigi termo proizvodnje, in bi lahko vplivale tako na zagotavljanje likvidnosti kot tudi solventnost/kapitalsko ustreznost družbe. Če bi do tega prišlo, bo potrebno poleg izvajanja ukrepov na področju likvidnosti/solventnosti (kratkoročno zadolževanje, odlogi plačil, predplačila ipd.) pristopiti tudi k ukrepom, ki bodo vplivali na zniževanje stroškov družbe (materiala, storitev, dela, CAPEX). Od ostalih odvisnih družb skupine HSE, ki so vezane tudi na prihodke izven skupine HSE, bosta posledice razmer čutili predvsem družbi RGP in HSE Invest. Vendar pa glede na trenutne ocene menimo, da vplivi ne bodo kritični za nadaljnje poslovanje omenjenih družb ali skupine HSE ter bodo obvladovani predvsem v okviru ukrepov za obvladovanje likvidnosti tako na nivoju posamezne družbe kot tudi na nivoju skupine HSE.

4.5.9 Dodatna razkritja na podlagi Energetskega zakona

Družba je v letu 2011 pričela s proizvodnjo električne energije v sončni elektrarni v Velenju. Vezano na določila Energetskega zakona mora družba ločeno spremljati dejavnost proizvodnje električne energije v sončni elektrarni.

Izkaz finančnega položaja za dejavnost proizvodnje električne energije iz sončne elektrarne in je sestavljen na osnovi naslednjih pravil:

- med proizvodno opremo v okviru nepremičnin, naprav in opreme je izkazana knjigovodska vrednost sončne elektrarne,
- med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami so izkazane terjatve do kupcev električne energije ter vstopni davek na dodano vrednost,
- v kapitalu je izkazan poslovni izid posamezne dejavnosti in razlika aktivnih in pasivnih postavk izkaza finančnega položaja,
- med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi so izkazane obveznosti do dobaviteljev obratovanja in vzdrževanja sončne elektrarne in izstopni davek na dodano vrednost.

Družba je v letu 2011 pričela s proizvodnjo električne energije v sončni elektrarni v Velenju

4.5.9.1 Izkaz finančnega položaja na dan 31. december 2019 (Energetski zakon)

v EUR	Trgovanje z EE	Proizvodnja SE	Skupaj
SREDSTVA	1.420.901.308	206.950	1.421.108.258
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	1.187.404.875	81.287	1.187.486.162
I. Neopredmetena sredstva	40.826.749		40.826.749
II. Nepremičnine, naprave in oprema	11.735.327	81.287	11.816.614
III. Pravica do uporabe najetih sredstev	1.122.914		1.122.914
IV. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	985.825.813		985.825.813
V. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	146.759.632		146.759.632
VI. Dolgoročne poslovne terjatve	797.501		797.501
VIII. Odložene terjatve za davek	336.939		336.939
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	233.496.433	125.663	233.622.096
II. Zaloge	0		0
III. Kratkoročne finančne naložbe	4.288.633		4.288.633
IV. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	158.840.436	1.015	158.841.451
V. Pogodbena sredstva	3.042.089		3.042.089
VI. Druga kratkoročna sredstva	39.853.056	87	39.853.143
VIII. Denar in denarni ustrezniki	27.472.219	124.561	27.596.780
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	1.420.901.308	206.950	1.421.108.258
A. KAPITAL	984.138.084	206.221	984.344.305
I. Vpoklicani kapital	29.558.789		29.558.789
II. Kapitalske rezerve	561.096.840	146.345	561.243.185
III. Rezerve iz dobička	562.744.824		562.744.824
IV. Rezerva za varovanje pred tveganjem	20.452.278		20.452.278
V. Rezerva za pošteno vrednost	-74.525		-74.525
VI. Zadržani poslovni izid	-189.640.122	59.876	-189.580.246
B. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	214.150.890	0	214.150.890
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	1.195.929		1.195.929
II. Druge rezervacije	334.875		334.875
III. Druge dolgoročne obveznosti	324.006		324.006
IV. Dolgoročne finančne obveznosti	211.151.515		211.151.515
V. Dolgoročne poslovne obveznosti iz najemov	1.135.522		1.135.522
VI. Odložene obveznosti za davek	9.043		9.043
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	222.612.334	729	222.613.063
II. Kratkoročne finančne obveznosti	11.442.812		11.442.812
III. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	149.002.305	546	149.002.851
V. Obveznosti za odmerjeni davek	3.742.590		3.742.590
VI. Druge kratkoročne obveznosti	58.424.627	183	58.424.810

4.5.9.2 Izkaz poslovnega izida za leto 2019 (Energetski zakon)

v EUR	Trgovanje z EE	Proizvodnja SE	2019
POSLOVNI PRIHODKI	1.746.863.642	19.696	1.746.883.338
1. Čisti prihodki od prodaje	1.740.134.986	19.696	1.740.154.682
4. Drugi poslovni prihodki	6.728.656	0	6.728.656
POSLOVNI ODHODKI	1.678.434.282	7.726	1.678.442.008
5. Stroški blaga, materiala in storitev	1.664.390.116	2.646	1.664.392.762
6. Stroški dela	11.412.626		11.412.626
7. Odpisi vrednosti	877.222	5.080	882.302
8. Drugi poslovni odhodki	1.754.318		1.754.318
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	68.429.360	11.970	68.441.330
9. Finančni prihodki	15.235.001	0	15.235.001
10. Finančni odhodki	11.813.585	0	11.813.585
FINANČNI IZID	3.421.416	0	3.421.416
POSLOVNI IZID PRED DAVKI	71.850.776	11.970	71.862.746
DAVKI	11.742.756	2.274	11.745.030
11. Odmerjeni davek	11.811.807	2.274	11.814.081
12. Odloženi davki	-69.051		-69.051
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	60.108.020	9.696	60.117.716
Večinski lastnik	60.108.020	9.696	60.117.716

Izkaz poslovnega izida za dejavnost proizvodnje električne energije iz sončne elektrarne je tako sestavljen na osnovi naslednjih pravil:

- med čistimi poslovnimi prihodki je izkazana vrednost izdanih računov kupcem električne energije iz sončne elektrarne,

- med stroški materiala in storitev so izkazani stroški v zvezi z vzdrževanjem in obratovanjem sončne elektrarne,
- stroški amortizacije predstavljajo amortizacijo sončne elektrarne,
- odmerjeni davek je izračunan davek od dohodkov pravnih oseb na podlagi poslovnega izida dejavnosti.

4.5.9.3 Izkaz denarnih tokov 2019 (Energetski zakon)

v EUR	Trgovanje z EE	Proizvodnja SE	2019
FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Čisti poslovni izid	60.108.021	9.696	60.117.717
Prilagoditve za:			
Amortizacijo neopredmetenih sredstev	246.699		246.699
Amortizacijo nepremičnin, naprav in opreme	346.729	5.080	351.809
Amotizacija najemi	280.706		280.706
Odpise nepremičnin, naprav in opreme	2.407		2.407
Odpise poslovnih terjatev	660		660
Odprava odpisa poslovnih terjatev	-43		-43
Izgubo pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	20		20
Finančne prihodke	-15.235.001		-15.235.001
Finančne odhodke	11.813.586		11.813.586
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	-4.552		-4.552
Davke	11.742.756	2.274	11.745.030
Dobički iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev in davkov	69.301.988	17.050	69.319.038
Spremembe čistih kratkoročnih sredstev in rezervacij			
Sprememba v:			
Zalogah	2.594		2.594
Poslovnih terjatvah do kupcev in drugih sredstvih	-18.314.864	139	-18.314.725
Poslovnih obveznostih do dobaviteljev in drugih obveznostih	-27.171.991	-149	-27.172.140
Prejeti predujmi in drugih obveznosti	-161.744		-161.744
Rezervacijah	317.416		317.416
Plačanjem davku iz dobička	-9.559.259	-2.274	-9.561.533
Denarna sredstva iz poslovanja	14.414.140	14.766	14.428.906
FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Prejete obresti	929.490		929.490
Prejemki iz drugega financiranja	882.228		882.228
Prejete dividende	10.170.209		10.170.209
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	5.813		5.813
Prejemki od prodaje neopredmetenih sredstev	27.412.664		27.412.664
Prejemki od zmanjšanja danih kratkoročnih posojil	0		
Prejemki od zmanjšanja danih dolgoročnih posojil	32.235.500		32.235.500
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	-254.166		-254.166
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	-36.760.147		-36.760.147
izdatki za nakup najemi			-1.403.620
Izdatki za nakup pridruženih družb	-32.076.763		-32.076.763
Izdatki za povečanje danih dolgoročnih posojil posojil	-46.685.500		-46.685.500
Denarna sredstva iz naložbenja	-44.140.672	0	-45.544.292

SE NADALJUJE

v EUR	Trgovanje z EE	Proizvodnja SE	2019
FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Najemi			1.135.522
Prejemki pri prejetih dolgoročnih posojilih	180.000.000		180.000.000
Prejemki pri prejetih kratkoročnih posojilih	36.000.000		36.000.000
Izdatki za obresti od kreditov	-6.401.271		-6.401.271
Izdatki od drugih finančnih obveznosti	-5.387.395		-5.387.395
Izdatki za vračilo dolgoročnih posojil	-178.393.938		-178.393.938
Izdatki za vračilo kratkoročnih posojil	-36.000.000		-36.000.000
Denarna sredstva iz financiranja	-10.182.604	0	-9.047.082
ZAČETNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	67.649.453	109.795	67.759.248
Finančni izid v obdobju	-40.177.234	14.766	-40.162.468
KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	27.472.219	124.561	27.596.780

Pomen kartic

AJPES	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
CV	Center vodenja
ČHE	Črpalna hidroelektrarna
DDV	Davek na dodano vrednost
DEM	Dravske elektrarne Maribor d. o. o.
DPP	Družini prijazno podjetje
EBIT	Poslovni izid iz poslovanja
EBITDA	Poslovni izid iz poslovanja skupaj z odpisi vrednosti
ECB	Evropska centralna banka
EE	Električna energija
ELES	ELES d. o. o., sistemski operater prenosnega elektroenergetskega omrežja
EIB	Evropska investicijska banka
EU	Evropska unija
EUR / €	Evro
HE	Hidroelektrarna
HESS	Hidroelektrarne na Spodnji Savi d. o. o.
HSE	Holding Slovenske elektrarne d. o. o.
HSE Adria	HSE Adria d. o. o. – v likvidaciji
HSE BE	HSE Balkan Energy d. o. o.
HSE BH	HSE Bosna in Hercegovina d. o. o.
HSE EDT	HSE Energetska družba Trbovlje d. o. o.
HSE Mak	HSE Mak Energy DOOEL
HTZ	HTZ harmonija tehnologije in znanja invalidsko podjetje d. o. o. Velenje
IFP	Izkaz finančnega položaja
IKT	Informacijsko-komunikacijska tehnologija
ISO	Mednarodna organizacija za standardizacijo
ISO/IEC	Sistem vodenja varovanja informacij
ISDA	Mednarodno združenje zamenjav in izvedenih finančnih instrumentov
IT	Informacijska tehnologija
KK	Kadrovska komisija
KP	Komisija za prestrukturiranje
KTI	Komisija za trženja in investicije
mHE	Mala hidroelektrarna
MRS	Mednarodni računovodski standardi

MSR	Rezerva za stabilnost trga
MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
NEK	Nuklearna elektrarna Krško d. o. o.
NEPN	Nacionalni energetske podnebni načrt Republike Slovenije
NS	Nadzorni svet
NUV	Načrt upravljanja voda
OHSAS	Sistem vodenja poklicnega zdravja in varstva pri delu
OPEC	Organizacija držav izvoznic nafte
OPMSRP	Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja
OVE	Obnovljivi viri energije
PLP	PLP Lesna industrija d. o. o. Velenje
PoI	Potrdila o izvoru
PV	Premogovnik Velenje d. o. o.
RGP	RGP Rudarski gradbeni program d. o. o.
RK	Revizijska komisija
SDH	Slovenski državni holding d. d.
SE	Sočna elektrarna
SENG	Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.
SIPOTEH	SIPOTEH Strojna in proizvodna oprema d. o. o.
SRF	Solid Recovered Fuels
	Alternativno gorivo iz nenevarnih odpadkov
SPESS	Sindikar pridobivanja energetske surovin Slovenije
SRESA	Srednjesavske elektrarne d. o. o.
TE	Termoelektrarna
TEŠ	Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.
USD	Ameriški dolar
VE	Vetrna elektrarna
VOC	Varnostno – operativni center skupine HSE

HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE D. O. O.

Stojan Nikolić, generalni direktor
Viktor Vračar, poslovni direktor
Mirko Marinčič, poslovni direktor

 Koprška ulica 92
1000 Ljubljana, Slovenija
 + 386 1 47 04 100
 hse@hse.si
 www.hse.si

DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR D. O. O.

Andrej Tumpej, direktor

 Obrežna ulica 170
2000 Maribor, Slovenija
 + 386 2 300 50 00
 info@dem.si
 www.dem.si

HTZ VELENJE I.P.

Suzana Koželjnik, direktorica

 Partizanska cesta 78
3320 Velenje, Slovenija
 + 386 3 89 84 001
 htz@rlv.si
 www.htz.si

SIPOTEH D. O. O.

Iztok Kikec, direktor

 Partizanska cesta 78
3320 Velenje, Slovenija
 + 386 3 89 96 419
 info@sipoteh.si
 www.sipoteh.si

SOŠKE ELEKTRARNE NOVA GORICA D. O. O.

Radovan Jereb, direktor

 Erjavčeva ulica 29
5000 Nova Gorica, Slovenija
 + 386 5 33 96 310
 seng@seng.si
 www.seng.si

SREDNJESAVSKE ELEKTRARNE D. O. O.

Matjaž Eberlinc, direktor

 Ob železnici 27
1420 Trbovlje, Slovenija
 /
 /
 /

PLP D. O. O.

Damijan Kanduti, direktor

 Partizanska cesta 78
3320 Velenje, Slovenija
 + 386 3 89 96 200
 info-plp@rlv.si
 www.plp.si

RGP D. O. O.

Anton Žagar, direktor

 Rudarska cesta 6
3320 Velenje, Slovenija
 + 386 3 89 82 170
 info@rgp.si
 www.rgp.si

TERMoeLEKTRARNA ŠOŠTANJ D. O. O.

Viktor Vračar, generalni direktor
Mitja Tašler, direktor

 Cesta Lole Ribarja 18
3325 Šoštanj, Slovenija
 +386 3 89 93 100
 info@te-sosanj.si
 www.te-sosanj.si

PREMOGOVNIK VELENJE D. O. O.

Marko Mavec, generalni direktor
Mojca Letnik, direktorica

 Partizanska cesta 78
3320 Velenje, Slovenija
 + 383 3 89 96 100
 info@rlv.si
 www.rlv.si

HSE – ENERGETSKA DRUŽBA TRBOVLJE D. O. O.

Ervin Renko, direktor

 Ob železnici 27
1420 Trbovlje, Slovenija
 + 386 3 56 51 200
 info@hse-edt.si
 www.hse-edt.si

HSE INVEST D. O. O.

Miha Pečovnik, direktor

 Obrežna ulica 170
2000 Maribor, Slovenija
 + 386 2 30 05 992
 info@hse-invest.si
 www.hse-invest.si

SOENERGETIKA D. O. O.

Aleš Ažman, direktor

 Stara cesta 3
4000 Kranj, Slovenija

 + 386 4 20 83 531

 /

 /

HSE BE D. O. O.

Irena Stare, direktorica
Drago Skornšek, direktor

 Milutina Milankovića 27
11070 Beograd, Srbija

 + 381 11 311 55 86

 balkan.energy@hse.si

 /

HSE BH D. O. O.

Zlatko Sahadžić, direktor

 Ulica Alije Isakovića br.1
71000 Sarajevo, Bosna in Hercegovina

 + 387 33 266 495

 hse.bh@hse.si

 /

HSE MAK ENERGY DOOEL

Primož Pogačnik, direktor
Drago Skornšek, direktor

 Blvd. »Ilinden« No. 47/1-2
1000 Skopje, Severna Makedonija

 /

 info@hse.si

 /

PODRUŽNICA HSE PRAGA

Drago Skornšek, vodja podružnice

 Ujezd 409/19
118 00 Praha 1 – Mala Strana, Češka Republika

 + 42 60 32 52 259

 hse.praha@hse.si

 /